

Ziua trifidelor

Înainte de a se dedica exclusiv literaturii, John Wyndham Parkes Lucas Benyon Harris (1903–1969) și-a încercat norocul în mai multe domenii, inclusiv agricultură, drept, publicitate și comerț. După cel de-al Doilea Război Mondial publică, sub semnătura John Wyndham, ficțiuni de referință ale genului științifico-fantastic: *Day of the Triffids*, *The Kraken Wakes* (ambele traduse în numeroase limbi), *The Chrysalids*, *The Midwich Cuckoos* (ecranizat sub titlul *Village of the Damned*), *The Seeds of Time*, *Trouble with Lichen*, *The Outward Urge* și *Chocky*.

În 1951, anul apariției, *Ziua trifidelor* exprima multe din temerile civilizației umane care traversase experiența atroce a războiului. Romanul lui Wyndham a părut cu atât mai interesant într-o epocă în care Marea Britanie, Europa și întreaga planetă se vedeau din nou confruntate cu un coșmar apocaliptic: Războiul Rece și amenințarea nucleară. De aici și succesul fulminant al cărții și al ecranizării sale imediate în deceniul al șaselea al secolului trecut.

Prin incursiunea incredibil de verosimilă într-o lume luată în stăpânire de plantele modificate genetic, romanul lui Wyndham inaugurează unul dintre cele mai puternice filoane tematice ale literaturii și filmului de anticipație.

ANGLIA ÎN VREME DE CRIZĂ

John Wyndham (1903–1969) este un autor puțin cunoscut în România. Nici măcar pasionații de *science fiction* nu au avut ocazia să îl citească prea des. E drept, lipsa traducerilor din Wyndham (și din alți autori prestigioși de SF) trebuie pusă și pe seama cenzurii din perioada comunistă, mai ales că acest gen de scrieri implică foarte des considerații asupra destinelor unor comunități umane și critici la adresa anumitor forme de organizare socială și politică, iar comunismul n-a fost deloc scutit de asemenea critici — directe sau indirecte. Însă nici după 1989, când valul de traduceri din spațiul SF anglo-saxon a mai umplut golurile existente, John Wyndham n-a atras prea mult atenția. De aceea, cititorul de la noi ar putea fi surprins să afle că în perioada de reconstrucție de după cel de-al Doilea Război Mondial autorul britanic „a fost probabil mai citit decât orice alt autor de SF [...] cel puțin în Marea Britanie și în Australia” sau că „din 1992, cărțile lui apar în mod sistematic în programele școlare¹”. Informația e surprinzătoare și dintr-un alt motiv: anii '50 au reprezentat o epocă de explozie a scrierilor SF și fantastice, în special

¹ John Clute, Peter Nicholls (coord.), *The Encyclopedia of Science Fiction*, Orbit, 1999, p. 1354.

în Statele Unite, unde scriu și publică texte valoroase clasici ai genului, autori ca Isaac Asimov, Ray Bradbury, Theodore Sturgeon, Robert Heinlein, Alfred Bester, Robert Sheckley etc. Iar perioada imediat post-belică a fost una extrem de fertilă pentru acest gen de narațiune și în spațiul european. Este epoca în care debutează frații Arkadi și Boris Strugațki, Stanisław Lem publică, printre altele, *Astronauții* și *Norul lui Magellan* (*Solaris* va apărea în 1961), iar în Franța debutează și se bucură de succes clasicii de azi Philippe Curval și Gérard Klein.

Așadar, este o epocă prolifică și benefică pentru SF, iar sociologii literari ar putea găsi destule conexiuni între această înflorire a literaturii imaginarului și sumbra realitate de care se eliberase omenirea după al Doilea Război Mondial, dar asupra căreia abia începea să mediteze. De altfel, Jacques Sadoul, în a sa *Istorie a SF-ului modern*, pune perioada 1950–1957 din SF-ul anglo-saxon sub un titlu de capitol relevant: „Proliferarea”¹. Dar, dat fiind contextul descris mai sus, cititorul român s-ar putea întreba care este poziția lui Wyndham în această pleiadă de nume mari ale genului, în istoria *science fiction*-ului și a literaturii în general.

Raritatea traducerilor românești din Wyndham ar putea legitima aceste întrebări. După căutări destul de sistematice, am descoperit doar două povestiri ale sale traduse la noi, ambele în *Almanahul Anticipația 1991* (apărut de fapt în 1990): „O simplă întâmplare” și „Nod temporal”. Nu sunt printre cele mai reușite texte ale autorului britanic. Cea mai valoroasă scriere a sa este, incontestabil, romanul *Ziua trifidelor*, apărut în Marea Britanie în 1951 și tradus în limba română după mai bine

¹ Jacques Sadoul, *Istoria SF-ului modern*, Editura Vremea, București, 1997, trad. Slivia Colfescu.

de cincizeci de ani de la ediția originală. În 1963 a fost ecranizat.

Ziua trifidelor este un roman SF tipic pentru un anumit scenariu al genului: Apocalipsa declanșată de un anumit eveniment, sfârșitul lumii sau al civilizației umane așa cum o cunoșteam. De obicei, aici se include și renașterea sau speranța renașterii civilizației, urmând de fapt clasicul model al potopului biblic. Cu atât mai interesant va fi părut romanul lui Wyndham într-o vreme în care Marea Britanie, Europa și întreaga planetă nici nu scăpaseră bine de perspectiva împlinirii unui asemenea scenariu, că se și începuse construirea unuia nou, apocaliptic, bazat pe ideea războiului nuclear. Așa s-ar putea explica — parțial — și succesul imediat al cărții în deceniul al șaselea al secolului trecut.

Subiectul cărții este relativ simplu, iar povestea se desfășoară liniar: pe la sfârșitul secolului XX, cerul planetei e străbătut de o ploaie de lumini — sau stele căzătoare — verzi, o feerie celestă pe care toți locuitorii se reped să o admire. Eroul cărții, William Masen, este frustrat de bucuria spectacolului, fiindcă abia a doua zi urmau să-i fie scoase bandajele de pe ochi, după un accident în care puțin lipsise să nu orbească. Însă ghinionul din ziua meteo-ritilor — ce avea să devină chiar Ziua Trifidelor — se dovedește a fi un noroc chior, în sens literal, fiindcă toți cei care au privit fascinantele lumini verzi au orbit definitiv, iar fenomenul s-a petrecut la scara întregii planete. Concomitent, omenirea este amenințată de un alt pericol, mult mai teribil: trifidele. Ciudatele creaturi se numără printre creațiile memorabile ale imaginarului SF: rezultat al unor experiențe genetice, trifidele sunt în esență niște plante crescute pentru uleiul de calitate pe care îl dau. Sunt înzestrate însă cu un fel de inteligență primară, se pot deplasa pe sol — din fericire, destul de lent — și sunt niște carnivore feroce. Pot ucide

un om într-o clipită, de la o distanță de câțiva metri, iar dacă acest lucru fusese relativ periculos înainte de ploaia de stele, devine letal pentru o omenire oarbă, neputincioasă în fața înspăimântătoarelor plante. Puțini oameni n-au văzut ploaia de stele și n-au orbit: ei sunt singurii care se mai pot apăra de trifide.

Pornind de la aceste premise imagine, Wyndham își construiește povestea cu pricepere și farmec — un farmec desuet, ținând cont că ne aflăm încă în epoca romantică a genului, în descendența lui Jules Verne și mai ales a lui H.G. Wells. Autorul folosește retorica limpede și odihnitoare a unor vremuri „clare”, dominate de încrederea în rațiune și de o morală insulară britanică (perpetuată, măcar ca loc comun, până în zilele noastre). Subiectul central — care este de fapt, la nivelul societății, cel al crizei parcurse de Anglia și de civilizația modernă ca urmare a utilizării necontrolate a descoperirilor științifice — și modul cum se organizează personajele pentru perpetuarea lumii în care trăiesc le aminteau în mod cert cititorilor din anii '50 de momentele comparabile din perioada asediului Angliei în cel de-al Doilea Război Mondial.

Nenorocirea ce se abate asupra Londrei, moartea locuitorilor orașului, exodul din capitală și eforturile de reorganizare întreprinse de grupurile de supraviețuitori sunt câteva din momentele cheie ale cărții și prilej pentru Wyndham de a-și dovedi talentul narativ. Aici găsim pagini excelente, mai ales în descrierea Londrei afectate de dezastrul orbirii: oameni disperați, orbi, bâjbâind după mâncarea aflată la doi pași de ei sau incapabili să deschidă o cutie de conserve și murind de foame lângă ea. În orice caz, *Ziua trifidelor* se înscrie în tradiția britanică a genului, iar legăturile cu opera clasicului H.G. Wells (pe care l-am pomenit mai sus) se remarcă nu doar la nivelul stilului și al perspectivei asupra omenirii, ci și

prin ideile utilizate, care, fără să le copieze pe ale faimosului autor al *Omului invizibil*, amintesc de acesta: ploaia de lumini verzi (presupuse resturi ale cozii unei comete) amintește imediat de *În zilele cometei*, iar confruntarea cu o formă de viață complet diferită de oameni e legată, în mod inevitabil, de *Războiul lumilor* (deși la Wyndham nu avem de-a face cu extratereștri, ci cu produse ale experiențelor umane). Wyndham mai reușește să combine foarte coerent tema reorganizării umane cu o poveste de dragoste ai cărei protagoniști sunt eroul central al cărții, Bill Masen, și tânăra Josella Playton, un alt supraviețuitor al ploii de stele, una dintre puținele ființe umane care în acea noapte nu au privit cerul brăzdat de luminile verzi.

Original prin recuzita de gen folosită (trifidele rămân, cum am spus, antologice pentru imaginarul literaturii de gen), John Wyndham este un autor tradiționalist nu doar prin modul cum își construiește și conduce narațiunea, ci și prin concepțiile morale din spatele acțiunilor personajelor. Lucru ușor de remarcat în descrierea pe care o face, pe parcursul cărții, celor câteva forme de comunități umane reorganizate ici-colo în Anglia, pe baza unor principii și idei diferite, ceea ce-i oferă ocazia să comenteze — indirect — asupra celei mai potrivite forme de organizare socială.

Începând cu perioada interbelică, la nivelul scriitorilor importanți din *science fiction* se observă o diferență — nu foarte subtilă — între SF-ul clasic american promovat de revistele de gen, care au un stil mai senzational(ist), adesea mai monumental (imperial, galactic), și SF-ul clasic european, mai „așezat”, mai legat de tradiția literară continentală și, aș zice, adesea mai „real”, în sensul că, după acceptarea premiselor imagine, acțiunea se desfășoară natural în condițiile date, creând un efect mai puternic de realitate. Aici, John

Wyndham se apropie poate și mai mult de Wells, dar și de alți autori europeni din epoca lui. De altfel, John Wyndham Parkes Lucas Beynon Harris (numele întreg al autorului) a publicat în perioada interbelică în revistele americane de gen, dar sub numele de John Beynon. În general, criticii îi împart creația în două perioade — cea americană, mai puțin relevantă, în care s-a semnat John Beynon, folosind ocazional și alte pseudonime, și cea britanică, de după cel de-al Doilea Război Mondial, când devine mult mai cunoscut, dar sub numele de John Wyndham, cu care a cunoscut consacrarea. Această a doua perioadă a creației lui Wyndham este, prin urmare, și cea de referință, iar *Ziua trifidelor* rămâne opera lui de căpătâi.

Britanic prin temă și prin modul de abordare, romanul *Ziua trifidelor* se încadrează în categoria scrierilor numite de prozatorul și teoreticianul SF Brian W. Aldiss *cosy Apocalypse* — „Apocalipsa blândă” sau „Apocalipsa tihnită”. Se concentrează mai mult pe efectele sociale pe care dezastrul le provoacă omenirii decât pe efectele tehnice de tip senzational. Oricum, în amintita *Istorie a SF-ului modern*, Jacques Sadoul plasează cartea lui Wyndham printre romanele excelente ale epocii noastre, afirmând că „John Wyndham a reușit să scrie un roman înspăimântător, în care caracterul minuțios al descrierilor asigură credibilitatea totală a povestirii”¹. În ceea ce privește dilemele morale implicate în carte, într-o Anglie și o omenire aflate în criză, ele revin sistematic, sub o formă sau alta, în actualitate.

Radu Pavel Gheo

¹ *Op. cit.*, p. 229.

I. ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI

Când o zi de miercuri începe să arate ca una de duminică, nu cred să existe om căruia să nu-i treacă prin minte faptul că este ceva în neregulă.

Am avut acest sentiment de îndată ce m-am trezit. Și totuși, îndoielile au început să-și facă apariția odată cu funcționarea mai clară a simțurilor. În fond, aveam toate șansele să fiu eu cel care se înșală și nu cei din jurul meu — deși nu vedeam cum ar fi fost posibil acest lucru. Drept urmare, am continuat să aștept, copleșit de îndoieli și, în scurt timp, am avut și prima dovadă: sunetul unui ceasornic îndepărtat, ce tocmai bătuse de ora opt. Am ascultat atent și bănuitor. Imediat, un alt ceas sună și el, dar mai puternic și decisiv, confirmând fără grabă aceeași oră. În acea clipă *am înțeles* că lucrurile nu decurgeau așa cum ar fi trebuit.

Faptul că-mi scăpase sfârșitul lumii — e drept, sfârșitul acelei lumi pe care o cunoscusem îndea-proape, timp de treizeci de ani — a fost un simplu accident; sau, mai degrabă, o chestiune de supraviețuire, dacă stau bine să mă gândesc. Stă în

natura lucrurilor ca spitalele să fie mereu pline de oameni de ispravă, iar legea echilibrului natural hotărâse ca eu să mă alătur acestora cu numai o săptămână în urmă. Desigur, ar fi putut foarte bine să-mi vină rândul cu o săptămână mai târziu — iar într-o atare situație astăzi nu aş mai fi putut scrie nimic, pentru că n-aş mai fi fost aici. Dar şansa m-a ajutat nu doar să ajung la timp în spital, ci să am tot craniul înfăşurat în bandaje — motiv pentru care nu pot să nu-i fiu recunoscător sorţii. Numai că în acele momente eram destul de iritat şi mă întrebam ce se petrece în jurul meu, fiindcă stătusem acolo suficient de multă vreme pentru a şti că, imediat după infirmiera-şefă, ceasul este un obiect sacru în spital.

În lipsa ceasornicelor, spitalele nu pot funcţiona, deoarece clipă de clipă ceasurile trebuie consultate la naşteri, decese, administrarea medicamentelor, servirea meselor, aprinderea luminilor, pentru conversaţiile nocturne, pentru orele de muncă, de somn, de odihnă, de vizită, de îmbăiere şi primenire — ultimele două activităţi începând pentru mine în fiecare dimineaţă exact la trei minute după ora şapte. Am apreciat rezerva în care fusesem internat tocmai pentru că, într-un salon comun, aceeaşi inestetică operaţiune ar fi trebuit să aibă loc cu o oră mai devreme. Dar iată că astăzi ceasornicele continuau să anunţe din mai multe direcţii ora opt şi totuşi, nimeni nu-şi făcuse apariţia.

Indiferent cât de mult îmi displăcea acel proces de igienizare cu buretele şi oricât de inefficient se

dovedea în comparație cu îmbăierea în cadă, faptul că nu se producea era destul de neliniștitor. În plus, fiind o activitate premergătoare micului dejun, începuse să-mi fie puțin foame.

Probabil m-aș fi simțit la fel de nedreptățit în oricare altă dimineață, dar astăzi, miercuri, 8 mai, este o zi foarte importantă pentru mine. Dorința și nerăbdarea mea de a scăpa cât mai repede de rutina și agitația dimineții erau cu atât mai intense cu cât eram exact în ziua când urmau să-mi fie îndepărtate bandajele.

Bâjbâind puțin până să găsesc butonul de la sonerie, am apăsat fără întrerupere timp de cinci secunde, pentru a le face cunoscute infirmierelor sentimentele pe care le nutream.

În timp ce așteptam reacția de enervare pe care ar fi trebuit s-o provoace sunetele stridente ale soneriei, am continuat să ascult.

Afară, după cum mă așteptam, atmosfera părea și mai stranie. Zgomotele — sau mai bine zis lipsa lor — îmi dădeau impresia că este o zi de duminică, dar o duminică foarte specială — deși toate calculele îmi spuneau clar că este miercuri, indiferent ce s-o fi întâmplat cu ea.

N-am putut înțelege niciodată de ce au ales fondatorii Spitalului St. Merryn să-și ridice instituția pe o stradă principală ce traversa o importantă zonă cu clădiri pentru birouri, supunând astfel nervii pacienților unei torturi aproape neconținute. Însă, bolnavilor suficient de norocoși, care nu suferau de pe urma surescitării produse de zgomotele

traficului, amplasarea spitalului le oferea privilegiul de a sta în pat și de a nu pierde legătura, ca să zicem așa, cu fluxul vieții urbane. Zilnic duduiau pe șosea autobuzele ce goneau spre vest, încercând să prindă lumina verde a semaforului de la colțul străzii — tentative rămase fără sorti de izbândă ori de câte ori auzeam scârțâitul frânelor și salvele de bubuituri ale eșapamentului. Apoi, odată cu reluarea traficului, motoarele începeau să huruie și să se tureze în timp ce urcau panta. Din când în când, aveam parte și de câte un interludiu: o tamponare ce ducea numaidecât la oprirea circulației — situație extrem de chinuitoare pentru cineva aflat în situația mea, ale cărui suferințe puteau fi măsurate numai după numărul de blasfemii rostite. Bineînțeles, nici unul din pacienții spitalului nu trăia cu impresia că aceste reprize pot înceta, fie pe parcursul zilei, fie în cea mai mare parte a nopții, și asta doar pentru că el are nevoie de liniște și de odihnă.

Însă dimineața aceea a fost altfel, tulburător de misterioasă. Nu auzeam scrâșnetele roților, nici vuietul autobuzelor — de fapt, nu se auzea nici un vehicul; nici zgomot de frâne, nici de claxoane, nici tropăitul cailor trecând ocazional pe stradă și, așa cum se întâmpla de obicei la această oră, nici chiar pașii grăbiți ai celor care mergeau la muncă.

Cu cât ascultam mai atent, cu atât mi se părea mai straniu — și cu atât îmi păsa mai puțin. În cele aproximativ zece minute de concentrare am perceput sunetul târșăit și ezitant al unor pași, trei

strigăte confuze, îndepărtate, și suspinele isterice ale unei femei. Nu reușisem să aud gănguritul porumbeilor și nici măcar ciripitul distant al vrăbiuțelor. Singurul murmur venea de la firele electrice care zbârnâiau în vânt...

Un fior îmi străbătu fulgerător întreaga ființă. Era aceeași senzație cunoscută, din copilărie, când îmi imaginam îngrozit armata de monștri ce mă pândeau din colțurile întunecate ale camerei; când nu îndrăzneam să cobor din pat de teamă să nu fiu înșfăcat de picioare; când nu aveam curaj nici măcar să mă întind și să aprind lumina, pentru ca nu cumva mișcările mele să provoace atacul ființelor întunericului. Am fost nevoit să lupt cu acest sentiment copleșitor așa cum făceam în copilărie. Și nu mi-a fost deloc ușor. Este inexplicabil cum aceste senzații persistă chiar și într-un adult. Frica, temerile elementare continuau să mărșăluiească brațul la braț în mine, așteptându-și șansa pe care nu o avuseseră niciodată și care acum le surâdea mai mult ca oricând — din simplul motiv că ochii îmi erau bandajați și traficul stradal încetase...

Imediat ce mi-am mai revenit puțin, am adoptat o atitudine mai rațională. *De ce se oprește traficul?* Una din cauzele principale o reprezintă închiderea drumului pentru reparații. Perfect logic. Așa că mă așteptam să aud în orice moment sunetul asurzitor al ciocanelor pneumatice, ca o modestă diversificare a repertoriului acustic oferit bolnavilor și suferinzilor care încercau să-și restabilească sănătatea. Problema însă o reprezenta faptul că judecata,

raționamentul meu merseseră cam departe. Ascultând și mai atent, n-am reușit să disting nici măcar şuieratul unui tren ori sirena unui remorcher. Absolut nimic — până când ceasornicele au început să anunțe ora opt și un sfert.

Simțeam un imbold nestăvilit de a arunca totuși o privire — atât cât să-mi fac măcar o vagă idee despre ce se petrece în jurul meu. Dar am reușit să-mi înfrânez acest impuls. În primul rând, pentru că n-ar fi fost deloc simplă desfacerea bandajelor. Însă, ceea ce era cel mai important, teama mă împiedica să încerc așa ceva. Când vine vorba de propria vedere nu poți să-ți asumi vreun risc, mai ales dacă ai și trăit mai mult de o săptămână asemeni unui orb. Astăzi, într-adevăr, urmau să-mi fie înlăturate feșele, dar operația respectivă ar fi fost efectuată într-o lumină foarte slabă, iar de pansamente aș fi scăpat definitiv doar în urma unui diagnostic favorabil. Și nu puteam ști dinainte rezultatul lui. Era foarte posibil ca vederea să-mi rămână permanent afectată; sau chiar să nu mai pot vedea. Încă nu știam...

După câteva vorbe de ocară, am apăsat din nou butonul soneriei. Mă ajuta să-mi mai descarc nervii.

Din câte se părea, nimeni nu dorea să acorde atenție apelului meu. Pe lângă faptul că eram îngrijorat, iritarea începuse și ea să-și spună cuvântul. Este umilitor să depinzi de cineva, dar și mai grav este să nu ai pe cine te bizui. Ajuns la capătul răbdărilor, am hotărât să pun punct acestei situații. Dacă strig și fac scandal pe hol, mai mult

ca sigur că va apărea cineva, măcar pentru a-mi cere să mă potolesc.

Am dat la o parte cearșaful și am coborât din pat. Nu văzusem niciodată rezerva în care stăteam și, chiar dacă îmi formasem o idee despre poziția ușii, nu mi-a fost prea ușor s-o găesc. În cameră se aflau destul de multe obiecte stranii și inutile, însă am reușit să le depășesc, cu prețul câtorva poticneli și al unei răni ușoare la tibie. Am deschis ușa și am scos capul pe hol.

— Heeei! am strigat. La camera patruzeci și opt n-ați adus micul dejun!

Pentru o clipă nu se auzi nici un sunet. Apoi, deodată, mai multe glasuri au început să strige. Cred că erau sute, dar nici un cuvânt inteligibil. Parcă aș fi pornit o înregistrare din timpul unei manifestații — era o rumoare generală care nu-mi suna deloc bine. Într-o fracțiune de secundă îmi străfulgeră prin minte o idee îngrozitoare și am început să mă întreb dacă mai eram oare în spitalul St. Merryn, sau fusesem transferat în timpul somnului într-un spital de nebuni. Vocile acelea nu-mi păreau deloc normale. Așa că am închis rapid ușa și m-am întors bâjbâind în pat. În toată acea stranie atmosferă, singur patul îmi putea oferi confort și siguranță. Și, exact când începusem să mă învelesc cu cearșaful, din stradă se auzi un urlet îngrozitor, sălbatic și molipsitor de sinistru. Răcnetul răsună de trei ori, dar ecoul continuă să șuiere în aer mult timp.

Eram pur și simplu înfiorat. Simțeam cum broboanele reci de sudoare mi se prelingeau pe frunte, pe sub bandaje. Îmi era clar că se petrecea ceva îngrozitor și oribil, așa că nu mai puteam rămâne mult timp în acea izolare și neputință. Trebuia să aflu ce se întâmplă. Mi-am pus mâinile pe bandaje și, pipăind încet, am ajuns cu degetele pe acele de siguranță, moment în care m-am oprit...

Dacă tratamentul nu reușise? Dacă exact când îmi scot pansamentele descopăr că tot nu pot vedea? Ar fi groaznic — ar fi de o sută de ori mai rău...

Îmi lipsea curajul să aflu de unul singur că doctorii nu reușiseră să-mi salveze vederea. Și chiar dacă ar fi făcut-o, era oare bine să-mi țin ochii neacoperiți?

Mi-am coborât palmele și m-am lăsat pe spate, plin de ciudă față de propria-mi persoană dar și pornit împotriva aceluia loc, parcă blestemat.

În scurt timp mi-am recăpătat calmul și luciditatea, încercând să găsesc o posibilă explicație pentru cele ce se petreceau. Nu am găsit nici una, însă eram absolut convins că, în pofida tuturor paradoxurilor, era o zi de miercuri. Deoarece ziua anterioară fusese una remarcabilă, puteam să jur că între ele nu trecuse mai mult de o noapte.

Există documente oficiale care atestă că pe data de 7 mai, marți, Pământul s-a intersectat cu rămășițele nebuloase ale unei comete. Poate că așa a fost, nu știu. Eu nu pot susține nici una din variante, fiindcă nu am avut posibilitatea să văd ce s-a întâmplat; însă mi-am format propriile opinii.

Tot ce cunosc în legătură cu acest eveniment am aflat de la emisiunile de radio, unde nenumărați martori oculari relatau în direct și descriau ceea ce ei considerau a fi cel mai uluitor spectacol celest înregistrat vreodată.

Și totuși, înainte de începerea respectivului fenomen, nimeni nu auzise nimic de presupusa cometă, ori despre rămășițele ei...

De ce transmiteau în direct, nu știu — fiindcă mai mult ca sigur toți erau fie sub cerul liber, fie la ferestre și balcoane, urmărind fascinați cel mai electrizant foc de artificii văzut vreodată. Important e că au transmis la radio evenimentul, lucru care m-a ajutat să înțeleg și mai bine ce înseamnă să fii nevăzător. În acele momente îmi trecuse prin minte ideea că, dacă tratamentul eșuase, n-ar fi avut nici un rost să continui o viață trăită în întuneric.

Pe parcursul zilei, buletinele de știri anunțau că fulgerele și misterioasele lumini verzi fuseseră observate cu o noapte înainte pe întreg cerul californian. Dar în California se petrec mereu tot felul de ciudățenii, de aceea nimeni nu se aștepta ca aceste informații să reprezinte altceva decât simple fabulații; apoi, pe măsură ce soseau noi relatări, subiectul rămășițelor cometei se transformase într-un laitmotiv.

Comunicate sosite din întreg Pacificul descriau cum meteoriții verzi transformă noaptea într-un ocean de lumină și spuneau că „adeseori se revarsă în cantități atât de mari, încât întregul cer pare să se

rotească în jurul Pământului”. Și, dacă stau bine și mă gândesc, chiar așa trebuie să fi fost.

Deși noaptea înainta spre apus, spectacolul de lumini nu scădea în intensitate. Ocazional, scânteierile verzi puteau fi văzute chiar și înainte de lăsarea întunericului. Crainicul știrilor de la ora optsprezece le spunea ascultătorilor că este o priveriște extraordinară, ce nu trebuie ratată pentru nimic în lume. Mai menționase că fenomenul perturbă recepționarea undelor scurte la distanțe mari, dar undele medii rămân în continuare neafectate, motiv pentru care pe frecvența lor va urma un reportaj, așa cum se întâmpla deja la televiziune. N-ar mai fi trebuit să se deranjeze cu această informație, mai ales că entuziasmul general ce domnea în spital îi îndemna pe toți să nu piardă în nici un caz evenimentul — pe toți, mai puțin pe mine.

Și, de parcă n-ar fi fost suficiente comentariile radiofonice, asistenta care-mi adusese cina începu să-mi povestească și ea.

— Cerul e plin de stele căzătoare, îmi spuse. Toate sunt de-un verde atât de strălucitor încât chipurile oamenilor arată înfiorător, ca ale unor cadavre. *Toți* sunt afară și le privesc, iar câteodată se luminează atât de puternic, de parc-ar fi ziuă — numai culoarea nu se potrivește. Din când în când mai cade câte una, atât de strălucitoare, că nici nu te poți uita la ea. E o priveriște splendidă. Toți spun că nu s-a mai întâmplat niciodată așa ceva. Ce păcat că nu puteți vedea și dumneavoastră, nu?

— Mda, am consimțit scurt.

— Am tras și draperiile din saloane, ca să vadă spectacolul și cei care nu pot ieși, continuă infirmiera. Dacă n-ați fi avut aceste pansamente, să știți că, de aici, din cameră, priveliștea e într-adevăr magnifică.

— Ah... i-am răspuns.

— Dar cu siguranță e mai bine afară. Sunt mii de oameni în parcuri și mai ales în Heath¹, iar unii urmăresc totul de pe acoperișuri.

— Și cât timp ar putea continua spectacolul ăsta? am întrebat, răbdător.

— Nu știu, dar am auzit că acum nu mai este la fel de luminos cum a fost prin alte părți. Însă chiar dacă v-ar fi înlăturat astăzi bandajele, cu siguranță că nu v-ar fi îngăduit să-l urmăriți. Pentru a vă recupera trebuie să vă protejați, mai ales că unele lumini sunt extrem de strălucitoare și... vaai!

— Ce înseamnă acest „vaai”?

— Tocmai a căzut una atât de sclipitoare — întreaga cameră a devenit verde pentru câteva momente. Ce păcat că n-ați putut-o vedea!

— Chiar așa, i-am răspuns. Acum, te rog, lasă-mă singur.

Am încercat apoi să ascult la radio, însă aceleași „vaai” și „aaah” repetate la nesfârșit și completate de calificative de genul „un spectacol magnific” și „un fenomen unic”, m-au făcut să mă simt ca fiind

¹ Hampstead Heath, parc de distracții populare în Londra (n. tr.).

unica persoană neinvitată la această petrecere mondială.

Și nici nu aveam altă posibilitate de divertisment, pentru că sistemul radiofonic al spitalului nu oferea decât un singur program. Însă, în scurtă vreme, spectacolul părea să se îndrepte spre final, deoarece crainicul își sfătuisse ascultătorii să se grăbească și să nu piardă această unică reprezentare, pentru că altminteri vor regreta întreaga viață.

Înțelesesem bine: toți căutau să mă asigur că pierdeam exact acel lucru pentru care probabil mă născusem. În cele din urmă, m-am săturat și am închis radioul; ultimele informații se refereau la faptul că intensitatea spectacolului de lumini scădea cu repeziciune și că, în numai câteva ore, avea să înceteze definitiv.

Nu aveam nici o îndoială că evenimentul avusese loc cu o seară în urmă, pentru că dacă ar fi trecut mai mult timp, evident, aș fi fost mult mai înfometat decât eram. Așadar, *ce se întâmpla?* Întregul spital, întregul oraș să fi petrecut atât de mult noaptea trecută, încât să nu-și fi revenit nici până acum?

Șirul gândurilor mi-a fost întrerupt de un cor de ceasornice, anunțând de pretutindeni ora nouă. Am folosit pentru a treia oară soneria și, în timp ce așteptam, am auzit mai multe murmure în dreptul ușii. Era un amalgam de tânguieri, târșâieli și foșnituri, întrerupte din când în când de câte o voce din depărtare.

Dar în cameră nu intra nimeni.

În schimb, reveria își făcu din nou apariția, laolaltă cu fanteziile nebunești ale copilăriei. M-am surprins așteptând cu înfrigurare ca ușa să se deschidă și ființe îngrozitoare să dea buzna în cameră — de fapt, nu eram foarte sigur că înăuntru nu era deja cineva care mă pândea din umbră...

De felul meu, nu cedez ușor în fața unor astfel de copilării... Ceea ce mă irita erau bandajele acelea blestemate și învălmășeala de voci care-mi răspunsese prin urlete pe coridor. Simțeam cum în inimă mi se strecoară sămânța terorii — iar odată ce avea să încolțească, știam că va începe să crească. Mă aflam deja în stadiul în care, fredonând un cântec, nu o mai puteam izgoni și nici măcar ignora. Așa că mi-am pus o întrebare cât se poate de directă — ce mă speria mai mult: faptul că-mi puteam periclita serios vederea prin scoaterea bandajelor sau că stăteam în continuare pe întuneric și le permiteam buruienilor spaimei să-mi năpădească ființa?

Dacă totul s-ar fi întâmplat cu o zi sau două în urmă, nu știu ce-aș fi făcut — probabil același lucru —, dar în acea zi mă îmbărbătasem, spunându-mi: „Stai liniștit, pentru că nu poți face prea mult rău, mai ales dacă acționezi cu atenție. În definitiv, astăzi oricum urmau să-ți fie scoase pansamentele, așa că poți risca.”

Inițial, am fost cât pe ce să le smulg dintr-odată, dar mi-am păstrat cumpătul și am coborât mai întâi

jaluzeaua, apoi am trecut la desfacerea acelor de siguranță.

Când am înlăturat pansamentele și am descoperit că pot vedea în întuneric, m-am simțit mai ușurat ca niciodată. Cu toate acestea, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă asigur că în cameră nu se află nici o persoană sau ființă periculoasă, și am fixat un scaun sub clanța ușii. Apoi, timp de o oră, nu am făcut altceva decât să mă obișnuiesc, încet-încet, cu lumina zilei și, în final, am înțeles că, mulțumită unui prim-ajutor prompt și unei îngrijiri medicale eficiente, ochii îmi funcționează perfect.

În cameră însă nu încercase nimeni să intre.

Pe raftul cel mai de jos al măsuței de la capul patului am găsit o pereche de ochelari negri; mi i-am pus cu grijă la ochi și m-am îndreptat direct spre fereastră. Porțiunea de jos a geamului nu se putea deschide, ceea ce-mi reducea destul de mult perspectiva. Uitându-mă în jos, apoi în stânga și în dreapta, am reușit să văd vreo două persoane care rătăceau parcă fără țintă în susul străzii. Dar ceea ce m-a frapat cel mai mult a fost claritatea și limpezimea atmosferei și a lucrurilor — puteam vedea până și acoperișurile caselor foarte îndepărtate. În acel moment, am observat că nu ieșea fum din nici un coș, fie el mare sau mic...

Mi-am găsit hainele aranjate cu grijă într-un dulap și, după ce le-am îmbrăcat, m-am simțit din nou ca un om normal. În portigaret aveam câteva țigări, așa că mi-am aprins una și am început să

reflectez la motivele pentru care — deși, într-adevăr, totul era cât se poate de straniu — fusesem cât pe ce să cedez în fața panicii.

Nu-mi este deloc ușor să reanalizez acele zile, mai ales că astăzi trebuie să ne bazăm în special pe propriile noastre puteri. Însă, pe atunci, rutina era preponderentă, iar lucrurile erau strâns legate între ele. Fiecare dintre noi își îndeplinea sarcinile aproape orbește și, din acest motiv, nici nu ne-a fost greu să confundăm o viață simplă și naturală cu obiceiurile și deprinderile mecanice — obișnuințe care, odată întrerupte, evident, nu puteau produce decât confuzie.

Când îți petreci jumătate de viață într-o anumită rânduială, reorganizarea nu este în nici un caz o activitate care să poată fi efectuată în cinci minute. Privind la modul cum decurgeau pe atunci lucrurile, nu este doar uimitor, ci chiar șocant cât de ignoranți și de nepăsători eram. Eu, de pildă, nu știam mai nimic despre lucrurile banale din viață: nu știam cum îmi primesc hrana, de unde îmi vine apa potabilă, cum sunt croite veșmintele, cum este menținută prin canalizare curățenia și igiena orașelor. Viața noastră nu era altceva decât rezultatul muncii unui ansamblu de specialiști care-și făceau treaba mai mult sau mai puțin eficient, așteptând la rândul lor ca și ceilalți să acționeze la fel. Din acest motiv, îmi era foarte greu să cred că haosul ar fi putut cuprinde peste noapte acel spital. Eram convins că undeva, cineva controla deja situația —

dar, din nefericire, respectiva persoană uitase complet de camera 48.

Cu toate acestea, când am deschis ușa și am privit pe coridor, am fost obligat să admit că, indiferent ce se întâmplase, afectat nu fusese doar singurul ocupant al rezervei 48.

Pe hol nu era nimeni, dar am auzit în depărtare un cor de murmure difuze, câțiva pași târșâiți și, ocazional, câte o voce răsunând puternic pe coridoarele goale, însă nimic asemănător cu hărmălaia de mai devreme. De această dată n-am mai strigat, ci am pășit încet și precaut — de ce, precaut? Nu știu. Ceva mă determinase să adopt această atitudine.

Îmi era foarte dificil să disting de unde provin sunetele în acea clădire plină de ecouri. În capăt, holul se termina cu un glasvand cu geamuri mate, în spatele cărora am putut distinge balustrada unui balcon, așa că am luat-o în direcție opusă. După colț, am ieșit din aripa rezervelor, am pornit pe un coridor mai lat, ce-mi păruse gol, dar pe măsură ce înaintam am văzut ca prin ceață o siluetă. Era un bărbat îmbrăcat cu o haină neagră și pantaloni dungați, iar pe deasupra purta un halat alb din bumbac. Părea să fie medic — însă curios era faptul că mergea foarte încet, pe lângă perete.

— Salut! i-am spus.

Oprindu-se brusc, se întoarse și privi spre mine. Chipul îi era foarte palid și înfricoșat.

— Cine ești? întrebă șovăielnic.

— Masen, i-am răspuns. William Masen. Sunt pacientul din rezerva 48 și am ieșit ca să aflu de ce...

— Poți vedea? mă întrerupse precipitat.

— Bineînțeles. La fel de bine ca întotdeauna. Ați făcut o treabă excelentă. Întrucât n-a venit nimeni să-mi scoată pansamentul, am decis să mi-l dau jos singur și nu cred că am făcut rău, fiindcă...

Dar mă întrerupse din nou:

— Te rog, du-mă în biroul meu. Trebuie să telefonez de urgență.

Pricepeam mai greu, căci de când mă trezisem totul mi se părea extrem de straniu și neașteptat.

— Unde se află biroul? am întrebat.

— Etajul cinci, aripa de vest. Pe ușă scrie numele meu — doctorul Soames.

— În regulă, i-am răspuns, oarecum surprins. Și aici, unde suntem?

Bărbatul clătină din cap, iar chipul îi deveni tensionat și exasperat.

— De unde naiba să știu eu? răspunse cu amărăciune. Tu ai ochi, folosește-i. Nu vezi că sunt orb?

Pe fața bărbatului nimic nu-mi spunea că ar fi fost orb. Ochii îi erau larg deschiși și privea direct spre mine.

— Așteaptă puțin, l-am rugat. Căutând prin apropiere, am văzut un mare „5” pe peretele din fața liftului, așa că m-am întors și i-am spus că ne aflăm la etajul cinci.

— Bine. Ia-mă de braț și mergi pe coridorul din dreapta liftului, apoi intră pe primul hol la stânga, iar a treia ușă este biroul meu.

I-am urmat instrucțiunile; până la cabinet nu am întâlnit pe nimeni. Înăuntru, l-am condus la birou, unde i-am înmănat receptorul. Bărbatul ascultă câteva momente, apoi coborî cu cealaltă mână pe firul telefonului și apăsă nervos în furcă. Încet, expresia chipului i se schimbă, iar iritarea și tulburarea dispărură, lăsând loc oboselii — extenuării, chiar. Punând receptorul pe birou, nu rosti nici un cuvânt și privi pierdut spre peretele de vizavi. Se întoarse.

— Inutil — e mort. Mai ești aici? întrebă.

— Da.

Pipăind cu degetele muchia biroului, mă întrebă:

— Ce se află în fața mea? Unde-i blestemata aia de fereastră? mă întrebă foarte nervos.

— Chiar în spatele tău, i-am răspuns.

Se întoarse încet și porni spre geam, ținându-și ambele brațe în față. Pipăi pervazul și canaturile ferestrei, după care făcu un pas în spate și, până să-mi dau seama ce are de gând, se aruncă, prăbușindu-se în gol...

Nu m-am uitat pe geam. Nu avea rost — în definitiv ne aflam la etajul al cincilea.

Așa că m-am așezat greoi pe scaun, am luat o țigară din cutia aflată pe birou și, tremurând, mi-am aprins-o. Am stat acolo câteva minute bune, încercând să mă liniștesc. Când emoțiile s-au mai domolit, am ieșit și am pornit către același loc

unde-l întâlnisem pe doctor. Nu mă simţeam deloc bine când am ajuns acolo.

La capătul îndepărtat al coridorului am văzut uşile unui salon. Uşile aveau câte două ochiuri de geam la nivelul capului. Am pornit-o într-acolo, bănuind că trebuie să fie cineva de gardă, căruia să-i spun ce s-a întâmplat cu medicul.

Am deschis uşa. Era destul de întunecat înăuntru, fiindcă draperiile rămăseseră trase, probabil după ce spectacolul din noaptea trecută se încheiase.

— Soră? am întrebat încet.

— Nu-i aici, se auzi vocea unui bărbat. Şi n-a venit de ore bune. Nu înţeleg ce se întâmplă în spitalul ăsta. Te rog, nu vrei să ne faci şi nouă puţină lumină în cameră?

— O.K., i-am spus.

Chiar dacă întreaga instituţie se afla într-o uriaşă dezordine, nu vedeam de ce-ar fi trebuit să sufere sărmanii bolnavi şi să stea o zi întreagă pe întuneric. Aşa că am tras draperiile de la cea mai apropiată fereastră şi soarele inundă întregul salon. Era o cameră rezervată celor recent operaţi, un salon cu aproximativ douăzeci de pacienţi, ţintuiţi la pat. După cum observasem, toţi suferiseră intervenţii chirurgicale la membrele inferioare, dar erau şi câţiva cu amputări.

— Uite ce e, te rugăm să nu te mai joci cu noi şi să tragi o dată perdelele alea, spuse aceeaşi voce.

M-am întors şi am privit spre cel care vorbise. Era un bărbat negricios şi corpulent, cu pielea

aspră, arșă de vânt. Ședea în capul oaselor și se uita direct spre mine — drept în lumina orbitoare a soarelui. Privirile parcă i se contopeau cu ale mele, la fel și cele ale pacientului din dreapta și ale următorului bolnav...

Timp de câteva secunde n-am făcut decât să ne holbăm unii la alții. Atât de mult timp mi-a trebuit ca să înțeleg. Apoi:

— Ei bine... se pare că au rămas înțepenite. O să caut pe cineva care să rezolve problema — și, spunând acestea, am ieșit imediat din salon.

Eram cuprins de un tremur din care numai o tărie cred că m-ar fi putut opri. După câte se părea, lucrurile erau într-adevăr grave. Cu toate astea, îmi era foarte greu să cred că *toți* oamenii din salon orbiseră, la fel ca și medicul, iar eu...

Liftul nu funcționa, așa că am pornit pe scări. Cu un etaj mai jos, mi-am făcut curaj și am privit din pragul unui alt salon. Paturile erau nefăcute și am avut impresia că locul era părăsit, dar mă înșelam: pe podea erau întinși doi bărbați în cămașă de noapte. Unul era într-o baltă de sânge provenit de la o incizie necicatrizată, iar celălalt părea să fi murit datorită unei congestii. În rest, *toți* pacienții plecaseră.

Am mai coborât un etaj și am înțeles că vocile pe care le auzisem veneau de la etajele inferioare, fiindcă începeam să le disting din ce în ce mai clar. Am ezitat o clipă, dar știam că nu-mi rămâne altceva de făcut decât să cobor.

La următorul palier a fost cât pe ce să mă împiedic de cineva care-mi stătea în cale. Iar la capătul scărilor am dat de o persoană întinsă, de care se poticni primul individ și, în cădere, am auzit cum își sparge capul de lespezi.

Ajuns pe palierul ce ducea spre ultimul șir de trepte, m-am oprit și am privit în holul principal. După toate aparențele, toți cei capabili să se deplaseze căutaseră instinctiv această incintă, fie în ideea că acolo ar putea primi ajutor, fie pentru a ieși afară. Câțiva și ieșiseră, probabil, fiindcă una din ușile intrării principale era larg deschisă, dar nu toți avuseseră norocul s-o găsească. Mulțimea compactă de bărbați și femei, cei mai mulți îmbrăcați în halate și cămăși de noapte, orbecăia neputincioasă, învârtindu-se în cerc — traseu care, inevitabil, îi împingea pe cei de pe circumferință în ungherele și ornamentele din marmură ale pereților. Din când în când, datorită presiunii din învălmășeală, câte unul își pierdea cunoștința și, dacă avea loc să se prăbușească în masa compactă de corpuri, șansele de a se ridica erau aproape nule.

Scena arăta... ei bine, cine a văzut câteva din tablourile lui Gustave Doré, unde sunt portretizate suferințele păcătoșilor în Infern, își poate face o idee. Însă Doré nu a putut introduce și sunete în picturile sale: toate acele suspine, gemete și, uneori, murmure chinuite...

N-am putut suporta priveliștea mai mult de un minut sau două și am alergat înapoi pe scări.

Simțeam că trebuie să fac ceva pentru acei oameni. I-aș fi putut conduce în stradă, ori ar fi trebuit măcar să încerc să-i opresc din acea rotație ca a unei pietre gigantice de moară. Însă o singură privire a fost mai mult decât suficientă, pentru a înțelege că mi-ar fi fost practic imposibil să ajung la ușă și să-i ghidez de acolo. În plus, chiar dacă aș fi putut să-i ajut să iasă — după aceea, ce-aș mai fi putut face?

M-am așezat pe una din trepte și mi-am prins capul în palme, încercând să-mi limpezesc gândurile și să uit toate acele sunete infernale ce-mi stăruiau în urechi. Apoi, căutând o altă ieșire, am găsit o scară de serviciu, și așa am ajuns în curtea din spate a spitalului.

Este foarte posibil să nu relatez prea bine această parte a poveștii, dar situația a fost atât de neașteptată și de șocantă încât, în acele momente, am căutat în mod deliberat să nu-mi amintesc nici un detaliu. Simțeam că trăiesc un coșmar din care încercam cu disperare să mă trezesc și nu reușeam. Chiar și după ce am ajuns în curte, refuzam pur și simplu să cred ceea ce văzusem cu ochii mei.

Un lucru îmi era însă cât se poate de clar: indiferent că era realitate sau coșmar, știam că, de astă dată, aveam neapărată nevoie de alcool.

Pe străduța de dincolo de porțile spitalului nu se afla nimeni, iar vizavi de ieșire era un mic bar. Îmi amintesc chiar și numele acestuia: The Alamein Arms. Deasupra intrării atârna emblema Vicontelui Montgomery și, dedesubt, una din uși era deschisă.

Fără să mai stau pe gânduri, am pornit într-acolo.

De cum am trecut pragul barului, mi-am recăpatat într-o oarecare măsură liniștea. Interiorul era prozaic și la fel de intim ca toate celelalte de felul lui.

Deși nu era nimeni în prima încăpere, din al doilea salon, de după colț, se auzeau sunete. Cineva râsufla zgomotos. Imediat se auzi pocnetul sec al unui dop de plută, urmă o pauză și, la scurt timp, o voce nemulțumită: „Gin, fir-ar să fie! La naiba cu ginul!”

Apoi se auzi un zgomot strident de sticlă spartă și chicotele unui bărbat cherchelit binișor: „Aia a fost oglinda. Oricum nu mai sunt bune la nimic.”

Încă un dop pocni sec.

— Același nenorocit de gin, se plânse necunoscutul, supărat. La naiba cu ginul!

De această dată, sticla lovi ceva moale și se rostogoli pe podea, de unde-și vărsă, gâlgâind, conținutul.

— Hei! am strigat. Aș vrea și eu ceva de băut. Urmă o tăcere de câteva momente.

— Cine ești? se auzi vocea bănuitoare a străinului.

— Sunt de la spital, i-am răspuns. Aș vrea ceva de băut.

— Nu-mi amintesc de tine după voce. Poți vedea?

— Desigur, i-am răspuns.

— Atunci, pentru Dumnezeu, doctore, du-te la bar și adu-mi și mie o sticlă de whisky.

— La asta sunt chiar mai bun decât un doctor, i-am răspuns.

Am urcat cele câteva trepte și am intrat în al doilea salon. Un burtos roșu la față, cu mustață sură, pleoștită, în pantaloni și maiou, stătea în mijlocul salonului, ținând în mâini o sticlă pe care nu se hotărâse dacă s-o desfacă ori s-o utilizeze ca armă. Era beat.

— Dacă nu ești medic, atunci ce ești? întrebă el, bănuitor.

— Am fost pacient, dar acum am nevoie ca de aer de ceva de băut. Apropo, în mâini ai tot o sticlă de gin, am adăugat.

— Fir-ar!... gin! spuse bărbatul, aruncând sticla direct în geamul ferestrei.

— Dă-mi, te rog, tirbușonul.

Am luat o sticlă de whisky de pe raft, am deschis-o și i-am dat-o împreună cu un pahar, iar mie mi-am turnat o cantitate zdravănă de brandy, cu foarte puțin sifon. Apoi, după ce am mai luat încă o porție, mâinile au început să-mi tremure mai puțin.

Mi-am privit noua cunoștință, care-și consuma whisky-ul fără prea multă bătaie de cap — direct din sticlă.

— O să te îmbeți, i-am spus.

Făcând o scurtă pauză, își întoarse fața către mine și mă privi. Aș fi putut jura că ochii lui pot vedea.

— Să mă-mbăt! La naiba, *sunt* deja beat, îmi răspunse disprețuitor.

Avea atât de multă dreptate încât n-am mai avut ce comenta. Apoi, reflectând preț de câteva clipe, proclamă mândru:

— Trebuie să mă-mbăt. Tre' să fiu și mai beat de-atât.

Aplecându-se puțin spre mine, continuă:

— Și știi ceva? Sunt orb. Țsta-s eu acum — orb ca o cârțiță. Și *toți* sunt orbi. Mai puțin tu. De ce?

— Chiar nu știu, i-am răspuns.

— Îți spun eu: din cauza blestematei de comete, d-aia! Stele verzi nenorocite. Din cauza lor sunt *toți* orbi. Tu nu le-ai văzut?

— Nu.

— Uite c-am dreptate. Nu le-ai văzut și nu ești orb. Cine le-a văzut, a orbit, continuă bărbatul, făcând în acel moment un gest amplu cu mâna. Meteorii-s de vină.

Mi-am turnat a treia porție de brandy, întrebându-mă dacă nu cumva are dreptate.

— Chiar *toți* să fie orbi? am întrebat.

— Chiar așa. *Toți*. Și cred că întreaga lume — mai puțin tu, adăugă el, după un scurt răgaz.

— Dar cum de bănuiești asta? am întrebat.

— Simplu. Ascultă!

Am stat umăr la umăr, sprijinindu-ne de teșgheaua murdară a barului și am ascultat. Într-adevăr, nu se auzea nici un sunet — cu excepția unui ziar ce foșnea pe strada pustie, în bătaia vântului. O tăcere atât de mormântală nu cred să mai fi existat în acele locuri de cel puțin o mie de ani încoace.

— Înțelegi? E evident, spuse bărbatul.

— Da, i-am răspuns încet. Da, înțeleg.

Hotărâsem că trebuie să merg mai departe — nu știam încotro, dar simțeam că trebuie neapărat să aflu ce se petrece.

— Ești proprietarul barului? l-am întrebat.

— Și dacă sunt, ce? întreabă, oarecum defensiv.

— Te întreb pentru că aș vrea să știu cui îi plătesc pentru cele trei porții duble de brandy.

— Las-o baltă.

— Dar nu se poate...

— Te rog, lasă. Și știi de ce? Păi, gândește-te și tu, la ce-i mai trebuie bani unui mort? Fiindcă asta-s acum, un hoit. Așa că hai să mai bem ceva.

Îmi părea un individ destul de robust pentru vârsta lui, ceea ce i-am și spus.

— Și la ce bun să trăiești în beznă? mă întreabă destul de agresiv. Așa mi-a zis și nevastă-mea — și avea perfectă dreptate. Numai că ea a fost mai curajoasă decât mine. Când a aflat că și copiii orbiseră, știi ce-a făcut? I-a dus în pat, a dat drumul la gaz și s-a întins alături de ei, iar eu n-am avut tăria să rămân lângă ei. O femeie cu adevărat curajoasă. Dar nu mai e mult și o să mă alătur lor — aștept numai să fiu destul de beat.

Ce-aș fi putut să-i răspund? Tot ce-i spuseseam până în acel moment nu făcuse decât să-l irite și mai mult. În cele din urmă, fără să lase sticla din mână, dispăru băjbâind pe scările ce duceau la etaj. Nu am încercat să-l opresc și nici să-l urmez. L-am urmărit tăcut cum urcă încet scările, apoi am dat pe gât ultimii stropi de brandy și am ieșit pe strada pustie.

II. APARIȚIA TRIFIDELOR

Acestea sunt însemnări personale, referitoare la o mulțime de lucruri ce astăzi nu mai există, și despre ele nu pot vorbi decât folosind cuvintele cu care le descriam atunci. Dar, pentru a fi cât se poate de explicit, trebuie să mă întorc mult mai înainte de momentul de început al istorisirii mele:

În copilărie am locuit împreună cu părinții mei într-o suburbie din sudul Londrei. Aveam o căsuță pe care tatăl meu o susținea financiar muncind conștiincios zi de zi în biroul său din cadrul administrației fiscale regionale, precum și o mică grădină pe care o cultiva sârguincios tot timpul verii. Nu ne deosebeam cu nimic de cele zece-douăsprezece milioane de suflete trăitoare în acele vremuri în Londra și în împrejurimile ei.

Tatăl meu era una din acele persoane care putea aduna în minte, dintr-o singură privire, un șir impresionant de cifre — și, din acest motiv, era normal să spere că fiul său îi va călca pe urme și va deveni contabil. Pe de altă parte, faptul că nu eram

capabil să ajung de două ori la același rezultat când adunam chiar și o coloană mică de cifre, a reprezentat pentru el o enigmă și, în egală măsură, o mare dezamăgire. Însă aceasta era realitatea; una dintre ele. În plus, mulțimea de profesori care au tot încercat să mă ajute să pricep că rezultatele matematice derivau întotdeauna logic și nu prin cine știe ce revelații ezoterice l-au determinat să renunțe să-și mai facă speranțe în privința mea. De fiecare dată când îmi examina calificativele școlare, pe chip i se așternea o tristețe ce rareori mai putea fi văzută în alte situații. Raționamentul său era, pare-se, simplu: nu-i merge mintea la matematică = nu va ști nimic despre finanțe = nu va avea bani.

— Chiar nu știu ce-o să ne facem cu tine. Ție ce ți-ar *plăcea* să fii? mă întreba.

Până la treisprezece sau paisprezece ani, conștient de faptul că istețimea nu era una din calitățile mele, nu făceam decât să ridic din umeri și să admit că nu știu.

Atunci, tata își clătina dezaprobator capul.

Pentru el, lumea era clar împărțită în oameni de birou, funcționari care-și folosesc creierul, și muncitori de rând, cei care-și câștigă pâinea cu sudoarea frunții. Cum de reușise să-și mențină o asemenea viziune veche de-un secol nu știu, dar ea m-a influențat atât de mult în copilărie, încât abia mult mai târziu am reușit să realizez că slăbiciunea mîri ale aritmeticii nu mă condamna implicit la o viață de măturător sau de spălător de vase.

Pe atunci nu-mi puteam închipui că obiectul care mă interesa cel mai mult ar fi putut să mă ajute să-mi fac o carieră — iar părintelui meu ori nu i-a păsat, ori n-a observat că notele mele la biologie erau chiar foarte bune.

De fapt, apariția trifidelor a clarificat această problemă, ba chiar a făcut mai mult decât atât. Trifidele m-au ajutat să-mi găsesc o slujbă destul de bine plătită și tot ele erau de câteva ori să-mi ia viața. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că m-au ajutat să supraviețuiesc, pentru că datorită înțepăturii unei trifide am ajuns în spital, cu puțin înainte de producerea nefastului eveniment numit „meteorii cometei”.

În cărți există o mulțime de speculații referitoare la apariția trifidelor, însă majoritatea nu sunt decât simple absurdități. Bineînțeles, trifidele nu au fost generate spontan, așa cum cred cei mai mulți. Nici nu pot să subscriu teoriei că sunt un fel de vestitori — emisari ce ne avertizau că trebuie să urmăm calea cea bună, pentru că altminteri sfârșitul ne va fi inevitabil. Nici nu au zburat prin spațiu sub forma unor semințe din care au apărut entități oribile al căror unic țel ar fi invadarea și cucerirea planetelor — eu, cel puțin, sunt mulțumit că nu s-a întâmplat așa ceva.

Am învățat foarte multe despre ele, mai mult decât ceilalți, întrucât trifidele au reprezentat obiectul meu de lucru, iar firma pentru care am lucrat a fost direct interesată de apariția acestora. În orice caz, originea lor reală rămâne încă necunoscută.

Opinia mea, dacă are vreo valoare, este cătrifidele sunt efectul mai multor încrucișări biologice foarte ingenioase — și, bineînțeles, pur întâmplătoare. Dacă ar fi apărut într-o oricare altă regiune, fără îndoială că am fi avut o documentație bine pusă la punct. Dar, după cum au decurs lucrurile atunci, nu a existat nici un document oficial din partea celor în măsură să-l elaboreze. Motivul unei atare lipse de profesionalism poate fi găsit, evident, în bizarele condiții politice ale vremii.

Lumea în care trăiam era imensă și, în cea mai mare parte, accesibilă tuturor. Șoselele, căile ferate, liniile maritime o străbăteau de la un capăt la altul și ne puteau transporta la mii de kilometri distanță, în deplină siguranță și confort. Cine dorea să călătorească mai rapid și, desigur, își permitea să plătească mai mult, se putea deplasa cu avionul. În acele zile, nimeni nu purta arme și nu își lua nici un fel de precauții. Puteai merge oriunde și nimeni nu te împiedica — singurele așa-zise obstacole fiind cele câteva documente și formalități de îndeplinit. O lume atât de pașnică și de minunată pare acum o utopie. Totuși, această situație era valabilă numai pentru cinci șesimi din planetă — pentru că în cea de-a șasea parte lucrurile stăteau altfel.

Tinerilor de astăzi trebuie să le fie foarte dificil să-și imagineze o astfel de lume. Foarte posibil ca această descriere să le sugereze o societate a unei epoci de aur de mult apuse — deși pentru cei care trăiau atunci, lucrurile nu stăteau chiar pe roze. Sau, la fel de bine, s-ar putea gândi că o planetă

atât de ordonată și de civilizată ar fi extrem de plictisitoare — nici această variantă nu se apropie de realitatea acelor vremuri. Aș putea spune mai degrabă că era un loc captivant — cel puțin pentru un biolog. An de an reușeam să împingem tot mai spre nord hotarul plantațiilor și culturilor, obținând noi terenuri fertile în zone ce timp de sute și chiar mii de ani fuseseră stepe și tundre neroditoare. În fiecare anotimp câștigam noi fâșii din deșert și le transformam în pășuni și ogoare cu holde mănoase. Hrana reprezenta problema noastră cea mai presantă, iar programele și planurile de fertilizare a solului, precum și ritmul în care înaintau lanurile și culturile erau monitorizate pe hărți cu același interes cu care generația de dinaintea noastră observa înaintarea trupelor pe câmpul de luptă.

Această neașteptată reorientare a interesului general, de la săbii și puști la pluguri și treierătoare, a reprezentat fără îndoială un progres social dar a fost totodată o greșeală din partea celor mai optimiști dintre noi, care susțineau că astfel s-a produs și o schimbare în domeniul spiritual. Umanitatea a continuat să trăiască la fel ca înainte — nouăzeci și cinci la sută dintre oameni doreau să conviețuiască în pace și armonie, în timp ce restul de cinci la sută se întrebau dacă ar merita să riște o nouă schimbare la nivel mondial. Acalmia a continuat numai din simplul motiv că nimeni nu ar fi avut pe atunci șanse să izbutească într-o asemenea încercare.

Între timp, odată cu apariția anuală a douăzeci și cinci de milioane de noi guri de hrănit, raportul dintre cerere și ofertă începea să se dezechilibreze tot mai mult și, după câțiva ani de propagandă zadarnică, au fost suficiente două recolte stricate pentru ca populația să înțeleagă ce soartă o așteaptă.

Satețiții au reprezentat factorul care i-a impulsionat pe acei cinci la sută să mai întârzie cu dezgroparea securii discordiei și războiului. Cercetările susținute în domeniul construirii rachetelor au condus la atingerea unuia dintre principalele obiective ale oamenilor de știință, și anume posibilitatea de a ieși din câmpul gravitațional al Pământului. Astfel, noile descoperiri tehnologice ne permiteau de-acum să lansăm rachete cu ajutorul cărora să putem plasa pe orbită satețiți care să se rotească în jurul planetei, aparent inactivi și inofensivi, până când, printr-o simplă apăsare de buton, puteau fi redirectionați spre Pământ și puteau să producă efecte devastatoare.

Mare a fost neliniștea publicului larg când o primă națiune a anunțat cu surle și trâmbițe crearea unui satelit militar funcțional, dar și mai mare a fost îngrijorarea opiniei publice când anunțul n-a fost urmat de declarații similare din partea altor națiuni, despre care se știa bine că au raportat succese similare. În orice caz, nu era deloc plăcut să știm că pe deasupra noastră se roteau nevăzute cine știe câte obiecte de acest gen și că, în orice moment, printr-un singur semnal puteau fi dirijate să se prăbușească ori să atace — fără ca noi să

putem face absolut nimic. Viața însă trebuia să meargă mai departe și, vrând-nevrând, mai ales pentru că noutățile nu au niciodată viață lungă, ne-am obișnuit cu această idee. Din când în când reapăreau protestele și panica, imediat ce începeau să circule informații despre existența unor noi sateliți — în afara celor cu focoaase nucleare —, respectiv chimici, radioactivi și chiar biologici, capabili să distrugă vegetația, animalele sau doar oamenii, nu numai prin agenții patogeni cunoscuți, ci și prin maladii și virusuri necunoscute, create în laboratoare. Era într-adevăr îngrozitor să știi că toate acele mașinării se roteau neconținut în jurul planetei, dar nimeni nu putea ști cu siguranță dacă un asemenea arsenal de distrugere în masă fusese sau nu propulsat pe orbita terestră. Totuși, trebuie să amintesc că prostia și nebunia nu au limite — în special când sunt rodul fricii. Unui microorganism virulent, suficient de instabil încât să devină inofensiv în numai câteva zile (și cine ar putea susține că nu este posibilă crearea unui asemenea germene?), i s-ar putea găsi o utilizare strategică, atâta vreme cât este plasat în locuri prielnice, care să-i permită răspândirea.

Guvernul Statelor Unite a privit cu seriozitate această aluzie și a negat categoric supoziția că ar deține sateliți capabili să năpustească un cataclism biologic direct asupra oamenilor. Încă una sau două națiuni mai mici, pe care nimeni nu le bănuia că ar deține vreun satelit, s-au grăbit să facă declarații similare. Celelalte puteri mondiale s-au

abținut de la orice comentariu. În fața unor asemenea reticențe prevestitoare de rele, opinia publică a dorit să afle de ce Statele Unite, spre deosebire de alte țări, au neglijat să se pregătească pentru izbucnirea unui astfel de război — și, desigur, ce anume înțelegeau guvernanții prin „direct”? În acest stadiu, nimeni nu a mai făcut nici o afirmație referitoare la sateliți și, printr-un efort susținut, s-a încercat îndreptarea atenției publice către problema foametei, mult mai puțin stringentă dar totuși la fel de importantă.

Legea cererii și ofertei ar fi trebuit să le permită celor mai întreprinzători dintre noi să formeze monopoluri pentru produsele de larg consum, dar societatea, la scară mondială, respingea orice monopol. Cu toate acestea, sistemul de companii interdependente a funcționat chiar foarte bine, fără să-i fie atribuite nici un fel de reproșuri, așa cum s-a întâmplat în cazul Clauzelor Federației. Marea masă de oameni nu auzea decât rareori despre micile probleme apărute în sistem, dificultăți care, evident, urmau să fie rapid rezolvate. De exemplu, foarte puțini auziseră de Umberto Christoforo Palanguez. Eu, bunăoară, am aflat de existența sa după mulți ani de activitate în acest domeniu.

Umberto provenea dintr-o familie de origine latină și era de naționalitate sud-americană. Prima sa intervenție în roțile gigantului mecanism de producție a uleiului comestibil a fost în ziua când, prezentându-se în birourile Companiei Arctico-Europene de Untură de Pește, a încercat să le atragă

atenția mai-marilor instituției cu o sticlă de ulei, de culoare roz-pal.

Șefii concernului nu s-au arătat prea interesați de produsul său, întrucât afacerile le mergeau destul de bine. Totuși, după un timp, au hotărât să analizeze mostra pe care le-o lăsase.

Primul lucru descoperit a fost că nu aveau de-a face cu ulei sau untură de pește, ci era ulei pur vegetal — chiar dacă nu reușiseră să-i identifice originea. A doua revelație a fost că, în comparație cu uleiul lui Umberto, untura lor de cea mai bună calitate arăta ca o vaselină. Alarmați, au trimis restul cantității la un laborator special, pentru o cercetare mai amănunțită, apoi au început să se întrebe dacă nu cumva domnul Palanguez se adresase și altor companii.

Când Umberto s-a prezentat din nou la firmă, directorul general i-a acordat o cu totul altă atenție.

— Ne-ați adus un ulei cu totul special, domnule Palanguez, îl întâmpină directorul.

Umberto consimți, dând din cap. În definitiv, își cunoștea cel mai bine produsul.

— Nu am mai văzut niciodată ceva asemănător, adăugă directorul general.

Umberto, cu chipul său brunet și păr negru, lins, încuviință din nou.

— Firește, răspunse el, respectuos. Apoi, ca după o scurtă reflecție, adăugă: Cred că veți mai vedea, *señor*. Chiar din belșug. Părea să-și cântărească bine cuvintele: Presupun că în vreo șapte

sau poate opt ani se va găsi pe piață, continuă el zâmbind.

Directorului nu-i prea venea să creadă și mărturisi:

— Este mult mai bun decât uleiul și untura noastră de pește.

— Așa mi s-a spus și mie, *señor*, admise Umberto.

— Și aveți de gând să-l lansați singur pe piață, domnule Palanguez?

Umberto zâmbi din nou.

— Credeți că vi l-aș mai fi prezentat, dacă aș fi intenționat acest lucru?

— Cu ajutorul lui am putea să ne aditivăm sintetic propriile noastre uleiuri, observă directorul, gânditor.

— Da, cu unele dintre vitaminele pe care le conține, îi răspunse amabil Umberto. Dar ar fi mult prea costisitor să le sintetizați pe toate. În plus, din câte am înțeles, noul ulei va putea înlocui fără nici un fel de probleme chiar și cele mai bune uleiuri de pește.

— Hmm... făcu directorul. În acest caz, domnule Palanguez, bănuiesc că aveți un plan de afaceri. Vreți să-l discutăm?

Umberto îi explică:

— Există două modalități de rezolvare a unei astfel de situații. Prima, folosită în mod curent, este să-i împiedici apariția, sau măcar s-o întârzii, până când este recuperat capitalul investit în vechile

echipamente de producție. Acesta, desigur, reprezintă procedeul cel mai avantajos.

Directorul încuviință. Cunoștea foarte bine aceste lucruri.

— Însă, în cazul de față, deși nu-mi face plăcere să vă spun, așa ceva nu este posibil.

Directorul avea unele îndoieli, și prima pornire fusese să-i răspundă: „Ai fi surprins să vezi de ce suntem în stare.” Dar rezistă acestui îndbold și se mulțumi să-și arate scepticismul:

— Chiar așa?...

— A doua posibilitate, sugeră Umberto, o reprezintă introducerea cât mai rapidă în producție a noului produs, înaintea concurenței.

— Ah! răspunse directorul.

— Cred, continuă Umberto, de fapt sunt sigur că aș putea să vă livrez primul lot de semințe în aproximativ șase luni. Dacă nu veți întârzia cultivarea lor, ați putea începe producția de ulei în cinci ani — sau chiar șase, dacă doriți o recoltă îmbelșugată.

— Chiar mai devreme decât ați estimat inițial, observă directorul.

Umberto aprobă.

— Însă prima variantă ar fi mai simplă, adăugă directorul.

— Dacă ar fi posibilă, răspunse Umberto. Din nefericire, concurența este serioasă și, desigur, deloc ușor de intimidat.

Convingerea lui îl făcu pe director să-l scruteze atent, preț de câteva clipe.

— Înțeleg, spuse directorul în cele din urmă. Mă întreb... ăă... dacă nu cumva sunteți cetățean sovietic, domnule Palanguez.

— Nu sunt, răspunse Umberto. Întreaga mea viață am fost destul de norocos și am reușit să-mi fac o serie de relații...

Și așa ajungem la cea de-a șasea parte a lumii, respectiv regiunea ce nu putea fi vizitată la fel de ușor ca restul globului. Într-adevăr, permisele de intrare în Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice erau aproape imposibil de obținut, iar libertatea celor care reușeau totuși să ajungă acolo era destul de îngrădită. Era o zonă învăluită în mod deliberat în mister și foarte puține din lucrurile ce se petreceau în spatele aceluia vâl de secretomanie patologică ajungeau să fie cunoscute de restul populației globului. Și, desigur, orice informație care răsufla era întotdeauna de natură îndoielnică. Totuși, în spatele curioasei propagande ce răspândea numai știri ridicole, tăinuind orice detaliu, oricât de puțin important ar fi fost el, era sigur că succese existau în multe domenii de activitate. Unul din acestea era biologia. Rusia, după ce se alăturase restului lumii pentru rezolvarea problemei penuriei de alimente, acționase cu eforturi susținute pentru recuperarea terenurilor nefertile, cum erau deșertul, stepa și tundra din nordul țării. În perioada când schimbul reciproc de informații mai funcționa încă, au existat declarații care confirmau realizări semnificative în acest sens. Ulterior, ca urmare a unor sciziuni și disensiuni interne,

biologia, sub conducerea unui cercetător numit Lysenko, a apucat-o pe un drum diferit și, în final, a capitulat în fața aceleiași secretomanii endemice. Obiectivele vizate rămâneau totuși necunoscute și mulți le considerau nesănătoase, deși nimeni nu știa cu certitudine dacă lucrurile petrecute acolo erau fie încununate de succes, fie foarte stupide, fie extrem de bizare — sau toate acestea la un loc.

— Floarea-soarelui, spuse reflectând directorul general, ca și cum ar fi vorbit singur. Întâmplător am aflat că are loc o nouă încercare de îmbunătățire a untdelemnului din floarea-soarelui. Dar nu este acesta.

— Nu, răspunse Umberto. Nu este.

Directorul încercă să-l tragă de limbă.

— Semințe, ați spus. Ar putea fi cumva un nou soi? Fiindcă dacă vorbim de o specie puțin ameliorată, mai ușor de prelucrat...

— Am înțeles că este un soi nou, complet necunoscut.

— Adică nu ați văzut despre ce este vorba? Totuși, n-ar putea fi o varietate de floarea-soarelui?

— Am văzut o fotografie, *señor*. Dar nu spun că *nu* conține și floarea-soarelui. Nu spun că nu are și ceva din napi. Nu pot spune că nu are și ceva din urzici și chiar din orhidee. Ceea ce pot confirma este că, dacă toate aceste plante ar fi părinții noii specii de care vorbim, nici una nu și-ar putea recunoaște progenitura — și nu cred că asta le-ar face prea multă plăcere.

— Înțeleg. Și la ce sumă v-ați gândit să vă oferim pentru a intra în posesia acestor semințe?

Umberto rosti o cifră care-l făcu pe director să înghită în sec. Își dădu jos ochelarii, pentru a-și privi mai îndeaproape interlocutorul. Umberto nu manifesta nici cea mai mică emoție.

— Gândiți-vă, *señor*, spuse el, numărând pe degete cifrele. Este foarte dificil. Și extrem de periculos. Dar, deși nu mă tem deloc, nu înseamnă că prefer să-mi asum acest risc doar de dragul aventurii. Mai există o persoană — un rus, pe care a trebuit să-l accept în joc, și va trebui să-l plătesc cu vârf și îndesat, pentru că, la rândul său, el trebuie să-i plătească pe alții. De asemenea, va trebui să cumpăr un avion — unul cu reacție, foarte rapid. Și, evident, toate acestea costă. Vă spun că nu-i ușor, continuă Umberto. Trebuie să mă asigur că primiți numai semințe fertile, deoarece foarte mulți germenii ai plantei nu pot încolți. Astfel, înainte de orice, sortarea lor cu maximă atenție este crucială. Și, evident, sunt extrem de valoroase, întrucât în Rusia toate descoperirile sunt considerate secrete de stat, fiind păzite cu sfințenie. Va fi dificil.

— Înțeleg, dar în același timp...

— Vi se pare prea mult, *señor*? Ce veți spune peste câțiva ani, când rușii își vor vinde uleiul peste tot în lume și compania pe care o conduceți va da faliment?

— O asemenea afacere necesită timp de gândire, domnule Palanguez.

— Sunt perfect de acord, *señor!* consimți Umberto, zâmbind. Pot aștepta — nu mult. Dar mi-e teamă că nu pot lăsa deloc din preț.

Și nici nu a lăsat.

Descoperirile și invențiile reprezintă otrava ce ucide afacerile deja existente. Când un mecanism se gripează nu e mare lucru — pentru că este suficient să înlocuiești piesele stricate, iar sistemul va funcționa ca și nou. Dar când într-un ansamblu de elemente organizate perfect își face apariția un nou proces, o substanță inovatoare, e ca și cum însuși diavolul și-ar fi băgat coada sau chiar mai rău decât atât — drept pentru care apariția lor nu poate fi permisă. Fiindcă riscurile sunt prea mari. Așa că, dacă nu poți folosi metode legale, trebuie să încerci alte modalități.

Umberto nu luase în calcul decât jumătate de adevăr. Dezechilibrul concurențial provocat de noul ulei, superior calitativ și mai ieftin, nu ar fi dus la simpla falimentare a companiei arctico-europene și a asociațiilor ei, ci ar fi avut efecte globale. Poate că nu ar fi fost fatal pentru întreprinderile producătoare de ulei din arahide și alune, din măsline și untură de balene, dar mai mult ca sigur ar fi primit și ele o lovitură serioasă. În plus, repercusiuni violente s-ar fi resimțit și în industriile adiacente — de producere a margarinei, săpunului și a sute de alte produse, de la creme și emulsii pentru ten, până la vopsele pentru clădiri. Aceasta fiind situația, odată ce mai multe concerne influente au înțeles consecințele grave cu care aveau să

se confrunte, au considerat chiar modeste clauzele și termenii lui Umberto și au încheiat acordul, mai ales că mostrele lui erau convingătoare — deși restul condițiilor învoielii părea destul de vag.

De fapt, pe cei interesați i-a costat mult mai puțin decât acceptaseră să plătească, pentru că după ce și-a luat avansul și a plecat cu avionul personal, pe Umberto nu l-a mai văzut nimeni.

Însă nu spun că nu s-a mai auzit de el.

Câțiva ani mai târziu, un individ pe nume Fedor, se prezentă în birourile Companiei Arctico-Europene de Ulei. (Între timp își schimbaseră denumirea și eliminaseră cuvântul „pește” atât din titulatură cât și din obiectul de activitate.) Străinul spuse că este de naționalitate rusă și că dorește niscaiva bani, dacă nu le este cu supărare bunilor capitaliști.

El le povesti că fusese angajat în prima stație experimentală de trifide, în cartierul Elovsk din Kamceatka. Era un loc dezolant, ce-i producea oroare. Dorința de a părăsi regiunea l-a îndemnat să asculte sugestia unui alt lucrător, pentru a fi mai specific, tovarășul Nikolai Alexandrovici Baltinov, care-și susținuse propunerea cu ajutorul mai multor mii de ruble.

Nu era o treabă prea dificilă. Tot ce avea de făcut era să scoată din stelaj una din cutiile cu germenii fertili și să o substituie cu alta similară, dar în care se aflau semințe neroditoare. Cutia șterpelită trebuia lăsată într-un anumit loc, la o anumită oră. Practic nu exista nici un risc, fiindcă

ar fi durat ani de zile până când să se descopere substituirea cu pricina.

Următoarea etapă era însă ceva mai complicată. La doi-trei kilometri depărtare de plantație trebuia să plaseze pe un teren deschis mai multe indicatoare luminoase. Apoi, într-o anumită noapte, când auzea în văzduh motoarele unui avion, nu trebuia decât să aprindă acele indicatoare, pentru a-i facilita aterizarea. Și, în final, ultimul pas și cel mai simplu era să-și ia tălpășița cât mai repede, înainte de sosirea echipelor de investigație.

Pentru aceste servicii urma să primească nu doar teancul de ruble promis, ci fusese încredințat că, dacă reușea să scape cu bine din Rusia, îl aștepta o adevărată avere în birourile companiei arctico-europene din Anglia.

După spusele sale, operațiunea s-a desfășurat conform planului. Odată ce avionul aterizase, Fedor nu a stat prea mult pe gânduri, a stins luminile de semnalizare și a șters-o cât mai repede de la fața locului.

Aparatul nu poposise mai mult de zece minute la sol. Imediat după decolare, vuietul motoarelor îl convinsese că aparatul urca aproape pe verticală. Un minut mai târziu, când zgomotul dispăruse, Fedor auzi alte sunete similare: câteva avioane, nu putea spune cu exactitate dacă erau două, trei sau mai multe, se îndreptau spre răsărit, unul după altul, străpungând văzduhul cu motoarele turate la maxim...

A doua zi, evident, tovarășul Baltinov nu a mai fost de găsit. Deși s-au iscat o sumedenie de probleme, în final, după ce se conchisese că Baltinov a acționat de unul singur, Fedor scăpase de orice acuzație.

Așteptase apoi prevăzător timp de un an, perioadă în care-și cheltuisese aproape toate rublele primite la încheierea învoielii. Fusesse nevoit să-și ia diverse slujbe dar, în cele din urmă, trecuse cu bine peste ultimele obstacole și ajunsese în Anglia, unde-și ceru drepturile promise.

Între timp, circularaseră mai multe informații despre cele petrecute în Elovsk, iar data la care Fedor spusese că aterizase avionul se potrivea cu zvonurile, așa că i-au oferit niște bani și o slujbă, spunându-i să nu sufle o vorbă despre cele petrecute. Era clar că Umberto, deși nu le predase personal marfa, găsise totuși soluția de a le trimite semințele semănându-le din zbor.

Șefii companiei arctico-europene nu făcuseră de la început legătura între apariția trifidelor și Umberto, iar poliția din mai multe țări continua să-l caute. Asta până în ziua când un cercetător a reușit să producă o mostră de ulei de trifide: au realizat atunci că substanța era similară cu cea arătată de Umberto — se ținuse așadar de cuvânt.

Ce s-a întâmplat cu Umberto nimeni nu va ști exact. Părerea mea este că, undeva în stratosferă, deasupra Pacificului, el și tovarășul Baltinov s-au văzut atacați de avioanele pe care le auzise Fedor. Și este foarte posibil ca ei să fi înțeles mult prea

târziu că sunt atacați — probabil atunci când gloanțele avioanelor rusești de vânătoare începuseră deja să le sfârtece avionul.

Și, de asemenea, mai cred că unul din gloanțe a spulberat cutia din furnir plină cu semințe, un recipient cubic de numai treizeci de centimetri, asemănător unei mici lăzi pentru transportul ceaiului, după spusele lui Fedor.

Probabil, avionul lui Umberto a explodat, dezintegrându-se în mii de bucățele. Dar indiferent ce s-a întâmplat cu aeronava, mai mult ca sigur că fragmentele acesteia, în cădere, înainte de a ajunge în apă, au lăsat în urma lor un nor dens de vapori albi.

Iar dâra cu pricina nu era o substanță gazoasă, ci un nor de semințe. Milioanele de germenii atât de minusculi încât puteau pluti în aerul rarefiat, asemeni unor funigei, erau acum libere să zboare oriunde le-ar fi purtat brizele lumii...

Trebuie să fi trecut săptămâni întregi sau chiar luni de zile până când semințele au ajuns deasupra uscatului, lăsându-se înghițite de pământ la mii de kilometri distanță de punctul de plecare.

Dar, repet, este o simplă supoziție. Cu toate acestea, nu văd să existe o altă explicație plauzibilă, fiindcă, la cât de bine era tănuțită existența plantei, a putut fi găsită deodată în aproape toate colțurile lumii.

Prima mea întâlnire cu o trifidă s-a petrecut destul de devreme. Întâmplarea a făcut ca în locali-

tatea noastră să fim printre primii care să aibă una în grădină. Până să apucăm să-i observăm prezența, planta crescuse destul de mare, laolaltă cu alte buruieni, în spatele unui gărduleț viu ce masca un morman de gunoi. Nu stătea în calea nimănui și nu făcea nici un rău, așa că, după ce i-am descoperit existența, o priveam din când în când — pentru a vedea cum îi merge — și o lăsam în pace.

Cu toate acestea, o trifidă este o plantă într-adevăr deosebită, drept pentru care în scurtă vreme ne-a trezit interesul. Chiar dacă la început nu am fost probabil foarte curioși, fiindcă întotdeauna există lucruri neobișnuite ce reușesc într-un fel sau altul să-și facă loc prin colțurile neîngrijite ale grădinilor, nu pierdeam ocazia să vorbim despre acel lucru pentru că devenea pe zi ce trece din ce în ce mai straniu.

Astăzi, când toți știu foarte bine cum arată o trifidă, este destul de dificil să descriu cât de bizară și de *străină* ni s-a părut această plantă. Din câte cunosc, în momentul apariției lor, nimeni nu a fost alarmat sau măcar îngrijorat. Presupun că toți aveau aceeași părere — dacă-și formaseră vreuna — ca și tatăl meu.

Îmi amintesc foarte bine cum examina mirat exemplarul din grădină, când acesta împlinise aproape un an. Chiar dacă se afla la jumătatea dezvoltării, era până la cele mai mici detalii o copie identică a unei trifide mature — numai că, pe atunci, planta nu avea un nume și, bineînțeles, nimeni nu văzuse una care să fi ajuns la maturitate.

Tatăl meu se apleca deasupra ei, privind-o prin ochelarii cu rame din baga, îi pipăia lujerul și răsufla încet printre firele roșcate ale mustății, așa cum obișnuia să facă ori de câte ori cădea pe gânduri. Îi cerceta trunchiul drept și lemnos din care creștea lujerul. O atenție deosebită le acorda celor trei pedunculi mici și golași ce se înălțau din trunchi, alături de lujer, pipăindu-le frunzulițele verzi și catifelate între degetul mare și cel arătător, în speranța că textura acestora ar putea să-i spună ceva. După aceea trecea la examinarea la fel de atentă a bizarei structuri în formă de pâlnie, aflată în vârful lujerului, continuând să pufăie indecis printre firele mustății. Țin minte cum m-a ridicat să privesc înăuntrul acelei cupe conice, pentru a vedea perii inelați din interior. Nu se deosebea prea mult de frunza strâns rulată a unei ferigi în deschidere, ridicându-se cam cinci centimetri din amalgamul cleios de la baza cupei. Nu am atins-o, dar îmi era clar că acel amestec trebuie să fie lipicios, fiindcă în el se zbăteau neputincioase câteva muște și insecte.

Nu de puține ori tatăl meu mărturisise gânditor că era un lucru foarte straniu, fiind hotărât ca într-una din zile să încerce să afle despre ce este vorba. Nu s-a obosit să depună acest efort, și, oricum, degeaba s-ar fi obosit: nu avea șanse să descopere prea multe în acea etapă de dezvoltare.

Planta avea pe atunci aproximativ un metru și douăzeci. Existau deja foarte multe exemplare care creșteau inofensive, fără să le acorde cineva prea

multă atenție — sau, cel puțin, așa se părea. Inițial, deși biologii și botaniștii s-au arătat foarte entuziasmați, în scurt timp nu au mai dat publicului larg nici un fel de informații despre cercetările lor. Și astfel, planta din grădina noastră își continua liniștită dezvoltarea, la fel ca miile ei de surori din toate colțurile lumii — până când, nu peste multă vreme, una din ele porni la plimbare.

Acest neverosimil fapt fusese cu certitudine cunoscut de ceva timp în Rusia, unde probabil a și fost declarat secret de stat, dar în ceea ce privește primul incident, confirmat pe plan mondial, acesta a avut loc în Indochina — ceea ce a însemnat practic ignorarea totală a evenimentului respectiv. Indochina era una din acele regiuni de unde, nu de puține ori, veneau tot felul de știri bizare și chiar fantasmagorice — genul de povești pe care un redactor le-ar folosi numai în lipsa unor informații serioase și doar pentru a-și revigora puțin ziarul cu titluri de genul *Misterele Orientului*. În orice caz, specimenul din Indochina nu ar fi făcut prea mare vâlvă, pentru că în numai câteva săptămâni știrile despre plantele umblătoare au început să curgă din Sumatra, Borneo, Zair, Columbia, Brazilia și din majoritatea țărilor ecuatoriale.

Iar știrile au luat drumul tiparului. Dar multitudinea de articole scrise cu aceeași frivolitate defensivă și circumspectă prin care jurnaliștii caută să se pună la adăpost ori de câte ori vorbesc despre șerpi uriași de mare, spirite ale naturii, telepatie și alte fenomene neobișnuite, i-au împiedicat pe

oamenii să realizeze că plantele cu pricina se asemanau perfect cu discretele și pașnicele noastre buruieni ce creșteau prin preajma mormanelor de gunoi. De-abia când au început să apară și fotografiile am realizat că erau identice, cu excepția dimensiunilor.

Reporterii de actualități au preluat imediat ștafeta și au început să aducă materiale filmate pe acele îndepărtate meleaguri, mai ales că, după teoria care circula printre editori, nici un subiect — poate cu excepția unui meci de box — nu ar mai fi putut ține trează atenția auditoriului mai mult de câteva secunde. Astfel, prima întâlnire cu acest inedit fenomen, ce urma să joace un rol important în viitorul meu, ca de altfel și în viitorul multor oameni, s-a petrecut prin intermediul unui scurt reportaj strecurat între un concurs de dans hawaiian desfășurat în Honolulu și lansarea unui cuirasat de către Prima Doamnă. (Nu este nici un anacronism. Pe atunci continuau să construiască nave de război, pentru că amiralii trebuiau și ei să-și câștige pâinea.) Așadar, am avut posibilitatea să văd câteva trifide legănându-se pe ecran, acompaniate de un comentariu electrizant, ce se dorea a fi pe gustul iubitorilor de cinema:

„Și acum, oameni buni, priviți ce-a descoperit cameramanul nostru în Ecuador. Legume în vacanță! Așa ceva nu puteți vedea decât după o petrecere memorabilă, dar aici, în însoritul Ecuador, localnicii au tot timpul parte de asemenea spectacole — fără să fie nevoiți să suporte mahmu-

reala de după! Plante-monștri ce mășăluiesc în voie! Și nu vă grăbiți cu concluziile, pentru că am o idee genială! Am putea și noi să ne instruim cartofii și să-i învățăm să ne defileze direct în cratiță! Ei, ce spuneți, n-ar fi strașnic?”

Am urmărit fascinat acel scurt reportaj: misterioasa noastră buruiană, înaltă de doi metri sau chiar mai mult, „mergea” cu adevărat — nu era o halucinație!

Trunchiul îi era mișos, cu mici peri radiculari, și ar fi arătat aproape sferic dacă nu ar fi existat cele trei proeminente conice și boante din partea inferioară. Sprijinindu-se pe acestea, întreaga tulpină se ridica de la sol cu aproximativ treizeci de centimetri.

Când „pășea”, o făcea mai degrabă ca o persoană care merge în cârje. Două dintre „picioarele” boante lunecau în față, apoi, în timp ce întregul corp se balansa, membrul din spate ajungea aproape în rând cu celelalte, și mișcarea se relua. La fiecare „pas”, lujerul lung se balansa violent, biciuind aerul înainte și înapoi — o scenă care-ți întorcea stomacul pe dos. Modul de deplasare părea foarte extenuant și deopotrivă de stângaci, semănând întrucâtva cu joaca puilor de elefant. Aveam impresia că dacă mai continuă mult să se balanseze, își va pierde curând toate frunzele, ba chiar se va rupe. Cu toate acestea, oricât de dizgrațios îi era mersul, se părea că izbutește să parcurgă o distanță similară cu aceea a unui om care merge la pas.

Era tot ce apucasem să văd înainte să începă reportajul despre lansarea cuirasatului. Nu era prea mult, dar suficient ca să trezească într-un puștan curiozitatea cercetătorului. Din moment ce planta din Ecuador era în stare de un asemenea miracol, de ce n-ar fi fost capabilă și cea din grădina noastră? Într-adevăr, ea era mai mică, dar arăta identic...

Zece minute mai târziu, ajuns acasă, săpam cu grijă în jurul trifidei, înlăturând pământul pentru a o încuraja „să meargă”.

Din nefericire, exista un alt aspect în legătură cu această plantă capabilă să se deplaseze singură, un fapt pe care jurnaliștii ori nu-l descoperiseră, ori, din motive numai de ei cunoscute, hotărâseră să nu-l divulge și să nu dea astfel nici un fel de avertismente. Aplecat la rădăcina plantei, înlăturam pământul fără să-i provoc nici o vătămare, când deodată am simțit cum o izbitură violentă, venită de nu știu unde, mă trânteste la pământ...

M-am trezit în pat, iar părinții și doctorul mă priveau cu mare îngrijorare. Simțeam că-mi plesnește capul, tot corpul mă durea îngrozitor și, după cum aveam să descopăr puțin mai târziu, pe jumătate din față aveam numai pete și pustule roșii. Mi s-a cerut în mod stăruitor să explic cum de am ajuns să leșin în grădină dar a fost absolut inutil, pentru că nici eu nu știam ce sau cine anume mă lovise. Nu după mult timp, am aflat că mă număram printre puținele persoane din Anglia care supraviețuiseră înțepăturii unei trifide. Probabil

datorită faptului că planta din grădina noastră nu era încă matură. În orice caz, tatăl meu se pare că descoperise cine era vinovatul, pentru că, până m-am însănătoșit și-am putut să merg din nou prin grădină, el deja se răzbunase cumplit pe trifida noastră și-i aruncase rămășițele pe foc.

Odată stabilit faptul că plantele umblătoare erau o realitate, presa a renunțat brusc la atitudinea de nepăsare și a început să le facă o reclamă acerbă. Așa că a fost necesar, pentru început, să li se dea un nume. Existau deja botaniști care încercau tot felul de variante polisilabice ale termenilor latinești și grecești *ambulans* și *pseudopodia*, însă publicul și jurnaliștii doreau ceva ușor de pronunțat, ca să nu încarce titlurile ziarelor și buletinelor de știri. Astfel, în toată acea perioadă, puteai citi în ziare o sumedenie de nume: tricoți, tricuspidе, trigenate, trigune, trilogi, tridentate, triniți, tripezi, tripozi, tricheți, tripedali, tripiți — și alte câteva misterioase cuvinte care nici măcar nu începeau cu „tri”, dar făceau referire la principala caracteristică a plantei, respectiv cele trei proeminente ale rădăcinii.

Au existat, bineînțeles, confruntări publice și private, pe baze aproape științifice, cvasi-etimologice, între cei mai înfocați susținători ai unei denumiri sau ai alteia, dar în cele din urmă un termen a pus capăt disputelor filologice. În forma sa inițială nu a avut prea mult succes, însă limbajul uzual i-a modificat forma originală, eliminând

silaba „ho” de după primul „i”. Și astfel a luat naștere un nou cuvânt. Un cuvânt plăcut la auz și-a găsit locul pe prima pagină a unui ziar, ca etichetă elocventă pentru o ciudățenie inofensivă — care într-o bună zi urma să fie asociată cu suferința, spaima și disperarea: T R I F I D A...

Primul val al interesului public s-a stins rapid. Trifidele, după cum recunoșteam cu toții, erau oarecum bizare — dar asta s-a datorat faptului că, în definitiv, apăruseră de curând în mijlocul nostru. Oamenii au avut sentimente similare și cu ocazia altor întâlniri — când au aflat de existența cangurilor, a șopârlelor uriașe, a lebedelor negre. Și, dacă stau bine să mă gândesc, de ce-ar fi fost trifidele mai stranii decât salamandrele, struții, mormolocii și sute de alte organisme? Liliacul, de pildă, este un mamifer care a învățat să zboare; acum a apărut, iată, o plantă care tocmai învață să meargă — de ce-ar fi trebuit să fie ceva în neregulă?

Existau însă și aspecte ce nu ar fi trebuit ignorate. În ceea ce privește originile plantei, rușii, așa cum le stătea în fire, au evitat să facă vreun comentariu. Nici chiar aceia care auziseră de Umberto nu s-au gândit să facă legătura între el și apariția trifidelor. Ivirea subită a plantei și, chiar mai mult decât atât, răspândirea ei globală au dat naștere multor speculații. Pentru că, deși speci-menele de la tropice ajungeau cel mai repede la maturitate, s-au găsit o mulțime de exemplare, în

diverse stadii de dezvoltare, în toate colțurile lumii, cu excepția zonelor arctice și a celor de deșert.

Cei mai mulți se arătau foarte surprinși, iar unii dezgustați, că această nouă specie era insectivoră, hrănindu-se cu muște și cu alte găze pe care le prindea și digera în substanța cleioasă din interiorul cupei. Pe de altă parte, noi, cei din zonele cu climă temperată, deși auziserăm de plantele carnivore, nu ne obișnuiserăm însă cu gândul că acestea puteau fi acum văzute aproape la tot pasul. Dar, cu adevărat alarmantă a fost descoperirea faptului că bulbul spiralat din vârful lujerului era capabil să se întindă și să acționeze asemeni unei șfichiuri de bici, până la o distanță de trei metri, putând totodată să-și înțepe potențiala victimă cu suficient venin cât s-o omoare pe loc.

Imediat ce oamenii au fost avertizați în privința acestui pericol, evident, a urmat măcelărirea cruntă a trifidelor, dar numai până când i-a venit cuiva ideea că ar fi fost suficientă îndepărtarea armei ucigătoare, astfel încât planta să devină complet inofensivă. Odată cu această propunere, asalturile isterice asupra trifidelor au început să scadă, mai ales că și numărul acestora se diminuase considerabil. Ulterior, ajunsese chiar o modă să deții o trifidă-două într-unul din colțurile grădinii. Cerce-tătorii descoperiseră că acul ucigător nu se putea regenera mai devreme de doi ani, așa că opera-țiunea de elagaj se desfășura anual, pentru o mai mare siguranță și pentru a nu-i priva pe copii de unul din cele mai amuzante mijloace de distracție.

În țările cu climă temperată, unde oamenii reușiseră să modeleze și să controleze rațional cea mai mare parte a naturii, mai puțin pe-a lor proprie, statutul trifidelor era cât se poate de clar. Dar la tropice, îndeosebi în jungle și în regiunile subpopulate, plantele provocau adevărate nenorociri.

Străinului ajuns pe acele meleaguri, nefamiliarizat cu mediul, nu-i era deloc ușor să observe trifida ce-l pândea din spatele unui banal arbust, ascunzătoare perfectă pentru lansarea fulgerătoare a atacului fatal. Chiar și localnicilor le era destul de greu să dibuie plantele care pândeau nemișcate pe marginea cărărilor ce străbăteau jungla. Trifidele deveniseră foarte sensibile la mișcările din preajma lor și era din ce în ce mai greu să poată fi luate prin surprindere.

În acele regiuni, trifidele reprezentau într-adevăr o problemă gravă. Deși metoda cea mai eficientă de apărare era împușcarea vârfului lujerului cu acul lui veninos cu tot, indigenii utilizau însă niște bețe lungi, cu lame încovoiate în vârf, cu ajutorul cărora se puteau apăra destul de bine, dacă reușeau să lovească primii — pentru că altfel nu aveau nici o șansă, mai ales dacă trifida apuca să facă un singur balans în față, extinzându-și astfel raza de acțiune cu încă un metru, un metru și jumătate. În scurt timp, aceste sulite rudimentare au fost înlocuite cu felurite arme acționate de arc — majoritatea dintre ele putând proiecta discuri, cruci sau mici bumeranguri lamelare din oțel. De regulă, precizia acestora se pierdea pe distanțe mai mari de

zece metri, deși erau capabile să reteze lujerul unei trifide chiar și de la douăzeci de metri, cu condiția să-l nimerească. Noile invenții erau atât pe placul autorităților — îngrozite de perspectiva înmulțirii necontrolate a numărului carabinelor —, cât și a celor care le utilizau, întrucât lamelele ucigătoare din oțel erau mult mai ieftine și mai ușor de cărat decât cartușele, potrivindu-se perfect atacurilor silențioase.

În celelalte regiuni au continuat cercetările privind natura, obiceiurile și constituția trifidelor — oamenii de știință încercând să afle distanța pe care ar fi putut-o parcurge planta; dacă avea o direcție de înaintare, sau se îndrepta în orice parte cu aceeași stângăcie; cât timp era nevoită să se hrănească, afundându-și rădăcinile în pământ; cum ar fi reacționat la prezența anumitor elemente chimice în sol, precum și o nesfârșită serie de alte întrebări, unele utile, iar altele complet nefolositoare.

Exemplarul cel mai impozant, descoperit la tropice, măsura aproape trei metri înălțime. În Europa n-au fost observate plante mai mari de doi metri patruzeci, dar media se încadra undeva în jurul înălțimii de doi metri și zece centimetri. Plantele păreau însă a se adapta cu mare ușurință oricăror climate și soluri. Și, după toate aparențele, în afara omului nu aveau nici un dușman natural.

Existau însă o serie de caracteristici mai puțin evidente, ce scăpaseră oricărui comentariu. De pildă, acuratețea cu care-și puteau lovi victimele,

direct în zona capului. De asemenea, o vreme, nimeni nu remarcase faptul că plantele obișnuiau să poposească o vreme alături de victimele lor. Faptul devenise cât se poate de clar atunci când se descoperise că erau capabile să se hrănească la fel de bine cu carne de om ca și cu insecte. Lujerul — cârcelul cu rol de armă — nu avea suficientă forță ca să sfâșie carnea crudă, dar era îndeajuns de puternic pentru a smulge bucățele dintr-un corp aflat în descompunere și a le ridica până la cupa din care ieșea.

Prea mult interes nu stârneau nici cei trei mici pedunculi desfrunziți de la baza lujerului. Unele teorii susțineau că ei ar fi avut legătură cu sistemul de reproducere — acel sistem ce pare un fel de harababură botanică a organelor cu funcții nedefinite care abia ulterior ajung să se diferențieze ca rol și atribuții. În consecință, s-a presupus că particularitatea acestora de a-și pierde imobilitatea și de a zvâcni, lovind în tulpină, nu reprezenta decât o stranie formă de exuberanță erotică trifidiană.

Este posibil ca penibila înțepătură de care am avut parte la începutul epocii trifidelor să fi avut un efect stimulator și să-mi fi stârnit interesul pentru ele, fiindcă de atunci m-au atras atât de mult încât îmi petreceam o bună parte din timpul liber — sau mi-l „iroseam”, dacă privim prin ochii părintelui meu — observându-le fascinat.

Desigur, nu aveam de ce să-mi învinovățesc tatăl pentru că socotea preocupare mea inutilă, mai

ales că, spre surprinderea amândurora, evoluția ulterioară a lucrurilor avea să demonstreze că nici nu mi-aș fi putut găsi o îndeletnicire mai bună, întrucât exact pe când îmi terminam studiile, Compania Arctico-Europeană de Untură de Pește se afla în plină reorganizare, în urma căreia își modificase denumirea și renunțase la cuvântul „pește”. Adoptându-i exemplul, companii similare din mai multe țări anunțaseră că vor cultiva la scară largă trifidele, pentru a le extrage sucurile oleaginoase și a le transforma tulpinile hrănitoare în hrană pentru vite. Astfel, peste noapte, trifidele au devenit obiectul unor afaceri extrem de profitabile.

Fără să stau prea mult pe gânduri, convins fiind că mi-am găsit vocația, mi-am oferit serviciile companiei arctico-europene unde, datorită calificării mele, am reușit să obțin o slujbă chiar în departamentul de producție. Nemulțumirile tatălui meu au fost întrucâtva temperate de salariul pe care urma să-l primesc, chiar foarte bun pentru vârsta mea. Însă, de câte ori îi vorbeam despre viitor, nu făcea decât să pufnească dezaprobat și sceptic printre firele mustății. Deși nu avea încredere decât în genul de slujbe transmise din generație în generație, totuși nu s-a împotrivit dorinței mele. „În definitiv, dacă această cale nu se dovedește a fi una de succes, ești încă destul de tânăr pentru a te apuca de ceva serios”, îmi spunea, înțelegător.

În cele din urmă, nu a fost nevoie să recurg la această alternativă. Înainte de tragica dispariție a tatălui și a mamei mele, morți într-un accident de

avion, cinci ani mai târziu, în timp ce se întorceau din vacanță, amândoi au putut vedea cum noile companii reușiseră să elimine complet de pe piață vechile uleiuri, și cum toți cei care intraserăm încă de la început în această afacere nu mai aveam de ce să ne facem griji pentru viitor.

Printre primii sosiți în acest nou domeniu de activitate s-a numărat și prietenul meu Walter Lucknor.

Inițial, au existat unele îndoieli în privința lui, întrucât cunoștea foarte puțină agricultură, nu știa mai nimic despre afaceri și îi lipsea calificarea necesară muncii de laborator. Însă, pe de altă parte, cunoștea foarte multe despre trifide și avea un talent nativ de a lucra cu acestea.

Ce s-a întâmplat cu Walter în acea fatală zi de mai, câțiva ani mai târziu, nu știu dar pot presupune. Este foarte trist că n-a reușit să scape. Ulterior ar fi putut să ne fie de mare ajutor, pentru că nu cred că a existat sau va exista cineva care să le înțeleagă pe trifide la fel de bine cum reușise Walter. Sau — cine știe? — poate că-și îndeplinea munca recurgând la sentimente intuitive...

Prima oară când m-a surprins a fost la un an sau doi de la primirea slujbei.

Soarele aproape asfințise, iar noi ne terminaserăm programul și priveam mulțumiți spre cele trei noi terenuri cu trifide: în scurtă vreme aveau să ajungă la maturitate. În acele zile nu obișnuiam să le îngrădim, așa cum aveam să o facem ulterior. Plantele fuseseră cultivate în șiruri drepte — dar

acum, de fapt, în rând se aflau numai țăruii din oțel de care erau legate cu lanțuri, pentru că, din câte se părea, trifidelor le lipsea cu desăvârșire simțul alinierii. După calculele noastre, cam într-o lună de zile puteam începe producerea uleiului. Era o seară foarte plăcută și liniștită, iar tăcerea era întreruptă ocazional doar de sunetele cadențate ale pedunculilor ce loveau vioi în lujer. Walter privea întreaga scenă ținându-și capul puțin aplecat într-o parte. Își scoase pipa.

— În seara asta au chef de vorbă, constată el.

La fel ca oricine care l-ar fi auzit, i-am considerat afirmația una pur metaforică.

— Probabil datorită vremii, am sugerat. Cred că atunci când nu plouă sunt și mai vorbărețe.

Mă privi pieziș, zâmbind.

— Ție îți place să vorbești mult când aerul e uscat?

— De ce-aș face...? am vrut să continui, dar m-am oprit brusc. Chiar vrei să spui că ele vorbesc? am întrebat, urmărindu-i expresia chipului.

— De ce nu?

— Pentru că e absurd. Plante vorbitoare!

— Mai absurd decât plantele care pot merge? întrebă retoric Walter.

Am privit către trifide, apoi m-am întors spre el.

— N-am crezut niciodată... am început șovăielnic.

— Ia gândește-te puțin și observă-le cu atenție — chiar sunt foarte curios să-ți ascult opinia, îmi răspunse.

Cel mai straniu lucru a fost că nu-mi trecuse niciodată prin minte o asemenea posibilitate, deși lucram de ceva vreme cu trifidele. Este foarte posibil să mă fi lăsat orbit de supozițiile teoriei ce susținea că mișcările pedunculilor erau simple manifestări erotice. Probabil și din acest motiv, ideea prietenului meu prinsese numaidecât rădăcini în mintea mea și mă gândeam că era cu putință ca plantele să poată într-adevăr să-și transmită reciproc mesaje numai de ele cunoscute.

Până nu demult fusesem convins că știam destul de multe despre trifide, dar când Walter începea să-mi vorbească simțeam că, practic, nu cunoșteam mai nimic. Atunci când avea dispoziția necesară, putea să-mi vorbească ore în șir, avansând teorii destul de îndrăznețe, și nu într-un totuș neverosimile.

În acea perioadă, populația trecuse de etapa în care privea trifidele ca pe niște ciudățenii. Plantele, într-adevăr, datorită stângăciei în mișcări erau întrucâtva amuzante dar nu îndeajuns de excentrice. Pe de altă parte, compania unde lucram le găsea destul de interesante și privea existența lor ca pe o binefacere pentru întreaga omenire — și în special pentru ei. Walter nu împărtășea nici una dintre viziuni. Uneori, ascultându-l, începeam să am și eu unele temeri.

Walter însă era convins că „vorbeau”.

— Și, argumenta el, asta ne demonstrează clar prezența inteligenței; evident că ea nu se regăsește într-un organ similar creierului, pentru că la disecție nu am găsit așa ceva — dar asta nu

dovedește că nu există ceva care să îndeplinească funcția creierului.

— Nici nu poate fi pusă la îndoială prezența inteligenței. Nu ai observat că de fiecare dată când atacă, ținesc exact spre zonele neprotejate? Aproape întotdeauna către craniu — și, uneori, spre mâini. Dar mai este un lucru foarte important: statisticile ne arată că o mare parte din victime au fost înțepate direct în zona ochilor și au orbit — un fapt deosebit de semnificativ.

— Care ne transmite ce? Întrebam nedumerit.

— Că plantele cunosc modalitatea cea mai simplă de anihilare a oamenilor. Cu alte cuvinte, ele știu foarte bine ce fac. Privește situația în felul următor: să presupunem că dețin într-adevăr inteligență. În acest caz ne-ar mai rămâne un singur avantaj — văzul. Noi suntem capabili să vedem, ele nu. Odată ce suntem privați de această capacitate, superioritatea noastră va dispărea. Și, pentru ca lucrurile să stea și mai rău, postura în care am ajunge ar fi una net inferioară, întrucât ele s-au adaptat deja unei vieți în întuneric, pe când noi vom fi de-abia la început.

— Dar, am subliniat, chiar de-ar fi așa, trifidelor le lipsește abilitatea de a crea și de a se folosi de lucruri. Prin acel cârcel firav nu pot acționa cu suficientă forță.

— Perfect adevărat, însă la ce ne va folosi abilitatea de a utiliza o mulțime de lucruri, dacă nu suntem capabili să vedem cum să le întrebuițăm? Și, în orice caz, trifidele nu au nevoie să mânuiască

nimic — cel puțin, nu în modul în care o facem noi — pentru că își pot primi hrana direct din sol, ori din insecte sau din bucățile de carne crudă. Nu sunt obligate să dezvolte complicate procese de cultivare, distribuire și pregătire a hranei. De fapt, într-un concurs de supraviețuire, dacă ar fi să pariez între o trifidă și un orb, știu foarte bine pe cine mi-aș pune banii.

— Așadar, susții că din punct de vedere al inteligenței suntem egali.

— Nicidecum. Nu am de ce să presupun așa ceva, întrucât inteligența lor este diferită, modelată după nevoile lor. Cunoști foarte bine complicatele operațiuni prin care obținem din trifide un extract asimilabil de către om. Acum, privește din cealaltă perspectivă. Ce are de făcut o trifidă? Îi este suficientă o singură înțepătură și, după câteva zile de așteptare, îndată ce procesul de descompunere s-a declanșat, va putea începe să-și asimileze victima. Ciclul simplu și natural al vieții.

Era capabil s-o țină așa ore întregi, până când explicațiile sale mă făceau să deformeze atât de mult realitatea încât mă surprindeam cochetând cu ideea că trifidele ne-ar fi fost rivale. Walter însă n-a încercat niciodată să-și ascundă această convingere. După cum îmi mărturisise, se gândea să scrie o carte despre acest subiect, dar, așteptând să strângă mai mult material, în cele din urmă se răzgândise. „Și ce anume te-a oprit?”, l-am întrebat la un moment dat.

— Exact ceea ce vezi și tu, mi-a răspuns, făcând un gest amplu cu mâna, pentru a include întreaga fermă. Acum interesele sunt prea mari și nu i-ar conveni nimănui să fie lansate astfel de teorii tulburătoare. De vreme ce le controlăm destul de bine, trifidele nu mai pot face decât obiectul unor discuții pur academice, care nu cred că-și mai au rostul.

— N-am fost niciodată prea sigur de tine, i-am răspuns. Pentru că nu știu în ce măsură iei în serios ce spui și cât de mult te lași condus de imaginație. Tu chiar ești convins că trifidele reprezintă un pericol?

Înainte să-mi răspundă, pufăi puțin din pipă.

— Ai dreptate, recunosc Walter, mai ales că... ei bine, nici eu nu sunt foarte sigur de mine. Dar sunt absolut convins de un lucru, și anume că *ar putea* reprezenta un pericol. Dacă aș înțelege ce-și transmit prin acele ciocănituri, cred că aș fi capabil să-ți ofer un răspuns categoric. Straniu este că aceste legume puțin mai neobișnuite, după cum le privesc cei mai mulți dintre noi, își petrec destul de mult timp clămpănind una la alta. De ce? Ce își transmit? Iată misterul pe care vreau să-l dezleg.

Nu cred că Walter a destăinuit și altora aceste idei, iar eu le-am păstrat numai pentru mine, în parte fiindcă nu cunoșteam pe nimeni mai puțin sceptic decât mine și, de asemenea, pentru că nu ne-ar fi folosit la nimic să se ducă vestea prin firmă că ne-am scrântit.

Am lucrat împreună aproape un an, dar odată cu deschiderea de noi pepiniere, precum și din necesitatea schimburilor de experiență, am început să călătoresc destul de des peste hotare. El renunțase la munca de teren și se mutase în departamentul de cercetare, sector unde-și putea efectua propriile studii, în paralel cu cele pentru companie. Din când în când, îl vizitam la lucru și, de fiecare dată, îl găseam efectuând noi experimente cu trifidele, însă rezultatele obținute nu erau pe măsura așteptărilor. Reușise totuși să demonstreze, cel puțin pentru propria-i satisfacție, că plantele dețineau într-adevăr o inteligență bine dezvoltată — rezultate care m-au obligat să admit prezența unei facultăți mai mult decât instinctuale. El continua să fie convins că răpăiala produsă de pedunculi reprezenta o formă de comunicare și dovedise că bețișoarele aveau un rol vital, pentru că fără ele trifida începea să se deterioreze progresiv. De asemenea, tot el determinase și procentul de infertilitate al semințelor trifidelor — cam nouăzeci și cinci la sută.

— Ceea ce este excelent, adăugă Walter. Pentru că dacă toate ar fi fost capabile să germineze, în scurtă vreme n-am mai fi avut loc pe această planetă.

Și în această privință a trebuit să-i dau dreptate. Momentele în care trifida își răspândea semințele erau un adevărat spectacol. Micuța gogoasă de culoare verde închis aflată puțin mai jos de cupă începea să scânteieze și să se dilate vizibil, până

când ajungea cât o jumătate de măr mare. Când plesnea, zgomotul era atât de puternic încât se auzea și de la o distanță de douăzeci de metri. Semințele albe erau expulzate în aer ca un jet de abur, apoi se lăsau purtate în zare, unduind chiar și pe cele mai line adieri. Spre sfârșitul lunii august, privit de sus, câmpul plin de trifide părea o zonă căzută pradă unui bombardament haotic.

Tot Walter a descoperit că substanțele oleagi-noase extrase din trifidele cărora nu li se amputase lujerul cu acul veninos erau calitativ superioare. În consecință, practica de extirpare a acului a fost întreruptă în majoritatea fermelor, iar noi trebuia să purtăm echipament de protecție de fiecare dată când eram nevoiți să ne apropiem de plante.

Când s-a produs accidentul care m-a trimis direct în spital eram cu Walter, examinând împreună câteva exemplare ce prezentau unele anomalii. Amândoi purtam măști protectoare cu plasă de sârmă. Nu am văzut exact ce s-a întâmplat, dar știu că, în timp ce mă aplecam în față, am fost lovit fulgerător peste mască. În majoritatea cazurilor, un asemenea atac nu ar fi avut nici o importanță, pentru că măștile erau foarte rezistente, iar acele nu ar fi putut pătrunde prin plasă. Dar, de această dată, lovitura a venit cu atâta forță încât unul din săculeții cu venin s-a spart și câteva picături mi-au sărit direct în ochi.

Walter m-a transportat rapid în laborator și în câteva secunde mi-a administrat antidotul. Astfel, datorită promptitudinii lui, am avut șansa nesperată

de a-mi recăpăta vederea. Dar chiar și așa, până la însănătoșire am fost nevoit să stau o săptămână la pat, într-o beznă totală.

În timpul perioadei de recuperare — în cazul în care, bineînțeles, nu mi-aș fi pierdut vederea — hotărâsem c-a venit vremea să-mi cer transferul în alt departament. Iar dacă acest lucru n-ar fi fost cu putință, eram hotărât să renunț de îndată la slujbă.

După prima înțepătură suferită în adolescență, organismul îmi formase o rezistență considerabilă la otrava trifidelor. Știam că pot rezista, așa cum de altfel se și întâmplase, unor atacuri ce ar fi răpus pe loc pe oricine. Dar, în același timp, nu uitasem vechiul proverb cu urciorul care nu merge de multe ori la apă. Avertismentul îmi fusese deja transmis.

Îmi amintesc că, în cea mai mare parte a orelor pe care am fost obligat să mi le petrec în întuneric, mă gândeam ce slujbă să-mi aleg dacă nu mi-ar fi fost aprobat transferul.

Având în vedere catastrofa iminentă ce ne aștepta, nici nu mi-aș fi putut găsi un subiect mai inutil asupra căruia să reflectez.

III. ORAȘUL ORBILOR

Am ieșit din bar, lăsând ușa să se balanseze în voie, și am mers până la intersecția cu strada principală. Acolo, am stat puțin în cumpănă.

Spre stânga, dincolo de kilometri întregi de străduțe și cartiere mărginașe, se întindeau ținuturile rurale; în dreapta, dincolo de West End, se afla centrul capitalei. Mă simțeam cât de cât refăcut, dar și foarte detașat și dezorientat. Nu aveam nici un plan și, pus în fața calamității de o grozăvie pe care abia începeam s-o pricep, eram mult prea șocat pentru a-mi face vreunul. În plus, ce plan s-ar fi putut potrivi unei asemenea situații? M-am simțit pustiit, pierdut în dezolare, ca într-un vis, și parcă nu eu trăiam acele momente.

Traficul era inexistent și nici cel mai vag sunet nu-mi indica prezența lui în altă parte. Singurele semne de viață proveneau de la cele câteva persoane care bâjbâiau precaute prin fața magazinelor.

Era o zi perfectă de vară timpurie. Soarele se revărsa din albastrul intens al cerului unde pluteau alene câteva ghemotoace de nori albi pufoși.

Seninătatea și prospețimea atmosferei erau tulburate de-o singură coloană de fum negru ce se ridica de undeva din spatele caselor dinspre nord.

Am stat acolo câteva minute bune, șovăind descurajat. Apoi, m-am întors către răsărit, spre Londra...

Nici până astăzi nu pot spune de ce-am luat această decizie. Probabil am dat curs imboldului de a revedea unele locuri familiare, sau poate datorită sentimentului că, dacă ar fi existat autorități care să încerce să controleze situația, ele s-ar fi aflat cu siguranță în acea direcție.

Brandy-ul îmi intensificase senzația de foame, o problemă aparent banală dar deloc ușor de rezolvat. Aveam la dispoziție o mulțime de magazine, unele ferecate, altele deschise și nesupravegheate; aveam cu ce să plătesc sau, dacă mi-ar fi displicut acest lucru, puteam foarte bine să sparg o fereastră și să mă înfrupt din orice aș fi dorit.

Cu toate acestea, mi-a fost foarte greu să mă adaptez situației. După aproximativ treizeci de ani de viață pașnică și cinstită, încă nu eram pregătit să admit că lucrurile se schimbaseră radical. De asemenea, ceva îmi spunea că, atâta vreme cât îmi păstram firea și continuam să fiu eu însumi, lucrurile ar fi putut reveni la normalitate. Era, evident, un sentiment absurd, însă eram aproape convins că, imediat ce-aș fi spart unul din acele geamuri, ar fi trebuit să uit complet de vechea rânduială și să mă împac cu gândul că voi fi un jefuitor, un pirat al străzilor, un hoț infam obligat să trăiască de pe

urma cadavrului unui sistem care mă hrănise și educase. O sensibilitate puerilă, într-o lume cumplit năpăstuită! Și totuși, îmi face plăcere să-mi amintesc că moralitatea și civismul nu m-au părăsit brusc și că, pentru o perioadă, deși principiile mele demodate nu-mi țineau de foame, am continuat să merg prin fața vitrinelor salivând, și-atât.

Însă problema s-a rezolvat de la sine într-un mod destul de civilizat, după aproximativ șapte-opt sute de metri. Un taximetru, trecând peste trotuar, sfârșise cursa îngropându-și capota în mijlocul unei grămezi de delicatese. Aceasta, desigur, era o cu totul altă situație, pentru că nu eu fusesem cel care spărsese geamul magazinului. M-am urcat pe mașină și mi-am luat câteva alimente. Totuși, vechile conveniențe continuau să nu-mi dea pace, așa că am lăsat conștiincios pe teighea contra-valoarea produselor.

De partea cealaltă a străzii era o grădină. Părea să fi fost cândva un cimitir al unei biserici dispărute. Pietrele de mormânt fuseseră scoase și așezate lângă zidul împrejmuitor din cărămidă, iar terenul cu iarbă era străbătut de câteva alei așternute cu pietriș. Locul arăta foarte frumos, așa că m-am așezat pe una din bănci și mi-am luat prânzul la umbra copacilor proaspăt înfrușiți.

Era un spațiu retras și foarte liniștit. Cât timp am stat acolo nu am văzut pe nimeni trecând, deși prin dreptul porții cu gratii de la intrare am mai zărit din când în când câte-o siluetă. Am aruncat niște firimituri câtorva vrăbiuțe — primele păsări

pe care le văzusem în acea zi, și m-am simțit puțin mai bine urmărindu-le cum ciugulesc, vioaie și indiferente la calamitatea petrecută.

După ce-am terminat de mâncat, mi-am aprins o țigară, pufăind relaxat și gândindu-mă încotro s-o apuc și ce anume să fac. Deodată, liniștea a fost întreruptă de notele unui pian ce răsunau din blocul de lângă parc. În acel moment se auzi vocea unei tinere — începuse să cânte o baladă scrisă de Byron:

*Hoinari nu vom mai fi în noapte,
Năluci flămânde de iubire,
Cu inimi pline ochi de șoapte,
Cerșindu-i lunii strălucire.*

*Teaca de sabie-i tocită,
De suflet pieptul e prea plin.
Iubirea tace, istovită,
Și inima-i adânc suspin.*

*Din orice noapte de iubire
Triumfă zorile curând...
Noi, sub a lunii strălucire,
Hoinari nu vom mai fi nicicând.¹*

Am ascultat, privind modelul pe care-l țeseau delicatele frunze și ramurile tinere pe cerul senin și albastru. Cântecul luă sfârșit, iar sunetele pianului

¹ George Gordon, Lord Byron (1788–1824), *So, We'll Go no More a Roving* (1817) (Hoinari nu vom mai fi nicicând) (n. tr.).

se stinseră încet. Apoi, se auzi un suspin — dar nu unul pătimas, ci duios, de neputință și deznădejde, sfâșietor. Cine era fata, nu știu — foarte posibil să fi fost o cântăreață, ori poate era încă una din persoanele care-și deplângeau soarta. N-aș fi suportat să ascult mai mult, așa că m-am întors discret în stradă și m-am îndepărtat, cu ochii împăienjeniți de lacrimi.

Când am ajuns aproape de Hyde Park Corner, intersecția era aproape pustie. Pe șosele se aflau doar câteva automobile și camioane abandonate. Se pare că lucrurile nu scăpaseră prea mult de sub control în momentul producerii calamității. Un singur autobuz traversase drumul și poposise direct în Green Park; un cal, încă înhămat, zăcea cu craniul spart în apropierea monumentului soldaților artileriști. Singurele mișcări veneau dinspre câțiva bărbați și femei care călcau cu precauție pipăind grilajul gardului, și de cum se îndepărtau de acesta își întindeau brațele înainte, bâjbâind și mai prudenți. Două pisici, a căror vedere părea să nu fi fost deloc afectată, priveau strania situație cu calmul și stăpânirea de sine atât de caracteristice felinei. Nu aveau prea mult noroc pândind în sinistra tăcere ce ne înconjura — pentru că vrăbiile erau rare, iar porumbeii dispăruseră.

Atras ca un magnet de vechiul centru, am traversat în direcția Piccadilly și, abia ajuns pe trotuar, am auzit un sunet strident — un răpăit constant, nu departe de mine și care creștea în

intensitate. Ridicându-mi privirea înspre Park Lane, i-am descoperit imediat sursa. Un bărbat, îmbrăcat mult mai îngrijit decât toți cei întâlniți în acea dimineață, înainta rapid, lovind zidul cu un baston alb. Când îmi auzi pașii, se opri și ascultă foarte atent.

— E-n ordine, i-am spus. Poți trece.

M-am simțit foarte ușurat întâlnindu-l. Străinul, ca să spun așa, chiar era orb. Ochelarii lui negri erau mult mai puțin tulburători decât orbitele holbate și complet inutile ale celorlalți.

— Atunci stai locului, îmi răspunse. Numai Dumnezeu știe de câți nerozi m-am ciocnit până acum. Ce naiba s-a întâmplat? De ce este atât de multă liniște? Știu foarte bine că nu-i noapte, pentru că simt căldura soarelui. Ce-i în neregulă cu lumea?

I-am povestit tot ce aflasem și, imediat ce-am terminat, timp de un minut nu a scos nici un sunet, după care a râs scurt și puțin îndurerat.

— Aici e problema, îmi zise el. Acum vor vedea cu toții cât de eficientă este așa-numita lor protecție socială.

Spunând acestea, își îndreptă spatele, puțin sfidător.

— Îți mulțumesc. Și, mult noroc în continuare, mai adăugă, apoi porni către apus, afișând o mină exagerată de independență.

Sunetele cadentate și energice pe care le făcea destul de încrezător cu bastonul se pierdeau încet în urma mea, în vreme ce eu înaintam în continuare spre Piccadilly.

În scurt timp, am întâlnit mai multe persoane și o serie de mașini părăsite pe șosea. În acele locuri nu am mai reprezentat o problemă pentru cei care bâjbâiau prin fața clădirilor, fiindcă toți se opreau imediat ce auzeau pași în preajma lor, pregătindu-se pentru o eventuală coliziune. Astfel de incidente se mai produceau din când în când, dar unul singur mi-a atras imediat atenția. Persoanele implicate se apropiau din direcții opuse, bâjbâind prin fața unui magazin, până când, inevitabil, s-au ciocnit. Unul dintre personaje era un tânăr îmbrăcat într-un costum frumos croit, căruia îi asortase o cravată aleasă pe dibuite; celălalt era o femeie ce ținea în brațe un copil. Copilul scânci imperceptibil. Tânărul se dădu într-o parte și porni pe lângă femeie, când, deodată, se opri brusc.

— Vă rog, stați o clipă, i se adresă tânărul. Copilul dumneavoastră poate vedea?

— Da, răspunse femeia. Nu și eu.

Tânărul se întoarse și-și puse vârful degetului pe geamul ferestrei.

— Puștiule, ce-i aici? întrebă el.

— Eu nu-s puști, obiectă copilul.

— Hai, Mary, spune-i domnului ce te-a rugat, o încurajă mama.

— Sunt doamne frumoase, răspunse fetița.

Bărbatul o luă pe femeie de braț și o conduse încet până la următoarea vitrină.

— Și aici, ce este? întrebă el.

— Mere și smochine, răspunse fetița.

— Excelent! exclamă tânărul, apoi își scoase un pantof și lovi cu tocul direct în geam. Prima lovitură n-a produs rezultatul așteptat, dar la a doua a reușit să dea naștere unui zdrăngănit ce răsună pe toată strada.

Încălțându-și pantoful, își întinse cu grijă brațul și începu să pipăie în spatele ferestrei, până când dădu peste două portocale. Una i-o oferii femeii, iar pe cealaltă fetei. Apoi, întinse din nou mâna și bâjbâi până când mai găsi o portocală, pe care începu s-o decojească pentru sine. Femeia i-a urmat exemplul.

— Dar... începu femeia.

— Ce-i? o întrerupse tânărul. Nu vă plac portocalele?

— Ba da, însă nu consider că este corect. Nu cred că ar trebui să profităm și să le luăm în acest mod.

— Și cum anume ar trebui s-o facem? întrebă bărbatul.

— Am putea... ei bine, nu știu, recunosc femeia, cu îndoială în glas.

— Perfect. Acesta și este răspunsul. Mai bine mâncați și, mai târziu, o să găsim ceva mai hrănitor.

Femeia își ținea portocala în palme și capul aplecat spre ea, ca și cum ar fi privit-o.

— Totuși, nu mi se pare deloc corect, întări ea, dar de astă-dată cu și mai puțină convingere.

Apoi își lăsă fetea jos și începu să-și curețe portocala...

Piccadilly Circus a fost cel mai populat loc pe care l-am găsit. Comparativ cu ceea ce văzusem până atunci, acolo era chiar aglomerație — deși nu cred să fi fost mai mult de o sută de persoane. Cei mai mulți erau îmbrăcați în veșminte extravagante, prost asortate, și bâjbâiau extenuați și buimaci unii pe lângă alții. Din când în când, în urma unor poticneli, răbufnea câte o serie de blasfemii furibunde, complet inutile — și chiar îngrijorătoare, întrucât indicau prezența câtorva indivizi pe care spaima îi putea face să-și piardă foarte ușor cum-pătul. Cu o singură excepție, nu se auzeau decât murmure slabe și zgomote de pași. Din câte se părea, pierderea vederii îi făcuse pe oameni să se închidă complet în ei înșiși.

Excepția cu pricina se afla într-o poziție destul de privilegiată, pe unul dintre refugiile pietonale. Un bărbat în vârstă, înalt, sfrijit, cu barbă căruntă, sârmoasă și stufoasă, propovăduia autoritar și îndemna la penitență, vestind păcătoșilor urgii cumplite. Nimeni însă nu-l asculta, fiindcă pentru majoritatea celor de acolo năpasta deja avusese loc.

Apoi, din depărtare, se auzi un sunet care captă atenția tuturor — un cor răsuna din ce în ce mai puternic:

*Și când o fi să mor
Să nu mă îngropați,
Ci numai în alcool
Oasele să-mi scâldați.*

Glasurile, jalnice și complet distonante, răsunau parcă de pretutindeni pe străzile pustii. Toți cei prezenți în marea intersecție își întorceau capetele când spre dreapta, când spre stânga, încercând fără succes să le descopere direcția. Profetul Apocalipsei își ridică vocea, pentru a face față concurenței. Corul discordant se apropia însă destul de repede:

*La căpătâi și la picioare
Sticle cu vinuri rubinii
Să-mi așezați, îmbietoare.
Și carnea nu-mi va putrezi.*

Acompaniamentul era un târșâit, efectuat cât de cât în cadență.

Din locul unde mă aflam îi puteam vedea cum intră încolonați de pe o străduță laterală în Shaftesbury Avenue, îndreptându-se spre Piccadilly Circus. Cel de-al doilea bărbat din coloană își ținea palmele pe umerii conducătorului, cel de-al treilea pe umerii celui din fața lui și așa mai departe, până la ultima persoană din grupul de douăzeci și cinci sau chiar treizeci de membri. La sfârșitul cântecului, unul dintre ei a început să strige *Bere, bere, glorioasă bere!* dar cu o voce atât de pițigăiată încât se stinse imediat ce începuse.

Șirul de bărbați și-a continuat drumul până în centrul intersecției, când se auzi vocea puternică a liderului, care le ordonă ca și cum s-ar fi aflat la o paradă militară:

— Compani-i-ee-ee, stai!

Toți cei din Circus încremeniră și-și îndreptară fețele spre el, încercând să ghicească ce se întâmplă. Conducătorul începu un mic discurs, imitând gesturile unui lider profesionist:

— Domnilor, iată c-am ajuns teferi în afurisitul de Piccadilly Circus. Centrul Lumii. Axa Universului. Locul unde grangurii se bucurau de cele mai alese vinuri, aveau cele mai frumoase femei și petreceau de seara până dimineța.

Bărbatul nu era orb, pentru că ochii îi fugeau în toate părțile în timp ce se adresa grupului. Probabil, văzul îi fusese cruțat din cauza unui accident, așa cum am pățit și eu, dar era destul de beat, la fel ca toți cei din spatele său.

— Iar acum o să ne desfătăm *și noi*, adăugă el. Următorul popas îl vom face la vestita Café Royal — unde, evident, băuturile vor fi pe gratis.

— Bine, dar cum rămâne cu femeile? se auzi o voce, urmată de un hohot de râs.

— Ah, deci, 'mneata vrei femei, nu? Întrebă liderul, pășind în față și apucând-o pe-o tânără de braț. Fata țipă și se zbătu, dar el nu-i acordă nici o atenție, continuând să o ducă spre pretendentul care-și manifestase fâțiș doleanțele.

— Uite că ți s-a îndeplinit dorința, colega. Și nu vreau s-aud că nu-ți convine, fiindcă, să știi, e ca o floare, o minunăție de fată — dacă asta are vreo importanță pentru tine.

— Hei, dar cu mine cum rămâne? se auzi o altă voce.

— Și tu? Să vedem. Cum îți plac, blonde sau brunete?

După cum aveam să înțeleg ulterior, cred că m-am comportat ca un neghiob. Prin minte însă mi se derulau neconținut o sumedenie de reguli și principii morale și etice care, în situația dată, nu-și mai găseau aplicabilitate. Dar nici prin gând nu-mi trecuse că, de fapt, în acea bandă tână ar fi avut șanse mult mai mari de supraviețuire decât dacă ar fi rămas singură. Înfierbântat de-o serie de sentimente adolescente de cavalerism și mărinimie, am hotărât să intru de îndată în scenă. Bărbatul nu mă văzuse apropiindu-mă și, exact în clipa când mă pregăteam să-l lovesc în falcă, din nefericire, s-a întors și-a lovit înaintea mea...

Când mi-am recăpătat cunoștința, mă aflu în mijlocul drumului, iar zgomotul pașilor târșâiți se pierdea în depărtare, în vreme ce profetul Judecării de Apoi, recăpătându-și graiul, îi blestema pe membrii găștii cu flăcările iadului și chinurile veșnice în pucioasa Gheenei.

Revenindu-mi complet, am fost chiar recunoscător că lucrurile nu scăpaseră de sub control. Dacă situația ar fi fost alta, nici până azi nu mi-aș fi putut ierta lipsa de discernământ și faptul că soarta acelor oameni a depins într-un totu de acțiunile mele. Și, oricum am eticheta metodele liderului, în definitiv, ochii acestuia reprezentau farul călăuzitor al grupului, ghidul care le putea facilita accesul la hrană și băutură. Iar în ceea ce le privește pe femei, mai devreme sau mai târziu,

mânate de foame și nevoite să aibă o protecție, ar fi căutat singure să se alăture unor astfel de grupuri. Spun asta pentru că, privind în jur, persoanele de sex feminin prezente acolo nu păreau deloc deranjate de incidentul care era cât pe ce să mă promoveze în poziția de șef al bandei.

Amintindu-mi că se îndreptau spre Café Royal, am hotărât să-mi limpezesc gândurile în hotelul Regent Palace, unde aveam să descopăr că și altora le trecuse prin minte aceeași idee — dar mai rămăseseră totuși o mulțime de sticle intacte.

Cred că am pierdut ceva vreme stând relaxat la una din mese, delectându-mă cu un pahar cu brandy și cu o țigară, până când am fost nevoit să recunosc că tot ceea ce trăisem era cât se poate de real — și irevocabil. Nu mai exista cale de întoarcere. Viața pe care o cunoșteam se sfârșise...

Probabil am avut nevoie de acea lovitură pentru a reveni cu picioarele pe pământ. Însă în acele momente pricepusem că existența mea nu mai avea nici un rost. Modul meu de viață, planurile mele, visele și speranțele, toate îmi fuseseră spulberate, laolaltă cu factorii și condițiile ce le determinaseră apariția. Cred că dacă aș fi avut rude sau persoane apropiate pe care să le compătimesc, aș fi fost mai mult ca sigur cotropit de impulsuri sinucigașe. Dar ceea ce-mi părea uneori o existență searbădă, de această dată se dovedise una chiar favorabilă. Părinții îmi muriseră, singura mea tentativă de căsătorie eșuase cu mulți ani în urmă și nu aveam pe nimeni să depindă de mine. Totuși, destul de

curios, ceea ce-am simțit — perfect conștient de faptul că era un sentiment contrar celui pe care-ar fi trebuit să-l am — a fost ușurare...

Sentimentul nu era provocat numai de brandy, întrucât a persistat. Cred că s-a datorat în principal ideii că am în față un viitor complet diferit. Toate vechile probleme, atât personale cât și generale, s-au dizolvat dintr-odată. Numai providența putea ști ce dificultăți urmau să apară — și, din câte se părea, ele aveau să vină din belșug —, dar îmi era cât se poate de clar că vor fi absolut *inedite*. Situația mă ajutase să simt că, de-acum înainte, sunt propriul meu stăpân și nu un slujbaş oarecare. Chiar de-ar fi trebuit să fac față unei lumi a hazardului, plină de pericole și orori, știam că sunt liber să acționez așa cum doresc — fără ca forțe și interese pe care nu le-am înțeles și de care nici nu mi-a păsat vreodată să mă împingă într-o parte și-n alta, ca pe o frunză în bătaia vântului.

Nu, sentimentul nu provenea în nici un caz de la brandy, pentru că la fel simt și astăzi, după atâția ani — însă este foarte posibil ca și brandy-ul să fi contribuit la clarificarea și simplificarea lucrurilor.

Aveam totuși o mică nelămurire: ce-ar fi trebuit să fac în continuare? Cum și de unde să încep această nouă viață? Dar nu le-am îngăduit acestor întrebări să mă îngrijoreze, ci mi-am băut paharul până la fund și am ieșit din hotel, pentru a vedea ce are să-mi ofere strania lume ce mă aștepta afară.

IV. UMBRE

Am intrat pe una din străzile laterale din Soho, intenționând să revin mai sus pe Regent Street, dar numai după ce ocoleam gloata de la Café Royal.

Probabil că foamea scotea în stradă din ce în ce mai mulți oameni. Oricare ar fi fost motivul, acestea erau cele mai populate zone văzute de mine după ieșirea din spital. Ciocniri constante aveau loc pe trotuare și pe străduțele înguste, iar confuzia și dificultățile celor care încercau să-și găsească o direcție erau agravate de ciorchinii de oameni adunați în fața vitrinelor ce-și păstrau integritatea din ce în ce mai greu. Nimeni din mulțime nu părea să știe în fața cărui magazin se află. Unii, aflați mai în față, încercau să-și formeze o idee căutând pe dibuite obiecte mai ușor de recunoscut; în vreme ce alții, mai întreprinzători, se cățarau stângaci înăuntru, asumându-și riscul de a se spinteca în colțurile tăioase ale geamurilor.

Simțeam că ar fi trebuit să-i îndrum pe sărmanii oameni către magazinele cu mâncare. Dar, oare, ar fi fost bine să fac asta? Chiar dacă m-ar fi ascultat,

urmându-mă până la una din băcăniile rămase încă intacte, odată ajunși acolo s-ar fi creat o învălmășeală ce i-ar fi răpus pe cei mai slabi dintre ei și, în cel mult cinci minute, totul ar fi fost devastat. Și, oricum, hrana avea să se termine în curând. Așadar, cum le-aș fi putut mulțumi pe miile de persoane care ar fi rămas înfometate? Desigur, aș fi putut ajuta un mic grup să supraviețuiască, însă pentru câtă vreme — și în baza căror criterii puteam să-mi desemnez aleșii? Oricât de mult am încercat să găsesc o soluție cât de cât optimă, în cele din urmă nu am ajuns la nici un rezultat.

Situația era într-adevăr sinistră: lumea se transformase într-o junglă, o societate lipsită complet de mărinimie și altruism. Adeseori, în urma ciocnirilor, când una din părți simțea în brațele celeilalte un pachet sau o sacoșă, în speranța că va găsi în ea ceva de mâncare, o înșfăca și se eschiva imediat, în timp ce păgubitul își încleșta furios degetele în gol sau începea să lovească la întâmplare. O dată chiar a trebuit să mă dau rapid într-o parte, pentru a evita ciocnirea cu un bătrân care fugea disperat pe mijlocul drumului, fără să-l intereseze eventualele obstacole ce i-ar fi putut opri înaintarea. Șiretenia aproape că-i pietrificase chipul, iar la piept strângea cu lăcomie două cutii cu vopsea roșie. La un colț al străzii, calea mi-a fost blocată de o mulțime de indivizi ce-și deplângeau frustrați soarta, alături de un copilaș speriat care putea vedea, dar era mult prea mic pentru a înțelege ce doreau toți de la el.

Neliniștea începuse din ce în ce mai mult să-și spună cuvântul. În inima mea se dădea o luptă aprigă între imboldul moralității, care mă îndemna să-i ajut pe acei oameni, și impulsul care-mi cerea să evit orice implicare. Mulțimea de oameni își pierdea văzând cu ochii răbdarea și stăpânirea de sine. Totodată, un inexplicabil sentiment de vinovăție nu-mi dădea pace și mă chinuia gândul că eu puteam vedea, iar ei nu. În timp ce mă strecuram încet prin mulțime am trăit o stranie și neplăcută senzație, dar, ulterior, aveam să descopăr cât de corect fusese acest instinct.

În apropiere de Golden Square hotărâsem să o iau la stânga și să reintru pe Regent Street, unde drumul mult mai lat mi-ar fi facilitat înaintarea. Exact în clipa când voiam să fac colțul, un urlet sfâșietor mă încremeni locului — așa cum de altfel se întâmplase cu toți cei aflați pe stradă. În cele câteva secunde de liniște mormântală, fiecare își întorsese capul în stânga și-n dreapta, încercând să înțeleagă ce s-a întâmplat. Sperietura le amplificase starea de iritare, pentru că mai multe femei începuseră să plângă, iar bărbații, care din câte se părea nu stăteau nici ei prea bine cu nervii, reacționaseră prin câteva scurte înjurături. A fost un strigăt groaznic, unul din acele răcnete pe care, în subconștient, se așteptau să-l audă din nou.

Și chiar l-au auzit. La fel de înspăimântător, dar transformându-se într-un icnet. Nu a mai tresărit nimeni, iar eu am încercat să-i localizez sursa. Câțiva pași mai în față se afla intrarea pe o alee.

După colț, strigătul se auzi încă o dată, însă la jumătate din intensitate.

Sursa era la câțiva metri în susul aleii. O fată stătea ghemuită, în timp ce un bărbat masiv o lovea cu un baston subțire din alamă. Partea din spate a rochiei îi era sfâșiată, iar pielea îi era plină de dungi roșii-vineții. Imediat ce m-am apropiat am descoperit de ce nu fugise — mâinile îi erau legate la spate cu o frânghie înfășurată în jurul taliei bărbatului.

Am ajuns în dreptul lor exact în momentul în care se pregătea s-o lovească din nou. Pentru că nu se aștepta, mi-a fost foarte ușor să-i smulg bățul și să-l lovesc puternic în umăr; se întoarce și încercă să-mi dea o lovitură cu piciorul, intenție pe care i-am anticipat-o, eschivându-mă rapid în spate. Deși raza de acțiune îi era limitată de lungimea funiei, încercă totuși încă un șut în direcția mea, în timp ce eu îmi căutam prin buzunare briceagul. Văzând că nu are șanse de izbândă, se întoarce și-o lovi pe față cu piciorul, apoi o înjură și trase zdravăn de frânghie ca s-o ridice în picioare. L-am lovit destul de tare peste falcă, dar numai cât să-l fac să se oprească — fiindcă nu eram împăcat cu ideea de a lovi un orb, chiar și unul atât de josnic. În timp ce încerca să-și revină, m-am aplecat rapid și am tăiat frânghia care-i ținea legați, și l-am împins, nu prea tare, dar îndeajuns cât să-l dezechilibrez și să-l trimit câțiva pași în spate, obligându-l să-și piardă orientarea. Eliberându-și mâna stângă, își încercă norocul cu o lovitură zdravănă dar o

rată, nimerind direct în zidul de cărămidă. Din acel moment nu a mai fost interesat decât de cumplita durere pricinuită de zdrobirea articulațiilor degetelor. Am ajutat-o pe fată să se ridice, i-am dezlegat mâinile și am condus-o pe alee, în timp ce agresorul urla de durere în spatele nostru.

Când am ajuns pe stradă, fata își mai revenise din buimăceală, iar când își întoarse chipul murdar și plin de lacrimi, își ridică privirea direct spre mine.

— Dar și tu poți vedea! spuse puțin sceptică.

— Bineînțeles, i-am răspuns.

— Slavă Domnului! Slavă Domnului! Credeam că sunt singura, adăugă fata, izbucnind din nou în plâns.

Am privit în jurul nostru. Câțiva metri mai în față era o cârciumă dinspre care răzbăteau sunetele unui gramofon. Geamurile barului erau sparte — ceea ce-mi spunea că acolo avusese loc o petrecere pe cinste. Puțin mai departe se afla un local mai micuț, dar intact. Ajunși în fața ușii, am forțat-o împingând cu umărul și am intrat în salon. Am ajutat-o pe tânără să intre și am așezat-o pe un scaun, am dezmembrat un altul și i-am înțepenit picioarele în mânerele ușilor batante, pentru a-i descuraja pe eventualii vizitatori nepoftiți, și mi-am îndreptat imediat atenția către licorile fortifiante de la bar.

Nu ne grăbea nimeni. Suspinând din când în când, tânăra și-a sorbit încet primul pahar. Nu am vrut s-o zoresc și, în vreme ce-și puneă în ordine

gândurile, eu răsuceam alene piciorul paharului, ascultând din cealaltă cârciumă cântecul găjâit și lugubru al gramofonului:

*Iubirea-i ferecată-n frigidier,
Și inima — un sloi de gheață.
Ea a fugit departe cu un „el”
Și să n-o mai aștept mă-nvață.
Dar nu mă mir că nu-i mai pasă
Că bocnă sunt și sunt stingher.
Știu tare e păcat, dar lasă...
Mi-e inima un sloi de gheață,
Iubirea-i ferecată-n frigidier.*

Câtă vreme am stat la masă, am privit-o pe ascuns. Hainele, sau mai bine spus ce mai rămăsese din ele, erau de bună calitate. Vocea îi era plăcută — mai mult ca sigur, glasul nu-i fusese cizelat pe scenă ori în filme, deoarece nu se deteriorase sub stres. Părul îi era blond, cu mai multe nuanțe platinat, iar în spatele petelor și murdăriei de pe obraji se ascundea un chip atrăgător. Constituția nu-i era slabă, ci zveltă, fiind mai mică decât mine cu opt sau poate zece centimetri. Se vedea că putea răspunde cu forță în caz de nevoie, dar, la cei aproximativ douăzeci și patru de ani câți avea, foarte probabil că nu-și folosisese vigoarea decât la mânuirea bastoanelor de crichet, la dans și la strunirea cailor. Mâinile îi erau delicate și catifelate, iar unghiile, rămase ca prin minune intacte, erau simple detalii decorative,

pentru că aveau o lungime care nu-i permitea practic să le folosească la nimic.

Băutura, încet-încet, își făcuse efectul și, în cele din urmă, fata își revenise suficient pentru ca o veche preocupare să preia controlul.

— Dumnezeuule, cred că arăt groaznic, remarcă ea.

Evident, în afară de mine nu se afla nimeni în poziția de a-i confirma presupunerea. Însă am preferat să tac.

Se ridică și se duse în fața unei oglinzi.

— Și chiar arăt, observă ea. Unde...?

— Ai putea încerca pe acolo, i-am sugerat.

După mai bine de douăzeci de minute se întoarse în salon. Având în vedere faptul că-i lipseau cele necesare, tânăra reușise totuși să se descurce excelent și-și recăpătase moralul. Înfățișarea ei se apropia mai degrabă de modelul unei eroine de film, care tocmai scăpase cu bine dintr-un incident violent.

— Vrei o țigară? am întrebat, oferindu-i încă un pahar cu tonifiant.

Pe parcursul procesului de înzdrăvenire ne-am povestit fiecare pățaniile. Cum nu voiam s-o zoresc, am început eu primul. Imediat ce-am încheiat, mi-a spus:

— Îmi este destul de rușine de mine și nu vreau să crezi că sunt ceea ce păream a fi — mă refer la situația jenantă în care m-ai găsit. Am destul de multă încredere în propriile mele forțe, chiar dacă uneori poate că nu arăt asta. Însă recunosc că am

fost copleșită de modul cum au decurs lucrurile. Ceea ce se petrecuse era deja suficient de grav, iar perspectivele sumbre și insuportabile ce se întrezăreau la orizont n-au fost decât picătura care-a umplut paharul și m-a făcut să intru în panică. Eram aproape convinsă că sunt singura persoană din lume care nu și-a pierdut vederea. Acest gând m-a dărâmat pur și simplu, m-a terorizat atât de tare încât am cedat nervos și-am început să urlu asemeni unei fetișcane dintr-o melodramă victoriană. Și nu-mi închipuiam vreodată că aș putea să mă comport așa.

— Nu-ți face griji, i-am spus. În curând, foarte probabil, vom afla despre noi și alte lucruri, la fel de surprinzătoare.

— Nu pot să nu fiu îngrijorată, pentru că dacă mi-am pierdut o dată cumpătul... și se opri, fără să-și mai încheie fraza.

— Și eu eram cât pe ce să intru în panică pe patul de spital, i-am spus. În definitiv, suntem oameni, nu mașini de calculat.

Se numea Josella Playton. Deși numele nu-mi era străin, nu-mi spunea totuși nimic. Casa în care locuia se afla pe Dene Road, în St. John's Wood. Cartierul se potrivea într-o oarecare măsură presupunerilor mele. Îmi amintisem de casele distante și confortabile din Dene Road, toate foarte scumpe, dar majoritatea destul de urâte. Reușise să scape de năpasta generală printr-un noroc — probabil chiar mai mare decât al meu. În noaptea

de luni fusese la o petrecere — una memorabilă, din câte se părea.

— Un asemenea lucru nu poate fi amuzant decât pentru cei care obișnuiesc să flirteze cu băutura, spuse tânăra. Niciodată nu m-am simțit mai rău ca după acea petrecere — și nici măcar n-am băut mult.

Ziua de marți și-o amintea ca pe una a suferinței cumplite provocate de mahmureală. În jurul orei patru după-amiază, nemaiputând suporta, a dat instrucțiuni servitorilor să nu permită nimănui s-o deranjeze, nici dacă vor cădea comete, nici dacă se va cutremura întreg Pământul și nici chiar de va veni Judecata de Apoi. Odată cu acest ultimatum, înghițise rapid un somnifer puternic care, luat și pe stomacul gol, o trimisese fulgerător în lumea viselor.

Din acel moment nu a mai știut nimic, până a doua zi dimineată, când a fost trezită de tatăl ei.

— Josella, i-a spus el, pentru Dumnezeu, cheamă-l repede pe doctorul Mayle. Telefonează imediat și zi-i că am orbit — sunt cu desăvârșire orb.

Destul de surprinsă, mai ales că era aproape ora nouă, se îmbracă rapid și sună după servitori, dar aceștia nu răspunseră. Ducându-se să-i trezească, avea să descopere, spre stupoarea ei, că și ei orbiseră.

Cum telefonul nu funcționa, singura opțiune care-i rămăsese era să ia mașina și să-l aducă pe doctor la ei acasă. Liniștea de pe străzi și absența traficului i se păruseră puțin stranii, dar parcursese deja mai mult de-un kilometru, așa că hotărâse să

meargă mai departe. Câteva momente mai târziu, realizând ce se întâmplase, a intrat în panică — spaima despre care vorbise mai devreme și care oricum nu o putea ajuta să îmbunătățească cu nimic lucrurile. Îmbărbătându-se cu ideea că exista totuși șansa ca medicul să fi fost cruțat de acea maladie, așa cum de altfel se întâmplase cu ea, a continuat să conducă, oarecum încrezătoare.

La jumătatea drumului, pe Regent Street, motorul a început să fumege și să dea rateuri, iar în cele din urmă se opri. În graba cu care luase mașina, uitase să verifice dacă avea suficientă apă în radiator.

Deznădăjduită și speriată, fata rămăsese locului. Chipurile tuturor celor de pe stradă erau îndreptate către ea, dar înțelesese deja că nimeni nu o putea vedea și nici ajuta. A coborât din mașină, sperând să găsească prin apropiere un atelier auto, iar dacă nu ar fi avut noroc, era hotărâtă să parcurgă restul drumului pe jos. În timp ce închidea portiera, o voce îi strigă:

— Hei! Prietene, stai o clipă!

Când s-a întors, a văzut un bărbat bâjbâind încet către ea.

— Ce este? a întrebat distantă. Înfățișarea individului nu era una care să-i inspire încredere.

Auzindu-i vocea, acesta își îndulci puțin glasul.

— M-am rătăcit și nu știu unde mă aflu, îi spuse el.

— Suntem pe Regent Street, iar în spatele tău este cinematograful New Gallery, îi răspunse tânăra, dând să plece.

— Domnișoară, te rog, arată-mi măcar unde este bordura trotuarului, o rugă bărbatul.

Fata ezită o clipă, dar îndeajuns cât să-i permită individului să se apropie și să o prindă puternic de ambele brațe.

— Deci, poți să vezi, nu?! exclamă el. De ce naiba nu ți-ai pierdut vederea, la fel ca mine și ca toți ceilalți?!

Înainte să apuce să înțeleagă ce se petrece, se văzu trântită pe caldarâm, având în spate un genunchi ce-o apăsa puternic. Necunoscutul îi întoarse mâinile la spate, apoi, ținându-i ca într-o menghină ambele încheieturi, i le înfășură strâns cu o sfoară și se ridică în picioare, trăgând-o după el.

— Așa e bine, îi spuse. De azi înainte, tu o să fii ochii mei. Acum mi-e foame și vreau să-mi găsești un loc unde să mă hrănesc pe cinste. Hai, mișcă!

Josella se îndepărtă de el.

— Nu! Dacă nu-mi dai imediat drumul la mâini...

Bruta o întrerupse, plesnind-o peste obraz.

— Gata, ajunge. Hai, mișcă-te și găsește-mi de mâncare.

— Nu. Nu te voi duce nicăieri.

— Ba da, fetițo. Și ai s-o faci chiar acum — sau vrei cumva să repet? îi porunci amenințător.

Deși era nevoită să-l îndrume, Josella căuta neîncetat modalitatea de a scăpa de individ. Dar răpitorul se aștepta la astfel de tentative. O dată era cât pe ce să scape, însă nu se mișcase suficient de rapid. Exact în momentul în care-și eliberase

măinile și dădu să fugă pe lângă el, acesta își întinse piciorul și-i pusese piedică, prinzând-o din nou în strânsoare, înainte să apuce să se ridice. După această încercare, a legat-o cu o funie mai groasă, pe care și-o înfășurase în jurul taliei.

Prima dată l-a dus într-o cafenea, unde au găsit un frigider stricat, dar în care găsiseră multe alimente încă proaspete. Al doilea popas a fost la un bar, unde bărbatul dorea să bea numai whisky irlandez. Văzând sticla pe unul din rafturile de sus, tânăra se sui pe teighea.

— Dacă mă dezlegi, îți dau sticla, îi propusese ea.

— Ca să mă pocnești cu ea în moalele capului? Fetito, nu-s de ieri, de azi. Mai bine degust niște whisky scoțian. Ia zi, unde-l gălesc?

A trebuit să-i spună ce scria pe fiecare sticlă arătată de el.

— Cred că în primele ore am fost puțin năucă, îmi explică ea. Acum însă văd cel puțin șase modalități prin care l-aș fi putut păcăli. Mai târziu l-aș fi omorât cu siguranță, dacă nu ai fi apărut tu. Problema este că nimeni nu poate deveni peste noapte violent — eu, cel puțin, nu pot. La început n-am analizat situația prea rațional, fiindcă o serie de sentimente îmi spuneau că astfel de lucruri nu sunt posibile în zilele noastre și că, evident, trebuie să apară cineva și să pună capăt acestor barbarii.

Înainte să plece din bar, avusese loc o mică încăierare. Găsind ușa deschisă, mai mulți bărbați și femei intraseră în cârciumă. Complet neprevăzător, tâlharul îi ceruse să-i spună ce conținea

sticla pe care noii veniți tocmai o descoperiseră pe una din mese. La auzul răspunsului, toți și-au îndreptat privirile pierdute spre fată. După câteva șoapte, doi bărbați au început să înainteze precauți spre ei, iar intențiile ce li se citeau pe chipuri nu mai aveau nevoie de nici o interpretare. Fata smuci de funie și strigă:

— Fii atent!

Fără nici cea mai mică ezitare, bărbatul lovi puternic cu piciorul. Lovitura își atinsese ținta, pentru că unul din cei doi agresori se prăbuși, chircindu-se de durere. Cel de-al doilea făcu un salt în față, dar fata se feri iute într-o parte și atacatorul se ciocni violent de tejgheaua barului.

— Nemernicilor, lăsați-o în pace, strigă individul care-o ținea captivă, privind amenințător în dreapta și-n stânga. E a mea, blestemaților! Eu am găsit-o.

Însă era limpede că ceilalți nu intenționau să renunțe atât de ușor. Și, mai mult ca sigur, nu s-ar fi oprit nici chiar dacă ar fi văzut expresia de furie de pe chipul însoțitorului ei. Josella realizase în acele momente cât de prețios este simțul văzului: chiar și o vedere imperfectă întrecea cu mult cele mai impresionante bogății, iar în ceea ce privește libertatea, înțelese că nici ea nu putea fi obținută fără un pic de efort. Agresorii începuseră să se apropie încet, bâjbâind cu mâinile în față. Tânăra trăsese cu vârful piciorului un scaun din apropiere și-l răsturnă, împingându-l către atacatori.

— Vino după mine! îți strigă, trăgându-l pe bărbat după ea.

Doi atacatori se prăbușiseră peste scaun, iar una dintre femei căzu peste ei. Și, în numai câteva momente, barul devenise un mic teatru de lupte și îmbrânceli confuze. Tânăra găsi un culoar prin învâlmășeala creată și reușiră să ajungă teferi în stradă.

Nu-și putea explica de ce acționase așa; probabil pentru că actuala ei „logodnă” reprezenta un chin mult mai mic decât perspectiva de a fi călăuză pentru un grup atât de numeros. Odată ajunși în stradă, bărbatul nici măcar nu-i mulțumi, ci îi porunci să-l conducă spre alt bar, unul gol.

— Deși ți-ai format cât de cât o părere despre el, continuă ea pe un ton imparțial, să știi că nu era totuși un om rău la suflet. Numai că era foarte speriat — mult mai tare ca mine. Am mâncat și chiar am băut ceva împreună. Iar când ne-ai găsit, să știi că mă bătea pentru că era beat și pentru că nu voisem să merg la el acasă. Nu știu ce s-ar fi întâmplat dacă nu ai fi apărut.

Făcând o scurtă pauză, tânăra adăugă:

— În orice caz, îmi este rușine de mine. Comportamentul meu îți arată, probabil, de ce sunt capabile fetele moderne din zilele noastre, nu-i așa? Să țipe și să urle amețite de aburii alcoolului — fir-ar să fie!

Arăta și chiar se simțea mai bine, deși avusese o tresărire repulsivă când a întins mâna să ia paharul.

— Și mie, i-am spus, mi-a produs multă confuzie această situație — dar am avut totuși noroc. În Piccadilly eram absolut convins că trebuie să mă implic și să o ajut pe acea femeie cu copil, dar numai șansa a făcut să nu mă dau de gol și să nu pătesc aceleași necazuri ca și tine.

— O comoară neprețuită atrage după sine o existență plină de riscuri, spuse ea, meditativă.

— Pe viitor o să țin minte, i-am răspuns.

— Mie deja mi s-a imprimat bine în memorie acest adevăr, remarcă ea.

Apoi, timp de câteva minute, am ascultat amândoi tumultul ce răzbătea din barul alăturat.

— Și, am spus în cele din urmă, ce crezi că ar trebui să facem?

— Eu trebuie să mă întorc acasă, la tatăl meu. Nu mai are nici un rost să-l caut pe doctor — chiar de-ar fi una din puținele persoane îndeajuns de norocoase care să fi supraviețuit acestei năpaste.

Vru să mai adauge ceva, dar ezită.

— Te deranjează dacă te însoțesc? am întrebat. Din câte se pare, nu mai trăim vremuri când fiecare să-și poată vedea de drumul său.

Se întoarce și mă privi recunoscătoare.

— Mulțumesc. Chiar intenționez să te rog același lucru, dar m-am gândit că trebuie să mergi la familia ta.

— Nu am pe nimeni, i-am răspuns. În orice caz, nu în Londra.

— Ceea ce mă sperie nu este posibilitatea că aș putea fi din nou prinsă — fiindcă de-acum înainte

voi fi mult mai atentă — ci, ca să fiu într-un totu sinceră, singurătatea mă înspăimântă. Nu știu de ce, dar încep să mă simt ca un fulg în bătaia vântului.

Începusem să văd lucrurile într-o cu totul altă lumină. Ușurarea inițială îmi era din ce în ce mai diminuată de perspectivele sumbre ce ne așteptau. La început, ne-a fost aproape imposibil să nu ne simțim puțin superiori și, drept consecință, destul de încrezători în forțele noastre, pentru că șansele de supraviețuire ne erau mari. În majoritatea situațiilor, de fiecare dată când ceilalți ar fi fost nevoiți să bâjbâie încet și să se miște extrem de precauți, noi nu trebuia decât să ne îndreptăm oriunde am fi dorit și să luăm orice ne-ar fi plăcut. Dar parcă presimțeam că aveau să apară o sumedenie de lucruri neprevăzute...

Mi-am continuat șirul gândurilor cu voce tare:

— Mă întreb câți or fi reușit să scape nevătămați? Eu am întâlnit un bărbat, o fetiță și un copil care puteau vedea; tu nu ai întâlnit pe nimeni. Evident, simțul vederii a devenit o raritate, fapt realizat probabil de mare parte din cei năpăstuiți. Problema este că, imediat ce vor ajunge cu toții la concluzia că singura soluție prin care-și pot asigura supraviețuirea o reprezintă capturarea celor cu vederea intactă, perspectivele nu sunt deloc plăcute.

În acele momente, nu vedeam posibile decât două opțiuni: fie să ducem o viață solitară, trăind în permanență cu teama de a nu fi prinși, fie să ne

alăturăm unui grup care să ne poată asigura protecția, dezvoltând astfel un soi de relație amiabilă de lideri-prizonieri — în timp ce în jurul nostru urmau să se ducă lupte sângeroase pentru a ne captura. Continuam să elaborez neliniștit diverse scenarii când, deodată, Josella mă trezi la realitate, ridicându-se de pe scaun.

— Trebuie să mergem, spuse ea. Sărmanul meu tată a stat prea mult timp singur. Este deja ora patru.

Pe când ieșeam din Regent Street, îmi veni o idee.

— Hai să traversăm, i-am spus. Îmi amintesc că era pe aici un magazin...

Magazinul nu fusese devastat. Înăuntru, ne-am echipat cu două centuri de care am agățat câte un cuțit cu teacă.

— Parcă aș fi un corsar, zise Josella, în timp ce-și încheia cureaua.

— Mai bine să fim pirați decât concubinele lor, i-am răspuns.

Câțiva metri mai sus, am dat peste o limuzină impecabil întreținută. Părea genul de mașină al cărei motor ar fi trebuit să toarcă asemeni unui motănel, dar când am pornit-o, turuitul motorului a fost atât de puternic încât ar fi putut acoperi fără nici o problemă zgomotul traficului dintr-o zi normală de lucru. Am continuat să mergem spre nord, ocolind în zigzag mașinile abandonate și pe rătăciții care, la auzul motorului, înlemneau în mijlocul străzii. Tot drumul am întâlnit privirile

oarbe și pline de speranțe ale celor de care ne apropiam; chipuri ce se aplecau apoi resemnate, în timp ce noi continuam să ne îndepărtăm. Pe ruta aleasă am văzut o clădire în flăcări, iar un nor gros de fum ne indică prezența unui alt incendiu, undeva pe Oxford Street. În Oxford Circus era și mai multă lume, dar am trecut prevăzători printre ei, apoi am depășit clădirea BBC-ului și ne-am continuat drumul spre nord, pe șoseaua ce ducea către Regent's Park.

A fost o ușurare că am reușit să ieșim cu bine de pe străzile orașului și să ajungem într-un spațiu deschis — o zonă unde n-am mai văzut nici un nefericit care să bâjbâie și să rătăcească fără țință. Singurele lucruri mișcătoare pe întinderile nesfârșite de iarbă erau două sau trei mici grupuri de trifide ce se legănau încet spre sud. Se pare că, într-un fel sau altul, reușiseră să-și smulgă țăruii din pământ și îi târau acum cu lanțurile după ele. Îmi amintisem că existau câteva exemplare cărora nu li se extirpase lujerul, unele dintre ele fiind priponite în locuri publice, dar cea mai mare parte se aflau împrejmuite într-un țarc cu gard dublu, undeva în apropierea grădinii zoologice, și mă întrebam cum de reușiseră să scape. Josella le observase și ea.

— Pentru ele oricum nu are nici o importanță, remarcă tânăra.

Restul traseului l-am străbătut fără probleme și, în câteva minute, ne aflam deja în apropierea casei, unde Josella îmi făcu semn să opresc. Ne-am dat jos din mașină și am deschis poarta. Micul drum

ocola un pâlce de arbuști ce acoperea aproape în întregime partea din față a casei. Când am făcut colțul, Josella scoase un strigăt și fugi înainte. Corpul unui bărbat era întins pe prundiș, cu fața în jos și cu capul într-o parte, astfel încât îi puteam vedea jumătate de chip. Uitându-mă mai atent, am observat pe obrazul lui o dungă de un roșu foarte aprins.

— Stai! am strigat la ea.

Glasul mi-a fost suficient de alarmat ca s-o încremenească pe loc.

Zărisem deja trifida ce pâdea din spatele arbuștilor, în apropierea locului unde se prăbușise bărbatul.

— Vino înapoi. Acum!

Aruncând încă o privire către trupul întins pe prundiș, fata ezită.

— Dar trebuie... spuse ea întorcându-și privirea spre mine. Și se opri subit, ochii i se deschiseră larg și scoase un strigăt.

M-am întors rapid și, la numai câțiva metri în spate, o trifidă înaltă se pregătea să lovească.

Instantaneu mi-am dus palmele la ochi, auzind șuieratul și pocnetul surd făcut de acul care tocmai izbise — însă nu am căzut și nu am simțit nici arsura agonizantă de după lovitură. În astfel de momente, mintea poate funcționa fulgerător, dar, din câte bănuiesc, mai degrabă instinctul — și nu rațiunea — m-a îndemnat să fac imediat un salt spre ea, înainte să apuce să lovească din nou. Ciocnindu-ne frontal, am reușit să o dărâm,

prinzându-i în cădere partea superioară a lujerului și încercând să-i smulg cupa. Lujerul trifidelor nu înțeapă — poate fi rupt și strivit, drept pentru care, pe cel de față îl sfârtecasem aproape în întregime, înainte să mă ridic.

Josella rămăsese ținută locului.

— Vino aici, i-am cerut. Ai grijă că mai este una în tufișurile din spatele tău.

Aruncând o privire speriată peste umăr, se apropie.

— Dar te-a lovit! îmi zise, parcă nevenindu-i să creadă. De ce nu ai...?

— Nu știu. Bănuiesc că ar fi trebuit să mă răpună, i-am răspuns.

Am privit spre trifida căzută și mi-am amintit de cuțitele din dotare, luate în ideea că va trebui să ne înfruntăm un cu totul alt tip de inamici. L-am folosit pe cel pe care-l aveam la brâu și am tăiat de la rădăcină acul veninos, apoi am început să-l examinez.

— Iată de ce, i-am spus, arătând spre săculeții cu venin. Uite, sunt complet goi. Dacă ar fi fost plini, sau chiar și mai puțin de jumătate... am continuat făcând un semn cu degetul mare îndreptat spre pământ.

Avusesem acest noroc, dar un rol capital avusesese și rezistența mea la venin. Cu toate acestea, pe spatele palmelor aveam o palidă dungă roșie, iar pe gât mă alesesem cu o iritație ce-mi provoca o mâncărime îngrozitoare. Mi-am frecat puțin porțiunea inflamată și am continuat să studiez acul.

— Straniu... am murmurat mai mult pentru mine, dar fata mă auzi.

— Ce-i straniu?

— Până acum nu am mai văzut una care să-și golească de tot săculeții cu otravă. Probabil și-a petrecut o mare parte din timp înțepând tot ce mișcă.

Nu cred să mai fi auzit ce i-am spus, pentru că atenția i se îndreptase către bărbatul întins pe alee, și arunca din când în când câte o privire spre trifida din apropiere.

— Cum am putea s-o gonim de acolo? întrebă.

— Nu avem cum — cel puțin atâta vreme cât nu-și va fi terminat treaba, i-am răspuns. În plus, mi-e teamă că nu putem să-l mai ajutăm pe sărmanul om.

— Vrei să spui că e mort?

Am încuviințat din cap:

— Da, fără nici o îndoială — am mai văzut destule cazuri de acest gen. Dar cine este? am adăugat.

— Bătrânul Pearson. El ne îngrijea grădina și era șoferul tatălui meu. Un bătrân atât de amabil — îl cunosc de când eram mică.

— Îmi pare rău... i-am spus, intenționând să găsesc ceva mai adecvat, dar ea interveni imediat:

— Uite! Uite! Și-mi arată spre o cărare ce trecea prin dreptul casei. Un picior cu ciorap lung și negru, încălțat cu un pantof de damă zăcea chiar după colț. L-am privit atenți și apoi ne-am mutat într-un loc de unde puteam zări mai bine întreaga

privești. O fată îmbrăcată în rochie neagră era întinsă jumătate pe prundiș, jumătate în răzorul de flori. Chipul fraged și frumos al fetei era brăzdat de-o dungă roșie, strălucitoare. Josella suspină îndurerată și ochii i se umplură de lacrimi.

— Of, este Annie! Micuța Annie...

Am încercat s-o liniștesc puțin.

— Te asigur că nici unul dintre ei nu a suferit deloc, i-am spus. Când o plantă devine suficient de puternică pentru a putea ucide, o face extrem de rapid.

În acel loc nu era ascunsă nici o trifidă. Foarte posibil să fi fost aceeași plantă care-i ucisese pe amândoi. Am traversat atenți cărarea și am intrat în casă printr-una din ușile laterale. Josella strigă după cineva, dar nu primi nici un răspuns. Mai strigă o dată, apoi am ascultat amândoi liniștea mormântală ce domnea înăuntru. Se întoarse și mă privi — însă nici unul dintre noi nu rosti nici un cuvânt. Tăcută, m-a condus de-a lungul coridorului până în fața unei uși acoperite cu pâslă. Deschizând-o încet, un șfichiuit brăzdă tăcerea și, printre toc și canatul ușii, un ac lovi la numai doi-trei centimetri deasupra capului fetei. În acel moment, a trântit ușa și m-a privit speriată.

— Este una în hol, îmi spuse.

Josella vorbea înspăimântată, cu jumătate de glas, ca și cum s-ar fi temut să nu fie auzită.

Ne-am întors la ușa pe care intrasem și am revenit în grădină, mergând pe iarbă, încet, pentru a nu face prea mult zgomot. Am ocolit casa, am

ajuns în dreptul ușii cu ferestre mari și am privit în camera de zi. Una din cele două uși erau deschise, iar geamurile celeilalte erau sparte. O dâră de noroi trecea peste prag și continua pe covorul din interior, în mijlocul căruia trona impunătoare o trifidă. Vârful lujerului se legăna foarte încet, aproape periind tavanul încăperii, iar în apropierea trunchiului jilav și mișos se afla trupul unui bătrân îmbrăcat într-un halat de mătase argintie. Am luat-o de mână pe Josella, de teamă ca nu cumva să fugă într-acolo.

— Este... tatăl tău? am întrebat, deși întrebarea era inutilă.

— Da, îmi răspunse, acoperindu-și chipul cu palmele. O cuprinsese un tremur ușor.

Am stat nemișcat, dar fără să pierd din ochi trifida din interior, în caz că ar fi plecat către noi. Era clar că Josella avea nevoie de o batistă, așa că i-am dat-o pe-a mea. Nu prea mai era altceva de făcut. După ce-și mai reveni, amintindu-i de toți cei pe care-i văzu-sem pe străzi, i-am spus:

— Știi, aș prefera să sfârșesc așa decât să fiu ca toți ceilalți.

— Da, îmi răspunse după o pauză.

Fata își ridică privirea spre cerul catifelat, de un albastru strălucitor, presărat pe alocuri cu norișori albicioși.

— Ah, da, repetă cu și mai multă convingere. Sărmanul tati. Nu s-ar fi împăcat deloc cu faptul că orbise. Mai ales că iubea atât de mult acest locșor minunat.

Fata aruncă o nouă privire înăuntru și întreabă:

— Ce-ar trebui să facem? Pentru că nu pot pleca fără să...

În acel moment, reflectată într-unul din gemulețele rămase intacte, am surprins o mișcare în spatele nostru. Am privit imediat într-acolo și-am văzut cum o trifidă tocmai ieșise din tufișuri, înaintând hotărâtă de-a latul pajiștii. Direcția de înaintare ducea exact către poziția noastră. Auzeam chiar și foșnetul frunzelor mătăsoase, în vreme ce lujerul plesnea energic aerul înainte și înapoi.

Nu mai aveam vreme de pierdut. Cine știe cât de multe plante bântuiau deja pe acolo. Am apucat-o din nou pe Josella de braț și am fugit împreună pe același drum pe care venisem. Și, imediat ce-am intrat teferi în mașină, fata izbucni în plâns.

Trebuia să o las să se descarce, așa că mi-am aprins o țigară și am început să mă gândesc la ce aveam de făcut în continuare. Evident, nu cred că ar fi fost de acord să-și lase părintele așa cum îl găsisem. Eram convins că dorea să-l înmormântăm cum se cuvine — și, după câte se părea, ritualul nu putea fi îndeplinit decât de noi doi. Dar, înainte de a ne apuca să facem rost de cele necesare acestui proces, trebuia să găsim o modalitate să ne descotorosim de trifidele deja prezente pe proprietate, precum și de cele care și-ar fi putut face apariția ulterior. În ansamblu, eu aș fi ales soluția cea mai simplă, și anume aceea de a renunța la o astfel de tentativă — dar, în definitiv, nu era părintele meu...

Cu cât analizam mai profund aceste noi aspecte, cu atât mă nelinișteam mai mult. Habar n-aveam cât de multe trifide puteau exista în Londra. În fiecare parc erau câteva, dar administratorii preferau de cele mai multe ori trifidele cu lujerul amputat, cărora li se permitea să hoinărească în perimetrul parcurilor. Totuși, în unele locuri existau și trifide intacte, priponite de țăruși din oțel sau îngrădite în spatele unor plase de sârmă. Amintindu-mi de cele văzute în timp ce traversam Regent Park, mă întrebam câte dintre ele preferaseră să nu-și părăsească țarcul și câte evadaseră. În plus, mai existau trifide și în grădinile particulare; exemplare la care nimeni nu s-ar aștepta să nu fie ciuntite — dar cine ar fi putut ști cât de departe a mers neglijența oamenilor? Iar dacă mai pun la socoteală și cele câteva pepiniere și stații de experimentare...

În timp ce stăteam și reflectam liniștit, dintr-un ungher al minții tot încerca să se facă auzită o asociație de idei. După ce-a mocnit câteva clipe, deodată, mesajul a erupt singur și aproape că am auzit glasul lui Walter, spunându-mi: „Dacă ar trebui să intre într-o competiție directă, o trifidă se va afla într-o postură net superioară unui orb.”

Bineînțeles, el făcuse pe atunci referire la o persoană care fusese orbită de o trifidă. Dar, oricum, acest gând mă cam zdruncinase, ba chiar mai mult decât atât: mă speriaseră serios.

Am analizat la rece mesajul său. Da, evident, era rezultatul unei speculații generale — și totuși,

mi se părea nefirească apariția lui în aceste momente...

— Odată ce suntem privați de principalul nostru avantaj, respectiv văzul, îmi spusese cândva, superioritatea ne este anihilată.

Desigur, coincidențe se produc tot timpul — însă rareori se întâmplă să le și observăm...

Scârțâitul ce se auzi pe prundișul din fața porții mă trezi instantaneu la realitate, moment în care am văzut o trifidă apropiindu-se de poartă. M-am aplecat și am închis repede geamul.

— Pornește! Hai mai repede! strigă Josella impacientată.

— Liniștește-te, suntem la adăpost în mașină, i-am spus. Aș vrea să văd ce face.

Atunci am înțeles că una din întrebările mele primise deja răspuns. Fiind obișnuit cu trifidele, pentru că lucrasem atât de mult timp cu ele, uitasem cum se comportă ceilalți oameni atunci când au de-a face cu o trifidă neciuntită. Din acea clipă, mi-era clar că nu ne vom mai întoarce în acele locuri. Sentimentele pe care Josella le avea în privința unui exemplar înarmat se încadrau în tiparul general — și anume, să plecăm cât mai repede și să ne ținem cât mai la distanță.

Planta se opri în dreptul unui stâlp al porții. În acele momente, aș fi putut jura că încearcă să asculte. Am rămas nemișcați, fără o vorbă. Josella privea îngrozită, iar eu mă așteptam ca trifida să pornească asaltul, biciuind în zadar în geam — dar nu s-a întâmplat așa. Probabil glasurile noastre

estompate din habitacul au indus-o în eroare, obligând-o să creadă că suntem mult în afara razei ei de acțiune.

Micii pedunculi începură însă dintr-odată să ciocănească în lujer. Acesta se balansă încet, iar planta se întoarse stângace spre dreapta și dispăru pe următoarea potecă.

Josella răsuflă ușurată.

— Te rog, hai să plecăm mai repede, înainte să apară din nou.

Am pornit motorul, am întors și ne-am îndreptat înapoi spre Londra.

V. O LUMINĂ ÎN NOAPTE

Josella începuse să-și recapete calmul. În intenția deliberată și evidentă de a uita ce se află în spatele nostru, mă întrebuse:

— Și acum, încotro?

— Mai întâi spre Clerkenwell, i-am răspuns. Iar după aceea vom căuta niște haine pentru tine. Dacă nu te deranjează, m-am gândit că le-am putea găsi pe Bond Street; dar, în primul rând trebuie să ajungem în Clerkenwell.

— Dar de ce în Clerkenwell...? Pentru numele lui Dumnezeu!

Avea toate motivele să protesteze, fiindcă imediat după colț, la aproximativ șaptezeci de metri, șoseaua era plină de oameni care fugeau înspre noi, cu brațele întinse în față. Din mulțime se auzeau țipete și urlete, iar în momentul în care-i zărisem, o femeie tocmai se împiedicase și se prăbușise, dispărând numaidecât sub mormanul de trupuri căzute peste ea. Cauza acestei îmbulzeli se afla undeva în spatele gloatei unde, deasupra chipurilor îngrozite, trei tulpini cu frunze negre se

legănau amenințător. Am accelerat și am intrat pe un drum lăturalnic.

Josella mă privi înspăimântată.

— Ai... ai văzut? Parcă erau *mânași* de la spate.

— Da, i-am răspuns. Tocmai din acest motiv mergem în Clerkenwell, fiindcă știu acolo un loc unde s-au produs cele mai bune măști din lume și cele mai eficiente arme împotriva trifidelor.

După trecerea gloatei, am reintrat pe șosea și ne-am continuat traseul, dar drumul nu a fost atât de liber cum mă așteptam. În apropiere de King's Cross Station erau mult mai mulți oameni pe străzi și, chiar dacă am claxonat fără încetare, ne-a fost destul de greu să trecem, iar în fața gării ne-a fost chiar imposibil. Nu înțelegeam de ce erau atât de multe persoane adunate acolo. Părea să se fi strâns toată populația cartierului. În nici un caz nu am fi reușit să trecem printre ei; iar când am privit în spate, drumul ne era blocat de cei pe care tocmai îi depășisem.

— Coboară! i-am spus. Cred că vor să ne prindă.

— Dar... începu Josella.

— Haide odată! am spus scurt.

Am mai claxonat o dată și am ieșit încet după ea, lăsând motorul să meargă. Au fost ultimele secunde în care am mai fi putut scăpa, pentru că în acel moment un bărbat reușise să ajungă la mânerul portierei din spate. Imediat ce-a deschis ușa, bâjbâi cu mâinile prin habitacul, în vreme ce viermuiala gloatei ne împingea încoace și-ncolo. S-a auzit un

strigăt de furie când cineva a deschis ușa din față și a descoperit scaunele goale. Între timp, devenisem deja membri ai gloatei. Cineva îl înhăță pe bărbatul care deschisese portiera din spate, crezând că acesta tocmai ieșise din limuzină. Odată cu spori-
rile confuziei generale, am luat-o de mână pe Josella și ne-am strecurat încet prin mulțime, încercând să nu trezim nici o suspiciune.

Ieșind cu bine din busculadă, am continuat să mergem pe jos, în speranța că vom găsi o altă mașină. După aproximativ doi kilometri, șansa își făcu apariția sub forma unei dubițe care, spre deosebire de un automobil obișnuit, avea să fie mult mai utilă pentru planul ce se contura vag în mintea mea.

Clerkenwell este un cartier unde, de două sau chiar trei sute de ani, sunt produse unele dintre cele mai fine și precise instrumente. Însă mica fabrică de profil cu care avusesem legături profesionale își modificase vechile tehnologii, adaptându-le cerințelor vremii. Nu mi-a fost prea greu s-o găsesc și nici să pătrundem înăuntru. După ce-am pornit din nou la drum ne simțeam mult mai liniștiți datorită arsenalului din spatele mașinii, respectiv câteva arme excelente, mai multe mii de bumeranguri din oțel, precum și câteva măști cu plasă din sârmă.

— Acum, ar trebui să urmeze hainele, nu? îmi sugeră Josella, pe când porniserăm deja la drum.

— Mai întâi proviziile. Dar planul rămâne întru totul deschis criticilor și corecțiilor, i-am răspuns.

În primul rând este necesar ceea ce eu aş numi *pied-à-terre*, adică un locşor unde să ne tragem sufletul şi să discutăm.

— Nu vreau iarăşi într-un bar, protestă ea. M-am săturat de baruri pe ziua de azi.

— Puţin probabil că m-ar crede cineva, mai ales că totul este pe gratis, dar să ştii că şi eu m-am săturat. Mă gândeam însă la un apartament gol. Nu cred că ne va fi deloc greu să-l găsim. Acolo ne-am putea odihni puţin, astfel încât să judecăm limpede planul de acţiune. De fapt, cel mai bine ar fi să petrecem noaptea în acel adăpost — sau, dacă termenii înţelegerii ţi se par nepotrivii în aceste stranii circumstanţe, ei bine, atunci am putea să găsim două apartamente.

— Cred c-aş fi mai liniştită să ştiu că am pe cineva aproape de mine.

— Bine, am consimţit. Aşadar, urmează operaţiunea numărul doi, şi anume achiziţionarea de noi veşminte. Pentru asta cred că ar trebui să ne despărţim pentru o perioadă — dar fără să ne pierdem vigilenţa şi, mai ales, să nu uităm de apartamentul unde trebuie să ne întâlnim.

— Mda, spuse Joselle fără convingere.

— O să fie bine, am îmbărbătat-o. Spune-ţi clar că nu trebuie să intri în discuţie cu nimeni şi, astfel, nu vei avea cum să dai de bănuiră că nu ţi-ai pierdut vederea. Neplăcuta conjunctură în care te-ai aflat cu câteva ore în urmă s-a datorat simplului fapt că nu erai pregătită să faci faţă unei asemenea situaţii. Ştii şi tu, „în ţara orbilor, chiorul este rege”.

— Ah, desigur — Wells a spus asta, nu-i așa? Numai că în poveste axioma nu s-a dovedit adevărată.

— Cheia o constituie interpretarea cuvântului „țară”, *patria* în original. *Caecorum in patria luscus rex imperat omnis* — primul care a spus asta a fost un clasic, Fullonius, dar nu se mai știe nimic altceva despre el. Însă aici nu avem nici patrie, nici stat, nimic — doar haos. Wells își imaginase o populație adaptată la orbire și nu cred că s-ar putea întâmpla și aici același lucru — nu văd cum ar fi posibil.

— Și ce anume crezi că va urma?

— Presupunerile mele nu sunt cu nimic mai optimiste decât ale tale. Oricum, în curând vom afla singuri. Mai bine să revenim la prezent. Așadar, unde rămăseserăm?

— La alegerea hainelor.

— Ah, da. Ei bine, această operațiune este foarte simplă: intri într-un magazin, alegi rapid câteva straie și ieși. Nu vei da peste nici o trifidă în centrul Londrei — nu cred să fi ajuns până acolo.

— Cu câtă ușurință vorbești despre aceste lucruri, îmi spuse.

— Nu sunt deloc nepăsător, i-am răspuns. Dar nu cred că este vorba de cinste, ci mai degrabă de obișnuință. Refuzul de a accepta faptele nu va readuce situația la normal și, în plus, un astfel de sentiment nu ne va fi de nici un ajutor. După cum văd eu, cel mai bine este să nu ne considerăm hoți

și profitori, ci — ei bine — simpli moștenitori întâmplători ai bunurilor societății.

— Da, presupun că asta suntem, încuviință ea fără tragere de inimă.

O vreme a rămas tăcută. Când mi se adresă din nou, reveni la întrebarea anterioară.

— Și, după ce facem rost de haine? întrebă.

— Urmează operațiunea numărul trei, i-am răspuns. Care, evident, nu poate fi decât masa de seară.

În ceea ce privea găsirea unui apartament, așa cum mă și așteptam, nu am întâmpinat nici o dificultate. Am lăsat mașina închisă în mijlocul drumului, în fața unei clădiri luxoase și am urcat până la etajul al treilea. De ce am ales tocmai acest etaj, nu știu, probabil pentru că era mai puțin accesibil. Procesul de selecție a fost și el foarte simplu: ciocăneam sau sunam la câte o ușă, iar dacă se întâmpla să răspundă cineva, plecam mai departe. După trei încercări am găsit o ușă din spatele căreia nu am auzit nici un răspuns. Încuietoarea și tocul ușii au cedat sub umărul meu și am intrat.

Nu eram unul din cei cărora le place să locuiască în genul de apartamente cu o chirie anuală de două mii de lire, dar lucrurile din interior mă convinseseră că merită într-adevăr să trăiești într-un astfel de loc. Decoratorii, după câte bănuiesc, trebuie să fi fost tineri eleganți, care avuseseră darul și ingeniozitatea de a combina cu deosebit gust atât de costisitoarele creații de mobilier de

ultimă oră. Apartamentul era întruchiparea exemplară a simțului estetic. Se găseau acolo câteva piese de mobilier ultramoderne, a căror utilitate nu prezenta nici un fel de dubii, dar care — dacă lumea și-ar fi continuat evoluția așa cum ar fi fost normal — ar fi făcut adevărate furori în viitor; altele, aș spune, erau moarte încă din fașă. Impresia generală era similară aceloră din standurile Târgului de Comerț, unde micile și neînsemnatele neglijențe umane pot să ruineze într-o clipă întregul design — de pildă, o carte așezată cu doar câțiva centimetri mai departe decât ar trebui, sau o culoare nepotrivită a copertei ar fi îndeajuns pentru a tulbura armonia și ambianța cromatică a imaginii în ansamblul ei; sau, când o persoană îmbrăcată cu haine neadecvate și suficient de neatentă ar căuta să se așeze pe unul din scaunele ori pe sofaua de lux cu care nu s-ar asorta. M-am întors spre Josella: privea fascinată toate acestea.

— Ce spui, e bună cocioaba asta sau căutăm mai departe? am întrebat.

— Cred că ne vom descurca, îmi răspunse.

Așa că ne-am început explorarea, pășind amândoi pe covorul pufos, de culoarea untului.

Nu a fost nimic premeditat, dar nu cred că aș fi putut găsi o metodă mai bună de a-i alunga din minte evenimentele neplăcute trăite în acea zi. Scurtul nostru voiaj a fost presărat cu o serie de exclamații în care admirația, invidia, încântarea, disprețul și, trebuie să recunosc, malițiozitatea și-au jucat fiecare rolul propriu. Josella se opri în pragul

unei camere ce exulta de cele mai puternice manifestări ale feminității.

— Eu o să dorm aici, spuse ea.

— Dumnezeu! am exclamat. Dar, în definitiv, fiecare cu gustul său.

— Nu fi răutăcios. Probabil n-o să mai am o altă șansă de a fi decadentă. În plus, nu știi că în fiecare fată există acea scânteie a prostiei atât de caracteristică stelelor de cinema? Ei bine, azi îi voi permite să-și aibă ultima licărire.

— Cum dorești, i-am zis. Sper totuși să găsesc un locșor mai liniștit, pentru că nici nu mă gândesc să dorm într-un pat deasupra căruia atârna o oglindă atât de masivă.

— Este una și deasupra căzii din baie, spuse ea, privind spre încăperea alăturată.

— Nu știu dacă acesta este zenitul ori nadirul decadenței, i-am spus. Dar, în orice caz, nu o vei putea folosi, fiindcă nu ai apă caldă.

— Ah, uitasem. Ce păcat! exclamă dezamăgită. Încheindu-ne inspecția apartamentului, restul casei a fost mai puțin senzațional. Josella plecase pentru a rezolva problema hainelor, iar eu am mai cercetat puțin locuința, după care am pornit într-o expediție pe cont propriu. Imediat ce-am ieșit din apartament, am auzit pe hol deschiderea unei uși. M-am oprit și am rămas nemișcat. Un tânăr ieșise încet, ținând-o de mână pe-o tânără blondă. Când fata tocmai trecea pragul, el își retrăsese mâna.

— Așteaptă-mă puțin, iubito, îi spuse, apoi făcu trei-patru pași pe holul mochetat.

Ținându-și mâinile întinse în față, căuta fereastră de la capătul coridorului. Imediat ce-a găsit-o, degetele s-au îndreptat direct către zăvor, pe care-l deschise încet. Am observat că era ieșirea către scara de incendiu.

— Jimmy, ce faci? întrebă tânăra.

— Am vrut să verific ceva, îi răspunse, îndreptându-se repezitor spre ea și căutând să o prindă din nou de mână. Hai, iubito, vino.

Fata se dădu puțin înapoi.

— Jimmy, nu cred că este bine să plecăm de aici. În propriul nostru apartament măcar știm unde suntem. Cum ne vom hrăni? Cum vom putea trăi afară?

— Draga mea, în apartament nu avem suficientă mâncare și, evident, nu vom mai putea supraviețui mult timp. Hai, iubito, vino. Nu te teme.

— Dar, îmi este teamă, Jimmy, mi-e chiar foarte frică.

Fata se agăță de brațul său, iar tânărul o cuprinse de umeri.

— Totul o să fie bine, iubito. Haide, vino.

— Jimmy, dar nu pe aici trebuie să ieșim...

— Te-ai dezorientat, draga mea. Pe aici este ieșirea.

— Jimmy... sunt atât de speriată. Hai mai bine să ne întoarcem.

— E prea târziu, iubita mea.

În fața ferestrei se opri. Cu una din mâini pipăi cu foarte mare atenție cadrul ferestrei, după care își

îmbrățișă iubita cu ambele brațe și o întoarce cu fața spre el.

— Ar fi fost mult prea frumos să dureze, spuse în șoaptă. Te iubesc mult, scumpa mea. Te iubesc enorm.

Fata își țuguie buzele pentru a primi un sărut.

Ridicând-o și strângând-o tandru la piept, se întoarce și sări cu ea prin golul ferestrei...

„Trebuie să-ți dezvolti impasibilitatea, mi-am spus. *Neapărat*. Ai de ales: ori indiferența, ori ebrietatea permanentă. Asemenea incidente mai mult ca sigur că au loc pretutindeni. Și vor continua. Iar tu nu poți face absolut nimic pentru a le împiedica. Gândește-te că i-ai fi ajutat să-și procure hrană pentru câteva zile — dar după aceea? Trebuie să înțelegi și să accepți situația de față, fiindcă altminteri vei fi nevoit să te refugiezi în mlaștina alcoolismului. Dacă nu lupți pentru viața ta și nu ignori astfel de evenimente, atunci poți spune adio supraviețuirii... Doar cei suficient de puternici emoțional și mental pot trece peste această năpastă...”

A durat puțin mai mult decât mă așteptasem, dar în cele din urmă am reușit să adun tot ce căutam. După aproape două ore, am revenit în apartament și, în timp ce mă chinuiam să închid ușa, am scăpat din brațe câteva lucruri. Din camera ultra-feminizată se auzi glasul ușor impacientat al Josellei.

— Eu sunt, am liniștit-o, continuând să înaintez pe hol cu brațele pline.

În bucătărie, am pus totul pe masă și m-am întors după celelalte lucruri care-mi căzuseră. M-am oprit apoi la ușa camerei în care se afla Josella.

— Să nu intri, îmi spuse ea.

— Nici nu intenționez așa ceva, am protestat. Ceea ce voiam să aflu este dacă știi cumva să gătești.

— Doar ouă fierte, se auzi glasul înăbușit al fetei.

— Exact cum bănuiam. Se pare că vom fi nevoiți să învățăm o mulțime de lucruri, i-am răspuns.

Întorcându-mă în bucătărie, am așezat aragazul portabil deasupra plitei electrice inutilizabile și m-am apucat de treabă.

Când am terminat de aranjat farfuriile pe măsuța din sufragerie, atmosfera arăta chiar încântătoare. Am completat imaginea cu două sfeșnice și am aprins lumânările. Josella nu-și făcuse încă apariția, deși sunetul apei de la robinet încetase de ceva vreme. Am strigat-o.

— Vin îndată, îmi răspunse.

Așteptând-o, m-am dus la fereastră și am privit afară. Venise vremea să spun adio tuturor acelor lucruri. Soarele apunea, iar turnurile, turlele și fațadele din piatră de Portland străluceau alb-rozalii în amurg. Noi incendii izbucniseră în mai multe locuri, iar fumul se înălța în trombe mari și negre, întetețe uneori la bază de câte-o văpaie incandescentă.

Știam bine că de mâine încolo nu voi mai vedea clădirile ce-mi erau atât de familiare. Poate că va veni o vreme când mă voi putea întoarce, dar în nici un caz nu voi reveni în vechiul loc pe care-l cunoșteam. Incendiile și capriciile vremii își vor pune cu siguranță amprenta și vor transforma orașul într-unul mort și abandonat. Dar, privit de la distanță, în acele momente putea fi confundat cu unul cât de cât viu.

Tatăl meu îmi povestise cum obișnuia să se plimbe prin Londra, înainte de războiul pornit de Hitler, ținându-și ochii larg deschiși și fiind cât se poate de atent la frumusețea clădirilor pe care nu o remarcase niciodată până atunci și de la care dorea să-și ia rămas-bun. Acum, și eu trăiam același sentiment. Însă, din nefericire, de această dată lucrurile stăteau mult mai rău. Nu cred ca vreunul din supraviețuitorii războiului să-și fi imaginat că este posibilă o situație atât de gravă — întrucât se înfruntau acum cu un dușman căruia nu puteau să-i supraviețuiască. De această dată nu aveau de-a face cu bombardamente furibunde și incendii devastatoare, ci cu îndelungatul și inevitabilul proces al declinului și colapsului.

Mă aflu în fața unor fapte indiscutabile, iar inima prefera să ignore în continuare raționamentul elocvent al minții. Aveam chiar sentimentul că proporțiile dezastrului erau mult prea mari și nefirești pentru a fi și adevărate. Știam că mai existaseră catastrofe în istoria umanității. Cadavrele multor centre urbane zăceau îngropate prin

deșerturi, iar altele fuseseră uitate prin junglele Asiei; unele au dispărut cu atât de mult timp în urmă, încât nu li se mai cunoaște nici măcar numele. Și, desigur, pentru acei localnici, disoluția propriilor lor localități fusese la fel de improbabilă și imposibilă cum era pentru mine necroza unei metropole moderne...

După cum realizasem în acele momente, una din cele mai persistente și confortabile halucinații în care se poate încrede o comunitate este ideea că „nouă nu ni se poate întâmpla așa ceva” — sau altfel spus, că locșorul în care ne aciuăm se află mai presus de orice cataclism. Iar acum dezastrul chiar avea loc. Eram convins că, atâta vreme cât nu apărea un miracol, asistam la începutul sfârșitului Londrei — și, din câte se părea, existau mulți alții care, la fel ca și mine, vedeau neputincioși cum dispar, lent, dar sigur, orașe precum New York, Paris, San Francisco, Buenos Aires, Bombay și toate celelalte metropole al căror destin era similar acelora dispărute de milenii prin jungle și deșerturi.

Continuam să urmăresc priveliștea dezolantă de afară, când, deodată, se auzi un sunet în spatele meu. M-am întors și-am văzut-o pe Josella intrând în cameră. Purta o rochie lungă din crep bleu pal, peste care avea o mică jachetă din blană albă. Din pandantivul atârnat de-un lănțișor modest sclipeau câteva diamante azurii, nuanță reflectată și de nestematele puțin mai mici ce-i licăreau în cerceii cu clipsuri. Părul și chipul îi arătau la fel de proaspete ca și cum tocmai ar fi ieșit dintr-un salon

de coafură. În timp ce traversa grațioasă camera, nu am putut să nu-i remarc și papucii argintii și ciorapii diafani de mătase. În timp ce eu mă holbam amuțit la ea, buzele tinerei își pierdură zâmbetul.

— Nu îți place? Întrebă, ca un copil pe jumătate dezamăgit.

— Ești încântătoare, i-am spus. Dar știi... nu mă așteptam la așa ceva...

Simțeam că e nevoie de mai mult, pentru că acea etalare avea mult prea puțin, sau chiar nimic de-a face cu mine. Așa că am adăugat:

— Îți iei rămas-bun?

În ochi i-am citit o cu totul altă privire.

— Așadar, mă înțelegi. Asta și speram.

— Mă bucur că ai reușit. Ai să rămâi cu o amintire minunată.

I-am întins mâna și am condus-o către fereastră.

— Știi, și eu spuneam adio — tuturor acestor lucruri.

Ce gândea în acele clipe când stăteam amândoi unul lângă celălalt, rămâne secretul ei. Știu doar că, în mintea mea, se derula un fel de caleidoscop al vieții și particularităților acesteia, existență care-și dădea acum ultima suflare — sau, poate a fost mai degrabă răsfoirea lentă a unui uriaș album de fotografii, gravitând toate în jurul laitmotivului „îți mai aduci aminte?”

Absorbiți în trăirile noastre lăuntrice, am continuat să privim pe fereastră o bună bucată de timp.

Apoi, Josella suspină și își privi rochia, mângâind țesătura fină de mătase.

— E o prostie, nu? Țara arde și... spuse ea cu un zâmbet melancolic.

— Nicidecum, draga mea, i-am răspuns. Îți mulțumesc pentru tot ce faci. E un gest minunat — și un memento care ne spune că, în pofida tuturor greșelilor noastre, exista totuși atât de multă frumusețe în jurul nostru. Ești într-adevăr fermecătoare.

Zâmbetul i se pierdu în tristețe.

— Îți mulțumesc, Bill. Iar după o scurtă pauză adăugă: Mai înainte nu ți-am mulțumit, nu-i așa? Da, nu cred că am făcut-o. Dacă nu ar fi fost ajutorul tău...

— Dacă nu te-aș fi întâlnit, am întrerupt-o, probabil că nu aș fi făcut altceva decât să-mi înec amarul prin cine știe ce bar. Așadar, și eu trebuie să-ți mulțumesc, la fel de mult. Astea nu sunt vremuri în care să trăim solitari.

Apoi, pentru a schimba făgașul discuției, am continuat:

— Și dacă tot vorbim despre băutură, să știi că am găsit aici un amontillado excelent, precum și alte câteva bunătăți. După câte se pare, am nimerit într-un apartament foarte bine aprovizionat.

Am turnat sherry-ul și am ridicat paharele.

— Pentru sănătate, vigoare și mult noroc.

Josella încuviință din cap. Apoi am băut.

— Ce-ai face, întrebă ea, în timp ce savuram un delicios și foarte scump pateu, sau ce-ai spune dacă proprietarul ar veni și ne-ar găsi aici?

— Am încerca să-i explicăm, iar respectivul — sau respectiva — nu ar putea decât să ne mulțumească pentru faptul că are alături pe cineva care să îl ajute — ori s-o ajute — să identifice mai ușor lucrurile din jur. Dar este puțin probabil să se întâmple așa ceva.

— Da, confirmă ea gânditoare. Este puțin probabil, dar mă întreb... făcu o pauză, privind în cameră. Ochii i se opriră asupra unui pedestal alb canelat. Ai încercat radioul — bănuiesc că aparatul acela *este* un radio, nu?

— Da. Există și un televizor, i-am răspuns. Dar nu le putem utiliza în lipsa electricității.

— Da, uitasem. Cred că va dura ceva timp până ne vom obișnui și vom uita complet de aceste lucruri.

— Însă am încercat afară un radioreceptor pe baterii. Fără nici un rezultat. Pe nici o lungime de undă nu am reușit să prind nimic — tăcere mormântală.

— Înseamnă că pretutindeni este la fel?

— Mă tem că da. Un șuierat intermitent am captat undeva pe frecvența de 42 de hertzi. În rest, nimic. Nici măcar țiuitul undelor electromagnetice. Mă întreb cine este și unde s-o afla sărmanul om.

— Bill, va fi... va fi destul de sinistru, nu-i așa?

— Știi... nu, în nici un caz nu vreau să ne stricăm cina, i-am răspuns. Să ne bucurăm de aceste clipe, pentru că viitorul ne va da mult de furcă. Hai mai bine să vorbim despre ceva interesant, de pildă, câte iubiri ai avut și de ce nu

te-ai măritat până acum — sau ești căsătorită? Vezi cât de puțin te cunosc? Te rog, spune-mi povestea vieții tale.

— Ei bine, răspunse ea, m-am născut și am trăit în casa aflată cam la cinci kilometri de-aici. Mama a fost destul de supărată din această cauză.

Mi-am ridicat sprâncenele în semn de mirare.

— Deși era ferm hotărâtă să mă nască în America, în ziua când trebuia să urce în mașina ce urma să o ducă la aeroport, era deja prea târziu. Avea o fire destul de emotivă — și cred că i-am moștenit măcar în parte această trăsătură.

Continuând să ciripească cristalin, am aflat că nu avusese o copilărie ieșită din comun, dar cred că i-a făcut plăcere să-și reamintească acele vremuri pe care le descria cu atâta entuziasm că, uneori, își uita șirul gândurilor. Chiar mi-a făcut plăcere s-o ascult vorbind despre lucrurile familiare și amuzante ce acum dispăruseră definitiv, trecând încet-încet de la anii copilăriei, la cei de școală și ajungând la perioada „ieșirii în lume” — dacă această expresie mai are astăzi vreo semnificație.

— La nouăsprezece ani a fost cât pe ce să mă căsătoresc, îmi destăinui ea, și nici până astăzi nu m-am împăcat cu gândul că era gata să fac o mare prostie. Deși, pe atunci, nu simțeam același lucru. Am avut o ceartă îngrozitoare cu tati, pentru că-mi ceruse să întrerup imediat legătura cu Lionel, când a văzut că acesta nu era decât un șopârlocroc și-un...

— Un ce? am întrerupt-o.

— Un șopârlocroc. Un hibrid între șopârlă și escroc — din categoria trântorilor. Prin urmare, am întrerupt orice legătură cu familia și m-am mutat în apartamentul unei prietene. Părinții, evident, nu mi-au mai dat nici un ban — o alegere mai greșită nici că se putea, întrucât consecințele acesteia puteau fi complet diferite de cele așteptate. Dar totuși nu s-a întâmplat acest lucru, fiindcă toate fetele pe care le cunoșteam și care ajunseseră în situația mea îmi arătau cât de obositoare e o astfel de viață. Puținele lor distracții erau compensate din belșug cu crizele de gelozie pe care erau nevoite să le suporte — ca să nu mai amintesc cât de chibzuite trebuiau să fie. Cred că nimeni nu-și poate imagina cât e de greu să slujești la doi stăpâni — sau trei să fi fost oare? se întrebă gânditoare.

— Nu contează, i-am zis. Am înțeles ideea. Nu voiai să te spetești muncind.

— Ai intuit perfect. În fine, știam că nu se cuvenea să profit de pe urma prietenei la care stăteam. Trebuia să am banii mei — așa c-am scris o carte.

Credeam că nu aud bine.

— Ai făcut o carte? am întrebat.

— Nu, *am scris* o carte, îmi răspunse, aruncându-mi o privire fugară și zâmbindu-mi. Probabil îți par teribil de prostuță — la fel m-au privit toți, când le-am mărturisit că începusem să lucrez la ea. Desigur, nu a fost una foarte strălucită — adică nu în genul lucrărilor scrise de Aldous, Charles și alții asemeni lor —, dar s-a vândut totuși destul de bine.

Mi-am stăpânit pornirea de a mă interesa la care din nenumărații Charles făcea referire și am întrebat-o simplu:

— A fost publicată?

— Bineînțeles. Și mi-a adus destul de mulți bani. Iar dacă pun la socoteală și drepturile de autor pentru ecranizare...

— Cum se numește cartea? am continuat curios.

— *Sexul este pasiunea mea*.

Holbându-mă năuc, mi-am dus mâna la frunte.

— Josella Playton, firește. Numele îmi era cunoscut, dar nu știam de unde să-l iau. Tu ești autoarea acelei cărți? am întrebat puțin neîncrezător.

Nu mi-am putut explica de ce nu-mi amintisem până atunci, pentru că fotografia ei se vedea peste tot în oraș — desigur, în comparație cu originalul, pot spune că nu era o poză tocmai reușită. Iar în ceea ce privește cartea, imediat ce două mari biblioteci au interzis publicului accesul la ea — probabil datorită titlului —, a atins vânzări incredibile, numărul exemplarelor vândute ridicându-se la sute de mii. Josella chicoti. Chiar mă bucuram pentru ea.

— Dumnezeule, îmi spuse, ai aceeași reacție pe care au avut-o și rudele mele.

— Și nici nu le condamn, i-am răspuns.

— Măcar ai citit-o? mă întrebă.

Am negat, clătinând din cap. Ea oftă.

— Oamenii sunt atât de nostimi. Nu cunosc decât titlul cărții și publicitatea ce i s-a făcut, dar to-

tuși se arată foarte șocați. Și, de fapt, cartea e chiar una nevinovată: un amalgam de aventuri între tineri rafinați și fete romantice, povești împletite cu pasaje emfatiche de mare efect. Însă titlul a fost într-adevăr o idee foarte bună.

— Depinde ce înțelegi prin „bună”, am intervenit. În plus, te-ai semnat cu numele tău adevărat.

— Aici ai dreptate, încuviință ea. A fost o greșală, dar editorii m-au convins, asigurându-mă că va fi mult mai bine pentru comercializarea cărții. Și, din punctul lor de vedere, au avut dreptate. În foarte scurt timp devenisem o celebritate — ceea ce adesea mă făcea să mă amuz în sinea mea, când îmi vedeam semenii privindu-mă atât de mirați că nici măcar nu știau dacă să dea crezare bârfelor sau imaginii din fața lor. O mulțime de cunoștințe, de care nu eram interesată mai deloc, începuseră să mă viziteze periodic în apartamentul unde locuiam, așa că, pentru a scăpa de ele și pentru a demonstra că *nu* fusesem nevoită să revin acasă, m-am întors în căminul natal.

— Cu toate acestea, continuă ea, cartea a înrăutățit lucrurile, în principal datorită faptului că oamenii i-au interpretat titlul *ad literam*. Începând din acel moment am fost obligată să fiu permanent pregătită să mă apăr de persoanele pe care nu le puteam suferi — cât despre cei dragi mie, nu pot spune decât că erau fie speriați, fie contrariați. Dar cel mai mult mă necăjește faptul că romanul meu nici măcar nu este impudic — ci doar puțin șocant

și revoltător, iar persoanele cu adevărat sensibile ar fi trebuit să înțeleagă asta.

Tânăra tăcu, privind un timp în gol, iar mie îmi trecu prin cap ideea că persoanele sensibile la care făcuse referire erau probabil convinse că și autoarea cărții *Sexul este pasiunea mea* este puțin indecentă și revoltătoare, dar am tăcut. Cu toții am trecut prin nebuniile tinereții, peripeții pe care puțini și le pot aminti fără să încerce și un oarecare sentiment de rușine — dar, din câte se pare, oamenilor le este extrem de greu să treacă cu vederea acele nebunii ce se dovedesc în final și succese financiare.

— Totul a fost denaturat, se plânse ea. De aceea și începusem să scriu o altă carte, pentru a echilibra lucrurile. Dar mă bucur că nu am s-o termin — ar fi fost mult prea caustică.

— Cu un titlu la fel de izbitor? am întrebat.

Clătină din cap, negând:

— S-ar fi intitulat *Iat-o odihnindu-se*.

— Hm... îi lipsește totuși ceva. Este cumva un citat?

— Da, confirmă ea. Din William Congreve: „Iat-o odihnindu-se, fecioara, din al iubirii tumult”.

— Mda, am murmurat, reflectând puțin la cele spuse.

— Și acum, i-am sugerat, cred c-a venit timpul să trecem la întocmirea unui plan de campanie. Te-ar deranja dacă aș face mai întâi unele observații?

Ne-am așezat în două superbe și confortabile fotolii. Pe măsuta joasă aflată între noi erau două pahare și filtrul de cafea. Paharul mai mic, plin cu lichior Cointreau era al Josellei, iar mie îmi revenea generosul pahar plutocratic care conținea un brandy extrem de fin. Josella expiră ușor fumul de țigară și sorbi puțin din băutură. Savurându-i aroma, spuse:

— Mă întreb, oare vom mai gusta vreodată portocale proaspete?... În fine, zi-mi ce doreai.

— Așadar, să nu ignorăm realitatea, pentru că în curând vom fi nevoiți să plecăm. Dacă nu mâine, atunci poimâine, fiindcă soarta acestui loc este cât se poate de clară. Pentru moment, mai există apă în rezervoare, dar în curând nu va mai fi. Întregul oraș va începe să duhnească îngrozitor. Acum sunt numai câteva cadavre pe străzi; în următoarele zile, vor fi din ce în ce mai multe.

Am văzut-o cum se înfioară la auzul vorbelor mele. În încercarea de a expune situația cât mai pe larg, uitasem că unele amănunte sunt destul de neplăcute pentru ea, așa că am adăugat repede:

— Ceea ce va face să apară tifosul, holera sau Dumnezeu știe ce alte epidemii ucigătoare. De aceea este foarte important să plecăm înainte de izbucnirea acestora.

Josella încuviință. Iar eu am continuat:

— Întrebarea este: încotro să ne îndreptăm? Ai vreo idee?

— Ei bine, după cum văd eu, ar trebui să găsim un loc cât mai îndepărtat, unde să dispunem de o

sursă de apă potabilă, o fântână sau ceva de genul ăsta. Și, de asemenea, cred că ar fi perfect dacă locul cu pricina s-ar afla la altitudine, pentru că astfel am beneficia în permanență de aer proaspăt.

— Da, i-am răspuns. Nu mă gândisem la partea cu aerul curat, însă ai dreptate. Un deal pe care să existe o sursă de apă — însă nu va fi atât de ușor de găsit. M-am oprit, reflectând câteva momente: Ce spui de Lake District? Nu, e prea departe. Țara Galilor, atunci? Sau poate Exmoor, ori Dartmoor — sau, mergem până în Cornwall? În zona Land's End am avea parte de vântul sud-vestic ce suflă mereu proaspăt dinspre Atlantic. Totuși, este un drum prea lung. Ar fi bine dacă am rămâne cât de cât în apropierea marilor orașe, pentru a le putea vizita din nou atunci când vor dispărea toate pericolele.

— Ce-ai spune de Sussex Downs? sugeră Josella. Cunosc în nordul regiunii o fermă veche foarte frumoasă, cu vedere către Pulborough. Nu e pe vârful cel mai înalt al dealurilor, dar se află totuși pe una din culmile destul de înalte. Știu că au acolo pompe eoliene cu ajutorul cărora scot apa și, în urma procesului de modernizare prin care a trecut, trebuie să fi fost utilată și cu generatoare electrice.

— O reședință atrăgătoare, e drept, dar se află totuși mult prea aproape de locuri dens populate. Nu crezi că ar fi mai bine să ne îndepărtăm mai mult?

— Bineînțeles, dar mă întrebam: cât va dura până vom putea reintra în siguranță în orașe?

— Nu am nici cea mai vagă idee, am mărturisit. După cum bănuiesc, în nici un caz mai devreme de un an — cred că asta ar fi marja de siguranță pe care trebuie să ne-o luăm.

— Înțeleg. Pe de altă parte, dacă ne îndepărtăm prea mult, nu ne va fi deloc ușor după aceea să ne aprovizionăm.

— Într-adevăr, așa este, am consimțit.

Pentru moment, renunțaserăm să mai discutăm despre destinația finală și ne-am îndreptat atenția spre detaliile deplasării. Întocmind o listă cu lucrurile esențiale pe care urma să le luăm cu noi, dimineața, după cum hotărâserăm, trebuia în primul rând să facem rost de un autocamion. Dacă reușeam să obținem tot ce ne propuseserăm, puteam pleca în seara următoare; dacă nu reușeam — și, după cât de lungă devenea lista, această a doua posibilitate era mai mult decât sigură —, atunci urma să mai poposim o noapte în Londra și să părăsim orașul la sfârșitul celei de-a doua zile.

Cu puțin înainte de miezul nopții am reușit să așternem pe hârtie toate obiectele mai puțin necesare, pe lângă cele absolut vitale, iar rezultatul se concretizase sub forma unui catalog ca acelea din magazinele universale. Însă, chiar dacă această preocupare nu a avut alt rol în afara aceluia de a ne mai relaxa puțin și de-a ne ajuta să uităm ce se petrecea în jurul nostru, tot a meritat cu prisosință efortul depus.

Josella căscă și se ridică.

— Mi-e somn, spuse ea. ...Și mă așteaptă un pat grozav, cu îmbietoare așternuturi de mătase.

Părea că plutește deasupra covorului gros și pufos. Cu mâna pe clanța sferică a ușii, se opri și se întoarse pentru a se privi cu seriozitate într-o oglindă verticală.

— Unele lucruri au fost chiar drăguțe, spuse ea, trimițând o bezea imaginii reflectate în oglindă.

— Noapte bună, diafană și dulce nălucă, i-am spus.

Se întoarse și-mi surâse, după care dispăru în spatele ușii ca o suavă adiere de vânt.

Mi-am turnat ultimele picături din acel delicios brandy și, încălzind paharul între palme, am sorbit încet.

— Niciodată — absolut niciodată nu vei mai avea parte de-o asemenea priveliște, mi-am șoptit. *Sic transit...*

Apoi, înainte de a mă lăsa cu totul pradă melancoliei, m-am dus către mult mai modestul meu pat.

Mă întinsesem confortabil și, exact în clipa în care eram gata să adorm, am auzit un ciocănit în ușă.

— Bill, se auzi vocea Josellei. Vino repede. Este o lumină afară!

— Ce lumină? am întrebat, coborând încet din pat.

— Vino să vezi.

Stătea în hol, înveșmântată într-un capot care nu i-ar fi putut aparține decât proprietarei acelui remarcabil dormitor.

— Pentru numele lui Dumnezeu! am spus nervos.

— Nu fi prostuț, îmi zise iritată. Vino și uită-te la această lumină.

Într-adevăr, afară era o lumină. De la fereastra dormitorului, undeva către nord-est, am zărit o rază strălucitoare îndreptată spre cer, complet nemișcată, ca acelea proiectate de reflectoare.

— Înseamnă că mai trebuie să fie cineva care nu și-a pierdut vederea, spuse Josella.

— Așa s-ar părea, am confirmat.

Am încercat să văd de unde provine, dar în bezna de afară nu am reușit să deslușesc mare lucru. În orice caz, eram sigur că nu se afla la mare distanță și că nu pornea direct de pe sol — ceea ce însemna că sursa ei se afla pe acoperișul unei clădiri. Am stat puțin în cumpănă.

— Mai bine lăsăm pe mâine, am spus hotărât.

Nu-mi plăcea deloc ideea să mă aventurez pe străzile întunecate ale orașului. Și era posibil — foarte puțin probabil, dar posibil — să fi fost o capcană. Nu era imposibil pentru un orb, puțin isteț și suficient de disperat, să pună în funcțiune o astfel de instalație.

Am luat o pilă de unghii și m-am aplecat încet, fără să părăsesc pervazul ferestrei. Apoi, cu vârful pilei, am trasat o linie în vopseaua lemnului, marcând direcția exactă a sursei de lumină.

După ce m-am întors în camera mea, am rămas treaz mai bine de o oră. Noaptea amplifică tăcerea mormântală ce domnea în oraș, transformând rarele sunete turbulente în zgomote dezolante și sinistre. Din când în când, pe străzi răsunau glasuri ascuțite, convulsive. La un moment dat s-a auzit un chiot înfiorător, un urlet prin care cineva își manifestase pierderea definitivă a sănătății mintale. Undeva, nu foarte departe, suspina fără încetare o altă persoană deznădăjduită. În negura nopții răsunară două focuri de armă... iar eu mulțumeam din inimă sorții pentru că mi-o scosese în cale pe Josella.

Singurătatea ar fi fost alternativa cea mai îngrozitoare pentru fiecare dintre noi. Împreună, aveam un țel, o țintă ce ne putea ajuta să ne învingem chiar și cele mai macabre sentimente.

Am încercat să ignor și să uit sunetele, gândindu-mă la tot ce aveam de făcut a doua zi și în toate zilele ce îi vor urma, cugetând la semnificația acelei raze luminoase și la cum ne-ar putea influența ea. Dar suspinele din fundal continuau fără încetare, reamintindu-mi de toate lucrurile cărora le fusesem martor în acea zi și pe care aveam să le văd a doua zi...

În acel moment s-a deschis ușa, iar eu m-am ridicat speriat în capul oaselor. Josella intră încet, ținând în mâini o lumânare aprinsă. Ochii mari și negri îi erau încă umezi de lacrimi.

— Nu pot dormi, îmi spuse. Mi-e teamă, sunt înfricoșată. Nu-i auzi pe acei sărmani oameni? Nu cred că mai pot suporta...

Se cuibărise lângă mine ca un copil în căutare de adăpost. Nu știu dacă nu cumva eu însumi eram cel care avea mai multă nevoie de consolare.

Adormi cu mult înaintea mea, cu capul sprijinit de umărul meu.

Deși întâmplările acelei zile nu-mi dădeau pace, în cele din urmă oboseala învinse, iar ultimele sunete ce-mi vibrau în minte aparțineau glasului dulce și suav al fetei care cânta:

Hoinari nu vom mai fi în noapte...

VI. RENDEZ-VOUS

M-am trezit auzind-o pe Josella care trebăluia prin bucătărie. Ceasul arăta aproape ora șapte. În timp ce mă bărbieream cu apă rece și mă îmbrăcam corespunzător, în întregul apartament se răspândise mirosul de frigănele și cafea. În bucătărie, fata mânuia cu grijă o tigaie deasupra aragazului portabil. În dimineața asta manifesta atât de multă stăpânire de sine, încât îmi era foarte greu s-o asociez cu figura înspăimântată de noaptea trecută. Iar comportamentul ei dovedea un simț practic impecabil.

— Din păcate, nu avem decât lapte la cutie. Frigiderul nu merge, dar alimentele sunt încă proaspete, mă întâmpină.

Mi-a fost destul de dificil să cred că persoana din fața mea, îmbrăcată atât de adecvat, era chiar fantasma luxoasă de seara trecută. Își alesese un costum de schi albastru închis, cu ciorapi albi răsfrați peste marginile ghetelor solide. De cureaua neagră din piele era atârnat un splendid cuțit de vânătoare, înlocuind astfel lama mediocră pe care

i-o dădusem în ajun. Nu mă așteptam să o găsesc într-o astfel de ținută și nici nu dădusem prea multă importanță acestui aspect, dar simțul ei practic reușise să mă impresioneze.

— Cred că am să mă descurc, nu-i așa? mă întrebă.

— Chiar foarte bine, am asigurat-o, privind în jos, la hainele mele și adăugând: Se pare că ar fi trebuit să dau mai multă atenție garderobei. Echipamentul ales de mine nu-i chiar potrivit pentru sarcina de azi.

— Da, ai fi putut să alegi altceva, consimți ea, aruncând o scurtă și sinceră privire către costumul meu mototolit. Sunt aproape convinsă că lumina de noaptea trecută, continuă, venea dinspre Turnul Universității. În acea direcție nu se află altceva mai de seamă și se potrivește și ca distanță.

Am intrat în dormitor și am privind în lungul scrijeliturii trasate pe pervaz. Într-adevăr, așa cum îmi spusese și Josella, direcția indica Turnul. Dar am mai observat ceva. Pe catarg fluturau două steaguri. Unul rămăsese probabil atârnat numai printr-un noroc, dar cel de-al doilea nu putea reprezenta decât transmiterea deliberată a unui semnal: pe timp de zi era echivalentul luminii. În timpul micului dejun am hotărât să amânăm programul pe care ni-l planificaserăm și să începem cu investigarea Turnului.

După o jumătate de oră părăseam apartamentul; așa cum sperasem, dubița lăsată în mijlocul șoselei scăpase de jefuitori și era intactă. Fără să mai

pierdem timpul, am așezat în spate, deasupra armelor, valizele pe care Josella le luase și am pornit la drum.

Afară erau foarte puțini oameni. Probabil, oboseala și răcoarea aerului îi îndemnase să-și caute adăpost pe timpul nopții — dar, acum, puțini avuseseră curaj să-și abandoneze culcușurile. Cei pe care i-am văzut, spre deosebire de ziua anterioară, mergeau de data asta de-a lungul rigolelor și mai puțin pe lângă zidurile clădirilor. Cei mai mulți se echipaseră cu bastoane și bețe cu care pipăiau marginea bordurii, înaintând precauți. Evident, era mult mai ușor așa decât dacă ar fi continuat să se orienteze după fațadele neregulate ale clădirilor; în plus, sunetele bastoanelor și bețelor contribuiau la scăderea semnificativă a coliziunilor.

Ne-am strecurat pe străzi fără dificultate și, în scurt timp, intram pe Store Street, la capătul căreia, în fața noastră, se înălța Turnul Universității.

— Mergi mai încet, îmi spuse Josella, când am ajuns în șoseaua pustie. Cred că se întâmplă ceva în fața porților.

Avea dreptate. Apropiindu-ne încet, am observat că dincolo de capătul străzii era o mulțime relativ mare de oameni. Ziua de ieri ne provocase destulă aversiune față de asemenea grupuri, așa că am cotit imediat pe Gower Street, am înaintat cam cincizeci de metri și am oprit.

— Ce crezi că se petrece acolo? Să încercăm să aflăm, ori mai bine să ne facem nevăzuți cât mai repede?

— Eu aş spune să aruncăm o privire, îmi răspunse prompt Josella.

— De acord, am consimţit.

— Îmi amintesc foarte bine această zonă, adăugă ea. În spatele caselor se află un părculeţ de unde am putea să vedem totul fără să fie nevoie să ne amestecăm printre ei.

Coborând din maşină, am trecut la cercetarea uşilor de la subsol. La cea de-a treia încercare, am găsit o uşă deschisă, în spatele căreia se afla un hol ce trecea pe sub casă şi ducea direct în grădină. Părculeţul aparţinea unui grup de case şi, destul de curios, deşi cea mai mare parte a lui se afla la nivelul subsolului clădirilor şi străzilor dimprejur, la capătul celălalt, foarte aproape de clădirea Universităţii, se ridica într-un fel de terasă despărţită de drumul principal prin porţi masive din fier şi printr-un gard mic, din spatele căruia se auzea murmurul tulbure al mulţimii. Am traversat pajiştea şi am urcat pe o cărare aşternută cu prundiş, oprindu-ne apoi în spatele unui pâlc de arbuşti, de unde puteam privi nestingheriţi.

Mulţimea aflată în faţa porţilor Universităţii era alcătuită din câteva sute de bărbaţi şi femei. Un număr mult mai mare decât ne indicase freamătul auzit mai devreme, ceea ce m-a ajutat să realizez cât de tăcut şi de pasiv este un grup de orbi, în comparaţie cu unul similar, dar alcătuit din persoane văzătoare. E un lucru normal, desigur, fiindcă aceştia depind aproape în întregime de simţul auzului, iar tăcerea fiecăruia dintre ei este în

avantajul tuturor — lucru pe care-l înțelegeam abia acum.

Motivul vociferărilor se afla undeva în față. Am urcat pe o movilă ceva mai înaltă, poziție din care aveam o priveliște mai bună, printre gratii și peste capetele celor din mulțime. Un bărbat cu șapcă vorbea repede, coerent, adresându-se celuiilalt, aflat dincolo de grilaj. Nu părea să fi ajuns la vreun rezultat, întrucât interlocutorul său, de dincolo de porți, nega încontinuu, mișcându-și capul în stânga și-n dreapta.

— Ce se întâmplă? întrebă Josella în șoaptă.

Am ajutat-o să ajungă lângă mine, moment în care vorbărețul din fața grilajului își întoarse puțin capul, așa că am putut să-i zăresc profilul. După cum bănuiam, era un bărbat cam la treizeci de ani, cu nas drept și îngust, păr negru și cu un fizic destul de costeliv. Comportamentul lui însă mi-a reținut atenția mult mai mult decât aspectul fizic.

În timp ce conversația continua prin grilaj, fără să ajungă la nici un rezultat, glasul lui devenea tot mai puternic și avântat, dar nu producea nici un efect concret asupra celorlalți. Nu aveam nici o îndoială că tânărul de dincolo de grilaj putea vedea, fiindcă privea atent printr-o pereche de ochelari cu rame de baga. Câțiva metri mai în spate, se aflau alți trei bărbați, văzători și ei, pentru că-i observasem cum se uitau circumspecți înspre mulțime și către purtătorul ei de cuvânt. Reprezentantul orbilor începuse să-și piardă răbdarea. Vocea îi răsuna din ce în ce mai tare și părea ferm convins că vorbește

atât în avantajul mulțimii, cât și în folosul celor de dincolo de grilaj.

— Ascultă-mă, se adresă el furios. La fel ca și voi, acești oameni au și ei dreptul să trăiască. Nu este vina lor că au orbit. De fapt, nu-i vina nimănui — însă dacă vor muri de foame, știți foarte bine, culpa va cădea pe umerii voștri.

Limbajul îi era un amalgam ciudat de grosolănie și educație, așa că mi-a fost destul de greu să-l etichetez — observasem că nici unul din stiluri nu-i era propriu, nici firesc.

— Le-am arătat de unde să-și procure mâncare și am făcut pentru ei tot ce mi-a stat în putință, dar, pentru numele lui Dumnezeu, eu sunt unul singur, în vreme ce ei sunt cu miile. Iar *voi* ați putea să-i ajutați, dar o faceți? Nu, fir-ar să fie de treabă! Și, de fapt, știți ce anume faceți? Îi dați naibii pe toți! Vă dați la fund numai pentru a vă salva propria piele. Dar am mai văzut eu și alții ca voi, cei care nu cunoașteți decât un singur motto: „Mie să-mi fie bine, de ceilalți aleagă-se praful.”

Scuipă dezgustat, ridicându-și brațul ca un orator:

— Acolo, continuă el făcând un gest amplu către Londra, acolo sunt mii de amărâți care așteaptă să fie conduși către hrana ce le poate asigura supraviețuirea. Iar voi puteți să-i ajutați. Tot ce trebuie să faceți este să-i îndrumați. Dar o faceți? Nemernicilor, o faceți? Nu, pentru că v-ați baricadat acolo și așteptați moartea semenilor voștri, când fiecare dintre voi ar putea călăuzi

câteva sute de suflete către hrana cea de toate zilele. Dumnezeu, în inimile voastre nu mai există nici un dram de umanitate?

Vocea bărbatului era tot mai violentă. Trebuia să-și susțină opinia și o făcea cu destulă patimă. Josella mă apucă strâns de braț, iar eu mi-am pus mâna peste a ei. Bărbatul de după gratii întrebă ceva, dar nu l-am putut auzi.

— Cât de mult? urlă oratorul. De unde naibii să știu cât va mai ajunge mâncarea? Tot ce știu e că, dacă niște nemernici ca voi nu-și mișcă fundul și nu încep să-i ajute pe acești amărâți, nu vor mai rămâne prea mulți supraviețuitori atunci când cineva va reuși să clarifice nebunia asta.

Și, oprindu-se o clipă, adăugă sfidător:

— De fapt, sunteți speriați — vă e frică să le fiți călăuze. Și știți de ce? Pentru că așa v-ar rămâne vouă mai puține provizii. Țsta-i adevărul, nu? Dar n-aveți nici măcar curajul să recunoașteți.

Nu am putut auzi răspunsul celuilalt, însă, indiferent care-o fi fost, nu-l potoli deloc pe orator. Privi înverșunat printre gratii și spuse:

— Bine — dacă așa doriți!

În acel moment, își întinse fulgerător mâna printre gratii și apucă brațul interlocutorului, trăgându-i și răsucindu-i antebrațul în spatele grilajului. Apoi, luă mâna unui orb de lângă el și o fixă ferm pe brațul captivului.

— Să nu-l slăbești deloc, îi spuse, după care făcu un salt către încuietoarea porții.

Revenindu-și rapid din surprinzătorul atac căruia îi căzuse victimă, bărbatul îl lovi cu cealaltă mână, printre gratii, pe orb în față. Acesta scoase un urlet de durere, strângându-și mai tare prada. Liderul mulțimii trăgea cu sălbăticie de poartă când, deodată, se auzi o împușcătură. Glonțul ricoșă în grilaj, iar șeful grupului se opri și se pipăi buimac. Din spatele său răbufniră mai multe înjurături, urmate de câteva țipete. Masa compactă de oameni începu să se unduiască înainte și înapoi, nehotărâtă dacă să fugă, ori să asalteze porțile. În locul lor au hotărât cei din curte. Un individ ce părea destul de tânăr se pregătea să țintească, moment în care m-am lăsat la pământ, obligând-o pe Josella să-mi urmeze exemplul, cu foarte puțin înainte să înceapă răpăitul puștii mitralieră.

Deși tânărul țintise mult deasupra mulțimii, șuieratul asurzitor al gloanțelor fusese mai mult decât grăitor. O singură rafală a fost suficientă pentru a rezolva disputa. Când ne-am ridicat încet capetele, mulțimea își pierduse omogenitatea și elementele ei alcătuitoare alergau acum în toate celelalte trei direcții posibile. Liderul se opri doar cât să strige ceva neinteligibil, apoi fugi și el. Direcția pe care și-o alesese era una spre nord, către Malet Street, și încerca, destul de zeflemitor, să-i mobilizeze pe cei care-l urmau.

Noi am rămas locului, iar eu am privit către Josella. Ea își întorsese gânditoare privirea spre mine, apoi privi în jos. Preț de câteva minute bune, am tăcut amândoi.

— Ce părere ai? am întrebat, în cele din urmă.

Își ridică puțin capul, privi peste drum, apoi către ultimii rătăciți care orbecăiau patetici, în căutarea unei direcții.

— Are dreptate, îmi răspunse. Știi și tu că are perfectă dreptate, nu-i așa?

Am încuviințat, dând din cap:

— Da, are perfectă dreptate... Deși, pe undeva, greșește. Vezi tu, nu există „cineva” care să pună lucrurile la punct — acum sunt absolut convins de asta. Nu este posibil. Într-adevăr, am putea să-i urmărim exemplul și să le arătăm câtorva persoane — nu la foarte multe, desigur — unde pot găsi hrană. Și am putea face asta câteva zile bune, poate chiar două-trei săptămâni — dar după aceea?

— Este o situație atât de sumbră, atât de necruțătoare...

— Dacă rămânem lucizi, alegerea va fi cât se poate de simplă, am continuat. Ori ne hotărâm să salvăm ce mai putem din această structură intrată în colaps, inclusiv pe noi înșine, ori vom căuta să-i ajutăm pe acești sărmani să mai supraviețuiască o scurtă perioadă. Iată alternativele cele mai obiective.

— Desigur, ar mai fi o posibilitate destul de controversată — alternativa sinuciderii. Ar trebui oare să ne mai pierdem timpul prelungindu-le acestor oameni suferința, știind clar că nu au nici o șansă de supraviețuire? Ar fi aceasta alegerea cea mai potrivită?

Josella negă, clătinând încet din cap.

— Așadar, nu prea avem de ales, nu-i așa? Și, să presupunem că i-am putea salva pe câțiva: pe cine vom alege? Cine ne dă dreptul să alegem? Și cât timp vom reuși să-i ajutăm?

— Nu este deloc ușor, am continuat. Habar n-am câte persoane aproape handicapate am mai putea ajuta după ce se vor termina proviziile de care dispunem momentan, însă nu cred că ar fi prea multe.

— Din câte se pare ai ales deja, îmi spuse Josella, aruncându-mi o privire scurtă. Din glasul ei răzbătea o nuanță de dezaprobare — sau poate să mă fi înșelat eu.

— Draga mea, i-am răspuns, la fel ca și ție, nici mie nu-mi place deloc această situație. Nu am încercat decât să-ți arăt cât se poate de clar alternativele noastre. Îi ajutăm pe cei care au supraviețuit dezastrului să reconstruiască o nouă lume? Sau, puși în fața acestei alegeri, ar trebui să facem acel groaznic gest, ce nu poate fi numit nici măcar moral? Sărmanii oameni, evident, doresc să-și ducă viața mai departe.

Își înfipse degetele în pământul cu care-și umplu mâna și-l lăsă apoi să-i curgă printre degete.

— S-ar putea să ai dreptate, îmi spuse. Aș vrea totuși să știi că ai perfectă dreptate când afirmi că nu-mi place această situație.

— Până acum, alegerile ne erau influențate de antipatiile și simpatiile pe care le aveam; în situația de față însă, ele nu-și mai au rostul.

— Foarte posibil, dar nu-mi poți condamna convingerea că prin împușcături nu poate începe nimic bun.

— Dar nu a tras în mulțime — și, din câte se pare, a oprit totuși o încăierare sângeroasă, am subliniat.

Mulțimea se împrăștiase, așa că am sărit gardul și am ajutat-o apoi pe Josella să coboare alături de mine. Un bărbat ne-a deschis poarta, permițându-ne accesul înăuntru.

— Câți sunteți? întrebă.

— Doar noi doi, i-am răspuns. V-am văzut semnalul luminos de noaptea trecută.

— Bine. Urmați-mă și-l veți întâlni pe Colonel, spuse necunoscutul, conducându-ne prin curtea interioară.

Colonelul își stabilise cartierul general într-o încăpere mică, nu departe de intrarea principală, cameră destinată cândva portarilor. Bărbatul, puțin durduliu, nu arăta mai bătrân de cincizeci de ani. Părul îi era des, tuns scurt și cărunț, la fel ca și mustața, ale cărei fire stăteau toate aliniate perfect. Tenul roz și proaspăt radia atâta vitalitate încât părea mai degrabă al unui tânăr, iar intelectul — aveam să descopăr ulterior — îi era pe măsură. Stătea la o masă plină cu teancuri de hârtie aranjate în grupuri perfect egale, iar în față avea o bucată curată de sugativă roz.

Imediat ce-am intrat, își ridică ochii și ne privi pe rând, intens, fără să clipească, puțin mai mult decât ar fi fost necesar. I-am recunoscut de îndată

tehnica. Voia să ne transmită că deține capacitatea de a cunoaște dintr-o privire ce-i poate pielea celui din fața sa; iar noi, subiecți ai judecății sale, trebuia să înțelegem că nu avea chef de glumă și că, evident, ne descoperise deja slăbiciunile. Într-o astfel de situație, cel mai potrivit este să răspunzi în același mod, pentru a fi apreciat drept „un ins folositor”. Așa am și făcut. Colonelul își ridică stiloul.

— Cum vă numiți?

I-am spus numele noastre.

— Unde locuiți?

— În circumstanțele actuale, nu cred să mai aibă vreo importanță domiciliile noastre, i-am răspuns. Dacă totuși considerați că vă sunt utile... și i-am spus adresele.

Continuă cu întrebări privitoare la statutul social, organizațiile preferate și membrii familiei, iar răspunsurile le așternu conștiincios pe hârtie. Au urmat vârsta, educația, profesia și așa mai departe. Apoi, ne scrută din nou și notă ceva pe fiecare foaie, după care le puse într-un dosar.

— Avem nevoie de oameni destoinici. Este o situație tare neplăcută și avem atât de multe de făcut. Foarte multe. Domnul Beadley vă va da toate detaliile.

Când ne-am întors în hol, Josella chicoti:

— A uitat să ne ceară scrisorile de recomandare, în triplu exemplar — dar cred totuși că am primit slujbele.

Imediat ce l-am cunoscut pe Michael Beadley am observat că era opusul total al antevorbitorului său. Slab, înalt, lat în spate și puțin adus de umeri, avea aerul unui atlet trimis de arbitri la vestiare. Când era relaxat, ochii mari, negri, dădeau chipului o vagă expresie de tristețe, deși cred că rareori îl puteai vedea relaxat. Cele câteva fire de păr alb nu m-au ajutat deloc în privința stabilirii vârstei, însă ar fi putut foarte bine să se încadreze undeva între treizeci și cinci și cinzeci de ani. Oboseala evidentă ce-l cuprinsese în acele momente mi-a făcut și mai dificilă estimarea. Părea că stătuse treaz toată noaptea, dar găsi puterea să ne întâmpine cu voioșie, arătând cu mâna spre o tânără care ne notă numele îndată ce i le-am spus.

— Sandra Telmont, ne-o prezintă el. Sandra este cronicarul nostru, de un profesionalism pentru care nu putem decât să-i mulțumim providenței că nu ne-a lipsit de prezența ei.

Tânăra mă salută din cap și privi puțin încruntată spre Josella.

— Noi ne-am mai întâlnit, spuse ea gânditoare, coborându-și privirea către agenda de pe genunchi. În acel moment, un zâmbet vag apăru pe chipul atrăgător dar nu ieșit din comun al fetei.

— Ah, desigur, își aminti ea.

— Ce ți-am zis? Chestia asta se ține ca scaiul de mine, îmi spuse Josella.

— Despre ce este vorba? întrebă Michael Beadley.

I-am explicat pe scurt și bărbatul își întoarce iscoditor privirea către Josella. Fata oftă.

— Nu vă mai osteniți, îi sugeră ea. Am obosit tot încercând să-mi ascund trecutul.

Remarca tinerei părea să-l fi surprins în mod plăcut.

— De acord, spuse el încuviințând din cap, apoi se întoarce la birou și întreabă: Acum să ne vedem de ale noastre. L-ați întâlnit pe Jaques?

— Dacă vă referiți la Colonelul de la Administrația Civilă, răspunsul este afirmativ, i-am zis.

Michael zâmbi mulțumit.

— În primul rând, trebuie să știm cum stați cu proviziile și cât de hotărâți sunteți să mergeți mai departe, zise bărbatul imitând destul de bine stilul Colonelului. Dar poate ar fi mai bine să vă informăm despre situația în care ne aflăm noi, continuă el. Până în prezent suntem aproximativ treizeci și cinci de persoane. De toate felurile. Sperăm ca pe parcursul zilei să mai vină și alții. Dintre toți cei aflați aici, douăzeci și opt pot vedea, iar nevăzătorii sunt soți și soții, precum și doi sau trei copii. Pentru mai multă siguranță, dar numai dacă vom termina toate pregătirile, am hotărât ca mâine să părăsim acest loc.

Am încuviințat din cap.

— Și noi hotărâserăm să plecăm din oraș chiar în seara aceasta, i-am spus.

— Cu ce mijloc de transport?

I-am povestit despre dubiță, adăugând:

— Astăzi urma să facem aprovizionarea, pentru că până în prezent nu am adunat mai nimic, cu excepția mai multor arme anti-trifide.

Își ridică sprâncenele mirat. Sandra mă privi și ea destul de contrariată.

— Este oarecum bizar că v-ați ales tocmai aceste obiecte ca priorități, remarcă el.

I-am explicat motivele deciziei noastre, dar nu cred c-am fost suficient de convingător, pentru că în final nici unul nu părea impresionat. Dădu din cap, înțelegător, și adăugă:

— În orice caz, dacă vă hotărâți să veniți cu noi, iată ce vă sugerez. Aduceți mașina aici, descărcați tot și porniți în căutarea unui camion. Apoi... da, uitam — are vreunul dintre voi ceva cunoștințe medicale? Întrebă el brusc.

Am negat amândoi, iar el se încruntă ușor.

— Păcat. Nu avem pe nimeni calificat în acest domeniu și m-aș mira ca în viitorul apropiat să nu avem neapărată nevoie de un doctor — pentru vaccinuri și tratamente... Așadar, nu are sens să porniți în căutarea produselor medicale. Dar ce-ați spune de alimente și bunuri de larg consum? V-ar conveni?

Răsfoind câteva pagini prinse într-o clemă, scoase o foaie și mi-o înmână. Purta titlul „Nr. 15”, iar dedesubt erau înșirate conservele, vesela și așternuturile de pat pe care trebuia să le procurăm.

— Nu vreau să par rigid, spuse el, dar dacă nu vă abateți de la cele înscrise, vom evita să acumulăm orice surplus. De asemenea, luați numai lucruri

de cea mai bună calitate. În ce privește hrana, concentrați-vă asupra alimentelor nutritive, săți-oase — vreau să spun că, dacă până acum v-ați dat în vânt după fulgii de porumb, trebuie să uitați complet de ei. Și v-aș sugera să mergeți direct la antrepozite și angoururi.

Îmi ceru înapoi lista și notă pe ea două-trei adrese, continuând:

— Conservele și sacii cu cereale sunt prioritatea voastră — dar nu derivatele lor, cum este de pildă făina, pentru că de asta se ocupă alt grup. Făcu o pauză și privi gânditor spre Josella: Mă tem că va fi o sarcină puțin mai dificilă, însă pentru moment nu vă putem oferi altă muncă. Până deseară aveți destul timp la dispoziție. În jurul orei nouă și jumătate vom ține o adunare generală, unde vom dezbate și definitivă ultimele amănunte.

Pe când dădeam să plecăm, întrebă:

— Are vreunul din voi un pistol?

— Nu m-am gândt că ne-ar fi necesar, i-am răspuns.

— E foarte util — pentru orice eventualitate. Și e la fel de eficient chiar dacă tragi în aer, îmi spuse. Scoțând două pistoale dintr-un sertar, le așeză pe masă și le împinse spre noi. Apoi adăugă, privind cuțitul impresionant al Josellei: Și face mai puțină mizerie. Gata, la drum — și, spor la treabă!

Am descărcat dubița și, pornind pe străzi, am observat că erau mult mai puțin populate decât în ajun. Iar cei care mergeau pe lângă borduri, păreau

mai degrabă înclinați să urce pe trotuare decât să încerce să ne molesteze.

Primul autocamion găsit se dovedi inutil, deoarece era încărcat cu lăzi mari din lemn, mult prea grele ca să le descărcăm. La următoarea încercare am avut mai mult noroc și am găsit un camion de cinci tone, complet gol și aproape nou-nouț. Am plecat cu el, lăsând dubița în voia sortii.

La prima adresă de pe listă, obloanele ce dădeau spre platforma de încărcare erau închise, dar au cedat destul de ușor puterii de convingere exercitate de ranga pe care-o găsisem într-una din magazinele din apropiere. Imediat, am descoperit exact ce căutam. Trei camioane mari așteptau trase cu spatele la platformă, iar unul dintre ele era plin ochi cu conserve cu carne.

— Poți să conduci unul din astea? am întrebat-o pe Josella.

Privind încrezătoare către camioane, răspunse:

— Nu văd de ce nu aș putea. În definitiv, se manevrează la fel ca orice mașină, nu? Și, în plus, nu cred că traficul îmi va crea probleme.

Hotărând să revenim acolo mai târziu, am urcat în celălalt autocamion și ne-am îndreptat spre următorul depozit, de unde am încărcat stive de pături, cearșafuri, plăpumi și cuverturi groase, după care am trecut la achiziționarea mult mai zgomotoasei vesele nelipsite din orice bucătărie — tigăi, ceaune și ibrice de toate mărimile. După ce ne-am terminat treaba, mulțumiți că am dus la bun sfârșit o sarcină ce se dovedise mai dificilă decât

crezuserăm, ne-am potolit foamea într-un mic restaurant rămas neatins de invazia gloatei.

Atmosfera sumbră din cartierele comerciale și din cele de afaceri semăna mai degrabă cu aceea a unei duminici sau a unei zile de sărbătoare oficială, decât cu apăsarea macabră a unui dezastru mondial. Pe-acolo am văzut doar câteva persoane. Dacă flagelul s-ar fi produs în timpul zilei, când toți oamenii s-ar fi aflat la lucru, priveliștea ar fi fost una într-adevăr groaznică.

După ce ne-am îmborsărit forțele, am luat și camioanul deja încărcat cu conserve și am condus încet și fără nici un incident, înapoi, la Universitate. Am parcat în curtea interioară, apoi am pornit într-o nouă expediție și, în jurul orei șase și jumătate, ne-am întors cu alte două camioane încărcate ochi, mulțumiți că ne-am făcut cu prisosință datoria.

Michael Beadley ieși din clădire și controlă cum ne îndeplinisem sarcina. În final, se arătă foarte satisfăcut, mai puțin în privința celor șase lăzi mari aduse de noi la cel de-al doilea transport.

— Ce sunt astea? întrebă el.

— Arme și muniție împotriva trifidelor, i-am răspuns.

Mă privi puțin gânditor.

— Ah, da. Ai adunat până acum un arsenal impresionant, observă.

— Fiindcă sunt convins că vom avea nevoie de el, i-am răspuns.

Reflectă câteva clipe, timp suficient ca să-mi dau seama că-i păream puțin obsedat de subiectul trifide. Cel mai probabil, puneă această manie pe seama profesiei mele — amplificată și de fobia rezultată în urma înțepăturii primite recent — și se întreba dacă nu cumva mai aveam și alte toane, mai mult sau mai puțin stranii.

— Uite ce e, i-am sugerat, am adus amândoi patru camioane pline și aş dori ca într-unul din ele să-mi pot transporta aceste lăzi. Însă dacă socotești că nu e loc, am să caut o remorcă sau chiar un camion mai mic.

— Nu, hotărî el, stai liniștit, pentru că oricum nu ocupă mult loc.

Am intrat în clădire și am servit un ceai la cantina improvizată cu multă competență de o simpatică și amabilă femeie de vârstă mijlocie.

— Are impresia că sunt obsedat și că am ceva împotriva trifidelor, i-am zis Josellei.

— Nu are importanță — se va convinge singur, îmi răspunse ea. Straniu e că până acum nu le-a văzut nimeni.

— Nu-i de mirare, pentru că nimeni n-a ieșit din oraș. În definitiv, nici noi n-am văzut astăzi nici o trifidă.

— Crezi c-ar fi posibil să apară pe străzile orașului?

— Nu știu. Poate vreuna rătăcită.

— Dar cum crezi că au putut scăpa? întrebă Josella.

— Când se satură să mai fie prigonite de țărui, e evident că în cele din urmă găsesc o soluție. Incidente similare s-au petrecut și în fermele noastre, unde obișnuiau să se îngrămădească toate într-o porțiune a gardului, și împingeau în el până când ceda.

— Nu puteați să faceți gardurile mai solide?

— Ba da, însă nu eram interesați să le ținem permanent în același loc. Asemenea incidente se întâmplau destul de rar și atunci trifidele nu reușeau să ajungă departe: le aduceam înapoi și le îngrădeam la loc. Nu cred totuși că vor căuta în mod intenționat să ajungă în oraș, întrucât, din punctul de vedere al unei trifide, dacă mă pot exprima așa, orașul e mai degrabă un deșert. Prin urmare, bănuiesc că se vor îndrepta către câmpuri. Ai tras vreodată cu o armă anti-trifide? am întrebat-o, schimbând subiectul.

Josella negă, dând din cap.

— După ce voi trece la o ținută mai corespunzătoare, mă gândeam că n-ar strica să exersăm puțin — așa că, dacă dorești să mă însoțești, ești binevenită, i-am sugerat.

După aproximativ o oră, echipat într-o vestimentație care se asorta cu ghetele butucănoase și costumul de schi al fetei, am revenit în cantină, unde am găsit-o pe Josella îmbrăcată într-o rochie de-un verde primăvărat strălucitor. Ne-am înarmat apoi cu două arme și am mers în parcul din Russell Square. Timp de aproape o jumătate de oră, am exersat țintind vârfurile nevinovate ale

tufișurilor și arbuștilor, când, deodată, o tânără îmbrăcată cu pantaloni verzi eleganți și jachetă cărămizie, își făcu apariția pe pajiște, apropiindu-se de noi și privindu-ne printr-un mic aparat de fotografiat.

— Ești cumva reporter? întrebă Josella.

— Mai mult sau mai puțin, răspunse tânăra. Dar am totuși calitatea de jurnalist acreditat. Elspeth Cary mă numesc.

— Așa de repede se mișcă lucrurile? am remarcat mirat. Simt aici mâna conștiinciosului și disciplinatului nostru Colonel.

— Ai dreptate, confirmă ea și se întoarse către Josella. Iar dumneata trebuie să fii Miss Playton. Adeseori m-am întrebat...

— Uite ce e, o întrerupse Josella. De ce trebuie ca într-o lume intrată în colaps reputația să-mi fie în continuare bazată pe un lucru deja mort? N-ar fi mai bine să uităm trecutul?

— Hm, făcu Miss Cary gânditoare. Bine, spuse apoi, și abordă alt subiect: ce-mi puteți spune despre trifide?

I-am povestit totul.

— Și, adăugă Josella, toți cred că Bill este ori speriat, ori obsedat de acest subiect.

Miss Cary mă scrută. Chipul îi era interesant, nu neapărat frumos, cu tenul mai închis decât al nostru. Ochii ei negri, pătrunzători, continuau să mă fixeze.

— Chiar așa? întrebă.

— Ei bine, i-am spus, știu foarte bine că sunt capabile să creeze o mulțime de probleme, odată ce le scăpăm de sub control.

— Așa s-ar părea, încuviință ea. Am trecut prin regiunile unde au fost scăpate de sub control: au făcut adevărate ravagii. Dar în Anglia... eh, mi-e foarte greu să-mi închipui că ar fi posibil.

— Acum nu mai este deloc imposibil, având în vedere că nu mai sunt mulți oameni care să le poată opri.

Răspunsul tinerei, dacă va fi existat vreunul, a fost acoperit de sunetul asurzitor al unui motor. Privind deasupra noastră, am văzut un elicopter ce tocmai survola British Museum.

— Este Ivan, spuse Miss Cary. Era convins că va găsi un helicopter. Mă scuzați, dar trebuie să-i immortalizez aterizarea. Pe curând! mai spuse, și plecă grăbită prin iarbă.

Josella se întinse în iarbă, își puse mâinile sub cap și privi pierdută înaltul cerului. După ce zgomotul motorului se îndepărtă, îmi spuse:

— Nu-mi vine să cred. Încerc din răspuțeri, dar *nu pot* crede. Nu-i posibil ca toate astea să dispară... să se ducă... să se stingă definitiv... Este un vis. Mâine, omnibuzele roșii vor hurui pe străzi, iar mulțimile de oameni vor tropăi grăbite pe caldarâm, așteptând răbdătoare luminile verzi ale semaforului... Lumea nu se poate sfârși... nu e cu putință ca totul să se termine atât de rapid...

Îi împărtășeam sentimentele. Casele, copacii, hotelurile absurd de grandioase de dincolo de inter-

secție păreau absolut normale: parcă nu așteptau decât o singură atingere ca să revină la viață...

— Și totuși, i-am spus, dacă dinozaurii ar fi avut capacitatea de a gândi, s-ar fi aflat într-o situație asemănătoare. Năpaste de acest fel mai apar din când în când.

— Dar de ce trebuia să ni se întâmple nouă? Este la fel ca atunci când citeam în ziare despre nenorocirile prin care treceau alții — necazurile erau întotdeauna ale *altora*. Noi nu suntem cu nimic diferiți.

— Nu există întotdeauna un „de ce tocmai mie”? Fie că vorbim despre soldatul care scapă nevătămat în timp ce camarazii săi cad, răpuși pe capete, fie că e vorba de un amărât trimis în închisoare pentru fraudă. Eu aş spune că-i vorba de pura întâmplare, un joc al sorții.

— Evenimentul în sine să fie o pură întâmplare? Ori faptul că s-a produs tocmai acum?

— Mă refer, desigur, la momentul producerii lui. Într-un fel sau altul, era inevitabil. Deoarece este complet nefirească ideea că o singură rasă ar putea domina veșnic.

— Nu văd de ce.

— „De ce?”, iată o întrebare al naibii de grea. Concluzia evidentă este că viața nu poate fi statică — ea curge neconținut. Schimbările și transformările sunt inevitabile. Însă nu cred că această năpastă ne va provoca sfârșitul, deși a fost foarte aproape să reușească.

— Așadar, nu asistăm la sfârșitul omenirii?

— Era cât pe ce să-i fim martori. Însă nu cred că se va produce acum.

Într-adevăr, nu aveam nici o îndoială că acesta *ar fi putut* să ne fie sfârșitul. Dar existau totuși grupuri de supraviețuitori. Eram martori ai unei lumi pustii, unde câteva comunități izolate luptau din greu pentru a redobândi controlul. Trebuia să cred că vor reuși, măcar unele dintre ele.

— Nu, am repetat. Nu va fi sfârșitul. Avem capacitatea să ne adaptăm și începutul ne este foarte favorabil, în comparație cu al strămoșilor noștri. Câtă vreme există persoane sănătoase și în putere, mai avem o șansă — una considerabilă.

Josella nu mai răspunse. Stătea întinsă și privea absentă spre cer. Simțeam că aș fi putut ghici la ce se gândește, dar nu am spus nimic. După câteva minute de tăcere, mi se adresă:

— Știi, unul din cele mai șocante lucruri este să realizezi cât de *ușor* am pierdut o lume ce părea să ne ofere atât de multă siguranță și protecție.

Avea perfectă dreptate. Intensitatea șocului a fost tocmai simplitatea catastrofei. Datorită obișnuinței putem uita foarte ușor de factorii de echilibru ai societății, gândindu-ne că siguranța de care ne bucurăm este una firească. Nu este. Nu cred să-mi fi trecut până atunci prin minte ideea că supremația câștigată de ființa umană nu se datorează numai facultății de a gândi, așa cum se susține în majoritatea cărților, ci în principal datorită capacității creierului de a prelucra și folosi informațiile ce i se transmit prin îngusta bandă de raze

luminoase perceptibile. Civilizația noastră și tot ce-am realizat sau am fi putut realiza depind aproape în totalitate de capacitatea noastră de a recepta întreg spectrul cromatic, de la roșu la violet. Fără această capacitate, omul e pierdut. În câteva clipe am înțelege cât de firav îi este sceptrul care-i conferă putere, revizuiind succint miracolele înfăptuite cu acest instrument atât de fragil...

Josella își continua cu voce tare propriile reflecții.

— Va fi o lume foarte stranie — atât cât a mai rămas din ea. Și nu cred că ne va fi pe plac, adăugă, meditativă.

Atitudinea ei mi s-a părut destul de bizară — ca și cum cineva ar protesta împotriva faptului că s-a născut ori că va trebui să moară. În ceea ce mă privește, fără să-mi exprim această poziție, mi-am spus că ar fi mai bine să aștept întâi să văd cum vor sta lucrurile, și abia după aceea să văd ce-aș putea face pentru a diminua sau chiar elimina elementele care-mi vor displăcea.

Din când în când, auzeam dinspre șosea motoarele camioanelor ce se îndreptau spre Universitate, ceea ce însemna că majoritatea colegilor trebuiau să se fi întors deja. M-am uitat la ceas și m-am aplecat să ridic din iarbă armele anti-trifide.

— Dacă vrem să mai apucăm ceva din cină, înainte de a afla și părerile celorlalți, e timpul să mergem, i-am spus.

VII. CONFERINȚA

Îmi imaginasem că toți se așteptau ca întrunirea să fie o expunere sumară a orelor plecării, completată de câteva instrucțiuni referitoare la obiectivele zilei de mâine și o recapitulare a celor realizate astăzi. În nici un caz nu mă așteptam la dovezile de înțelepciune pe care urma să le primim.

Conferința s-a ținut într-un mic amfiteatru, luminat cu această ocazie de mai multe faruri de mașină alimentate de la acumulatori. Când am intrat, șase bărbați și două femei se constituiseră deja într-o comisie și se sfătuiau de zor în dreptul scaunelor din spatele catedrei universitare. Spre surpriza noastră, pe scaunele amfiteatrului erau aproape o sută de persoane, iar tinerele predominau într-o proporție de patru la unu. Nu am realizat însă cât de puțini văzători erau, până când Josella nu mi-a atras atenția asupra acestui fapt.

Michael Beadley, prin înălțimea sa, se remarcă numaidecât. Alături de el, l-am recunoscut pe Colonel. Celelalte chipuri nu-mi erau cunoscute, cu excepția reporterei: își înlocuise aparatul de

fotografiat cu un carnet, pe care, probabil, avea să-l utilizeze în beneficiul posterității. Atenția tuturor era îndreptată către un bătrân urâtel dar blajin, cu ochelari cu rame aurii și păr alb, îngrijit, pieptănat ca al politicienilor. Cu toții arătau foarte serioși și-l ascultau cu atenție.

A doua femeie din grup era o tânără de vreo douăzeci și doi–douăzeci și trei de ani. Nu părea deloc bucuroasă că este acolo, fiindcă privea din când în când către auditoriu, iritată și puțin îngrijorată.

Sandra Telmont se apropie de grup, ținând în mână o foaie pe care-o privi un moment, după care interveni brusc și-i repartiză pe fiecare la locurile lor. Apoi, cu un gest larg, îl invită pe Michael la catedră, semnal ce anunța începerea conferinței.

Oprindu-se în fața pupitrului, puțin adus de spate, acesta privi îngândurat spre auditoriu și așteptă ca freamătul să se potolească. Când începu să vorbească, glasul îi era plăcut, mai puțin sumbru decât privirea, adresându-se ascultătorilor ca un orator experimentat și într-o manieră colocvială:

— Mulți dintre cei prezenți aici sunt încă înmărmuriți de catastrofa ce ne-a lovit. Lumea pe care o cunoșteam cu toții atât de bine s-a sfârșit într-o clipită. Probabil, unii își spun că acesta e sfârșitul vieții. Complet fals. Ce vă pot spune este că *ar putea* fi sfârșitul lumii — *dacă vom permite acest lucru*. Apoi, continuă: Chiar dacă dezastrul este de proporții gigantice, șansele de supraviețuire nu au dispărut. În acest sens, ar fi bine să ne

amintim că nu suntem primii care înfruntă o calamitate de-o asemenea amploare. Indiferent de contradicțiile prezente în miturile și legendele ce fac referire la Marele Potop, acesta fără îndoială trebuie să fi existat în trecutul îndepărtat al omenirii, iar supraviețuitorii lui au avut de înfruntat un dezastru comparabil cu al nostru, dacă nu chiar mai cumplit. Strămoșii noștri însă nu și-au pierdut speranța și au luat totul de la capăt — așa cum o putem face și noi. Autocompătimirea și sentimentul că trăim o tragedie îngrozitoare nu ne pot ajuta cu absolut nimic. Așadar, să izgonim aceste gânduri din mințile și inimile noastre, pentru că noi suntem făuritorii noii lumi. Iar pentru a întâmpina tendințele pătimase de dramatizare, aș dori să subliniez că această urgie nu este catastrofa cea mai cumplită pe care-am fi putut-o trăi. La fel ca mulți dintre voi, și eu am conviețuit ani de zile cu spaima că s-ar putea întâmpla ceva mult mai înfiorător. Și cred în continuare că, dacă nu s-ar fi produs această năpastă, cealaltă alternativă ar fi fost inevitabilă. Începând cu data de 6 august 1945, șansele noastre de supraviețuire au scăzut dramatic. E drept, cu două zile în urmă erau mult mai mici decât sunt în prezent. Așadar, cine dorește să dramatizeze are ca material de referință anii de după 1945, când întreaga omenire își ținea ochii strâns închiși, pornind în echilibristică deasupra unui abis pe o frânghie din ce în ce mai subțire. În acei ani, alunecarea fatală ar fi putut avea loc în orice moment. Este un adevărat miracol că nu s-a

întâmpilat așa ceva. Iar minunea este cu atât mai mare, cu cât nu s-a petrecut nici de atunci încolo. Însă, mai devreme sau mai târziu, dezechilibrul s-ar fi produs negreșit. Și nici nu ar mai fi avut importanță dacă ar fi fost provocat din răzbunare, răutate, neglijență, ori printr-un simplu accident — pentru că în acel moment ar fi început distrugerea totală. Cât de grave i-ar fi fost efectele, nimeni nu poate spune. Cât de grave *i-ar fi putut* fi consecințele — ei bine, cu siguranță că nu ar fi existat supraviețuitori și, foarte posibil, n-ar mai fi existat nici planeta pe care trăim astăzi... Comparativ cu așa ceva, în situația de acum Pământul este intact și roditor ca întotdeauna. Descoperirile noastre științifice ne pot învăța cum să creăm toate acele lucruri produse de noi până mai ieri — deși pe unele dintre ele va trebui să le dăm uitării. Deținem mijloacele și resursele necesare, energia și puterea de muncă pentru a reconstrui totul.

Discursul nu i-a fost lung, dar a avut destul de mult efect și trebuie să fi impresionat câteva persoane din auditoriu, cărora să le fi insuflat sentimentul că se află la început de drum și nu în fața unei fatalități. Și, chiar dacă nu a oferit audienței decât generalități, în momentul în care a luat loc, atmosfera se mai însufletea puțin.

Colonelul, urmându-i la catedră, a fost practic și direct. Ne-a reamintit că, datorită riscurilor de infecție, cel mai bine pentru noi era să ne îndepărtăm cât mai repede de zonele urbane — ceea ce și urma să se petreacă a doua zi, la orele 12.

Apoi, a menționat că reușiserăm să strângem din belșug obiecte de primă necesitate, alimente și lucruri ce ne puteau asigura un trai confortabil și sigur, complet independenți de surse exterioare, pentru cel puțin un an de zile — perioadă în care, practic, urma să ne aflăm într-un soi de stare de asediu. Știa că doream cu toții să luăm cu noi o serie de obiecte suplimentare față de cele aflate pe listele oficiale, dar adăugă imediat că acestea vor trebui să aștepte până când personalul medical (și în acel moment tânăra din comisie roșise până-n vârful urechilor) va hotărî că părăsirea taberei nu mai reprezintă un pericol. În ceea ce privește zona de refugiu, analizând temeinic această temă și ținând seama de nevoia de omogenitate, independență și autonomie, comisia ajunsese la concluzia că un pension ar fi cel mai potrivit sau, în lipsa acestuia, la fel de bună ar fi o vilă izolată de la țară.

Nu pot spune dacă membrii comisiei ajunseseră sau nu la un acord în privința acestui punct, ori secretomania atât de caracteristică militarilor îl oprise pe Colonel să dezvăluie auditoriului locul exact sau măcar regiunea aleasă, dar știu că această omisiune a reprezentat cea mai gravă greșală a serii. Cu toate acestea, prin stilul său practic și direct, reușise să inspire oamenilor încredere.

În timp ce Colonelul își relua locul pe scaun, Michael se ridică și se adresă încurajator tinerei de la prezidiu, prezentând-o auditoriului. După cum spusese chiar el, unul din cele mai îngrijorătoare lucruri îl reprezentase faptul că nu găsiseră pe

nimeni care să profeseze în domeniul medicinei — acum însă, această mare problemă se rezolvase odată cu apariția domnișoarei Berr. Deși fata nu avea pregătire medicală superioară, absolvise cu brio școala de asistente și — după părerea lui — experiența acumulată prețuia mai mult decât titlurile pe care le-ar fi putut obține de-a lungul anilor.

Tânăra, roșind din nou, își exprimă pe scurt dorința și hotărârea de a-și face treaba cât se poate de bine, apoi încheie destul de brusc, informându-ne că după terminarea conferinței vom fi cu toții vaccinați împotriva mai multor tipuri de agenți patogeni.

Un bărbat mărunțel, înfipt ca un vrăbioi, al cărui nume nu l-am reținut, insistă pe ideea că sănătatea ne privește pe toți și că, la cel mai mic simptom neobișnuit, trebuie să-i informăm îndată, înainte ca efectele unei boli contagioase să ne macine pe toți, unul câte unul.

Își încheie alocuțiunea, apoi Sandra se ridică și-l prezintă pe ultimul vorbitor al comisiei: din Edinburgh, domnul E.H. Vorless, doctor în științe, profesor de Sociologie la Universitatea din Kingston.

Bătrânul cu părul alb se opri la marginea catedrei, își sprijini degetele pe masă și-și lăsă capul în jos, meditativ. Cei din spate îl priviră atenți și puțin neliniștiți. Colonelul se aplecă și-i șopti ceva lui Michael, iar acesta dădu aprobativ din cap, fără să-l slăbească pe doctor din priviri. Bătrânul privi spre auditoriu și-și trecu mâna prin păr.

— Prieteni, ni se adresă el, nu cred că greșesc dacă voi spune că sunt cel mai bătrân dintre voi. În cei aproape șaptezeci de ani de viață am învățat și m-am dezvoltat de o sumedenie de lucruri — deși nu sunt atât de multe pe cât aș fi dorit. Dar, în decursul îndelungatelor studii efectuate asupra instituțiilor noastre, cel mai mult m-a surprins nu rigiditatea și obstinația lor, cât varietatea acestora. Și continuă: Așa cum francezii obișnuiesc să spună *Autres temps, autres mœurs*¹ — și noi trebuie să ne adaptăm vremurilor moderne și să înțelegem bine că virtuțile preamărite într-o comunitate, în altă societate pot fi socotite crime abominabile. Tot așa, unele lucruri dezaprobat de noi cu vehemență, de alții sunt lăudate și ridicate în slăvi; obiceiuri condamnate într-un secol, în veacul următor sunt acceptate sau trecute cu vederea. De asemenea, trebuie amintit și faptul că fiecare comunitate este ferm convinsă de corectitudinea morală a obiceiurilor sale. Așadar, din moment ce multe dintre aceste uzanțe și tradiții se află în dezacord unele cu altele, evident, nu pot fi toate „corecte”. Cel mai adecvat mod în care le putem evalua — dacă dorim cu tot dinadinsul aceasta — este să le considerăm „corecte” numai pentru perioada cât au fost adoptate de respectiva comunitate. Desigur, unele pot fi în continuare utile, însă majoritatea își pierd destul de repede aplicabilitatea, iar comunitățile care le urmează orbește, fără să țină

¹ La timpuri noi, obiceiuri noi (fr.) (n. tr.).

seama de modificarea circumstanțelor, o fac numai spre dezavantajul lor — foarte posibil chiar spre nimicirea lor definitivă.

Din câte se părea, nimeni nu pricepuse încotro bătea această introducere. Un murmur general cuprinse întregul auditoriu. Cei mai mulți dintre noi obișnuiesc să închidă imediat radioul când aud astfel de expuneri încâlcite. Însă, de această dată mulțimea îl pășui pe orator, fiindcă tocmai începuse să fie mai explicit.

— Prin urmare, continuă el, într-un sătuc indian, unde oamenii suferă de malnutriție, nu vom găsi datini și norme de conduită identice obiceiurilor și manierelor elegante din Mayfair, de exemplu. La fel, în comunitățile din regiunile cu climă caldă, unde viața nu ridică mari probleme, oamenii diferă destul de mult față de cei din zonele suprapopulate și puternic industrializate, unde acționează cu totul alte norme morale. Altfel spus, în medii diferite se impun standarde diferite. Am vrut să clarificăm aceste lucruri, pentru că lumea cunoscută de noi a dispărut — definitiv. Odată cu ea, au dispărut și condițiile care ne-au modelat și format standardele. Acum, necesitățile sunt altele, iar țelurile nu mai pot rămâne aceleași. Dacă doriți un exemplu, aș putea să vă amintesc faptul că întreaga zi ne-am petrecut-o, fără nici un fel de muștrări de conștiință, în activități considerate și condamnate în urmă cu două zile drept furturi și spargerii de locuințe. Întrucât au dispărut vechile șabloane morale, avem obligația să descoperim ce

stil de viață este adecvat noii situații în care am ajuns. Nu va trebui să începem doar reconstrucția societății, ci este necesar să învățăm să *gândim* din nou — îndatorire mult mai dificilă și mai neplăcută. Din punct de vedere fiziologic, omul este o ființă extraordinar de adaptabilă. Totuși, în cadrul fiecărei comunități există obiceiul de a forma și modela mințile generației tinere încă din perioada copilăriei, prin inocularea liantului numit prejudecată. Astfel, produsul final va fi o substanță deosebit de solidă, capabilă să reziste cu succes chiar și celor mai furibunde atacuri ale impulsurilor și instinctelor înnăscute. Numai așa a fost posibilă crearea unei ființe care, în pofida instinctului fundamental de autoconservare, este gata să-și riște voluntar viața pentru un ideal; *dar*, concomitent, prin același procedeu ia naștere și specimenul obtuz care-i întotdeauna sigur că nu greșește și care cunoaște cel mai bine ce este „corect” și ce nu. În următoarea perioadă, multe din aceste prejudecăți vor trebui însă eradicate, sau modificate radical. Putem accepta și reține o singură idee nealterată, și anume: *rasa umană trebuie să supraviețuiască*. Având în vedere acest lucru, toate celelalte idei preconceptuate îi vor fi subordonate, măcar pentru un timp. Trebuie să ne analizăm cu obiectivitate fiecare acțiune întreprinsă, întrebându-ne clar: „Va ajuta asta la supraviețuirea rasei ori ne va obstructiona?” Dacă respectiva acțiune este de ajutor, atunci avem datoria s-o ducem la bun sfârșit, indiferent dacă se află sau nu în dezacord cu ideile

noastre. Dacă nu ne aduce vreun folos, va trebui s-o evităm, chiar și de-ar fi să intrăm în conflict cu vechile noastre noțiuni de datorie și dreptate. Nu va fi ușor, căci vechile prejudecăți mor greu. Oamenii simpli se lasă călăuziți de un număr de maxime și precepte bine cunoscute, la fel și cei fricoși, precum și persoanele indolente — și la fel facem și noi, mult mai mult decât ne închipuim. Acum, odată cu dispariția organizațiilor și instituțiilor statului, normele de conduită nu mai au cum să ne călăuzească. *Trebuie* să avem curajul moral să gândim și să ne organizăm singuri viața. Făcu o pauză, privind gânditor către auditoriu, apoi adăugă: Înainte de a vă alătura comunității noastre trebuie să înțelegeți bine un lucru. Fiecare dintre noi va avea responsabilități incontestabile. Bărbații au datoria să muncească, iar femeile, să nască. Cine nu-i de acord cu aceste condiții nu-și va putea găsi loc în comunitatea noastră.

După o altă pauză de tăcere mormântală, continuă:

— Ne putem permite să ajutăm un număr restrâns de femei nevăzătoare, deoarece ele vor putea da naștere unor copii sănătoși. Însă în nici un caz nu putem accepta bărbați nevăzători. În noua noastră lume, copiii vor fi mult mai importanți decât soții.

Tăcerea continuă secunde bune după ce bătrânul își încheiase cuvântarea. Apoi, cele câteva murmure izolate se transformară rapid într-o ru-moare generală.

M-am întors spre Josella și, spre surprinderea mea, am văzut-o zâmbind răutăcioasă.

— Ce găsești amuzant? am întrebat-o scurt.

— Mai ales chipurile oamenilor, îmi răspunse ea.

Privind către asistență a trebuit să-i dau dreptate. Îndreptându-mi apoi atenția spre Michael, am văzut cum ochii lui inspectau rapid sectoarele amfiteatrului, încercând parcă să surprindă toate reacțiile publicului.

— Michael pare destul de nerăbdător, dar și puțin îngrijorat, i-am spus.

— Ar trebui să fie, îmi răspunse Josella. Dacă mormonul Brigham Young a reușit același lucru la mijlocul secolului al nouăsprezecelea, acum ar trebui să fie floare la ureche.

— Cât de răutăcioasă poți fi uneori. Ai mai fost vreodată într-o astfel de situație?

— Nu, dar nici proastă nu sunt. În plus, cât timp ai fost să te schimbi, cineva a venit cu un autobuz plin cu fete oarbe, aduse de la o instituție de profil. Ceea ce m-a făcut să mă întreb: de ce să se fi obosit să le aducă tocmai de acolo, când puteau aduna de pe stradă mii de fete? Răspunsul evident era că (a) fiind oarbe dinainte de producerea catastrofei știu să îndeplinească anumite munci, și (b) sunt toate fete. Concluzia logică nu e deloc greu de găsit.

— Hm... am spus. Depinde cum privești. Dar trebuie totuși să recunosc că nu mă gândisem la asta. Crezi...?

— Ssst... îmi șopti ea, în timp ce amfiteatrul se cufundă în tăcere.

O femeie înaltă, brunetă și destul de tânără se ridicase hotărâtă în picioare. În cele câteva clipe cât a așteptat să se facă liniște, mi-am dat seama că nu părea genul care să poată face față unei dispute retorice, așa cum avea să dovedească numaidecât, când întrebă cu o voce fermă:

— Ar trebui să privim cuvântarea stimabilului doctor ca pe o pledoarie în favoarea amorului liber? și se așeză, la fel de hotărâtă și puțin sfidătoare.

Doctorul Vorless o privi și-și netezi părul pe spate.

— Presupun că interlocutoarea trebuie să fi realizat faptul că nu am menționat nimic despre amor, libertate, consimțăminte, învoieli sau trocuri în natură. Și-ar putea exprima mai clar nedumerirea?

Femeia se ridică din nou.

— Cred totuși că am fost bine înțeleasă. Dar voi repeta: sugerați cumva abolirea legilor căsniciei?

— Legile și normele de până acum au fost abolite de împrejurările nefericite ai căror martori suntem cu toții. Azi ne revine datoria să creăm legi adecvate condițiilor prezente, reguli pe care să le impunem chiar și cu forța, dacă va fi necesar.

— Există totuși legea lui Dumnezeu și regulile nescrise ale decenței.

— Doamnă, Solomon a avut trei sute — ori să fi fost cinci sute? — de neveste, iar Dumnezeu nu

l-a pedepsit cu nimic. Un musulman devine o persoană de vază dacă reușește să aibă trei soții. Toate acestea sunt simple tradiții regionale. Legile noastre viitoare, referitoare la aceste probleme și la multe altele, vor fi dezbătute pe larg de noi toți, în beneficiul întregii comunități. Membrii acestei comisii, după discuțiile purtate în vederea instituirii unei noi ordini și pentru a evita întoarcerea la barbarism — un pericol deloc de neglijat —, au decis necesitatea luării unor angajamente de către cei care doresc să ni se alăture. Nici unul dintre noi nu intenționează să recreeze condițiile tocmai pierdute. Ceea ce vă putem promite este o viață activă, trăită în cele mai bune condiții pe care le putem oferi în împrejurările de față, precum și satisfacția rezultată în urma succeselor repurtate împotriva sorții potrivnice. În schimb, nu vă cerem decât bunăvoință și fertilitate. Și, bineînțeles, nu e vorba de nici o constrângere. Alegerea îi aparține fiecăruia dintre voi. Cei care simt că nu li se potrivește această ofertă sunt liberi să plece oriunde doresc și, de asemenea, au deplina libertate să-și formeze propria comunitate, fundamentată pe principii mai mult sau mai puțin asemănătoare. Însă aș dori să reflectați cu multă chibzuință, ca să înțelegeți bine dacă Dumnezeu ne dă sau nu dreptul să le văduvim pe femei de fericirea de a-și împlini menirea firească.

Dialogul se transformase în scurt timp într-o divagație care atingea ipoteze și puncte de vedere ce-ar fi putut cu greu primi vreun răspuns. Dar nu

puteai nici s-o întrerupi. Era clar: cu cât dezbateră se prelungea mai mult, cu atât subiectul devenea mai ușor de acceptat.

Eu și Josella ne-am apropiat de masa unde asistenta Berr începuse să-și aranjeze instrumentele medicale. După ce ne-am ales cu mai multe înțepături în brațe, ne-am așezat pentru a asculta în continuare disputa.

— Câți credeți că vor hotărî să vi se alătore? am întrebat-o.

Tânăra aruncă o privire prin sală.

— Până dimineață, aproape toți, îmi răspunse.

Răspunsul nu-mi risipea deloc îndoielile, mai ales că începuseră să se facă auzite din ce în ce mai multe obiecții și întrebări.

Josella îi spuse:

— Dacă ți-ai fi petrecut o oră sau două înainte de culcare reflectând la posibilitatea alegerii între o organizație care să aibă grijă de tine și de copiii tăi, și aderarea la un principiu care să nu implice bebeluși și nici persoane ca să-ți poarte de grijă, sunt convinsă că nu ai fi stat prea mult pe gânduri. În definitiv, majoritatea femeilor își doresc copii, iar tatăl — așa cum spune doctorul Vorless — nu reprezintă decât mijlocul prin care-și pot atinge scopul.

— Ești cinică.

— Dacă această observație este cinică, înseamnă că discut cu o persoană extrem de sentimentală. Eu vorbesc despre femei adevărate, nu despre simulacrele prezentate în revistele mondene.

— Mda...

Reflectând tristă și încruntată pentru câteva momente, adăugă:

— Îngrijorător e că nu a fost menționat numărul. Și mie îmi plac copiii dar, totuși, există anumite limite.

Continuând în același stil hărțuitor, disputa luă sfârșit după aproximativ un ceas, iar Michael ceru ca numele tuturor celor care doreau să se alătore cauzei lor să ajungă pe biroul său până cel târziu la ora zece, a doua zi. Colonelul îi rugă pe toți cei capabili să conducă un camion să se prezinte la el la orele 7.00, apoi întrunirea se încheie.

Am ieșit din clădire împreună cu Josella. Era o noapte caldută și plăcută. Fasciculul din Turn străpungea promițător cerul, iar luna tocmai se înălța deasupra lui British Museum. Am găsit un gard mic din beton, ne-am așezat și am privit jocul umbrelor în parcul aflat în apropiere de Russell Square. Am ascultat foșnetul slab al crengilor și frunzelor copacilor și am fumat în liniște câte o țigară. Când am ajuns la filtru, am aruncat-o și am inspirat profund.

— Josella, am început eu.

— Da...? îmi răspunse, întrerupându-și parcă șirul gândurilor.

— Josella, am repetat. Știi... ăă... referitor la copii... mie, adică pentru mine... ăăă... ar fi o mare onoare și aș fi foarte fericit să fie ai noștri.

Pentru câteva clipe rămase nemișcată, fără să-mi răspundă. Apoi, își întoarse capul. Razele lunii îi

scânteiau în părul bălai, dar chipul și ochii îi rămâneau în penumbră. Am așteptat, înfiorat de-un tremur lăuntric surd și iritant. În cele din urmă, surprinzător de calmă, îmi spuse:

— Mulțumesc, dragă Bill. Și eu cred că aș fi.

Am oftat. Palpitația interioară nu încetase, pentru că mâna îmi tremura vizibil în timp ce se îndrepta încet către mâna Josellei. Nu știam ce să-i spun, dar ea mi se adresă direct:

— Știi, totuși, că nu-i atât de ușor.

Am tresărit.

— Ce vrei să spui? am întrebat.

Răspunsul veni cu chibzuință.

— Și eu, dacă aș fi fost în locul celor dinăuntru, îmi spuse arătând cu capul în direcția Turnului, cred că aș fi impus o regulă și ne-aș fi împărțit în grupuri mici. Astfel, fiecare bărbat care dorește să se căsătorească cu o fată văzătoare ar fi obligat să ia în grijă două fete nevăzătoare. Da, sunt convinsă că așa aș fi făcut.

M-am uitat la chipul ei ascuns în întuneric.

— Doar nu vorbești serios, am protestat.

— Ba da, Bill.

— Dar, uite...

— După câte se pare, este posibil ca și ei să aibă o regulă similară.

— Puțin probabil, i-am răspuns. Însă dacă *ei* fac o asemenea regulă, asta e cu totul altă poveste. Nu înțeleg...

— Vrei să spui că nu mă iubești suficient de mult încât să poți trăi cu încă două femei alături de mine?

Am înghițit în sec, obiectând:

— Dar e o nebunie. Este complet nefiresc. Ceea ce sugerezi...

Își ridică mâna, pentru a mă opri.

— Ascultă-mă, Bill. Știu că sună puțin straniu, dar nu e nici o nebunie. Totul e cât se poate de clar — și nu-i deloc ușor, să știi. Toate acestea, continuă, arătând cu mâna în jur, au însemnat mult pentru mine și m-au ajutat să văd lucrurile cu totul altfel. Iar unul din lucrurile înțelese încă din primele momente este că suntem nevoiți să fim mult mai apropiați unii de ceilalți, mai interdependenți, mai uniți — ei bine, cam ca membrii unui *trib*. Astăzi, în orele petrecute pe străzi, când îi vedeam pe acei nefericiți care vor muri în curând, îmi spuneam în sinea mea: „Pentru numele lui Dumnezeu...” Și continuam: „E un miracol! Nu sunt cu nimic mai bună și nu merit nimic în plus față de acești amărâți, dar totuși am scăpat.” Acum îmi revine datoria să-mi justific prezența. Catastrofa m-a făcut să mă simt mai apropiată ca niciodată de semenii mei și să mă întreb neconținut ce-aș putea face pentru a-i ajuta măcar pe unii dintre ei. Știi, Bill, *trebuie* să facem ceva pentru a ne motiva miracolul supraviețuirii. Puteam foarte bine să fiu în locul oricărei femei oarbe; așa cum și tu te-ai fi putut afla în locul oricărui sărman care bântuie acum pe străzi. Într-adevăr, nu putem face

mare lucru, dar dacă vom încerca să avem grijă măcar de câteva fete, oferindu-le câtă fericire putem, atunci ne vom achita măcar o mică parte din imensa obligație ce ne revine. Înțelegi ce vreau să spun, nu-i așa, Bill?

Am reflectat la vorbele ei mai bine de un minut, răspunzându-i:

— Cred că este cel mai bizar argument pe care l-am auzit pe ziua de azi — sau chiar vreodată. Și totuși...

— Și totuși este *corect*, nu-i așa? Știu sigur că am dreptate. Mi-am imaginat cum m-aș fi simțit în locul unei fete oarbe și *am văzut* ce înseamnă o astfel de viață. Cătorva dintre acele sărmene fete le putem oferi șansa să ducă o existență normală, atât cât au de trăit. Așadar, ori le dăruim această șansă ca parte a recunoștinței noastre, ori dăm curs prejudecăților și refuzăm să le întindem mâna: la această alegere se rezumă totul.

Nu mai aveam nici o îndoială că Josella vorbea cât se poate de serios, așa că am rămas tăcut o perioadă, reflectând puțin la metodele practice și diversioniste folosite de femei precum Florence Nightingale și Elizabeth Fry. Nu poți lupta cu astfel de femei — mai ales că, deseori, în final se dovedește că au dreptate.

— Foarte bine, i-am spus. Dacă așa consideri tu că este corect. Dar sper...

Mă întrerupse brusc:

— Bill, știam că o să înțelegi. Ce mult mă bucur! M-ai făcut într-adevăr fericită.

După un timp, am început:

— Sper...

Josella îmi mângâie mâna:

— Nu trebuie să-ți faci nici un fel de griji, dragul meu. Voi alege două fete drăguțe și deștepte.

— Mă rog... i-am răspuns.

Am rămas pe micul gard din beton, ținându-ne de mână și privind către copacii pestriți pe care eu, cel puțin, nu reușeam să-i văd prea bine. Apoi, din clădirea aflată în spatele nostru cineva porni un gramofon și se auzi un vals de Strauss. Ritmul vioi, cadențat, răsună insuportabil de nostalgic în acea curte goală. Pentru un moment, drumul din fața noastră devenise fantasma unei săli de bal; un fuior argintiu se revărsa dinspre luna agățată de firmament ca un candelabru din cristal.

Josella coborî de pe zid. Întinzându-și brațele, unduindu-și încet palmele și degetele, dansa în cerc legănându-se ușor, ca un puf de păpădie. Ochii îi străluceau fermecător și se apropia grațioasă de mine, ademenindu-mă spre ea.

Și-am dansat împreună în lumina caldă a lunii, în pragul necunoscut al viitorului, pe armoniile ecoului unui trecut evaporat.

VIII. FRUSTRARE

Mergeam printr-un oraș părăsit și neștiut când, brusc, un clopot răsună sinistru, iar o voce sepulcrală, imaterială strigă în pustietate: „Bestia-i liberă! Fugiți! Fiara e slobodă!” În acel moment m-am trezit, și chiar am auzit un clopot sunând. Era un clopoțel de mână, ale cărui sunete metalice erau atât de stridente și alarmante încât, pentru o clipă, nu mi-am putut aminti unde mă aflam. M-am ridicat amețit; o voce striga: „Foc!” Am aruncat la o parte pătura și-am fugit pe coridor, așa cum eram. Simțeam mirosul fumului, se auziră mai mulți pași alergând grăbiți, dispărând odată cu zgomotul de uși trântite. Sunetele păreau să vină de undeva din dreapta mea, unde clopoțelul se agita în continuare, și mai multe voci strigau speriate — așa că, într-aco-lo am iuțit pasul. Prin ferestrele înalte de la capătul holului se strecurau greoaie câteva raze de lună, străpungând bezna atât cât să-mi permită să înaintez pe mijlocul culoarului și să evit siluetele ce bâjbâiau încet pe lângă pereți.

Când am ajuns la scări, clopoțelul răsună din sala de jos. Am coborât cât am putut de repede prin fumul înecăcios ce devenea tot mai dens, dar aproape de ieșire m-am împiedicat, prăbușindu-mă la câțiva metri mai în față. Semiobscuritatea se transformă subit într-o beznă totală, spintecată de o lumină ce explodează ca un nor de ace, și apoi totul dispăru...

Migrena a fost primul lucru pe care l-am simțit. Imediat ce-am deschis ochii, am fost izbit de o strălucire orbitoare. Am clipit și parcă eram orbit de un bliț care nu se mai stingea; când am întredeschis încet pleoapele, se dovedi a fi o fereastră banală, cu geamuri destul de soioase. Deși știam că sunt întins pe pat, nu m-am ridicat, căci pistonul ce-mi duduia în cap mă descurajase să fac vreo mișcare. Așa că am preferat să stau liniștit și să studiez răbdător tavanul — până când am descoperit că aveam mâinile legate.

Deși mă durea capul aprig, noua descoperire mă smulse imediat din letargie. Cine mă legase, știuse bine ce face: nu mă strânsese prea tare, însă suficient de bine cât să nu pot scăpa. În jurul fiecărei încheieturi îmi înfășurase mai multe rânduri de sârmă izolată și le înnodase într-un nod complex, pe partea inferioară a antebrățelor, astfel încât să nu pot ajunge cu dinții la el. Afurisind puțin în sinea mea, am început să privesc în jur. Camera era mică și, cu excepția patului pe care stăteam, complet goală.

— Hei! am strigat. E cineva aici?

Cam după o jumătate de minut, am auzit niște pași târșâiți. Ușa se deschise și-și făcu apariția un cap micuț, cu o șapcă de golf pe creștet și cu un fular murdar la gât. Nebărbierit cum era, chipul îi părea puțin tuciuriu. Privind înăuntru, nu se uită direct la mine, ci în direcția mea.

— Salut, bărbate, zise, destul de amabil. Așadar, îți reveniși? Stai oleacă, să-ți aduc un ceai. Și dispăru imediat.

Îndemnul de a sta era de prisos, dar n-a trebuit s-aștept mult. Câteva minute mai târziu, reveni, ținând o cană metalică de toarta din sârmă.

— Unde ești? întrebă.

— Chiar în fața ta, pe pat, i-am răspuns.

Bâjbâi încet cu mâna stângă până când găsi piciorul patului pe care îl ocoli, și-mi întinse cana.

— Așaaa, dragă. Dacă gustul ți se pare bizar, să știi că moș Charlie l-a întărit c-o dușcă de rom, da' nu cred să te deranjeze.

Am luat cana, ținând-o cu destulă dificultate în mâini. Lichidul era dulce și tare, ceea ce însemna că bucătarul nu se zgârcise deloc la rom. Deși avea un gust puțin neobișnuit, își făcu efectul mai ceva ca un elixir al tinereții veșnice.

— Mulțumesc, ai făcut o treabă excelentă. Eu sunt Bill.

El era Alf.

— Alf, dacă tot am făcut prezentările de rigoare, zi-mi și mie ce se petrece aici?

Se așeză pe marginea patului, scoțând un pachet de țigări și o cutie cu chibrituri. Aprinzându-i țigara, am luat și eu una și i-am înapoiat pachetul.

— Dragă, îmi spuse, lucrurile stau cam în felul următor. A fost un război destul de mare ieri-dimineață la Universitate — probabil ai fost acolo.

I-am spus că văzusem totul.

— Ei bine, după zarva iscată, Coker — tipu' care vorbea în numele nostru — s-a-nfuriat destul de rău. „Așa, va să zică, zicea furios. Nemernicii și-au făcut-o cu mâna lor. Eu le-am zis clar încă de la început. Acum vor suporta consecințele.” Apoi, a pus totul la cale împreună cu doi indivizi și o femeie care putea vedea. Un tip pe cinste, Coker ăsta.

— Vrei să spui că a înscenat totul — nu a existat un incendiu? am întrebat mirat.

— Incendiu — pe naiba! Tot ce-au făcut a fost să vă întindă în cale două-trei sârme, aprinzând mai multe hârtoage și vreascuri în hol, apoi a zăngănit din clopot. Știam că primii vor coborî cei cu vederea intactă, mai ales că razele lunii le înlesneau ieșirea. Și chiar așa a fost. Coker și cu înc-un tip n-au făcut decât să-i aștepte pe împiedicați și să le dea lovitura de grație, apoi ni-i dădeau nouă, să-i ducem în camion. Simplu ca bună ziua.

— Hm, am spus mâhnit. Coker ăsta pare chiar foarte priceput. Și câți ageamii a prins?

— Cred că vreo două duzini — dar cinci sau șase dintre ei erau orbi. După ce i-am încărcat pe

toți și nu ne mai rămăsese loc în camion, am șters-o imediat, lăsându-i pe ceilalți să se descurce cum pot.

Indiferent de intențiile pe care le avea Coker, îmi era clar că Alf nu nutrea nici o animozitate față de noi. Părea să privească întreaga poveste ca pe un simplu amuzament. Mie, pe de altă parte, îmi era greu s-o cataloghez drept distracție, dar în sinea mea n-am putut să nu-l apreciez pe Alf. Îmi era limpede că, aflându-mă în postura lui, n-aș fi putut privi situația cu aceeași detașare. Terminând ceaiul, am acceptat încă o țigară, întrebându-l:

— Și acum, ce va urma?

— Coker intenționează să ne împartă în grupuri pe care le veți călăuzi voi. Sarcina voastră va fi simplă: veți fi ochii noștri și ne veți îndruma către tot ce avem nevoie, până când va veni cineva să restabilească ordinea.

— Înțeleg, i-am spus.

Își înălță brusc capul spre mine, deși nu fusese deranjat de vreo muscă sau de vreun țânțar. Intonația vocii mele îi spusese mai mult decât lăsasem să se înțeleagă.

— Sper că-ți dai seama că va dura ceva timp, îmi zise.

— Nu știu. Coker ce spune?

Din câte înțelesesem, Coker nu dezvăluise prea mult din detaliile planului său. Alf însă avea propriile opinii:

— După mine, nu cred să mai vină vr'un ajutor, fiindcă pân' acuși ar fi trebuit s-apară. Alta ar fi fost situația dacă eram într-un oraș de provincie —

dar suntem în Londra! Ar fi fost normal să fi apărut mai întâi aici. Nu, după cum văd eu, dacă n-au sosit până acum, nu vor mai veni *niciodată* — ceea ce-nseamnă că nu mai are cine să vină. Ei poftim, drăcie, cine s-ar fi așteptat la una ca asta!

Nu i-am răspuns. Alf nu era genul de om care să se lase păcălit de încurajări false.

— Cred că și tu vezi la fel situația, nu? mă întrebă după puțin timp.

— Nu-i deloc una strălucită, am recunoscut. Dar șanse mai există, pentru că mai sunt și cei de peste hotare...

Dădu din cap.

— Ar fi apărut pân-acu' și-ar fi împânzit străzile cu mașini cu megafoane și ne-ar fi îndemnat la calm, sfătuindu-ne ce trebuie să facem. Nu, dragă, am încurcat-o: nu mai are cine să vină. Țasta-i adevărul.

După o scurtă perioadă de tăcere, adăugă:

— Hm, oricum n-am avut un trai rău, atât cât a ținut.

Am discutat apoi despre viața lui și am aflat că avusese diverse slujbe, desfășurând de fiecare dată și câteva interesante activități sub acoperire. Apoi, încheie scurt:

— Oricum ar fi, știu că nu mi-a fost greu. Dar tu, cu ce te-ai ocupat?

Nu a părut prea impresionat de răspunsul meu.

— Trifide, pfui! Afurisite lucruri și deloc firești, aș putea spune.

N-am intrat în amănunte.

Alf plecă și mă lăsă cu gândurile mele și cu un pachet de țigări. Examinam din priviri camera și mă întrebam ce părere or fi având ceilalți captivi, în special Josella.

Am coborât din pat și m-am dus la fereastră. Perspectiva nu era deloc plăcută. Un turn interior placat cu faianță albă cobora patru etaje sub mine, având la capăt un luminator din sticlă. În acea direcție nu aveam prea multe de făcut. Deși Alf încuiase ușa după el, am încercat totuși clanța, pentru orice eventualitate — totală lipsă de inspirație. După cum arăta, chiar dacă nu mai rămăsese înăuntru decât patul, camera părea să aparțină unui hotel de mâna a treia.

M-am așezat și am început să mă gândesc. Aș fi putut să-l dobor rapid pe Alf, chiar dacă aveam mâinile legate — dar numai cu condiția să nu aibă la el un cuțit, ceea ce era puțin probabil. Nu-mi făcea deloc plăcere perspectiva de a vedea un orb transformat în cuțitar; mai ales că, pentru a mă scoate din luptă, ar fi fost obligat să-l folosească. De asemenea, înainte de a ieși în siguranță din clădire, trebuia să aflu de câți paznici aș fi fost nevoit să trec folosindu-mă de tehnici mai mult sau mai puțin violente. În plus, nu doream să-i fac nici un rău lui Alf. Cel mai înțelept lucru era să aștept ivirea unei ocazii — șansă care nu putea să nu apară printre toți acei nevăzători.

Un ceas mai târziu, Alf reveni în cameră cu o farfurie cu mâncare, o lingură și cu altă cană cu ceai.

— Condițiile-s aspre, îmi spuse. Nu mi-au dat voie să-ți aduc cuțit și furculiță, așa că trebuie să te descurci cum poți.

L-am întrebat ce știe despre ceilalți captivi, dar nu mi-a putut spune prea multe, fiindcă nici măcar nu știa cum se numesc. Înțelesesem însă că sunt atât bărbați, cât și femei. După ce am rămas singur, următoarele ore mi le-am petrecut dormind, în speranța că voi scăpa de durerea de cap care tot nu-mi dădea pace.

Ulterior, Alf reapăru în cameră cu altă farfurie cu mâncare și nelipsita cană cu ceai, dar însoțit de această dată de bărbatul căruia i se spunea Coker. Arăta mult mai obosit decât în ajun. Sub braț ținea un teanc de hârtii. Mă privi scrutător, întrebând:

— Ai înțeles despre ce e vorba?

— Din câte mi-a zis Alf, da.

— Bine, spuse Coker, dând drumul foilor pe pat, apoi o ridică pe prima și o despături. Era harta străzilor Londrei. Îmi arată o zonă încercuită de câteva ori cu pixul, cuprinzând un teritoriu ce acoperea mare parte din Hampstead și Swiss Cottage.

— Țasta-i obiectivul tău, îmi spuse. Grupul pe care-l conduci acționează numai în acea regiune și nicăieri în altă parte, pentru că fiecare lot operează în propria lui zonă. Sarcina ta este să găsești alimente și să le dai oamenilor tot ce au nevoie. E clar?

— Și dacă nu accept? l-am întrebat, privindu-l fix.

— Dacă nu accepți, trebuie să știi că le va fi din ce în ce mai foame și nu cred că-ți va fi prea bine. Celor mai vâjnoși dintre ei le lipsește cu desăvârșire simțul umorului. Așa că, ai grijă. Mâine dimineată o să vă transportăm până acolo în camioane, după care îi vei ajuta să supraviețuiască până când va sosi cineva și va readuce lucrurile la normal.

— Și dacă nu va veni nimeni? am întrebat din nou.

— Cineva *trebuie* să vină, îmi răspunse îndârjit. În orice caz, asta-i sarcina ce-ți revine — și ai mare grijă să nu intri pe alt teritoriu.

L-am oprit exact în clipa când ieșea, întrebându-l:

— Aveți aici pe cineva cu numele de Playton?

— Nu cunosc numele nici unuia dintre voi, îmi răspunse sec.

— E vorba despre o tânără blondă, cu ochi albaștri, înaltă cam de un metru șaizeci și cinci, am insistat.

— Avem pe-aici o fată blondă de statura asta, dar nu i-am văzut culoarea ochilor. Am lucruri mai importante de făcut, îmi răspunse ieșind.

Am studiat harta. Nu-mi convenea prea mult cartierul repartizat. O mare parte din el, într-adevăr, se afla într-o suburbie destul de salubră, dar în circumstanțele de față mi-ar fi prins mai bine o zonă cu acces la docuri și depozite care să-mi ofere produse mai multe și mai diverse. Aveam mari îndoieli că voi găsi prin acele părți măcar o

magazie mai acătării. Evident, „n-ajung toți pe locu'-ntâi”, după cum foarte probabil s-ar fi exprimat Alf — dar, oricum, nici nu intenționez să rămân acolo mai mult decât era strict necesar.

Când Alf reveni în cameră, l-am rugat să-i ducă un bilețel Josellei, însă dădu ferm din cap:

— Îmi pare rău, dragă. Nu am voie.

Am încercat să-l asigur că este vorba de o notiță nevinovată, însă a rămas de neclintit. Nu puteam să-l învinuiesc pentru că nu-mi dădea crezare, atâta vreme cât nu putea să vadă cu ochii lui cât de inofensiv era mesajul meu. În orice caz, cum n-aveam nici hârtie și nici creion, am renunțat rapid la idee. Am reușit totuși, după o vreme, să-l conving să-i transmită că sunt bine și s-o întrebe în ce cartier a fost repartizată. La început n-a dorit să dea curs și celei de-a doua părți a rugăminții, însă în cele din urmă a consimțit, înțelegând că urma să-mi fie mult mai ușor s-o găsesc, în caz că lucrurile ar fi reintrat în normal.

După ce a plecat, am rămas din nou singur cu gândurile mele. Nu reușeam să mă hotărâsc pe ce cale să merg, pentru că alternativele își aveau, fiecare, avantajele lor. Știam că simțul practic de care dăduseră dovadă și planificarea pe termen lung sprijineau poziția lui Michael Beadley și a celor din grupul său. Dacă porneau la drum, mai mult ca sigur că ne-am fi alăturat lor și am fi muncit alături de ei — deși simțeam că nu ar fi fost o alegere de natură să-mi înlătore îndoielile și neliniștea. Nu eram pe deplin convins că nu

puteam face nimic pentru a împiedica scufundarea definitivă, mai ales că nici nu zăbovisem prea mult asupra acestei opțiuni. Dacă *nu* exista vreo posibilitate de salvare organizată, era evident că propunerea lor de a recupera ce mai putem și cât se mai poate reprezenta în situația de față varianta corectă și inteligentă de acțiune. Din nefericire, inteligența nu este singura rotiță ce pune în mișcare ființa umană. Deși luptam împotriva condiționării despre care bătrânul doctor spunea că este atât de greu de învins, a trebuit să-i dau dreptate. Într-adevăr, un principiu nou nu-i deloc ușor de acceptat. De pildă, dacă, printr-o minune, s-ar fi produs salvarea mult așteptată, știam cât de prost m-aș fi simțit și cât de mult m-aș fi disprețuit dacă aș fi dat bir cu fugiții și n-aș fi rămas în Londra pentru a-i ajuta pe oameni.

Însă, pe de altă parte, dacă ajutorul n-ar fi sosit, cum m-aș fi simțit știind că mi-am irosit timpul și energia, în timp ce alții, mai hotărâți și mai conștienți decât mine, au recuperat ce-au mai putut și au început o nouă viață?

Era clar că trebuia să mă hotărâsc o dată pentru totdeauna asupra alegerii corecte și apoi să respect strict direcția aleasă. Dar încă nu puteam. Timp de câteva ore am tot cântărit nehotărât variantele și, în cele din urmă, am adormit copleșit de îndoieli.

Nu aveam de unde să știu ce hotărâre luase Josella, pentru că nu primisem nici un mesaj din partea ei. Totuși, în aceeași noapte, Alf își băgă scurt capul pe ușă și-mi comunică laconic:

— Westminster, îmi spuse. Ca să vezi! Da' nu cred că o să aibă mare lucru de prădat în clădirea Parlamentului.

Dimineața devreme am fost trezit tot de Alf, însoțit de astă-dată de un bărbat vânjos și viclean, care flutura ostentativ și fără rost un impresionant cuțit de măcelărie. Alf înaintă și puse pe patul meu un braț de haine. Însoțitorul închise ușa și se sprijini cu spatele de ea, privindu-mă perfid și jucându-se impasibil cu cuțitul.

— Dragă, acum trebuie să ne dai cătușele înapoi, mi se adresă Alf.

Am întins brațele. Îmi pipăi atent încheieturile și tăie firele cu un briceag.

— Acum, pune-ți catrafusele alea, continuă el, dându-se înapoi cu câțiva pași.

În timp ce mă îmbrăcam, cuțitarul îmi urmărea ca un uliu fiecare mișcare. După ce-am terminat, Alf scoase o pereche de cătușe veritabile: „Să știi că astea-s mai faine”, îmi spuse, apropiindu-se.

Am ezitat puțin, dar namila din fața ușii făcu un pas în față, îndreptându-și cuțitul spre mine. Se părea că pentru el asemenea momente erau cele mai electrizante. Hotărând că nu-i momentul să încerc deocamdată nimic, am întins mâinile. Alf îmi pipăi încheieturile, îmi închise cătușele, apoi plecă să-mi aducă micul dejun.

După două ore, namila deschise ușa și-mi făcu semn cu cuțitul să mă apropii:

— Haidem, zise.

A fost singurul cuvânt auzit de la el.

Sub amenințarea cuțitului care-mi dădea fiori pe șira spinării, am coborât câteva scări și am traversat holul clădirii. În stradă ne așteptau două camioane pline. Coker și alți doi bărbați stăteau lângă marginea rabatabilă din spatele unuia dintre camioane; îmi făcu semn să mă apropii. Fără să-mi adreseze un cuvânt, îmi trecu printre brațe un lanț care avea la fiecare capăt câte o curea. Una dintre acestea era deja prinsă de încheietura stângă a unui orb corpulent; pe cealaltă o atașă chiar atunci de mâna dreaptă a unui individ la fel de mătăhălos. Era evident că nu voiau să riște nimic.

— În locul tău, n-aș încerca nici o șmecherie, mă sfătui Coker. O să vă înțelegeți de minune toți trei.

Am urcat cu destulă stângăcie, iar camioanele au pornit la drum.

Micul convoi se opri undeva în apropiere de Swiss Cottage, unde am și coborât. În zonă erau deja cam douăzeci de persoane care bâjbâiau fără țință pe marginea șanțurilor laterale. La auzul motoarelor, toți priviră bănuitori în direcția noastră și, ca elementele unui angrenaj, începură să strige cu toții încrezători, în timp ce se apropiau încet de noi. Șoferii au dat semnalul să coborâm, apoi au întors camioanele și s-au făcut nevăzuți pe drumul pe care venisem. Cei risipiți primprejur încremiseră. Câțiva strigară după camioane și, deznădăjduiți, își reluară orbecăiala tăcută, alături de ceilalți. La vreo cincizeci de metri, o femeie își

pierduse cumpătul și începuse să urle, lovindu-se frenetic cu capul de un zid. Am simțit cum mi se face rău.

M-am întors către însoțitorii mei:

— Așadar, ce vreți mai întâi? i-am întrebat.

— Să ne cazăm, spuse unul dintre ei. Trebuie să găsim un loc unde să ne putem odihni.

Evident, același lucru urma să-l fac pentru toți, fiindcă nu-i puteam lăsa să bâjbâie neputincioși pe străzi. Așadar, trebuia să le gălesc un sediu, un cartier general unde să-i ajut să se reorganizeze. Aveam nevoie de o clădire suficient de spațioasă, unde depozitarea alimentelor și hrănirea oamenilor să nu fie o problemă. I-am numărat: erau cincizeci și două de persoane, dintre care paisprezece femei. Cel mai potrivit ar fi fost un hotel, sau o pensiune, pentru că n-ar mai fi trebuit să cărăm paturi și așternuturi de prin cine știe ce locuri.

Nu a trebuit să căutăm prea mult căci am găsit clădirea care ne putea oferi tot ce ne trebuia: o pensiune pompoasă, alcătuită din patru vile în stil victorian, îngrămădite una lângă alta. Când am ajuns, acolo erau deja șase persoane. Dumnezeu știe ce s-o fi întâmplat cu restul. Pe supraviețuitori i-am găsit într-una din săli, înghesuindu-se speriați unii într-alții — un bătrân și o bătrână (care era intendentă pensiunii), un bărbat de vârstă mijlocie și trei tinere. Bătrâna își făcuse curaj la auzul pașilor și, așa cum îi stă bine unui manager sever, ne întâmpină cu o serie de amenințări stridente, dar nu reuși să impresioneze pe nimeni. Bătrânul își

dădu silința s-o susțină, vociferând și el cât putu. Ceilalți nu scosese ră nici un sunet — doar priveau neliniștiți în direcția noastră.

Le-am explicat că vom rămâne acolo, iar dacă nu le convenea acest lucru erau liberi să plece, așa cum, pe de altă parte, nu îi va împiedica nimeni să ni se alăture și să împărțim frățește bunurile existente. N-au fost deloc încântați de această perspectivă. După cum au reacționat, mi-au dat de înțeles că aveau provizii pe care n-ar dori să le împartă cu nimeni. Însă, atunci când le-am destăinuit intenția noastră de a ne mări proviziile, atitudinea lor s-a schimbat radical și ne-au promis că vor face tot ce le stă în putință pentru a ne ajuta.

Hotărâsem să nu întreprind nimic timp de o zi sau două, pentru a-i familiariza cu noul lor mediu. Speram ca Josella să gândească și ea la fel. Destul de ingenios individ, Coker — să-și lege călăuzele atât fizic, cât și moral. Dar chiar și așa, eram convins că voi reuși în scurtă vreme să evadez și să ajung la ea.

În următoarele două zile am lucrat sistematic, luând la rând magazinele mari din împrejurimi — de fapt, nu erau decât lanțuri de magazine mici, profilate pe diverse produse. Starea vitrinelor și intrărilor dovedea, de departe, că trecuseră și alții pe acolo. Majoritatea vitrinelor fiind sparte, pardoselile erau pline de cioburi, peste care se vărsaseră conserve pe jumătate deschise, pachete, pungi și sticle, felurite alimente și lichide, și formaseră

băltoace cleioase și fetide. Însă, aproape peste tot, distrugerile fuseseră ne semnificative și, prin urmare, pierderile erau minore — așa încât, în micile magazine din spate, am reușit să găsim lăzi și cutii cu alimente nealterate.

Sărmanilor nevăzători nu le era deloc ușor să care cutiile grele și să le încarce în cărucioarele din stradă. Apoi, desigur, la fel de dificilă era și manevrarea cărucioarelor și depozitarea produselor în cămărilor pensiunii. Dar, încet-încet, practica îi ajuta să capete oarecare îndemânare.

Factorul principal de care depindeau era prezența persoanei mele, pentru că nu puteau face mai nimic în lipsa indicațiilor mele. Îmi era imposibil să lucrez cu mai multe grupuri deodată, deși am fi putut forma cam o duzină. De asemenea, nici la sediu nu puteau desfășura vreo activitate utilă când eu eram plecat pe teren ca să cercetez, în fruntea unei singure echipe, zonele din cartier. Două călăuze ar fi făcut, cu siguranță, munca mult mai eficientă.

Astfel, odată începută această activitate, în timpul zilei eram mult prea ocupat pentru a mă mai gândi și la altceva, iar noaptea eram mult prea obosit și adormeam aproape imediat ce puneam capul jos. Adeseori, îmi spuneam, îmbărbătându-mă: „Până mâine seară îi voi ajuta să se aprovizioneze suficient de mult — ceea ce-mi va permite să o șterg cât mai repede de aici și să pornesc în căutarea Josellei.”

Da, în teorie părea perfect — dar zilele zburau și-mi era din ce în ce mai greu să trec la punerea în practică a ideii. Unii dintre ei începuseră să învețe să se descurce, însă nu erau capabili să facă mai nimic în lipsa mea. Și, după cum decurgeau lucrurile, în loc să le devin din ce în ce mai puțin necesar, le deveneam tot mai indispensabil.

Nu era, desigur, vina lor, ceea ce complica și mai mult lucrurile. Unii dintre ei încercau din răputeri să învețe să se descurce, iar eu nu puteam face altceva decât să constat cum îmi venea din ce în ce mai greu să joc rolul nemernicului care urma să-i abandoneze. De zeci de ori l-am blestemat pe Coker pentru că mă pusese într-o astfel de poziție — dar n-am rezolvat nimic, doar am început să mă întreb tot mai des cum avea să se termine totul...

Primul indiciu, pe care aproape că nu-l observasem, l-am primit în dimineața celei de-a patra sau a cincea zile, cu puțin înainte să pornim în expediție. O femeie strigă de pe scări, avertizându-ne că avem sus două persoane destul de grav bolnave.

Câinilor mei de pază nu le plăcuse deloc noutatea.

— Uite ce e, le-am spus. M-am săturat până peste cap să ne târâm ca deținuții unul după altul. Ne-ar fi mult mai bine tuturor dacă am putea să ne mișcăm liberi.

— Ca să poți fugi la vechii tăi amici, nu? îmi strigă cineva din mulțime.

— Nu vreau să vă păcălesc. Dacă aş fi vrut, aş fi scăpat de mult de gorilele astea. Însă nu am făcut-o, pentru că nu am nimic împotriva acestor doi sărmani năpăstuiți de soartă...

— Ai grijă... protestă unul dintre gardieni.

— Dar, am continuat rapid, dacă nu-mi vor permite să văd ce-i în neregulă cu acei oameni, să se aștepte la o ripostă serioasă, și asta imediat.

În cele din urmă, gardienii înțeleseseră situația, iar când am intrat în cameră nu s-au apropiat, ci au stat atât de departe cât le permitea lanțul. Bolnavii erau doi bărbați, unul destul de tânăr, iar celălalt de vârstă mijlocie. Ambii aveau temperatură și se plâneau de dureri abdominale. Pe atunci nu mă pricepeam la astfel de probleme, dar îmi puteam da seama că nu pot să-i privesc cu indiferență. Soluția de moment a fost să-i izolez într-una din casele goale din apropiere, rugând-o pe-o femeie să-i îngrijească.

Era începutul unei zile pline de peripeții. Un alt incident, de o cu totul altă natură, s-a petrecut în jurul amiezii.

După ce-am golit aproape toate magazinele din vecinătatea pensiunii, am hotărât că venise timpul să extind puțin zona de acțiune. Îmi amintisem că exista o stradă cu magazine undeva spre nord, la șapte-opt sute de metri, așa că mi-am îndreptat echipa într-acolo. În scurt timp am găsit magazinul, dar nu numai atât.

De cum l-am văzut, ne-am oprit. Chiar în fața lui, un grup de bărbați scotea dinăuntru lăzi și cutii

pe care le încărcău într-un camion. Le-am cerut celor aproape douăzeci de oameni să rămână locului, gândindu-mă la soluția cea mai potrivită. Primul impuls a fost să mă retrag și să caut o altă zonă; fiindcă nu avea sens să intrăm în conflict, de vreme ce aveam la dispoziție destule magazine. Decizia însă nu avea să-mi aparțină. În timp ce ezitam, un tânăr roșcat ieșise hotărât pe ușa magazinului. Fără nici o îndoială, putea să vadă — și, o secundă mai târziu, chiar ne observase.

Spre deosebire de mine, tânărul nu părea să șovăie deloc. Își duse rapid mâna la buzunar, și în secunda următoare un glonț lovi în plin zidul de lângă mine.

Era limpede. Oamenii lui și ai mei se priveau neputincioși, încercând să înțeleagă ce se petrece, moment în care tânărul mai trase o dată. Probabil țintise direct către mine, însă glonțul îl nimeri pe bărbatul din stânga mea. Acesta grohăi surprins, prăbușindu-se cu un ultim suspin. M-am dat înapoi după colțul clădirii, trăgând-o după mine pe cealaltă gorilă.

— Repede, i-am zis. Dă-mi cheile de la cătușe, fiindcă nu pot să vă ajut dacă sunt legat.

Rămase încremenit, cu un rânjet tâmp pe chip.

— Vezi să nu! spuse. Las-o mai moale, că nu mă păcălești.

— Pentru numele lui Dumnezeu, i-am zis trăgând de lanț corpul celuiilalt paznic, pentru a ne adăposti mai bine.

Nerodul începu să argumenteze. Nu prea avea cu ce subtilități să mă surprindă, prostovanul. În câteva clipe, am avut suficientă libertate de mișcare ca să mi ridic brațele și să-l lovesc cu ambii pumni în plină figură, dându-l cu capul de zidul din spate. L-am convins astfel să-și încheie definitiv argumentația, apoi am început să-i caut cheia prin buzunare.

— Fiți atenți, le-am spus celorlalți. Întoarceți-vă și mergeți drept înainte. Nu vă separați unii de alții, altfel o pățiți rău de tot. Haideți, nu mai stați.

Eliberându-mi o încheietură, m-am descotorosit de lanț și m-am urcat pe gardul din apropiere, sărind într-o grădină. M-am ghemuit, mi-am scos și cealaltă cătușă, apoi am trecut pe partea cealaltă și am privit prudent peste colțul îndepărtat al zidului. Tânărul roșcat nu se grăbise să pornească în urmărirea noastră, așa cum mă așteptam. Stătea alături de oamenii săi și le dădea instrucțiuni. Și, la urma urmei, de ce s-ar fi grăbit să ne hăituiască? Din moment ce nu-i răspunsesem cu alte focuri de armă, îi era clar că nu eram înarmați și era conștient că nu ne puteam îndepărta prea repede.

După ce isprăvi cu indicațiile, ieși încrezător în mijlocul străzii, până în punctul de unde îmi putea zări oamenii, și începu să-i urmărească fără grabă. La colț se opri și privi spre cele două namile întinse pe caldarâm. Lanțul care zăcea alături de aceștia îi dăduse probabil impresia că unul dintre ei fusese călăuza și ochii grupului nostru, pentru că în acea

clipă își băgă pistolul în buzunar și-și continuă urmărirea mult mai relaxat.

Fiindcă nu m-așteptasem la așa ceva, mi-a luat câteva clipe să-i înțeleg stratagema: intenționa să-i urmărească până la sediu, unde avea să vadă la fața locului ce bunuri de însușit existau. A trebuit să recunosc: era mai rapid decât mine în localizarea și fructificarea oricărei șanse, sau poate doar reflectase mai mult la multiplele posibilități. În orice caz, mă bucuram că le spusese oamenilor mei să țină drumul drept. Chiar dacă la un moment vor osteni, important era că, de unde aveau să se găsească, nu l-ar mai fi putut conduce pe intrus la pensiune. Și, atâta timp cât stăteau împreună, nu mi-ar fi fost greu să-i adun. Am început apoi să mă întreb ce-mi rămânea de făcut în fața unui individ care nu se sfia deloc să-și folosească pistolul.

În unele părți ale lumii, mi-ar fi fost suficient să intru în prima casă ce-mi ieșea în cale și să-mi aleg o armă pe măsură. Hampstead, din nefericire pentru mine, era o suburbie foarte respectabilă. Desigur, poate că aș fi reușit să găsesc prin vreun cămin o armă de vânătoare, dar ar fi trebuit să o caut îndelung. Așa că, singura soluție era să nu-l scap din vedere pe tânăr și să aștept ocazia să pot acționa. Am rupt o creangă, am escaladat înapoi zidul și am început să merg pe lângă trotuar, bătând încet cu bățul în bordură, în speranța că nu mă voi deosebi cu nimic de sutele de orbi care bâjbâiau pe străzi.

Drumul ducea drept înainte pe-o distanță destul de mare. Roșcatul se afla cam la cincizeci de metri în față, iar grupul meu, cu alți cincizeci de metri înaintea lor. Am continuat să păstrăm aceeași distanță preț de vreo opt-nouă sute de metri și, spre ușurarea mea, nici una din persoanele din fruntea echipei nu apucase pe strada ce ducea spre pensiune. Tocmai când începusem să mă întreb cât va dura până când se vor opri, se produse o diversivune. Un bărbat care rămăsese puțin în urma celorlalți, se opri, dădu drumul bastonului, își cuprinse abdomenul cu ambele brațe, și se prăbuși chircit pe caldarâm, zvârcolindu-se de durere. Nimeni nu se oprise pentru el. Îi auziseră, desigur, cu toții gemetele, dar probabil nu credeau că e vorba de unul de-al lor.

Tânărul se uită descumpănit la bărbat. Își schimbă direcția și se apropie de suferind, se opri la doi-trei metri și-i privi figura schimonosită de durere. După ce-l studie atent timp de aproape un sfert de minut, își scoase încet pistolul și-l împușcă în cap.

Grupul încremeni la auzul împușcăturii. La fel ca și mine, de altfel. Tânărul nu mai părea interesat să-i ajungă din urmă — de fapt, renunțase brusc la intenția de a-i urmări și se întoarse, pornind înapoi pe mijlocul străzii. Mi-am amintit că trebuie să-mi joc în continuare rolul și am început să înaintez încet, lovind cu bățul în bordura trotuarului. Nu-mi acordă nici o atenție când trecu prin dreptul meu, dar am reușit să-i disting chipul: era din cale-afară

de crispat și îngrijorat, și o grimasă feroce îi cuprinsese maxilarele... Am continuat să merg în același stil, până când s-a îndepărtat suficient, apoi m-am grăbit să-mi ajung din urmă membrii echipei. Aceștia rămăseseră locului și discutau dacă să meargă sau nu mai departe.

I-am întrerupt, spunându-le că scăpasem de cei doi câini de pază — care nu făceau decât să mă încurce — și că, din acel moment, vom organiza totul mult mai bine. Le-am explicat că voi lipsi vreo zece minute, pentru a găsi un camion ca să-i duc mai repede la bază.

Formarea unei alte echipe la sediu a fost o altă problemă, pentru că încă doi bărbați și o femeie se îmbolnăviseră, așa că au fost izolați în cealaltă clădire. Chiar dacă pensiunea nu fusese descope-rită, pentru perioada în care urma să lipsesc am luat unele măsuri de precauție împotriva eventualilor jefuitori. Apoi mi-am ales noul grup, i-am urcat în camion și am pornit.

Mi-am amintit că în urmă cu ceva vreme, când ajunsesem în apropiere de Hampstead Heath, văzusem prin zonă mai multe prăvălii și băcănii, nu departe de capătul unei linii de autobuz. Cu ajutorul hărții am găsit ușor locul respectiv — și nu doar atât, ci am descoperit cu mare surprindere că era aproape neatins. Cu excepția a trei-patru vitrine sparte, zona arăta ca și cum ar fi fost închisă pe perioada weekend-ului.

Existau totuși unele diferențe. În primul rând, era o tăcere macabră nemaiîntâlnită până atunci.

Apoi, mai erau cadavrele care zăceau pe stradă. Dar, cum mă obișnuisem deja cu ele, nu le mai acordam nici o atenție. De fapt, la un moment dat chiar m-am întrebat de ce erau atât de puține, și am ajuns la concluzia că majoritatea oamenilor părăsiseră zona fie de frică, fie pentru a-și găsi adăposturi mai sigure. Poate că tocmai din această pricină, ideea de a rămâne în vreuna din locuințele din zonă nu atrăsese pe nimeni.

Am tras camionul în fața unui depozit de alimente, am oprit motorul și am ascultat atent. Tăcerea se așternea, sufocantă, deasupra noastră. Nu se auzea nici cel mai mic sunet și nu zărisem nici măcar un singur pribeag. Totul era nemișcat.

— E-n regulă, le-am spus. Gata, debarcarea.

Ușa încuiată a depozitului cedă destul de ușor. Înăuntru se aflau frumos aranjate roți de cașcaval, cutii cu unt, jamboane, pachete cu zahăr și multe altele. Mi-am pus imediat oamenii la treabă. Fiindcă începuseră să fie ceva mai eficienți și mai siguri pe ei, îmi puteam permite să-i las deocamdată singuri, și să cercetez magazia din spate și apoi pivnița.

Coborâsem în subsolul clădirii și examinam lăzile de-acolo, când am auzit de-afară mai multe strigăte, urmate de tropăieli pe podeaua de deasupra. În acel moment, un bărbat căzu prin trapa beciului, aterizând direct în cap. Am bănuț că la parter începuse o încăierare cu o bandă rivală, așa că am trecut peste bărbatul prăbușit pe scări și

am urcat prevăzător scara, protejându-mi capul cu brațul.

Prima imagine a fost cea a ghetelor și cizmelor ce se târșăiau în spate, apropiindu-se amenințător de trapă. Am ieșit repede, înainte să ajungă deasupra mea — exact la timp, pentru a vedea cum cedează fereastra mare a magazinului și, odată cu ea, se prăbușesc înăuntru trei bărbați. Un bici lung și verde șfichiui în direcția lor, reușind să-l lovească pe unul dintre ei. Ceilalți doi se retraseră rapid, în patru labe, printre cioburile geamului, apoi se ridicară și continuară să înainteze spre interior, înghesuindu-se în restul grupului. Datorită presiunii create, alți doi oameni căzuseră prin trapa deschisă.

Nu mi-a trebuit mai mult de-o fracțiune de secundă ca să înțeleg ce se întâmplase. Fiind atât de ocupat cu munca în ultimele zile, uitasem complet de trifide. M-am urcat pe-o cutie și am privit scena peste capetele oamenilor. Afară ne așteptau trei trifide: una pe șosea, iar celelalte două pe trotuar, având în apropiere patru cadavre. Am înțeles atunci de ce rămăseseră magazinele intacte și de ce întreaga zonă era pustie, și mi-am reproșat neatenția de care dădusem dovadă. Dacă aș fi privit cadavrele mai îndeaproape, chiar și prezența unei singure înțepături m-ar fi avertizat numaidecât în privința pericolului ce ne pândea.

— Rămâneți pe loc, am strigat. Nu mai faceți nici o mișcare.

Am coborât de pe cutie, i-am dat la o parte pe cei doi bărbați care stăteau pe capacul trapei, și am închis-o.

— În spate mai e o ușă, le-am spus. Dar să nu vă îngrămădiți.

Primii doi nu au creat nici o problemă. În acel moment, o trifidă plesni şuierător prin cadrul vitrinei, apoi se auzi strigătul unui bărbat ce se prăbușea pe podea. Ceilalți au intrat imediat în panică și s-au îmbulzit în ușă, împingându-mă și pe mine înăuntru, în timp ce în spatele nostru lujerii trifidelor au lovit încă de două ori.

Odată ajuns în încăperea din spate, am privit gâfâind la restul grupului — mai erau doar șapte, împreună cu mine.

— Stați liniștiți, le-am zis. Aici suntem în siguranță.

Am ieșit din nou. Partea din spate a magazinului se afla în afara razei de acțiune a trifidelor — atâta vreme cât acestea continuau să rămână pe trotuar. Cele două persoane care căzuseră prin trapă, reușiseră să iasă. Unul își rupsesse brațul, iar celălalt blestema neconținut, deși nu se alesese decât cu câteva zgârieturi.

Dincolo de încăperea din spate era o curte mică, împrejmuită de-un gard înalt de aproape doi metri și jumătate, întrerupt de o poartă. Devenisem mai prevăzător, așa că, în loc să pornesc direct către ușă, m-am urcat mai întâi pe acoperișul unei magazii, să văd ce ne așteaptă dincolo. Ușa, după cum observasem, dădea într-o stradă îngustă ce se

întindea pe toată lungimea cvartalului. Era pustie, dăr dincolo de zid, în partea cea mai din spate, unde se terminau grădinile șirului de case, am zărit vârfurile lujerilor a două trifide ce pândeau nemișcate în tufișuri. Foarte posibil să fi fost mai multe. Cum zidul din acea parte era mai mic, înălțimea plantelor le permitea să lovească peste el. Le-am explicat și celorlalți situația.

— Monștri afurisiți, spuse cineva. Întotdeauna i-am urât de moarte.

Am privit mai departe și am văzut că penultima clădire din partea nordică aparținea unei firme de închiriat mașini, în curtea căreia erau trei autovehicule. A fost destul de dificilă escaladarea celor două garduri dintre noi și aceasta, mai ales pentru bărbatul cu brațul rupt, dar în cele din urmă am reușit să ne adăpostim cu toții într-un Daimler foarte spațios. După ce le-am dat ultimele indicații, am deschis porțile curții și am fugit înapoi la mașină.

Trifidele n-au întârziat să-și manifeste interesul, mai ales că hipersensibilitatea lor auditivă le indicase imediat prezența noastră. În timp ce ieșeam, două trifide ajunseseră deja în fața porții și biciuiau neputincioase în geamurile închise ale automobilului. Am tras scurt de volan și am intrat direct într-una dintre ele, rostogolind-o. Apoi, am pornit în trombă spre o zonă mai liniștită.

Am petrecut apoi cea mai groaznică seară de la producerea calamității. Nemaifiind legat de cele

două brute, mi-am găsit o cămăruță liniștită unde să pot medita. Am aprins șase lumânări și le-am aliniat pe consola căminului, apoi m-am așezat într-un fotoliu și-am început să reflectez la situația existentă. La întoarcerea la pensiune, aflasem că murise unul din primii doi bolnavi, iar celălalt urma în curând să-i împărtășească soarta — în plus, apăruseră încă patru cazuri; terminasem de mâncat, și izolasem alți doi bolnavi. Nu-mi puteam da seama cu ce maladie ne confruntam, pentru că în lipsa unor specialiști, și după cum se precipitaseră lucrurile, ar fi putut fi vorba despre orice. M-am gândit inițial la tifos, dar ceva îmi spunea că perioada de incubație era mult prea mică — oricum nu ar fi contat prea mult, nici chiar dacă aș fi știut. Tot ce știam era că avem de-a face cu o maladie îndeajuns de gravă cât să-l facă pe roșcat să-și utilizeze pistolul și să renunțe la a-i mai urmări pe ceilalți.

Din câte se părea, reușisem chiar de la început să fac un deserviciu grupului meu, pentru că izbutisem să-l încartiruiesc exact între o bandă rivală și teritoriul delimitat de trifide în Heath. În plus, mai era și molima. Singura realizare cât de cât notabilă era că rezolvasem problema alimentelor, amânând astfel pentru o scurtă perioadă inevitabila înfometare a oamenilor.

Era o situație din care nu vedeam deloc cum puteam ieși.

Apoi, continuam să fiu îngrijorat pentru Josella. Era foarte posibil ca și în cartierul ei să se petreacă incidente similare, ori chiar mai grave...

După aceea am început să mă gândesc la Michael Beadley și la membrii grupului său — persoane într-adevăr foarte logice, pe care începusem deja să le consider și foarte umane. Ei văzuseră mult mai repede decât mine zădărnicia încercării de a-i salva pe toți. De aceea hotărâseră să aleagă un număr restrâns de orbi. Speranțele deșarte pot fi la fel de rele ca și cruzimea.

În plus, chiar noi eram exemplul cel mai bun. Dacă exista o noimă a evenimentelor, atunci care era rostul lor și pentru ce supraviețuiserăm? Nu cumva doar pentru a ne irosi energia într-o sarcină sortită din start eșecului?...

Am hotărât să pornesc în căutarea Josellei chiar în ziua următoare, și să ne continuăm planul împreună...

Clanța se mișcă ușor, atrăgându-mi atenția. Ușa se deschise încet.

— Cine e? am întrebat.

— Ah, tu ești, se auzi glasul unei fete.

Intră, închizând ușa după ea.

— Ce dorești? am continuat.

Era înaltă, zveltă și nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani. Părul castaniu îi era ușor ondulat. Deși continua să tacă, nu puteam s-o ignor — tenul, înfățișarea ei nu mi-ar fi permis. Tânăra îmi identificase poziția după glas și mișcări. Ochii

căprui-aurii priveau puțin deasupra umărului meu stâng, dar aş fi putut jura că încerca să mă studieze.

Nu-mi răspunse imediat, iar nesiguranţa pe care o încerca nu părea să-i stea în fire. Aşteptam să-mi spună ceva. Mi se pusese un nod în gât. În definitiv, era o tânără foarte atrăgătoare, avea toată viaţa în faţă... Şi cine nu recunoaşte că, în majoritatea circumstanţelor, tinereţea şi frumuseţea nu au o nuanţă de tristeţe...?

— Ne vei părăsi, nu-i aşa? spuse încet, pe un ton pe jumătate interogativ, pe jumătate afirmativ.

— N-am spus niciodată asta, am contrariat.

— Poate că nu, zise ea, însă ceilalţi susţin că asta doreşti să faci — şi au dreptate, nu-i aşa?

Am tăcut. Ea continuă:

— Au nevoie de tine. Nu poţi pleca. Nu poţi să-i laşi.

— Nu mai am nici un rost aici, i-am spus. Speranţele cu care ne amăgim sunt zadarnice.

— Şi dacă, în cele din urmă, se vor împlini?

— Nu mai e posibil. Până acum ne-am fi dat seama.

— Dar dacă totuşi se va întâmpla, după ce tu vei fi renunţat...?

— Crezi că nu m-am gândit la asta? Repet, nu vă pot ajuta cu nimic. De fapt, sunt ca un drog administrat bolnavilor numai pentru a-i mai ţine puțin în viaţă — complet lipsit de valoare curativă şi cu unicul rol de a întârzia inevitabilul.

Nu-mi răspunse decât după câteva secunde — şovăia:

— Viața e neprețuită — chiar și în situația noastră, încheie cu durere.

Nu i-am putut răspunde. Își reveni și continuă:

— Ne poți ajuta să mergem mai departe. Întotdeauna există încă o șansă — iar soarta ni se poate schimba în orice clipă, chiar și acum.

Îmi exprimasem punctul de vedere, așa că n-aveam să-l repet.

— E atât de greu... zise tânăra, ca pentru sine. Dacă te-aș fi putut *vedea*... Dar, evident, nu pot... Ești tânăr? După voce, pari tânăr.

— Am sub treizeci de ani și sunt un om obișnuit.

— Eu am optsprezece. I-am împlinit chiar în ziua apariției cometei.

În fața acestei mărturisiri, orice răspuns ar fi fost plin de cruzime. Pauza se prelungi. Fata își împreună mâinile, apoi își lăsă brațele pe lângă corp, cu pumnii strânși. Dădu să spună ceva, dar se opri.

— Ce este? am întrebat. Ce-aș putea face în plus, în afară de a prelungi puțin această situație nefastă?

Își mușcă încet buzele:

— Ceilalți bănuiesc că te simți singur. M-am gândit că — vocea începuse să-i tremure, iar articulațiile degetelor îi deveneau din ce în ce mai albe — dacă ai fi avut pe cineva... Adică, aici, printre noi... poate că n-ai mai fi dorit să pleci.

— Dumnezeuule, am spus încet.

Am privit-o cum stătea aproape dreaptă în fața mea, iar buzele începuseră să-i tremure ușor. Ar fi

trebuit să aibă pretendenți care să râvnească la zâmbetul ei senin. Ar fi trebuit să fie fericită și liberă pentru o vreme — apoi, să-și sporească bucuria în căsnicie. Viața ar fi trebuit să-i fie o desfătare, iar dragostea atât de dulce...

— O să fii blând cu mine, nu-i așa? întrebă ea. Știi, eu n-am mai...

— Oprește-te! Încetează! N-ai de ce să spui astfel de lucruri. Acum, pleacă, te rog.

Dar nu a plecat: a continuat să mă fixeze cu acei minunați ochi care nu vedeau decât beznă.

— Pleacă! am repetat.

Nu-i puteam suporta dojana, reproșul ce nu era doar al ei, ci venea din partea miilor de vieți tinere distruse...

Se apropie.

— De ce, plângi? întrebă.

— Pleacă. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă imediat!

Ezită, dar în cele din urmă se întoarce și porni spre ușă. Înainte să iasă, i-am zis:

— Spune-le celorlalți că voi rămâne cu voi.

Primul lucru pe care l-am simțit în dimineața următoareii zile a fost un iz fetid. Mai simțisem uneori aceeași duhoare, dar vremea, spre norocul nostru, fusese destul de răcoroasă. De această dată, dormind mai mult decât de obicei, aveam să mă trezesc într-o zi mult mai călduroasă. Nu voi intra în detalii referitoare la acel miros greu; cei care l-au cunoscut nu-l vor uita niciodată, iar pentru

ceilalți, rămâne indescritibil. A fost o duhoare ce-a persistat și-a emanat săptămâni întregi din toate așezările urbane, purtată de vânt în toate zările lumii. În acea dimineață, am fost absolut convins că sfârșitul se apropia cu pași repezi. Cu toate acestea, moartea este doar încetarea bruscă și definitivă a vieții; catastrofa finală o reprezintă disoluția ce-i urmează.

Am stat întins câteva minute și m-am gândit ce alegere să fac. Singurul lucru posibil era să-mi încarc oamenii în camion și să ne îndepărtăm cât mai repede, mergând spre zonele rurale. Dar ce era de făcut cu proviziile strânse? Nu le puteam abandona — dar eu eram singurul care putea conduce... Mi-ar fi luat zile întregi — și nu aveam la dispoziție atât de mult timp...

Apoi, m-am întrebat ce se petrecea în clădire, pentru că era mult prea multă liniște. În afară de un geamăt ce se auzise dintr-o cameră alăturată, totul era cufundat în tăcere. Alarmat, m-am dat jos din pat și m-am îmbrăcat grăbit. Ieșind pe palier, am ascultat atent. Nu se auzea nimic. Retrăiam neplăcutul sentiment că istoria se repetă și că încă sunt în spital.

— Heei! Unde sunteți? am strigat.

Mi-au răspuns câteva voci și am deschis una din ușile de pe hol. Înăuntru era un bărbat care delira. Nu puteam să-l ajut cu nimic, așa că am închis ușa și-am coborât.

Pe scările din lemn, pașii îmi răsunaseră puternic. La etajul următor, mă strigă un glas de femeie: „Bill, Bill!”

În cămăruță, fata din seara trecută stătea în pat. În momentul în care-am intrat, își întoarse capul spre mine. Și ea fusese contaminată.

— Nu te apropia, îmi spuse. Bill, tu ești?

— Da.

— Mă gândisem eu că n-ar putea fi altcineva. Tu încă poți merge; ei nu mai sunt în stare decât să se târască. Mă bucur să te aud, Bill. Să știi că le-am zis că nu-i vei părăsi, dar erau convinși că deja ai plecat. Mulți dintre cei care mai puteau merge au plecat.

— Am dormit până acum, i-am răspuns. Ce s-a întâmplat?

— S-au speriat când au văzut că se îmbolnăvesc pe capete.

— Cu ce-aș putea să te ajut? am întrebat neputincios. Ce-ai dori să-ți aduc?

Chipul i se schimonosi brusc și-și încleștă, chircindu-se, brațele în jurul abdomenului. Spasmul nu dură mult; o picătură de sudoare i se prelingea încet pe frunte.

— Te rog, Bill. Nu sunt o fată prea curajoasă. Te rog, ai putea să-mi dai ceva — pentru a termina totul cât mai repede?

— Da, i-am spus. Te voi ajuta.

În zece minute am revenit de la dulapul cu medicamente. I-am dat un pahar cu apă, iar în cealaltă palmă i-am pus pilulele.

Așteptă câteva clipe, apoi:

— Ce păcat! Ar fi putut să fie atât de frumos. La revedere, Bill — și-ți mulțumesc c-ai încercat.

I-am privit trupul gingaș întins pe pat, gândindu-mă că mai exista un lucru care făcea zădărnicia și mai revoltătoare: cât de mulți ar fi spus în situația ei „Ia-mă cu tine”, în loc de „Rămâi cu noi”!

Și nici măcar nu știam cum o cheamă.

IX. EVACUAREA

Nu uitasem de tânărul roșcat care trăsesse în noi, așa că a trebuit să găesc un traseu alternativ către Westminster.

Interesul meu pentru arme se stinsese brusc încă de la șaisprezece ani, dar într-un mediu revenit la sălbăticie și primitivism trebuia să fii pregătit să te porți, mai mult sau mai puțin, ca un sălbatic, fiindcă altminteri riscai să nu te mai poți comporta în nici un fel. Știam că pe St. James's Street există mai multe magazine, unde comercianții, foarte politicoși și binevoitori, vindeau tot felul de arme, de la pistolete și puști până la arme de vânătoare cu ajutorul cărora puteai doborî și un elefant.

Am părăsit zona, cu sentimentul confuz că eram în siguranță dar devenisem un fel de tâlhar. Eram însă mult mai încrezător în forțele mele, cu un cuțit de vânătoare la brâu și în buzunar cu un pistol de nădejde. Pe scaunul de alături îmi țineau companie o pușcă neghintuită, gata încărcată și cu o rezervă de cutii cu cartușe. Alesesem pușca și nu o carabină, întrucât detunătura îi era la fel de

convingătoare și, în plus, spre deosebire de gloanțe, cartușele cu alicie îmi ofereau o precizie mult mai mare în decapitarea trifidelor. Trebuia să iau în considerare acest aspect, pentru că întâlnisem deja trifide în Londra. Chiar dacă momentan evitau să-și facă apariția pe străzi, nu puteam uita de cele pe care le observasem pândind în Hyde Park și Green Park. Foarte posibil să fi fost vorba de specimene ornamentale — dar, pe de altă parte, la fel de posibil era și contrariul.

Am ajuns apoi în Westminster.

Aici inerția și pustietatea macabră erau și mai pronunțate. Pe străzi, în afară de obișnuitele vehicule abandonate, n-am văzut decât trei oameni. Doi dintre ei mergeau lovind cu bețele de-a lungul rigolelor de pe Whitehall, în timp ce al treilea stătea în Parliament Square, chiar lângă statuia lui Lincoln, strângând la piept cel mai neprețuit bun al său: o bucată de șuncă din care tăia câte o felie zdrențuită cu ajutorul unui cuțit tocit.

Clădirea Parlamentului trona impunătoare peste întreaga zonă, iar limbile ceasornicului încremiseră la ora șase și trei minute. Mi-era greu să cred că-și putuse pierde semnificația și devenise o simplă construcție din piatră ce-și aștepta impasibilă năruirea. Din partea mea, turnurile ei ascuțite se puteau prăbuși chiar atunci peste terase — nu mai existau demnitari, ca să se lamenteze indignați că neprețuita lor viață este grav periclitată de șubrezenia turlilor. Și, negreșit, cu timpul, acoperișurile se vor prăvăli peste sălile de unde

odinioară porniseră către lumea întreagă bunele intenții și jalnicele meschinării politice, pentru că nu mai era nimeni căruia să-i pese și nimeni care să le îngrijească. Alături, Tamisa curgea impasibilă ca întotdeauna. Și va continua să curgă, până când taluzurile se vor surpa și apa va transforma Westminster-ul în ceea ce-a fost cândva: un ostrov într-o mlaștină întinsă.

Splendidele ajururi ale Catedralei străluceau gri-argintii în atmosfera străvezie, nepoluată. Clădirea se detașa, prin seninătatea vârstei, de toate excrescențele efemere răsărite în juru-i și, înălțându-se fermă pe fundația solidă a secolelor trecute, fusese probabil hărăzită să conserve, peste veacuri, creații monumentale, capodopere ce-și începeau acum ruinarea.

N-am zăbovit mult acolo. Sper ca, în anii ce urmează să vină, mulți să admire, romantici și melancolici, venerabila noastră Catedrală. Dar un asemenea romantism nu reprezintă decât un aliaj, o mixtură între tragism și amintire. Mă implicasem deja prea mult.

În plus, începeam să experimentez o nouă stare — frica de singurătate. Nu mai fusesem singur de când mersesem pe jos de la spital până în Picaddilly, unde mă confruntasem cu acea serie de ciudățenii care pur și simplu mă uluiseră. Acum, pentru prima dată, realizez cu groază ce înseamnă singurătatea pentru o specie sociabilă prin natura ei. M-am simțit dintr-odată complet descoperit, expus tuturor spaimelor ce pândeau de pretutindeni...

Pornind pe Victoria Street, rezonanța zgometelor motorului mă alarmase atât de mult, încât am fost cât pe ce să dau curs impulsului de a renunța la vehicul și de a mă furișa pe jos, prudent și vigilent ca o fiară în mijlocul junglei. Am fost nevoit să-mi folosesc toată puterea de autoconvingere ca să nu renunț la planul stabilit, fiindcă știam bine ce-aș fi făcut dacă aș fi fost repartizat în acest cartier — primul loc în care aș fi căutat provizii ar fi fost cel mai mare antrepozit din zonă.

Depozitele armatei și marinei fuseseră deja golite, ceea ce însemna că trecuse cineva și pe acolo. Acum, locul era pustiu.

Am ieșit pe una din ușile laterale. Pe trotuar, o pisică adulmeca alene ceea ce-mi păruse inițial o grămadă de zdrențe, dar care era cu totul altceva. Am lovit o dată din palme. Pisica își înalță privirea spre mine și se făcu nevăzută.

Un bărbat cu chipul lacom și malițios tocmai se apropia, rostogolind sânguincios pe mijlocul drumului o roată mare de cașcaval. Imediat ce-mi auzi pașii, se opri și se așeză pe roată, vânturându-și fioros bastonul în stânga și-n dreapta. M-am dus drept la mașina pe care-o lăsasem pe șoseaua principală.

Era foarte probabil ca și Josella să fi ales drept sediu tot un hotel. Mi-am amintit că existau câteva hoteluri în apropierea gării Victoria, așa că am pornit într-acolo. Problema era că se dovediseră a fi mult mai multe decât mă așteptam. Mi-am pierdut definitiv speranța numai după ce-am căutat

în peste douăzeci de locuri, fără să descopăr nici o urmă a trecerii cuiva.

Am încercat să găsesc o persoană căreia să-i pot cere lămuriri. În tot cartierul nu văzusem decât șase oameni și m-am gândit la posibilitatea ca măcar unul dintre ei să fi supraviețuit datorită Josellei. Acum însă, nu mai era nimeni prin preajmă. În cele din urmă, în apropiere de colțul străzii ce ducea spre Buckingham Palace, am văzut o bătrână ghemuită pe pragul unei uși, care blestema și se tânguia neputincioasă, încercând să desfacă o conservă.

Am intrat într-o mică băcănie din apropiere și am luat de pe unul din rafturile înalte șase conserve cu mâncare de fasole. Găsind apoi un deschizător de conserve, m-am întors la bătrâna care se încăpățâna să-și zdrelească degetele zgâriind cu unghiile cutia din tablă.

— Puteți s-o aruncați, fiindcă nu-i decât cafea înăuntru, i-am spus.

Punându-i în palmă deschizătorul de conserve și-o cutie cu fasole, am continuat:

— Aș avea o rugămintă. Ați auzit cumva de-o tânără care a stat prin această zonă — o fată care nu și-a pierdut vederea și are în grijă un grup de nevătători?

Nu-mi făcusem mari speranțe, dar bănuiam că bătrâna nu putuse supraviețui de una singură atâta vreme. Când încuviință, dând din cap, mi se păru mult prea frumos ca să fie adevărat.

— Da, îmi răspunse, în timp ce-și desfăcea conserva.

— Chiar așa?! Unde este? am întrebat-o nerăbdător. Nici nu-mi închipuiam că ar fi putut fi vorba de altcineva decât de Josella.

Bătrână însă negă.

— Nu știu. Am fost cu ei o scurtă perioadă, apoi i-am pierdut. O amărâtă ca mine nu putea ține pasul cu tinerii, iar ei n-au vrut să aștepte o sărmană bătrână. Așa că ne-am rătăcit unii de alții și n-am mai izbutit să-i găsim.

Continuă să spintece capacul conservei.

— Unde o pot găsi? am stăruit.

— Am stat cu toții într-un hotel. Nu știu unde se află, fiindcă altfel aş fi reuşit să-i găsim.

— Cum se numeşte hotelul?

— Nu știu. Nu mi-ar fi folosit la nimic, pentru că oricum nu pot citi numele străzilor şi al clădirilor.

— Trebuie totuşi să vă amintiţi ceva.

— Nu mai țin minte nimic.

Ridicând cutia, bătrâna îi miroso prevăzătoare conținutul.

— Uite ce e, i-am spus rece, cred că vrei să-ți păstrezi cutiile, nu?

Cu cealaltă mână își trase aproape celelalte conserve.

— În acest caz, am continuat, ar fi bine să faci un efort și să-ți amintești. De pildă, era o clădire mare sau mică?

Se gândi puțin, în timp ce-și apăra conservele.

— La parter suna destul de gol — asta înseamnă că era destul de măricel. Dar la fel de bine putea

să fie și mic, fiindcă avea covoare pufoase, paturi confortabile și așternuturi fine.

— Și altceva?

— Nu-mi mai aduc aminte... ah, ba da, mai e ceva. La intrare avea două trepte mici și o ușă turnantă.

— Așa-i mai bine, i-am spus. Dar ești sigură? Pentru că dacă nu găsesc acel hotel, pe tine *sigur* te voi găsi.

— N-am de ce să mint, domnule. Două trepte mici la intrare, în fața unei uși turnante.

Scotocind printr-o sacoșă ponosită, scoase o lingură murdară și începu să guste din boabele de fasole ca și cum s-ar fi delectat cu delicatese primite tocmai din paradis.

În scurtă vreme aveam să descopăr că mai sunt destule hoteluri în afara celor prin care căutasem și, în mod surprinzător, cele mai multe aveau la intrare uși turnante. N-am renunțat și, curând, indicii și mirosuri familiare îmi confirmară că descoperisem ceea ce căutam.

— E cineva aici? am strigat în holul spațios al hotelului.

Când eram pe punctul să intru, un geamăt se auzi dintr-un colț. Într-un cotlon întunecat, un bărbat stătea întins pe-o canapea. Deși era aproape cufundat în întuneric, am putut totuși să observ că bărbatul fusese atins de boală. Nu m-am apropiat prea mult. Deschise ochii și, pentru o clipă, am avut impresia că poate vedea.

— Hei, tu de colo, strigase încet.

— Da, aş...

— Apă, continuă. Pentru Dumnezeu, adu-mi nişte apă...

Am traversat holul, am intrat în sala restaurantului, şi m-am îndreptat spre bucătărie. La robinet nu mai curgea nici un strop de apă. Am găsit câteva sifoane, am golit într-o frapieră puţinul lichid pe care-l mai aveau, şi am luat o cană. I le-am pus pe toate jos, ca să poată ajunge la ele.

— Îţi mulţumesc, prietene, îmi spuse. Nu te apropia — mă descurc.

Cufundă cana în frapieră, o umplu şi o goli dintr-o înghiţitură.

— Dumnezeule, exclamă uşurat, ce bună e! Apoi mai bău încă una. Ce doreşti, prietene? Să ştii că nu-i prea sănătos să pierzi vremea pe-aici.

— Ştii cumva dacă a stat în acest hotel o fată, o tânără care nu şi-a pierdut vederea? Josella o cheamă.

— A fost. Din păcate, ai venit prea târziu.

M-a săgetat o bănuială macabră.

— Doar nu vrei să spui că...

— Nu, stai liniştit. N-a căpătat ce-am luat eu. Doar că a plecat — împreună cu toţi cei sănătoşi.

— Încotro s-a dus, ştii?

— Îmi pare rău, dar nu te pot ajuta.

— Înţeleg, i-am răspuns, puţin dezamăgit.

— Ar fi mai înţelept să pleci şi tu. Dacă mai zăboveşti mult, ai să rămâi aici definitiv — ca mine.

Avea dreptate. L-am privit câteva clipe.

— Te mai pot ajuta cu ceva?

— Nu. Mi-e de-ajuns. Și, oricum, în scurtă vreme n-o să mai am nevoie de nimic. Se opri, adăugând: Adio, și mii de mulțumiri. Iar dacă se-ntâmplă s-o găsești, ai grijă de ea — e o fată bună.

Mai târziu, în timp ce mă înfruptam dintr-o cutie cu șuncă, cu o sticlă de bere alături, mi-am dat seama că nu-l întrebasem *când* plecase Josella, însă mai mult ca sigur nu mi-ar fi putut spune — în starea în care ajunsese, probabil că pierduse complet noțiunea timpului.

M-am gândit că singurul loc unde trebuia să ajung era clădirea Universității. Credeam că și Josella va fi gândit la fel — și, în plus, exista șansa ca și alți membri ai grupului să se fi întors acolo, pentru reorganizare. Desigur, nu-mi pusesem prea multe speranțe în această idee, întrucât logic ar fi fost ca ea să fi părăsit de mult orașul.

În aerul calduț al serii, cele două steaguri atârnavu parcă vlăguite deasupra Turnului. Din cele peste patruzeci de camioane parcate în curtea interioară, patru rămăseseră pe loc, aparent intacte. Am parcat mașina alături de ele și am intrat în clădire, tulburând cu zgomotul pașilor mei liniștea mormântală ce mă întâmpinase chiar de la ușă.

— Heei! Heei! E cineva aici?

Vocea îmi răsună de-a lungul coridoarelor pustii, se transmise prin casa scărilor și scăzu, ca parodia unei șoapte, apoi totul se cufundă în tăcere. Am intrat în cealaltă aripă și am strigat încă o dată. Ecourile glasului se stinseră nealterate, sfărâmate

ca o pulbere. Când m-am întors, am observat pe zidul interior de lângă intrarea principală o inscripție cu litere mari făcute cu creta, indicând o adresă:

CONACUL TYNSHAM
TYNSHAM
LÂNGĂ DEVIZES, WILTS.

Descoperisem totuși ceva.

Am recitit, reflectând câteva momente. În cel mult un ceas se va lăsa întunericul, iar Devizes știam că se află la o sută șaizeci de kilometri distanță, dacă nu chiar mai departe. Am ieșit și-am examinat camioanele. Unul dintre ele era ultimul pe care-l adusesem — cel în care-mi depozitasem mult disprețuitele arme anti-trifide, laolaltă cu diverse alimente și obiecte folositoare. Decât să ajung acolo cu mâna goală, evident, era mult mai practic să merg cu el. Dar de vreme ce nu aveam un motiv urgent să plec chiar în acel moment, nu mă vedeam în stare să conduc — cu atât mai puțin un camion plin ochi — noaptea pe drumurile pustii, pline la tot pasul de surprize. Există riscul să fac un accident ori să se defecteze camionul: astfel aș fi fost nevoit să găsesc un altul și să transfer încărcătura — ceea ce-ar fi însemnat să pierd foarte multă vreme sau chiar să-mi petrec noaptea acolo. Prin urmare, cea mai bună soluție era să plec la drum a doua zi de dimineață. După ce am luat

această hotărâre, mi-am mutat în camion pușca și cartușele, păstrând pistolul în buzunar.

Am găsit camera din care fugisem — la alarma falsă de incendiu — exact așa cum o lăsasem: hainele îmi erau aranjate pe scaun, iar portțigaretul și bricheta se aflau alături de patul improvizat.

Încă era devreme să mă duc la culcare. Așa că mi-am aprins o țigară, mi-am pus pachetul de țigări în buzunar și am ieșit.

Înainte de-a intra în parcul din Russell Square, am examinat atent zona. Începusem să fiu mai prevăzător în spațiile deschise. Precauția se dovedi utilă, fiindcă am zărit imediat o trifidă. Deși stătea perfect nemișcată în partea din nord-vest a grădinii, înălțimea considerabilă o scotea în evidență printre tufișurile dimprejur. M-am apropiat încet și i-am spulberat vârful lujerului dintr-o singură împușcătură. Zgomotul armei răsunase atât de puternic în tăcerea din scuar, încât nu cred că l-ar fi acoperit nici bubuitura unei mortiere. M-am asigurat că nu mai pândeau și altele prin grădină, și m-am așezat, sprijindu-mă cu spatele de un copac.

Am rămas așa aproape douăzeci de minute. Soarele asfințea, și jumătate din scuar fusese deja înghițit de întuneric. În curând aveam să fiu nevoit să intru la adăpost. Câtă vreme mai era lumină, îmi puteam păzi pielea fără prea mari probleme, dar în întuneric aș fi putut foarte ușor să fiu luat prin surprindere. Făcusem în acele momente un salt uriaș către primitivism și, în curând, aveam să-mi petrec ceasurile nopții la fel de înspăimântat ca și

străbunii noștri când priveau suspicioși bezna ce se lasă ca o cortină în fața peșterii. Am mai întârziat puțin, pentru a mai arunca o ultimă privire în scuar — o frântură de istorie pe care doream s-o rețin înainte ca pagina să se întoarcă definitiv. Când m-am ridicat, am auzit zgomot de pași pe strada din apropiere — era un sunet destul de slab, dar în liniștea de acolo răsuna ca scrâșnetul unei roți de moară.

M-am întors, pregătindu-mi pistolul. Crusoe nu a fost mai surprins de urmele pașilor de pe plajă, decât am fost eu mirat la auzul pașilor; nu aveau nimic din șovăiala mersului unui orb. În lumina clar-obscură a discului de foc ce tocmai apunea, am reușit să zăresc o siluetă. Bărbatul părăsi drumul și intră în grădină; mă observase înainte să-i aud pașii și venea direct spre mine.

— Nu-i nevoie să tragi, îmi spuse, ridicându-și palmele până în apropierea umerilor.

Nu l-am recunoscut decât în clipa când ajunsese la câțiva metri. Mă recunoscui și el.

— Ah, tu ești, spuse.

Continuam să-mi țin pistolul îndreptat spre el.

— Salut, Coker. Ce mai urmărești de data asta? Vrei să am iarăși grijă de unul din grupurile tale? l-am întrebat.

— Nu. Poți lăsa pistolul. Face mult prea mult zgomot. De fapt, datorită lui te-am și găsit. Nu urmăresc nimic, repetă el. M-am săturat și nu mai vreau decât să plec naibii odată de-aici.

— Suntem pe aceeași lungime de undă, i-am spus, coborând arma.

— Ce s-a întâmplat cu echipa ta? Întrebă.

După ce i-am povestit, dădu afirmativ din cap.

— La fel am pățit și eu. Probabil că la fel au pățit toți. Dar, măcar am încercat...

— Da, alternativa greșită, i-am răspuns.

Încuviință încă o dată.

— Așa e. Cred că grupul vostru oricum a știut încă de la început la ce să se aștepte — numai că nu era de acceptat cu o săptămână în urmă.

— Șase zile, l-am corectat.

— O săptămână, îmi răspunse.

— Nu, sunt sigur — dar, la naiba, ce mai contează acum? În circumstanțele actuale, am continuat, ce-ai spune să încheiem un armistițiu și să luăm totul de la capăt?

Părea că e de acord.

— Am greșit, repetă. Credeam că numai eu sunt cel care privește cu seriozitate situația, dar s-a dovedit în cele din urmă că tocmai luciditatea îmi lipsea. Eram absolut convins că actuala stare de fapt nu poate dura prea mult și că, în cele din urmă, tot avea să ne vină cineva în ajutor. Dar iată că n-a fost așa! Și, probabil, peste tot se petrec aceleași lucruri. Europa, Asia, America — imaginează-ți ce prăpăd face năpasta în America! Și probabil că nici ei n-au scăpat, pentru că altminteri ar fi sosit deja în ajutorul nostru — nu pot accepta ideea că n-ar fi făcut acest lucru. Într-adevăr, grupul vostru a avut dreptate încă de la început.

Am reflectat în tăcere câteva momente, apoi am întrebat:

— Cu ce maladie crezi că ne confruntăm?

— N-am nici cea mai vagă idee. Inițial am crezut că-i vorba de tifos, dar mi-a zis cineva că o asemenea epidemie nu evoluează atât de rapid — așa că... nu știu ce să spun. Apoi, desigur, m-am întrebat de ce n-am fost și eu infestat? Da, am păstrat distanța față de cei contaminați și m-am hrănit numai din conserve proaspăt desfăcute, iar ca lichide n-am consumat decât bere la sticlă. Oricum ar sta lucrurile, având în vedere că am avut atât de mult noroc, nu am de gând să mai pierd vremea pe aici. Tu unde ai vrea să mergi?

I-am spus de adresa scrisă pe zid. Nu o văzuse, fiindcă nu ajunsese în clădirea Universității. Avea de gând să intre, dar zgomotul împușcăturii l-a făcut să-și schimbe direcția și să pornească prevăzător către parc.

— Cred că... i-am spus, oprindu-mă brusc. De pe una din străzile din vest se auzi pornind motorul unei mașini. Schimbând rapid treptele de viteză, zgomotul se pierdu în depărtare.

— Înseamnă că nu suntem chiar singuri, spuse Coker. Și bănuiești cumva *cine* a scris acea adresă?

Am ridicat din umeri. Putea foarte bine să fi fost opera cuiva din grupul răpit de Coker și care izbutise să revină la Universitate — sau putea fi vorba, la fel de bine, de altcineva, care nu fusese capturat în timpul raidului. Nu puteam ști de când ne aștepta acea informație. Coker rămase pe gânduri.

— Cel mai bine e să rămânem împreună. Ce spui?

— De acord, am consimțit. Eu tocmai mă pregăteam să mă duc la culcare, fiindcă hotărâsem să plec mâine dis-de-dimineată.

Coker dormea buștean când m-am trezit. Mi-am schimbat hainele lejere primite de la aghiotanții lui Coker, și mi-am pus costumul de schi și ghetele cele solide. Când m-am întors, cu o pungă plină cu diverse pachete și conserve alimentare, l-am găsit deja îmbrăcat. După micul dejun, am hotărât că am putea beneficia de o primire mult mai călduroasă în Tynsham, dacă am sosi cu două camioane, în loc de unul singur.

— Și ai grijă să ții geamurile închise, i-am sugerat. Pentru că în Londra sunt destul de multe pepiniere, în special în vestul orașului.

— Îhî, consimți în grabă. Am văzut și eu câteva monstruoziități din astea.

— Eu am văzut chiar prea multe, și chiar în plină acțiune.

La prima stație de benzină am făcut plinul și, deschizând drumul cu camionul meu de trei tone, am continuat să înaintăm spre vest, ca un mic convoi de tancuri trecând cu zgomot asurzitor pe străzile pustii.

Călătoria a fost obositoare, pentru că din zece în zece metri trebuia să oprim și să îndepărtăm câte un vehicul abandonat. Uneori, când drumul ne era blocat de câte două sau trei vehicule, eram nevoiți

să înaintăm foarte încet și să ne croim drum printre ele, împingându-le în lături. Foarte puține fuseseră accidentate. Ceea ce însemna că orbirea, deși se produsese destul de rapid, le permisesse șoferilor să nu piardă controlul mașinilor. Cei mai mulți reușiseră să tragă pe marginea drumului. Însă, pe de altă parte, dacă dezastrul ar fi avut loc în timpul zilei, șoselele ar fi fost un infern. Iar în fața blocajelor impenetrabile și obligați să căutăm rute alternative, ne-ar fi luat zile întregi să putem străbate orașul. Una peste alta, drumul n-a fost atât de lent pe cât mi se păruse în acele momente, mai ales că la numai câțiva kilometri, când am văzut o mașină răsturnată pe marginea drumului, am înțeles că aceeași rută aleseseră și cei dinaintea noastră, de aceea drumul era parțial eliberat.

La următoarea periferie, Staines, am știut că Londra rămăsese, în sfârșit, departe în urma noastră. Am oprit și m-am dus la Coker. După ce a oprit și el motorul, tăcerea aceea nefirească se așternu din ce în ce mai apăsătoare, întreruptă din când în când de pocniturile caroseriei care se răcea. Abia atunci ne-am dat seama că nu văzuserăm nici o creatură vie, cu excepția câtorva vrăbii. Coker se dădu jos din cabina camionului și se opri în mijlocul șoselei, ascultând și privind în jurul său.

Și-n față, iată, ni se-aștern

*Eternitățile deșarte*¹... murmură el.

¹ Andrew Marvell (1621–1678), *To His Coy Mistress* (Iubitei celei sfioase) (n. tr.).

L-am privit contrariat. Expresia lui gravă și meditativă se transformă subit într-un zâmbet larg, apoi mă întrebă:

— Sau îți place mai mult Shelley?

*Ozymandias mi-e numele, Rege al regilor,
Privește-mi Opera, tu, marele, și pierde-ți
mințile!*¹

Hai mai bine să mâncăm ceva, continuă el.

— Coker, mă uimești, i-am spus în timp ce, așezați pe tejgheaua unui magazin, ne serveam desertul compus din biscuiți cu marmeladă. Ce profesie ai? Prima oară când te-am văzut — iartă-mă că nu găsesc termenul potrivit — afuriseai în dreapta și-n stânga, iar acum citezi din Marvell. Nu înțeleg.

— Nici eu nu-mi pot explica, îmi răspunse zâmbind. Se pare că sunt un hibrid — așa cum de altfel suntem cu toții, pentru că nimeni nu știe ce este cu adevărat. Nici măcar maică-mea n-a știut ce progenitură crește — de fapt, n-a putut să demonstreze că sunt un copil ca toți ceilalți, drept pentru care n-a reușit să primească alocație pentru mine. Încă din copilărie, nu-mi plăceau o mulțime de lucruri, iar după ce-am renunțat la școală am început să merg la tot felul de întruniri — îndeosebi la reuniuni unde se protesta împotriva a fel și fel de lucruri. Așa am ajuns să cunosc o mulțime de oameni. Probabil că toți mă găseau destul de

¹ Percy Bysshe Shelley (1792–1822), *Ozymandias* (1819) (n. tr.).

amuzant, căci mă duceau la tot felul de adunări așa-zis politice, unde se distrau copios pe seama mea. Dar curând, plictisit să fiu atracția principală a seratelor și să le ofer tuturor posibilitatea să râdă de mine, mi-am dat seama că mi-ar prinde foarte bine cultura lor generală, ca să mă pot amuza și eu pe seama altora. Așa am ajuns să frecventez cursuri la seral și să-mi îmbogățesc vocabularul, pentru a vorbi la fel de elevat ca și ei, atunci când ar fi fost necesar. Foarte mulți oameni nu știu că, pentru a fi înțeleși, trebuie să vorbească pe limba interlocutorilor lor. Dacă te exprimi cu seriozitate și citezi din Shelley, toți vor gândi că ești doar o persoană simpatcă și cultivată, fără să-ți mai dea atenție. Dacă vrei într-adevăr să fii luat în seamă, atunci va trebui să folosești un limbaj specific audienței. Și, bineînțeles, reciproca este și ea valabilă. Jumătate din politicienii care se adresează unui auditoriu format din muncitori nu sunt înțeleși — și nu pentru că ar fi superiori audienței, ci, în primul rând, pentru că ascultătorii nu sunt interesați de cuvintele pompoase ale oratorilor, cât de limbajul și exprimarea acestora. Prin urmare, hotărâsem să devin bilingv, ca să spun așa, adică să mă pot folosi de vorbele potrivite în contextul potrivit și să am abilitatea de a-i surprinde și de a capta de îndată atenția celor care mă ascultă. În Anglia sistemul claselor sociale e o bijuterie. După o vreme, am început să mă descurc binișor în retorică. Desigur, nu aveam ceea ce se poate numi o slujbă stabilă, dar a fost totuși una interesantă și

mi-a oferit destul de multă varietate. Wilfred Coker este numele meu — orator profesionist, fără obiecții la subiecte. Țsta-s eu.

— Nu înțeleg: fără obiecții la subiecte? l-am întrebat.

— Ei bine, da. Eu nu fac decât să transmit cuvântul vorbit, ca un tipograf care nu obiectează și tipărește ce primește.

— Și cum de n-ai ajuns ca toți ceilalți? am continuat, după o scurtă pauză. Ai fost cumva în vreun spital?

— Nu. Întâmplarea a făcut să mă adresez în acea seară unei adunări ce protesta împotriva violenței polițiștilor față de o grevă lipsită de importanță. Am început la ora șase, iar jumătate de ceas mai târziu poliția a trecut la dispersarea noastră. Găsind o trapă, am coborât repede în pivnița casei. Câțiva au coborât să mă caute, dar n-au reușit să mă găsească în stiva de lemne și surcele unde mă ascunsesem. Un timp au tot tropăit pe pardoseala sălii, apoi s-a așternut liniștea. N-am ieșit, pentru că eram sigur că-mi întinseseră o capcană. Locșorul pe care mi-l găsisem era destul de confortabil, așa că am dormit până a doua zi. Iar dimineața, când am ieșit prudent din ascunzătoare, am găsit lumea complet schimbată.

Făcu o pauză și reflectă puțin, apoi adăugă:

— Ei bine, afacerea mi s-a isprăvit, fiindcă de acum încolo nu prea cred să-mi mai caute sau aprecieze cineva talentele.

Nu i-am contestat concluzia. Am terminat desertul și am coborât de pe tejghea.

— Hai. Trebuie să ne punem în mișcare, zise. „Iar mâine pe pășuni virgine și proaspete câmpii ne-om desfăta”¹ — dacă nu te deranjează un citat răsuflet.

— Este inexact, i-am răspuns. Nu-i vorba de „câmpii”, ci de „livezi”.

Se încruntă puțin, gândindu-se:

— Așa e, prietene, ai dreptate.

Voioșia molipsitoare a lui Coker mă cuprindea și pe mine. Priveliștea câmpurilor și ogoarelor ar fi dat oricui speranțe. Dar, pe de altă parte, știam că holdele cele verzi nu vor mai fi niciodată recoltate, așa cum nici fructele pârguite ale pomilor nu vor mai fi culese. Ținuturile rurale nu vor mai arăta niciodată atât de îngrijite cum ni se-nfățișau acum, dar nici nu vor dispărea — își vor continua existența în felul lor propriu. Nu vor fi ca orașele, sterile și moarte pentru totdeauna. Era un loc unde puteam munci și unde ne puteam face un viitor.

Noua atmosferă îmi dădea sentimentul că în ultima săptămână trăisem ca un rozător care scormonește și se hrănește cu resturile găsite prin mormanele de gunoi. De aceea, când priveam câmpiile întinzându-se departe în zare, începeam să sper din nou.

¹ Versul de încheiere al elegiei *Lycidas* de John Milton (1608–1674) (n. tr.).

Localitățile din drumul nostru, orașe ca Reading sau Newbury, ne confirmaseră pentru scurtă vreme neputința și împovărarea pe care o trăisem în Londra, dar nu reprezentau altceva decât niște întreruperi temporare în drumul ascendent al renașterii și reînfloririi.

Nu poți fi tragic și fatalist la nesfârșit: gândul e ca păsărea Phoenix. Trăsătură utilă și dăunătoare totodată, dar care ține de instinctul de supraviețuire — chiar dacă ne-a împins în destule războaie devastatoare. Este un element necesar mecanismului nostru, o trăsătură ce ne ajută să nu regretăm și să nu plângem în van prea mult — și, pentru ca viața să poată continua în limite tolerabile, ineditul și senzaționalul trebuie să devină lucruri obișnuite. Sub cerul albastru, presărat cu nori ca niște aisberguri albicioase, priveliștea sumbră a orașelor începuse să fie mai puțin apăsătoare, iar sentimentul că trăim și respirăm ne înviorase ca o briză proaspătă, răcoritoare.

Toate astea nu-mi scuză comportamentul, dar măcar explică de ce-am fost și eu mirat când m-am surprins de câteva ori fredonând un cântecel în timp ce conduceam.

În Hungerford am oprit ca să mâncăm și, desigur, să facem iar plinul. Pe măsură ce străbăteam kilometri întregi prin acele meleaguri neprihănite, sentimentul de ușurare continua să se amplifice. Ținutul nu arăta încă stingher, ci doar adormit și prietenos. Buna dispoziție nu mi-a fost alterată nici chiar când am văzut ocazional mici

grupuri de trifide legănându-se pe câmpuri, ori odihnindu-se, cu rădăcinile înfipte în pământ. Erau, încă o dată, banale obiecte de studiu ale fostei mele profesii.

În apropiere de Devizes am oprit din nou, să consultăm harta. Puțin mai încolo am cotit la dreapta, pe un drum lateral, și ne-am continuat drumul către satul Tynsham.

X. TYNSHAM

Puțini erau, pare-se, cei cărora le era dor de conacul Tynsham. În afară de cele câteva căsuțe care dădeau localității numele de Tynsham, zidul înalt al proprietății mergea paralel cu șoseaua, până în fața unei porți masive din fier forjat. Dincolo de ea, stătea o tânără cu chip atât de sobru și responsabil, încât aproape că nu mai era uman. În mâini strângea o carabină, pe care o ținea într-un mod nu tocmai prietenos. I-am semnalizat lui Coker să oprim și am strigat la fată în timp ce trăgeam pe marginea drumului. Buzele i se mișcă, dar fără să poată acoperi zgomotul puternic al motorului. Oprindu-l, am întrebat încă o dată:

— Aici e conacul Tynsham?

Rămase la fel de impasibilă.

— Câți și de unde sunteți? întrebă ea.

Îmi doream să nu se mai joace cu arma și, fără să-i scap din priviri degetele neastâmpărate, i-am explicat pe scurt cine suntem, motivul pentru care venisem, ce alimente și lucruri transportam, garantându-i totodată că nu avem pe nimeni ascuns

în camioane. Nu se arată însă deloc încrezătoare în vorbele mele. Mă privea fix, cu privirea aceea opacă, preocupată și deloc liniștitoare pe care o întâlnești cel mai adesea la copoi. Cuvintele mele nu-i alungaseră suspiciunea extrem de istovitoare pentru cei mult prea zeloși în a-și îndeplini conștiincios sarcinile. Ieși pe poartă ca să ne inspecteze camioanele și să se convingă de adevărul afirmațiilor mele; mă rugam, pentru binele ei, desigur, ca nu cumva printre lucruri să se fi ascuns, întâmplător, cineva, căci așa suspiciunile i-ar fi fost confirmate. În cele din urmă, fără să admită că este mulțumită, ca nu cumva să-și diminueze credibilitatea și, cu destule rezerve, consimți totuși să ne permită accesul în curte.

— Luați-o pe drumul din dreapta, îmi strigă pe când treceam pe lângă ea, după care ne întoarse brusc spatele, pentru a se ocupa în continuare de siguranța porții.

Dincolo de aleea scurtă străjuită de ulmi, se întindea o pajiște ca acelea de la sfârșitul secolului al optsprezecelea, presărată ici-colo cu copaci care avuseseră destul loc să crească și să se dezvolte în toată splendoarea lor. În fața noastră se afla conacul: fără să fie o casă solemnă și impozantă, în sensul arhitectural al termenilor, se întindea pe o suprafață considerabilă și era un amestec de stiluri arhitectonice — ca și cum nici unul dintre proprietari nu rezistase tentației de a-și lăsa amprenta pe aspectul clădirii. Fiecare dintre aceștia, respectând totuși munca strămoșilor, se simțise dator

să imprime construcției spiritul epocii în care a trăit. Tocmai lipsa de interes pentru finisajele anterioare îi dădea un aer masiv și capricios, făcând-o să arate ciudat, dar prietenoasă și demnă de încredere.

Drumul din dreapta ne-a condus într-o curte spațioasă, unde erau parcate mai multe vehicule. Grajdurile, garajele și locuințele vizitiilor și șoferilor înconjurau curtea într-un semicerc întins pe mai mulți acri. Coker parcă și el camionul alături de-al meu și coborî. Nu ne întâmpină nimeni.

Am intrat pe una din ușile deschise în spatele clădirii și am parcurs un hol lung, la capătul căruia o bucătărie de dimensiuni uriașe ne îmbia cu o mireasmă plăcută de mâncare proaspăt gătită. De dincolo de ușa din față se auzea murmur de voci și zgomote de pahare și farfurii. Ca să ajungem acolo a trebuit mai întâi să traversăm un coridor întunecat și să trecem de încă o ușă.

Încăperea, așa cum îmi imaginasem, fusese sala de mese a servitorilor — în vremurile în care membrii personalului menajer erau în număr suficient de mare încât termenul să nu cadă în derizoriu. Sala era în deajuns de spațioasă pentru a adăposti mai bine de o sută de mese. Actualii beneficiarii erau așezați însă la două mese lungi, susținute de capre de lemn, și cred că erau în jur de cincizeci-șaizeci de inși — toți orbi. În timp ce așteptau răbdători, câteva persoane trebuiau grăbite în preajma lor. La una din mesele fixate în perete, trei fete harnice tăiau și goleau de

măruntaie pui de găină. M-am apropiat de una dintre ele și i-am spus:

— Noi tocmai am sosit. V-am putea ajuta cu ceva?

Oprindu-se din lucru, fără să lase din mână cuțitul, își dădu la o parte o șuviță de păr cu dosul palmei.

— Da, cu legumele și împărțirea veselei, îmi răspunse prompt.

Am preluat imediat inițiativa, ocupându-mă de două oale mari, pline cu varză și cartofi. În timp ce distribuiam rațional legumele, îi examinam atent pe meseni. Josella nu se afla printre ei, și nu observasem pe nimeni din grupul din clădirea Universității, dar parcă recunoscusem câteva chipuri feminine.

Numărul bărbaților îl întrecea cu mult pe cel al femeilor, fiind, cu toții, repartizați destul de straniu la masă. Unii dintre ei puteau foarte bine să fie londonezi sau orășeni de prin apropiere, însă cei mai mulți erau îmbrăcați în haine de lucru la câmp. Singura excepție era un preot de vârstă mijlocie. Ceva aveau însă cu toții în comun: erau orbi.

Femeile erau în ținute variate, unele fiind îmbrăcate în haine de oraș, complet nepotrivite, în timp ce altele păreau să fie de prin părțile locului. Din acest ultim grup, o singură fată putea să vadă, în timp ce din grupul anterior șase persoane puteau vedea iar ceilalți, deși nevăzători, nu păreau deloc neîndemânatici.

Coker examinase și el locul.

— Curioasă adunare, remarcă el cu jumătate de gură. Ai reușit cumva s-o vezi?

Am negat, dând din cap, dezamăgit că-mi pusesem mult prea multe speranțe în ideea că o voi găsi acolo pe Josella.

— Cel mai bizar, continuă, e că n-am recunoscut pe nimeni din grupul pe care l-am capturat odată cu tine — cu excepția fetei care curăță pui la capătul mesei.

— Și ea, te-a recunoscut? l-am întrebat

— Cred că da, pentru că mi-a aruncat câteva priviri...

După ce am terminat de aranjat tacâmurile și s-a servit masa, am mâncat și noi. Având în vedere că majoritatea mesenilor se înfruptaseră în ultima săptămână numai din conserve și avuseseră parte de hrană rece, n-au existat nici un fel de reclamații referitoare la mâncare sau la prepararea ei. La finalul ospățului se auzi o bătaie în masă. Preotul se ridică și, după ce se făcu liniște, își începu toastul:

— Prieteni, la sfârșitul fiecărei zile se cuvine să ne înnoim mulțumirile și să-I fim recunoscători lui Dumnezeu pentru că ne-a ocrotit și ne-a cruțat ca să nu devenim victime ale acestui cumplit dezastru. Să ne rugăm împreună și să-I amintim Tatălui Ceresc să se milostivească de cei care rătăcesc singuri în întuneric și să le călăuzească pașii către noi, unde să-i putem adăposti și îngriji. Să-L rugăm stăruitor să ne ajute să trecem peste aceste grele încercări, să depășim năpastele ce vor urma și, cu

sprijinul Său, să izbutim în încercarea de a reclădi o lume mai bună, întru veșnica Sa glorie și slavă.

Aplecându-și capul, continuă:

— Tată Atotputernic și milostiv...

După ce-a încheiat cu „Amin”, a dat tonul unui imn religios. Apoi, mesenii s-au grupat în echipe și, ținându-se cu toții de mână, au fost conduși afară de patru fete văzătoare.

Mi-am aprins o țigară. Coker luă și el una, absent, fără să facă nici un comentariu. O fată se apropie:

— Vreți să ne ajutați să strângem? întrebă ea. Nu peste mult timp va veni și Miss Durrant.

— Miss Durrant? am repetat nedumerit.

— Dânsa e cea care organizează totul, îmi explică fata. Veți putea afla mai multe de la dânsa.

Un ceas mai târziu, când aproape se întunecase, ni s-a adus la cunoștință întoarcerea domnișoarei Durrant, pe care am găsit-o într-un mic cabinet luminat de cele două lumânări de pe birou. Am recunoscut-o îndată pe tânăra înaltă, brunetă și cu buze subțiri, care vorbise în numele opoziției la întrunirea de la Universitate. Preț de câteva clipe, îl privi țintă pe Coker. Expresia ei nu era cu nimic mai prietenoasă decât fusese la ultima noastră întâlnire.

— După câte am înțeles, spuse ea rece, privindu-l disprețuitoare pe Coker, dumneata ești organizatorul raidului de la Universitate.

Coker recunoscă, așteptând-o să continue.

— În acest caz, vreau să-ți aduc la cunoștință că în comunitatea noastră nu tolerăm actele de violență pentru nimic în lume.

Coker zâmbi ușor și-i răspunse într-un limbaj perfect pentru o persoană din pătura mijlocie:

— Depinde cum privim lucrurile. Cum am putea să judecăm cine a fost mai violent? — aceia care au înțeles imediat responsabilitatea ce le revine și au rămas locului, sau cei care au dat bir cu fugiții, pentru că intenționau să dea curs unei responsabilități viitoare?

Continuă să-l privească cu asprime. Expresia feței îi rămăsese neschimbată, dar era evident că-și formase deja o părere diferită despre bărbatul din fața ei. Nu se așteptase la un astfel de răspuns și, mai cu seamă, la maniera în care i-a fost transmis. Amână pentru o vreme acest subiect și își întoarse privirea spre mine:

— Și tu ai fost părtaș în acest plan?

I-am explicat pe scurt rolul meu oarecum negativ din această poveste, apoi am întrebat:

— Ce s-a întâmplat cu Michael Beadley, Colonelul și cu ceilalți membri ai grupului?

Nu i-a convenit întrebarea, pentru că mi-a răspuns tăios:

— Au plecat în altă parte. Aici avem o comunitate decentă, cu reguli și principii creștine, pe care intenționăm să le urmăm. Persoanele cu vederi libertine nu-și pot găsi locul printre noi. Decadența, imoralitatea și lipsa de credință au fost principalele cauze ale tuturor bolilor umanității. Nouă, celor

cruțați de catastrofă, ne revine obligația de a construi o societate în care să nu mai apară asemenea flageluri. Persoanelor cinice și viclene li se va arăta imediat că nu sunt dorite aici, indiferent de teoriile eminente sub care-și ascund indecența și materialismul. Suntem și intenționăm să rămânem o comunitate creștină.

Făcu o pauză, și mă privi provocator.

— Așadar, v-ați despărțit? am întrebat. Mi-ați putea spune încotro au plecat?

Mi-a răspuns aspru:

— S-au dus mai departe, iar noi am hotărât să rămânem aici. Acesta-i singurul lucru important. Câtă vreme își vor ține la distanță influențele nefaste, sunt liberi să-și netezească singuri calea către damnare. Și, din moment ce au considerat că sunt mai presus nu doar de legile lui Dumnezeu, ci și de cele ale bunului simț, sunt sigură că în curând vor ajunge exact acolo unde merită.

Își încheie afirmația strângând maxilarele — semn că ar fi fost pierdere de timp să o chestionez mai departe — și se întoarse din nou către Coker.

— Tu ce știi să faci? îl întrebă.

— O mulțime de lucruri, îi răspunse el calm. Însă până când nu văd unde mi-aș putea oferi cel mai eficient ajutorul, aș prefera să rămân să mă familiarizez cu acest loc.

Ezită surprinsă la auzul acestui răspuns. Era clar că intenționase să-și transmită instrucțiunile imediat ce ar fi auzit decizia bărbatului, dar se răzgândi:

— Bine. Familiarizează-te cu împrejurimile și mâine seară îmi poți spune ce-ai hotărât.

Însă Coker nu se lăsă expedit atât de ușor și-i ceru femeii să-i dea detalii despre suprafața pe care se întinde proprietatea, numărul de persoane existente, proporția dintre văzători și orbi, precum și o serie de alte informații, pe care chiar le primi de la țâfnoasa domnișoară.

Înainte să ieșim, am întrebat-o dacă știe ceva despre Josella. Miss Durrant se încruntă:

— Îmi pare cunoscut acest nume. Dar de unde...? A! Nu cumva a candidat la ultimele alegeri, din partea conservatorilor?

— Nu cred. Dar... ăă... a scris mai demult o carte, i-am spus.

— Este vorba de... începuse domnișoara Durrant, amintindu-și. Dar, domnule Masen, nu cred că este genul de persoană interesată de comunitatea model pe care o construim noi aici!

Pe coridor, Coker se întoarse spre mine. În lumina crepusculară putea încă să-mi vadă zâmbetul.

— Se pare că prin părțile astea s-a instaurat un ortodoxism destul de represiv, remarcă el.

Și adăugă, după ce rânjetul îi dispăru:

— Straniu și, totodată, destul de periculos. Mândrie și prejudecată. Și chiar dacă știe foarte bine că are mare nevoie de ajutor, n-are să recunoască pentru nimic în lume.

Făcu o pauză în timp ce ne apropiam de-o ușă deschisă. Întunericul nu ne lăsa să vedem ce este

dincolo de prag, dar când am trecut prin dreptul ei, am văzut, în lumina difuză ce se strecura prin ferestre, un dormitor de bărbați.

— O să intru puțin, să discut ceva cu băieții ăștia. Ne vedem mai târziu.

Intră încrezător și dezinvolt, și se adresa locatarilor cu un colocvial „Salut, băieți! Cum stă treaba?”, iar eu m-am îndreptat spre sala de mese.

Bezna din interior era subțiată de trei lumânări ce ardeau pe una din mese. În fața lor, o tânără privea exasperată la câteva lucruri pe care încerca să le cârpească.

— Bună, mă întâmpină ea. Trist, nu-i așa? Mă întreb cum reușeau strămoșii noștri să se descurce pe întuneric în vremurile de mult apuse?

— Nu sunt timpuri chiar atât de îndepărtate, i-am răspuns. Acesta-i și viitorul, și trecutul — cu condiția să mai existe cineva care să ne învețe cum să facem lumânările.

— Da, așa e, îmi spuse, ridicându-și capul și privindu-mă. Azi ai venit din Londra?

— Da, am confirmat.

— Bănuiesc că acolo situația s-a înrăutățit serios, nu?

— Totul s-a sfârșit.

— Cred c-ai văzut multe lucruri groaznice.

— Da, i-am răspuns scurt. Dar voi, de când ați ajuns aici?

Fără să se arate prea entuziasmată, îmi povesti totul în linii mari.

Doar șase persoane scăpaseră raidului efectuat de Coker în clădirea Universității. Ea și Miss Durrant fuseseră două dintre acestea. În dimineața zilei următoare, Miss Durrant încercase fără succes să se impună ca lider al grupului. Încă de la început fusese clar că părăsirea orașului nici nu putea intra în discuție, pentru că numai unul dintre ei știa să conducă. Pe parcursul acelei zile și în cea mai mare parte a zilei următoare, relația lor a fost cam la fel cu aceea pe care am avut-o și eu cu echipa mea în Hampstead. În după-amiaza celei de-a doua zile, Michael Beadley și alți doi bărbați reveniseră la Universitate, iar până la căderea nopții își mai făcuseră apariția câteva persoane. Până la amiaza celei de-a treia zile ajunseseră să aibă destui șoferi cât să poată porni la drum cu o duzină de camioane, așa că hotărâseră că este mult mai înțelept să plece imediat și să nu mai riște așteptând sosirea altor captivi.

Conacul Tynsham fusese ales ca destinație temporară numai datorită faptului că-i era cunoscut Colonelului: în lipsa altor calități, le putea oferi izolarea mult căutată.

Grupului i-a lipsit încă de la început coeziunea, iar liderii săi știau bine asta. În următoarea zi, a avut loc o întrunire mai mică dar la fel cu aceea la care participasem și eu. Michael și susținătorii săi au anunțat că sunt foarte multe de făcut, susținând totodată că nu intenționează să-și risipească energia în încercări inutile de a-i calma pe cei intoxicați de prejudecați și puși pe harță. Problema cu care se

confruntau era mult prea gravă și stringentă. Florence Durrant încuviință. Ceea ce se petrecea în jurul lor însemna mult mai mult decât un semnal de alarmă. Totuși, nu putea înțelege cum pot unii să nu fie recunoscători minunii că au supraviețuit, și preferă să perpetueze teoriile subversive ce au subminat mai bine de-un secol credința creștină. În ceea ce o privea, știa bine că nu poate trăi într-o comunitate în care unii vor căuta permanent să pervertească evlavia și pioșenia celor care nu se sfiesc să-și arate gratitudinea urmând cucernici legile lui Dumnezeu. Desigur, era perfect conștientă de gravitatea situației, însă calea cea mai corectă era acordarea unei atenții depline avertismentului pe care li-l dăduse Dumnezeu și întoarcerea fără tăgadă la învățătura Sa.

Disensiunile dintre grupuri au dat naștere unei disproporții evidente. Miss Durrant își găsisse drept susținători cinci fete care puteau vedea, douăsprezece sau mai multe nevăzătoare, câțiva bărbați și femei de vârstă mijlocie, toți orbi; prin urmare, nici un bărbat văzător în grupul ei. În atare circumstanțe, nu mai exista nici o îndoială că primul grup ce avea să plece era cel condus de Michael Beadley. Camioanele erau încărcate și nimic nu le mai întârzia plecarea, așa că, imediat după prânz, se puseră în mișcare, lăsând-o pe Miss Durrant și pe adepții ei în grija convingerilor și principiilor pe care le prețuiau atât de mult.

După ce-au rămas singuri, au hotărât să cerceteze conacul și împrejurimile. Partea centrală

a casei era închisă, dar în aripa rezervată servitorilor au descoperit urme, ceea ce însemna că nu erau singuri. Au continuat explorarea și au ajuns în grădina de zarzavaturi, unde au înțeles imediat ce se întâmplase cu servitorii de la conac. Alături de un coș din care se risipiseră fructele, zăceau trupurile unui bărbat, al unei femei și al unei fetițe, iar lângă ele așteptau răbdătoare două trifide, cu rădăcinile înfipite în pământ. O situație similară au întâlnit și la celălalt capăt al proprietății. Nu reușiseră să afle dacă trifidele intraseră printr-una din porțile deschise ale proprietății sau fuseseră acolo, dar important era că reprezentau un pericol ce trebuia numaidecât anihilat, înainte de a provoca și mai multe pierderi de vieți. Miss Durrant trimise o fată să cerceteze tot zidul împrejmuitor și să închidă toate porțile, iar ea intră în sala de arme a conacului. Reuși, împreună cu altă tânără — deși amândouă erau lipsite de experiență — să spulbere vârfurile lujerilor a nu mai puțin de douăzeci și șase de trifide. După această acțiune în forță, n-au mai văzut trifide în perimetrul proprietății — și nici nu mai doreau să vadă.

A doua zi, când și-au extins investigația, au descoperit în sat un număr considerabil de trifide. Singurii supraviețuitori erau cei care se baricadaseră în case, în speranța că proviziile îi vor ajuta să supraviețuiască o vreme, precum și cei care fuseseră destul de norocoși și nu întâlniseră trifide în scurtele lor raiduri după alimente. Au fost aduși cu toții la conac. Deși sănătoși și, cei mai mulți

dintre ei, în putere, reprezentau totuși o povară, căci erau orbi cu toții.

Pe parcursul zilei mai sosiseră patru tinere. Două veniseră cu un camion pe care-l conduseseră cu rândul, aducând cu ele încă o fată nevăzătoare. Cea de-a patra venise singură într-un automobil. Aruncase o scurtă privire prin împrejurimi, anunțase că nu-i place deloc organizarea și plecase mai departe. În următoarele zile, își făcuseră apariția mai multe persoane, dintre care două hotărâseră să li se alăture. Cei mai mulți dintre bărbații nou-veniți, își exprimau fățiș și răspicat dorința de a nu mai avea de-a face cu grupuri și colective ca acelea pe care-i obligase Coker să le păstorească, și porneau imediat în urmărirea grupului inițial.

Tânăra nu-mi putu spune nimic despre Josella. Era clar că nici măcar nu-i auzise numele, fiindcă încercările mele de a-i împrăști memoria nu au avut nici o reacție din partea ei.

În timp ce vorbeam, la un moment dat, brusc, s-au aprins becurile. Fata le privi impresionată, ca și cum ar fi avut o revelație. Stinse dintr-o suflare lumânările și-și continuă îndeletnicirea, privind ocazional către bulbii electrici, ca și cum ar fi vrut să se asigure că încă mai funcționau.

Câteva minute mai târziu, își făcu apariția și Coker.

— Presupun că tu ești autorul, i-am spus, arătând spre becuri.

— Desigur, confirmă el. Am găsit un generator și m-am gândit să-l folosim și să nu lăsăm motorina să se evapore.

— Vrei să spui că am fi putut avea lumină chiar din prima zi în care am ajuns aici? Întrebă fata.

— Numai dacă v-ați fi obosit să porniți motorul, îi răspunse Coker, privind-o puțin mirat. Dacă nu vă plăcea să stați pe întuneric, de ce nu l-ați utilizat?

— Nici măcar n-am știut de existența lui și, în plus, nu știu nimic despre electricitate și generatoare.

Coker continuă s-o privească gânditor.

— Și vă mulțumeați să stați în întuneric, o apostrofă. Sunt totuși curios să aflu cât timp ați estimat că puteți supraviețui, de vreme ce știți foarte bine că trebuie să puneți lucrurile în mișcare?

Tânăra se simți vădit deranjată de tonul vocii lui.

— Dar nu-i vina mea că nu cunosc astfel de lucruri.

— Nu pot să nu-ți spun că greșești, îi răspunse Coker. Într-adevăr, nu-i doar vina ta — pentru că aici vorbim despre o ignoranță pe care o perpetuați cu bună știință. În plus, faptul că vă considerați mult prea spirituali pentru a fi interesați de lucrurile lumești nu-i altceva decât o paradă, o formă stupidă și meschină de vanitate. Desigur, nimeni nu se naște învățat, dar Dumnezeu ne oferă inteligența necesară — atât bărbaților, cât și femeilor — pentru a cunoaște și învăța. A nu folosi

acest instrument extrem de prețios nu este deloc o virtute de lăudat.

Tânăra îl privea vădit tulburată și supărată. Coker era iritat încă de când intrase în cameră. Fata însă îi răspunse:

— Așa este, dar fiecare om gândește în felul lui. Bărbații înțeleg mai bine cum funcționează electricitatea și aparatele tehnice; femeile nu se prea pricep la astfel de lucruri.

— Nu încerca să-mi bagi pe gât amalgamul ăsta de mit și superficialitate, îi zise Coker. Știi foarte bine că femeile sunt capabile să manevreze la fel de eficient aparate și mașinării complexe — bineînțeles, numai atunci când își dau interesul. În general, preferă să nu-și dea osteneala să învețe decât dacă n-au încotro. Și de ce-ar face-o, când avem în spate o tradiție seculară care preamărește ca pe o virtute neîndemânarea și nepriceperea feminină, iar aceleași sarcini pot fi foarte ușor plasate altcuiva? În realitate, oricât ne-am contrazice, este vorba de o conduită nefirească, o poză, o paradă întreținută de noi toți. Până acum, bărbații își jucau mândri rolul de meșteri iscusiți în a le repara iubitelor aspiratoarele și a le schimba siguranțele arse — o fățarnicie acceptată de ambele părți implicate. Îndemânarea și simțul practic complinesc gingășia spirituală și farmecul feminin — dar în cele din urmă *el*, cel care-și murdărește mâinile și-și pune mintea la contribuție, devine un nemernic și-un ageamiu.

Inspiră profund și continuă:

— Până în prezent ne-am permis să ne amuzăm cu această parazită lene mentală. Indiferent cât de mult au dezbătut și discutat generațiile anterioare cu privire la egalitatea dintre sexe, au existat întotdeauna interese mult prea mari pentru ca să ajungem măcar să visăm că femeile vor renunța la această atitudine. Tot ce-am reușit să realizăm a fost să ne adaptăm vremurilor și să-i aducem stării de fapt câteva modificări superficiale, chiar chinuite și forțate, așa putea spune.

După o pauză, își relua expunerea:

— Dacă te îndoiești cumva, atunci, ei bine, trebuie să luăm în calcul faptul că atât tinerele de rând, cât și femeile intelectuale au simțit pe propria piele călușul condiționării, desigur, în moduri diferite — fiindcă, de pildă, în momentul izbucnirii conflagrației mondiale, sub presiunea obligațiilor și sancțiunilor, au putut cu foarte mare ușurință să fie calificate ca tehnicieni și ingineri de mare competență.

— Dar toți au spus că nu erau la fel de pricepute ca bărbații ingineri, remarcă tânăra.

— Aha, acum intră în acțiune mecanismul defensiv. În acest caz, dă-mi voie să-ți amintesc că este în interesul tuturor o asemenea etichetare. Într-adevăr, admise el, într-o oarecare măsură afirmația e corectă. De ce? Pentru că majoritatea femeilor fuseseră obligate să învețe rapid, fără o pregătire prealabilă temeinică, fiind nevoite, în același timp, să se *dezvețe* de obiceiurile cultivate de ani de zile, precum și de convingerile eronate că astfel de

preocupări le sunt străine și mult prea grosiere pentru firile lor plăpânde și gingașe.

— În regulă, dar nu înțeleg ce ți-a cășunat pe mine, îi răspunse fata. Nu sunt singura vinovată că n-a pornit nimeni vechitura aia de motor.

Coker zâmbi.

— Ai perfectă dreptate. Este nedrept din partea mea. Dar nu am putut să nu mă enervez când am descoperit acel generator, care nu aștepta decât să fie pornit, și nimeni nu mișcase un deget în acest sens. Dezinteresul mă scoate pur și simplu din minți.

— Toate acestea ar fi trebuit să i le spui domnișoarei Durrant, nu mie.

— Am să-i transmit, fii fără grijă. Însă nu-i doar problema ei, ci a voastră, a tuturor. Vremurile s-au schimbat radical și nu te mai poți lamenta: „Vai, dragul meu, eu nu mă pricep la astfel de treburi!”, așteptând ca alții să-ți rezolve problemele. Nimeni nu-și mai poate permite să fie atât de obtuz încât să confunde ignoranța cu inocența, fiindcă situația e mult prea grea. Și, desigur, ignoranța nu va mai putea fi considerată amuzantă și simpatică. Delăsarea și dezinteresul sunt extrem de periculoase. Până când nu vom căuta să înțelegem cu toții multe din acele lucruri cărora nu le acordam înainte cine știe ce interes, nici noi și nici cei care depind de noi nu vor ajunge să supraviețuiască dezastrului.

— Nu văd de ce trebuie să-ți descarci pe mine tot disprețul acumulat împotriva femeilor, și asta,

din cauza unei mașinării nenorocite, îi spuse ea tăfnoasă.

Coker își ridică privirea.

— Dumnezeule! Și tocmai ți-am explicat că femeile, dacă își dau osteneala, *sunt* și capabile și competente.

— Ai spus că suntem niște paraziți. N-a fost deloc frumos din partea ta.

— Nici nu urmăresc să arunc în dreapta și-n stânga cu amabilități. Iar ceea ce am afirmat mai devreme a fost că, în lumea care tocmai a dispărut, femeilor le *convenea* să joace rolul unor paraziți.

— Și toate astea numai pentru că nu știu nimic despre motorul ăla gălăgios și mizerabil.

— La naiba! Uită măcar pentru un minut de generator.

— Atunci, de ce...?

— Motorul nu a fost decât un simbol. Ideea principală este că nu trebuie să învățăm doar ceea ce ne place, ci suntem nevoiți să aflăm totul despre conducerea și organizarea unei comunități. Acum nu mai putem pur și simplu să completăm un buletin de vot și gata, am transferat responsabilitatea pe umerii altora. Și, de acum înainte, o femeie nu va mai fi privită ca o persoană care și-a îndeplinit obligațiile sociale îndată ce și-a găsit un bărbat s-o întrețină și să-i asigure un locșor unde să dea naștere în mod iresponsabil cât mai multor progeturi pe care să le educe alții.

— Totuși, nu înțeleg ce legătură au toate astea cu motorul...

— Uite ce e, o întrerupse Coker, calm. Să presupunem că ai un copil: ți-ai dori să ajungă un sălbatic sau un om civilizat și educat?

— Un om civilizat, fără îndoială.

— În acest caz, mai întâi trebuie să te asiguri că trăiește într-un mediu civilizat, pentru că standardele și principiile pe care le va învăța, de la noi le va primi. De aceea, trebuie să căutăm să înțelegem și să trăim într-un mod cât se poate de inteligent, astfel încât să-i putem oferi ce este mai bun. Desigur, pentru asta, va trebui să muncim și să ne punem serios mintea la contribuție. Schimbarea factorilor de mediu impune atitudini diferite.

Tânăra își strânse lucrșoarele. Câteva momente, îl privi pe Coker cu ochi destul de critici.

— Asemenea viziuni cred că se potrivesc mai degrabă grupului condus de domnul Beadley, îi spuse ea. Noi nu intenționăm să ne schimbăm atitudinea și perspectivele și nici să renunțăm la principiile noastre. De fapt, acesta-i și motivul pentru care ne-am separat de ei. Prin urmare, dacă tu consideri nepotrivită conduita decentă a unor persoane respectabile, cred că ai putea foarte bine să-ți cauți norocul în altă parte, încheie, pufnind și întorcându-i spatele.

Coker o privi îndepărtându-se și, după ce fata închise ușa, își exprimă sentimentele cu fluența unui pescar tocmai sosit în port.

— La ce te așteptai? l-am întrebat râzând. Ai făcut pe grozavul și i te-ai adresat de parcă ai fi avut în față o adunătură de delincvenți, responsabili

pentru declinul sistemului social occidental. Iar acum ești surprins că s-a înfuriat.

— M-aș fi așteptat să înțeleagă, mormăi el.

— Nu văd de ce-ar fi făcut-o. Cei mai mulți nu privesc lucrurile rațional, ci numai prin prisma obiceiurilor. Era evident că se va opune oricărei schimbări, logice sau nu, care ar intra în conflict cu sentimentele și noțiunile ei anterioare de bine și rău — atitudine de care ar fi fost convinsă că denotă o fermă tărie de caracter. Ești prea grăbit. Dacă unui om care și-a pierdut casa îi arăți grădinile Paradisului, nu le va da nici o importanță; lasă-l acolo o perioadă și, încet-încet, va ajunge să simtă că acela-i căminul lui. Așa și ea, în timp, va fi nevoită să se adapteze; apoi va continua să nege cu deplină convingere c-ar fi făcut așa ceva.

— Altfel spus, e suficient să improvizăm atât cât e necesar și să nu planificăm nimic. În felul acesta, nu vom ajunge la nici un rezultat.

— Nu, pentru că aici intră în scenă liderii. Conducătorul este cel care planifică și chibzuiește, dar în așa fel încât să nu-și arate intențiile. Când schimbarea devine necesară, el o va sugera ca pe o concesiune — temporară, bineînțeles — datorată circumstanțelor date; iar dacă este suficient de înțelept, va prezenta în forma finală numai aspectele ei pozitive. Deși întotdeauna vor exista obiecții, indiferent de propunerea sau planul avute în vedere, în cazurile extreme, compromisurile nu pot fi evitate.

— Îmi sună a conspirație machiavelică. Mie îmi place să-mi determin clar obiectivul și să mă îndrept exact către el.

— Cei mai mulți nu adoptă această atitudine, deși toți susțin cu vehemență că da. Oamenii preferă să fie lingușiți și flatați, ori chiar împinși de la spate. Acesta-i și motivul pentru care nici nu consideră că greșesc; dacă se întâmplă totuși, atunci vina nu le aparține în nici un caz lor, ci întotdeauna altcuiva. Această goană orbească după tot felul de lucruri nu reprezintă decât o viziune mecanicistă; or, ființele umane nu sunt niște mașinării. Într-adevăr, fiecare om are propriul său mod de gândire — însă cei mai mulți au o mentalitate rudimentară, necioplită, și se simt în largul lor numai în medii similare propriului lor nivel.

— Prin urmare, nici lui Beadley nu-i acorzi șanse prea mari de reușită. Deși are un plan destul de solid.

— Va avea și el destule probleme, i-am răspuns. Dar cel mai important este că membrii grupului său și-au ales o țintă. Echipa de aici este lipsită de orice entuziasm. De fapt, au rămas locului numai pentru că s-au încăpățânat să respingă orice planificare.

După o scurtă pauză, am adăugat:

— Tânăra avea dreptate în privința unui singur lucru. Ție oricum ți-ar fi mai bine cu celălalt grup. Reacția ei reprezintă numai o mostră din aversa de reproșuri cu care vei fi nevoit să te confrunți dacă vei rămâne și vei încerca să controlezi lucrurile așa

cum consideri tu că-i corect. Nu poți convinge o turmă de oi să meargă în rând, frumos aliniată, dar există și alte modalități prin care le poți duce la târgul de animale ori pe pășune.

— În seara asta văd că ești neobișnuit de cinic și metaforic totodată, observă Coker.

Am obiectat:

— Nu-i deloc cinic să arăți cum își conduce un cioban oile.

— Pentru oameni ar putea fi chiar foarte înjositor să-i privești ca pe oi.

— Este o atitudine foarte puțin cinică și mult mai onorantă decât dacă i-aș fi privit ca pe niște roboți cărora li se spune permanent ce să facă și cum să gândească.

— Hm, spuse Coker. Va trebui să mai reflectez asupra acestor aluzii.

XI. ...ȘI MAI DEPARTE

Dimineața următoare a fost pentru mine una destul de haotică, pentru că n-am făcut decât să mă uit puțin prin împrejurimi, să dau mâna cu două-trei persoane și să pun o mulțime de întrebări.

Avusesem o noapte zbuciumată. De-abia în momentul în care m-am întins în pat am realizat cât de mult sperasem s-o găsesc pe Josella în Tynsham. Deși eram extenuat de pe drum, n-am putut adormi; în beznă camerei, mă simțeam deznădăjduit și dezorientat. Fusesem convins că erau acolo, și ea, și grupul lui Beadley, drept pentru care nici nu-mi făcusem un alt plan în afara aceluia de a mă alătura lor. Chiar dacă aș fi reușit să-i ajung din urmă, înțelegeam în acele momente că nu era deloc sigur că am s-o găsesc pe Josella alături de ei. Știam că plecase din Westminster cu puțin timp înainte să ajung eu în cartier, ceea ce însemna că și ea se afla în urma grupului principal. Prin urmare, nu-mi mai rămânea altceva de făcut decât să aflu ce persoane trecuseră prin Tynsham în ultimele două zile.

Fără să am alt indiciu, am fost obligat să presupun că pornise în aceeași direcție ca și mine. Bineînțeles, cu condiția să fi trecut mai întâi pe la Universitate și să fi descoperit adresa scrisă pe perete — deși existau toate șansele să nu fi ajuns acolo, ci să fi ales cel mai scurt drum, care s-o îndepărteze cât mai repede de duhoarea fetidă din Londra.

Cel mai greu îmi era să admit că s-ar fi putut îmbolnăvi de molima aceea necunoscută ce-i răpu-nea pe oameni. Am hotărât ca, până când nu exclu-deam toate variantele, să nu iau deloc în consi-derare atare posibilitate.

În orele de veghe și de luciditate ale dimineții am descoperit totuși un lucru: dorința mea de a o găsi pe Josella era mult mai puternică decât aceea de a mă alătura grupului lui Beadley. Chiar dacă nu aveam s-o găsesc în grupul lor, atunci când îi voi ajunge din urmă... atunci — deși pasul următor avea să mai aștepte — un lucru știam foarte bine: că nu aveam să mă dau nicidecum bătut...

Patul lui Coker era gol când m-am trezit, așa că am hotărât să-mi rezerv dimineța investigațiilor proprii. Una din problemele întâmpinate a fost aceea că nu se gândise nimeni să le ceară numele celor care trecuseră prin Tynsham. Câteva persoane și-o aminteau reprobator; în rest, numele Josellei nu spunea nimănui nimic. Nici după ce le-am descris-o n-am înregistrat vreo reacție demnă de luat în seamă. Cert era că nu trecuse pe acolo nici o tânără — așa cum o înfățișasem eu — îmbrăcată în

costum de schi bleumarin. Însă, ce-i drept, ar fi putut foarte bine să fi fost îmbrăcată altfel. În cele din urmă, întrebările mele n-au făcut decât să-mi amplifice frustrarea și să-i exaspereze pe membrii comunității. Exista o vagă posibilitate ca Josella să fi fost tânăra care trecuse pe acolo cu o zi înainte de sosirea noastră, dar nu eram deloc convins că ar fi putut trece atât de ușor neobservată, fără să lase o cât de mică impresie în mintea cuiva — având în vedere sumedenia de prejudecăți...

Coker își făcu apariția abia la masa de prânz. Inspectase cea mai mare parte a împrejurimilor și examinase cu atenție șeptelul gospodăriei, aflând astfel câte dintre animale erau oarbe și câte mai puteau vedea. Controlase uneltele agricole și instalațiile mecanice, precum și sursele naturale de apă potabilă. Cercetase magaziile cu alimente și provizii. Descoperise câte dintre tinere erau oarbe dinainte de producerea catastrofei, iar lor le repartizase grupuri de nevăzătoare pe care să le învețe tot ce știau.

După cum observase, majoritatea bărbaților se aflau într-o stare lamentabilă, încurajați doar de asigurările optimiste ale pastorului că și ei pot contribui la înflorirea comunității, prin confecționarea multor lucruri folositoare, cum ar fi coșurile din nuiele, sau prin efectuarea a diverse operații de țesătorie — situație pe care a căutat imediat s-o amelioreze, dându-le sarcini pe măsură. În timpul unei scurte întrevederi cu Miss Durrant, îi spusese că, dacă nu găsește rapid o soluție prin care femeile

oarbe să preia o parte din munca istovitoare ce apasă pe umerii fetelor văzătoare, în cel mult zece zile comunitatea va intra în colaps și, de asemenea, dacă se va întâmpla cumva să fie ascultate rugăciunile preotului și li se vor alătura mai mulți nevăzători, putea fi absolut sigură că întregul loc se va duce de răpă. Continuase apoi cu o scurtă serie de observații, referitoare inclusiv la necesitatea de a face noi provizii și rezerve de alimente, precum și la confecționarea de unelte și instrumente care să le permită orbilor să efectueze munci folositoare, când domnișoara îl întrerupse brusc. Era evident că tânăra era mult mai îngrijorată decât arăta, însă aceeași rigiditate care o împinsese să rupă legăturile cu celălalt grup o determină și de astă-dată să izbucnească și să-i respingă nerecunoscătoare sugestiile, încheind cu informația răspicată că atât el, cât și opiniile sale nu se vor putea armoniza cu cele ale comunității ei.

— Problema ei este că vrea cu orice preț să fie șef, continuă el. E dreptul ei constituțional — dar încearcă să și-l exercite în lipsa oricăror principii nobile.

— Asta e o calomnie, i-am răspuns. De fapt, vrei să spui că principiile ei ireproșabile sunt cele care-o stimulează să creadă că totul cade în propria-i responsabilitate, simțind astfel că este de datoria ei să fie călăuza celorlalți.

— E cam același lucru, îmi răspunse el.

— Dar sună mai bine, am subliniat.

Se gândi câteva clipe:

— În orice caz, dacă nu începe să se organizeze în cel mai scurt timp, locul ăsta se va transforma într-un adevărat infern. Tu te-ai uitat prin împrejurimi?

Am negat, clătinând din cap, apoi i-am povestit pe scurt cum mi-am petrecut dimineața.

— Deci n-ai avut sorti de izbândă. Și-acum, ce vei face? mă întrebă el.

— Voi pleca în căutarea grupului lui Michael Beadley.

— Și dacă nu e cu ei?

— Sper să fie. Trebuie să fie. Unde în altă parte s-ar fi putut duce?

Dădu să răspundă, dar se opri și spuse:

— Cred c-am să vin cu tine. Sunt sigur că nici ei nu vor fi prea bucuroși să mă vadă, dar am să pot trece peste asta. Am văzut un grup care-a fost spulberat în numai câteva zile și e clar că și colectivitatea asta se va prăpădi — mai încet și, probabil, mai groaznic. Curios, nu-i așa? Intențiile decente par să fie cele mai periculoase lucruri în astfel de situații. Și chiar e păcat, fiindcă acest loc, în ciuda numărului mare de nevăzători, *poate* fi administrat destul de ușor. Sunt necesare o serie de acțiuni energice și bine organizate.

— Ai omis dorința de organizare.

— Da, așa e, admise el. Problema este că, în pofida a tot ce s-a întâmplat, locul ăsta nu reprezintă pentru ei un cămin. Nici unul nu consideră că se află acasă — ar fi o catastrofă să recunoască așa ceva. În străfundul inimii lor cred că sunt într-o

scurtă vacanță, într-o tabără, și așteaptă să se întâmple un miracol.

— Pe cât e de adevărat, pe atât e de surprinzător, am confirmat. Chiar și nouă ne-a luat ceva timp să înțelegem clar cum stau lucrurile, iar ei n-au văzut nici jumătate din câte am văzut noi. Dar, într-un fel, aici la țară, situația pare mai puțin catastrofală și stringentă.

— Dacă vor să supraviețuiască, vor fi nevoiți să realizeze cât mai rapid gravitatea stării de fapt, spuse Coker, privind în sală. Fiindcă nici o minune nu-i va putea salva.

— Mai dă-le un răgaz și vor înțelege, așa cum s-a întâmplat și cu noi. Ți-am mai zis, prea ești grăbit. Știi foarte bine că timpul nu mai înseamnă bani.

— Banii nu mai au importanță: timpul este esențial. Ar trebui să începă să se gândească la recoltele pe care le au de cultivat, la construirea unei mori, la strângerea nutrețului pentru animale...

L-am dezaprobat, dând din cap:

— Coker, aceste lucruri nu sunt deocamdată atât de urgente cum crezi. În orașe există încă tone întregi de făină și, după cum decurg lucrurile, puțini dintre noi se mai pot folosi de ele. Avem posibilitatea să trăim multă vreme cu stocurile existente. Prioritatea o reprezintă instruirea persoanelor oarbe, educarea și pregătirea lor pentru muncă, fiindcă altminteri nu vor fi capabile să facă nimic.

— Într-adevăr, dacă nu fac ceva în acest sens, fetele care nu și-au pierdut simțul vederii vor claca.

Și e de ajuns să cedeze una sau două, și întreaga comunitate va cădea pradă haosului.

N-am putut decât să-i dau dreptate.

După-amiaza târziu, am avut o întrevedere cu Miss Durrant. Între timp, nimeni nu părea să știe, sau nu-i păsa încotro plecase Michael Beadley și grupul lui, deși nu puteam să cred că nu lăsaseră măcar o informație pentru cei care ar fi dorit să-i urmeze. Miss Durrant nu se arată deloc mulțumită. Inițial crezusem că va refuza să-mi dezvăluie destinația. Și, după cum aveam să aflu, reținerea ei nu se datora preferinței mele pentru celălalt grup. A pierde încă un bărbat în putere însemna un dezavantaj semnificativ în circumstanțele date. Însă, cu toate acestea, nu-și manifestă slăbiciunea de a-mi cere să rămân, și-mi răspunse tăios:

— Intenționau să ajungă undeva în apropiere de Beaminster, în Dorset. Mai multe nu-ți pot spune.

I-am comunicat și lui Coker informația.

Privi în jurul său, dădu din cap în semn de regret și-mi zise:

— Prea bine. Mâine vom părăsi groapa asta de gunoi.

— Acum n-ai vorbit ca un englez, ci mai degrabă ca un colonist, i-am răspuns.

Când se făcu de nouă, eram deja la peste douăzeci de kilometri distanță, conducând prevăzători cele două camioane cu care veniserăm. Am discutat puțin pe tema continuării traseului într-un

autovehicul mai rapid, în caz că am fi donat cele două camioane comunității din Tynsham dar, în ceea ce mă privea, n-am vrut să renunț la mijlocul meu de locomoție, pentru că știam bine ce transportam în el. În afară de armele atât de disprețuite de Michael Beadley, reușisem să adun o mulțime de lucruri pe care le-aș fi găsit cu mare greutate în afara marilor orașe: un mic dispozitiv de iluminat, câteva pompe și mai multe cutii cu unelte. Desigur, toate aceste mărunțișuri ne-ar fi fost inutile ulterior, dar numai după ce-ar fi trecut perioada de ținere la distanță de orașe. Membrii comunității din Tynsham aveau posibilitatea să-și procure toate cele necesare din orașelele neafectate de molimă. Și, pentru ei, oricum nu ar fi contat prea mult câteva produse în plus, așa că ne-am continuat drumul încărcăți cu aceleași lucruri cu care sosiserăm.

Vremea era minunată. În zonele deluroase, aerul proaspăt nu fusese viciat, dar în majoritatea satelor atmosfera era destul de greu de respirat. N-am văzut decât rareori câte un cadavru, pe câmp, ori pe marginea drumului — însă din câte se părea, la fel ca și în Londra, instinctual, oamenii își găsiseră refugiu în locuri ascunse. Străduțele și drumurile din sate erau pustii, la fel ca și grădinile și câmpurile din împrejurimi — parcă, dintr-odată, oameni și viețuitoare, s-ar fi evaporat cu toții. Până când am ajuns în Steeple Honey.

În timp ce ne apropiam, coborând un deal lin, am avut în fața ochilor priveliștea unei localități ale

cărei case și clădiri se înghesuiseră toate dincolo de capătul unui pod de piatră ce trecea peste un pârâu cristalin. Părea un loc liniștit, unde căsuțe cochete, văruițe în alb, se aciuaseră în jurul unei biserici adormite de secole. Orășelul arăta ca și cum nimic nu i-ar fi tulburat tihna veche de-un veac a caselor cu acoperișuri din paie. Eram pe la jumătatea pantei, când o mișcare îmi atrase imediat atenția.

Dincolo de pod, pe partea stângă, una din case era așezată puțin oblic față de șosea, astfel încât îi puteam vedea foarte bine fațada principală. De pe rețele exterior atârna firma unui han, iar la fereastra de deasupra flutura ceva alb. Apropiindu-ne, am putut vedea figura unui bărbat care se aplecase mult în afara pervazului, agitând energic un prosop. Am crezut că este orb, pentru că altminteri ar fi ieșit să ne întâmpine pe drum. După vigoarea mișcărilor nu părea să fie bolnav.

I-am semnalizat lui Coker și, imediat după pod, am tras pe marginea șoselei. Bărbatul de la fereastră dădu drumul prosopului și, înainte să dispară, strigă ceva, dar nu l-am putut auzi din cauza zgomotului motorului. Am oprit camioanele. Liniștea era atât de profundă că-l auzeam tropăind grăbit pe scara din lemn a casei. Ușa se deschise și el ieși afară, ținându-și ambele mâini întinse în față. În aceeași clipă, asupra-i se năpusti fulgerător lujerul unei trifide ascunse în spatele gardului viu din stânga. Bărbatul urlă scurt, strident, și se prăbuși pe loc.

Mi-am luat imediat pușca și am urcat pe cabina camionului, căutând din priviri trifida ce pândează din umbra arbuștilor. În doar câteva clipe, am descoperit-o și i-am spulberat dintr-un foc lujerul.

Coker coborâse din camion și stătea foarte aproape de mine, privind spre bărbatul căzut la pământ și apoi spre trifida proaspăt frezată.

— Nu se poate!... crezi că-l *aștepta*? Întrebă el nedumerit. Trebuie să fi fost pură întâmplare... Nu avea de unde să știe că va ieși... Spune-mi că nu-i posibil!

— Chiar să nu fie posibil? Atacul a fost imparabil și fulgerător, i-am răspuns.

Coker mă privi neliniștit.

— Executat perfect. Dar nu e cu puțință! Doar nu vrei să spui că...?

— Sunt multe lucruri pe care oamenii nu vor să le accepte în privința trifidelor, i-am răspuns, adăugând: De fapt, prin împrejurimi s-ar putea să mai fie câteva.

Am verificat cu grijă arbuștii din apropiere, ca să nu mai avem alte surprize.

— Mi-ar prinde bine o tărie, sugerează Coker.

Micul bar al hanului, în afară de praful de pe tejghea, arăta perfect normal. Ne-am turnat fiecare câte un pahărel cu whisky. Coker dădu pe gât băutura și mă privi îngrijorat:

— Nu mi-a plăcut deloc ce-am văzut. Absolut deloc. Bill, tu trebuie să știi mai multe despre monștrii ăștia. Nu era posibil — trebuie să fi fost o simplă întâmplare, nu-i așa?

— De fapt... mi-am început eu răspunsul, dar m-am oprit brusc și am ascultat bătăile sacadate ce răsunau de-afară. M-am ridicat, am deschis fereastra și i-am oferit trifidei deja coafate și cartușul de pe cealaltă țeavă. Am tras de astă-dată chiar la baza lujerului, și răpăiala amuți.

— ...problema cu trifidele, am continuat, în timp ce turnam al doilea pahar, este că nu știm încă multe lucruri în legătură cu ele.

I-am povestit apoi două din teoriile lui Walter, și el tresări:

— Doar nu vrei să spui că prin acele răpăituri chiar „vorbesc” una cu alta?

— Încă n-am ajuns la o concluzie, dar nu cred că greșesc dacă afirm că poate fi un soi de semnalizare. Walter chiar era convins că plantele „vorbesc”, și el le cunoștea mult mai bine decât oricine altcineva.

Am scos cele două cartușe goale și am încărcat arma.

— Și chiar a menționat superioritatea pe care o au în fața unui orb? Întrebă el.

— Da, și asta în urmă cu câțiva ani, am subliniat.

— Chiar și așa, nu poate fi decât o coincidență stranie.

— Te grăbești, ca întotdeauna, i-am răspuns. Dacă te străduiești suficient și ești destul de răbdător, ai să vezi că aproape fiecare lovitură a sortii poate fi considerată o stranie coincidență.

Ne-am terminat băutura și ne-am ridicat să plecăm. Coker aruncă o privire pe fereastră și mă apucă imediat de braț, arătându-mi spre ieșire: două trifide își făcuseră apariția de după colț și înaintau balansându-se către arbuștii unde-și găsisese adăpost prima surată. Am așteptat până când s-au oprit, și le-am decapitat rapid pe amândouă. Am hotărât să ieșim pe fereastră, ca să fim în afara razei de acțiune a vreunei trifide care s-ar fi putut ascunde în dreapta intrării, și ne-am îndreptat foarte precauți spre camioane.

— Ce zici, o altă coincidență? Sau veniseră să vadă ce s-a-ntâmplat cu amica lor? întrebă Coker.

Am părăsit localitatea și, în timp ce înaintam pe șoselele înguste din zonele rurale, vedeam, spre deosebire de călătoria anterioară, din ce în ce mai multe trifide. Sau poate că mi se părea, pentru că devenisem mai conștient de prezența lor... Poate că nu întâlniserăm, până atunci, decât puține pentru că parcurseserăm numai artere principale. Știam din experiență profesională că evitau suprafețele dure, probabil deoarece le produceau mult disconfort celor trei membre rădăcinoase. Însă, în scurt timp, am fost convins că nu m-am înșelat și începu să nu-mi mai dea pace gândul că nu se arătau deloc indiferente de prezența noastră — deși nu puteam fi sigur că acelea pe care le vedeam din când în când venind spre noi din mijlocul câmpurilor își aleseseră dinainte acea direcție.

Un incident semnificativ s-a petrecut nu peste multă vreme, când am fost ținta unui atac nereușit.

De pe marginea drumului, ascunsă într-un șir de tufișuri, o trifidă atacase cabina. Din fericire, nu era un specimen experimentat în lovirea unui vehicul în mișcare, fiindcă-și pornise atacul prea devreme și nimerise direct în parbriz, stropindu-l cu câteva picături de venin. Până să apuce să lovească din nou, trecusem de ea. Din acel moment am hotărât, în ciuda zăpușelii, că este mai sănătos să merg cu geamul închis tot restul drumului.

La trifide nu mă mai gândisem de mai bine de-o săptămână și, dacă nu ni s-ar fi încrucișat drumurile, probabil că nici nu m-ar fi preocupat prea mult. Cele văzute în curtea și grădina Josellei, ca și grupul ce-mi atacase oamenii în apropiere de Hampstead Heath, mă neliniștiseră într-o oarecare măsură — dar în cea mai mare parte a timpului avusesem lucruri mult mai importante cu care să-mi bat capul. Acum însă, analizând evenimentele din ultima parte a călătoriei, și anume, starea în care se afla satul Tynsham înainte ca Miss Durrant să-l curețe cu ajutorul armelor, precum și starea localităților pe unde tocmai trecusem, începeam să mă întreb cât de însemnat era rolul trifidelor în dispariția locuitorilor.

În satul următor am condus mai încet, ca să putem observa împrejurimile. În câteva grădini am zărit mai multe cadavre, și în apropierea fiecăruia am putut distinge și câte o trifidă. Din câte se părea, trifidele pândeau și atacau numai în locurile unde aveau în apropiere pământ afânat în care să-și poată înfige rădăcinile, pentru perioada cât erau

nevoite să aștepte. În fața căminelor cu ieșire direct în stradă, rareori am văzut câte un cadavru, și niciodată o trifidă păzindu-l.

Aș putea spune, ca simplă presupunere, că sătenii porniți în căutarea hranei — cei mai mulți dintre ei, în orice caz — puteau rămâne în afara oricărui pericol câtă vreme nu părăseau zonele asfaltate și pietruite, dar imediat ce treceau prin apropierea unei grădini, ori a unui spațiu verde, chiar și îngrădit cu ziduri înalte, riscau să fie doborâți de loviturile fatale ale trifidelor. Mai mult ca sigur, unii dintre cei loviți strigaseră neputincioși, alarmându-i și îngrijorându-i din ce în ce mai mult pe cei rămași la adăpostul caselor. Când și când, mânați de foame, își încercaseră și alții norocul. Unii, suficient de norocoși, poate că reușiseră să se întoarcă acasă, dar cei mai mulți ajungeau să rătăcească până cădeau epuizați, ori sfârșeau doborâți de trifide. Cei care hotărâseră să nu iasă din case și aveau în curte o grădină, înțeleseseră probabil ce se petrece — auzind șfichiuiturile fatale, și realizaseră că nu le rămâneau decât două opțiuni: ori rămâneau în case și mureau de foame, ori își încercau norocul și riscau să aibă aceeași soartă ca și vecinii sau membrii familiilor lor. Știam că mulți se vor încăpățâna să nu iasă afară, trăind cu câte provizii aveau până la sosirea ajutorului ce nu avea să vină niciodată. În aceeași situație trebuie să se fi aflat și sărmanul bărbat din hanul de la intrarea în Steeple Honey.

De asemenea, nu excludeam posibilitatea să fi existat totuși grupuri izolate de supraviețuitori în satele traversate. Ceea ce nu-mi alunga deloc gândurile sumbre și mă aducea din nou în fața dilemei cu care mă confruntasem și în Londra: pe de o parte, datoria-mi spunea că trebuie să-i gălesc și să-i ajut, așa cum îmi dictau principiile și standardele lumii civilizate, să-i salvez de la sfârșitul fatal ce-i aștepta; pe de altă parte însă, era frustrarea de a ști că orice încercare de oprire a inevitabilei lor prăbușiri era sortită eșecului.

Aceeași veche întrebare: ce puteam să fac? Chiar de-aș fi avut cea mai de nezdruncinat voință din lume, n-aș fi reușit decât să le prelungesc agonia. Și, într-adevăr, pentru o vreme, mi-aș fi domolit muștrările de conștiință, dar în final tot mi-aș fi văzut zădărnice toate eforturile și bunele-mi intenții.

Mi-am spus cu hotărâre că nu avea nici un rost să mă aventurez într-o zonă devastată de cutremur, unde clădirile continuau să se prăbușească — salvarea nu poate începe decât după ce replicile seismice au încetat. Numai că logica nu-mi potolise deloc zbuciumul lăuntric. Bătrânul doctor avusese perfectă dreptate în privința greutății de adaptare mentală și sufletească...

Trifidele reprezentau o problemă complexă și întru totul neașteptată. În afară de plantațiile ce aparțineau companiei la care lucrasem, mai existau și alte pepiniere, unde erau cultivate trifide, fie

pentru cumpărători particulari, fie pentru a fi vândute unor firme interesate să le utilizeze în diverse scopuri. Iar toate aceste culturi, din rațiuni climaterice, se întindeau mai ales în sudul țării. Dar dacă ceea ce văzusem era doar o mică parte din trifidele ce reușiseră să scape și să se împrăștie în regiune, însemna că puteau fi în număr mult mai mare decât bănuiam. La fel de îngrijorătoare era și perspectiva, foarte probabilă, ca zi de zi tot mai multe plante să ajungă la maturitate și să le înlocuiască astfel pe cele ciuntite, care de-acum erau libere să-și regenereze lujerii amputați...

După alte două opriri, una pentru alimentarea cu combustibil și cealaltă pentru a mânca, am mers mai repede și am reușit să ajungem în Beaminster în jurul orei patru și jumătate. Până în centrul orașului nu am găsit nici un semn al prezenței grupului lui Beadley.

La prima vedere, la fel ca în celelalte localități, locul era lipsit de viață. Strada cu magazinele principale era și ea pustie, cu excepția a două camioane parcate lângă trotuar. Am rulat încă vreo douăzeci de metri, când un bărbat ieși dintre camioane, ridicându-și pușca spre mine. Trase un foc, țintind dinadins deasupra cabinei, apoi coborî ținta.

XII. CAPĂT DE LINIE

Când am de-a face cu atare avertismente, prefer să nu intru în polemică. Așa că am oprit camionul.

Bărbatul era solid și blond. Ținându-și arma cu îndemânare și familiaritate, îmi făcu de două ori semn cu capul să cobor. Am coborât și mi-am ridicat brațele. În timp ce mă apropiam, din spatele camionului ieșise un alt bărbat, însoțit de-o tânără. Din spate se auzi atunci vocea lui Coker:

— Prietene, poți să lași arma deoparte și hai să dăm cărțile pe față.

Privirile blondului se îndreptau acum către Coker. În acel moment aș fi putut să-l dezarmez, dar am preferat să-l liniștesc:

— Are dreptate. Și, oricum, suntem pașnici.

Bărbatul coborî țeava puștii, fără prea multă convingere. Coker ieși din spatele camionului meu, care-i servise drept paravan și-i mascase ieșirea din cabină.

— Ce înseamnă asta? Am ajuns să ne omorâm între noi? Întrebă el.

— Sunteți doar doi? Își exprimă mirarea blondul.

Coker îl privi sarcastic:

— La câți te-ai fi așteptat? La o congregație? Da, suntem numai doi.

Cei trei răsuflară ușurați. Blondul ne explică:

— Am crezut că sunteți o bandă de prin alte orașe, fiindcă ne așteptam să vină aici în căutarea hranei.

— Aha, îi răspunse Coker. Ceea ce înseamnă că n-ați mai ajuns și-n alt oraș. Dacă asta-i singura voastră grijă, atunci puteți sta liniștiți. Grupurile care au mai rămas pe acolo, momentan, așteaptă ca hrana să vină ea la ei. De fapt, ca să zic așa, nu vă deosebiți prea mult.

— Așadar, nu crezi că vor veni aici?

— Sunt convins că n-o vor face, îi răspunse, privindu-i pe toți trei și continuă: Voi faceți cumva parte din grupul lui Beadley?

Răspunsul negativ a fost prompt și categoric.

— Păcat, spuse Coker. După atâta amar de vreme am fi putut să avem și noi puțin noroc.

— Ce-i cu grupul ăsta al lui Beadley? întrebă blondul.

Eram obosit și foarte însetat după atâtea ore de condus în zăduful din cabină, așa că le-am sugerat să nu mai stăm în mijlocul drumului și să ne continuăm discuția într-un loc mai răcoros. Am trecut printre camioanele lor, am ocoli lăzi cu biscuiți, cutii cu ceai, saci cu zahăr, pungi cu sare, calupuri de șuncă și alte provizii, și am intrat într-un mic bar

din apropiere. În fața halbelor cu bere, Coker și cu mine le-am oferit versiunea prescurtată a peripețiilor noastre și informațiile pe care le dețineam, apoi a venit rândul lor să povestească.

Cei trei erau componenții activi ai unei echipe formate din șase persoane — celelalte două femei și un alt bărbat rămăseseră în vila ce le servea de sediu.

Marti, 7 mai, pe la amiază, blondul și tânăra de față călătoreau cu mașina spre vestul țării, intenționând să-și petreacă o vacanță de două săptămâni în Cornwall. Călătoria fusese plăcută, până în apropiere de cotitura spre Crewkerne, unde le ieșise în cale un omnibuz. Coliziunea a fost destul de dură, și ultimul lucru pe care și-l aminteau era imaginea înspăimântătoare a mașinii înalte ca o faleză ce se prăvălea peste ei.

Ulterior, când s-a trezit întins în pat, a fost surprins, așa cum fusesem și eu, de tăcerea mormântală din jur. În afară de câteva zdrelituri, o durere de cap atroce și două-trei cucuie, nu se accidentase grav. Văzând că nu vine nimeni la el, hotărâse să afle ce se petrece și, astfel, descoperise că era internat într-un mic spital de țară. Într-unul din saloane își găsisse prietena și alte două femei, dintre care una era conștientă însă imobilizată la pat, cu un picior și unul din brațe puse în ghips. Într-altă cameră a găsit doi bărbați — unul cu piciorul fracturat și, de asemenea, în ghips, iar celălalt era însoțitorul lui de acum. În total, fuseseră acolo unsprezece persoane; opt dintre ele nu-și

pierduseră văzul. Dintre cei orbi, doi erau grav bolnavi și abia mai puteau vorbi. În ceea ce privea personalul medical, nici urmă de el. Spre deosebire de mine, ei au trecut prin experiențe mult mai dificile. În speranța că va veni cineva ca să pună lucrurile la punct, au hotărât să rămână în spital și să-i ajute cât pot pe suferinzi. Însă habar n-aveau de boala celor doi orbi și nici nu știau ce tratament să le acorde. Tot ce-au putut face a fost să-i hrănească și să încerce să le aline durerile. Din păcate, a doua zi s-au stins din viață. Unul din bărbați a dispărut fără urmă, iar restul răniților, care se dovediseră a fi localnici și fuseseră spitalizați ca urmare a răsturnării autobuzului, odată însănătoșiți, au plecat în căutarea rudelor și a familiilor. Astfel, grupul se redusese la numai șase membri, iar doi dintre ei aveau câte un picior în ghips.

În scurtă vreme, au înțeles că trecuse prea mult timp ca să mai aștepte vreun ajutor din afară, și că, o vreme, erau nevoiți să se descurce singuri — deși în momentele acelea nici nu-și imaginau proporțiile catastrofei. Prin urmare, au hotărât să părăsească spitalul și să găsească un loc potrivit să le ofere o protecție concretă, mai ales că-și imaginau că în orașele mari erau destule persoane văzătoare, care profitaseră de dezordinea socială și impuseseră probabil legea junglei. Zilnic se așteptau să fie asaltați de acele bande care, odată ce terminau stocurile și proviziile din orașe, aveau să devasteze celelalte localități cu disperarea unui nor de lăcuste înfometate. Din acest motiv, principala lor grijă era

să adune destule provizii și să fie pregătiți în caz de asediu.

Când i-am asigurat că este puțin probabil să se întâmple așa ceva, s-au privit puțin nedumeriți.

Era un trio destul de bizar. Bărbatul blond, pe numele său Stephen Brennell, fusese agent la bursă, iar frumoasa lui prietenă, o tânără zveltă și grațioasă, deși uneori se dovedea capricioasă și superficială, nu părea deloc surprinsă de ceea ce i-ar fi putut oferi viața în continuare. Până nu de mult, își încercase norocul în mai multe domenii: creatoare de modă, roluri minore în pelicule cinematografice, câteva încercări ratate de a ajunge la Hollywood, animatoare în câteva cluburi obscure — plus alte felurite activități ce ar fi putut-o ajuta să-și dezvolte calitățile; și, după cum ne spusese, vacanța pe care intenționa să o petreacă în Cornwall fusese una din oportunitățile ce i se oferiseră în acest sens. Tânăra era absolut convinsă că nu se întâmplase nimic în America și că nu va mai dura mult până când vor sosi americanii și vor pune totul la punct. Era cea mai liniștită și mai încrezătoare persoană întâlnită de mine de la momentul producerii catastrofei. Din când în când, totuși, am surprins-o suspinând după luminile strălucitoare și sperând că americanii se vor grăbi să ni le reaprindă, cât de curând.

Cel de-al treilea membru al grupului era un tânăr brunet, ambițios și destul de invidios. Muncise din greu și reușise să strângă ceva bani, ca să-și îplinească visul și să-și deschidă propriul

magazin cu aparate radio. „Uitați-vă la Ford, ne spuse el, sau la Lordul Nuffield¹ — care a început c-un magazinaș de biciclete și iată unde-a ajuns! Același drum mi-am dorit și eu. Dar acum totul a devenit un haos! Nu e drept!” Soarta, după cum vedea el, n-a mai vrut să-i protejeze pe cei ca Ford sau Nuffield — dar el nu avea de gând să renunțe pentru nimic în lume. Evenimentele la care asistam nu însemnau pentru el decât o încercare, o probă, și o va trece cu brio — așa încât, într-o bună zi, își va deschide magazinul, și va călca apăsător pe prima treaptă a scării ce-l va duce direct în împărăția miliardarilor.

Ceea ce ne-a dezamăgit la ei era că nu știau nimic despre grupul lui Michael Beadley. Singurii oameni întâlniți fuseseră în apropierea unui sat dincolo de care începea cartierul Devon, unde doi bărbați înarmați cu carabine îi avertizaseră să nu mai încerce să revină prin acele locuri. Cei doi bărbați păreau să fie localnici. Coker credea că putea să fi fost vorba de un grup mic.

— Pentru că dacă ar fi fost un grup numeros, fără îndoială că ar fi dat dovadă de mai multă amabilitate, își continuase el punctul de vedere. Dacă oamenii lui Beadley au ajuns în aceste regiuni, trebuie să existe o modalitate să-i găsim.

¹ William Morris, lord Nuffield (1877–1963), supranumit „Henry Ford al Angliei”, unul dintre cei mai de seamă industriași englezi, fondatorul companiei constructoare de mașini Morris Motors Ltd, recunoscută ca fiind printre cele mai bune la nivel mondial, după primul război (n. tr.).

Apoi, se întoarse către blond și-l întrebă direct:

— Ce-ați zice dacă am veni și noi aici? O să ne vedem de treburile noastre și după ce-i vom găsi, negreșit, ne va fi mai bine tuturor.

Cei trei s-au privit întrebători, apoi consimțiră.

— Bine. Dați-ne o mână de ajutor la încărcarea proviziilor și ne-am înțeles, îi răspunse bărbatul.

După cum arăta, bătrânul conac Charcott fusese în trecut o clădire fortificată; acum însă, consolidările erau în toi. Șanțul de apărare împrejmuitor fusese secăt cu multă vreme în urmă, iar Stephen era de părere că l-ar fi putut umple foarte ușor cu apă, dacă arunca în aer porțiunile astupate și distrugea sistemul de canalizare. Când i-am sugerat că nu e nevoie de o asemenea muncă, ne privise dezamăgit și puțin visător. Zidurile din piatră ale conacului erau destul de groase; la cel puțin trei dintre ferestrele fațadei principale montaseră puști mitralieră, iar alte două se aflau poziționate pe acoperiș. Înăuntru, în sala mare, depozitaseră un mic arsenal de mortiere, dinamită, bombe și — ne arătă mândru — mai multe aruncătoare de flăcări.

— Găsiserăm prin apropiere un depozit de muniție, ne explică el, și am hotărât că n-ar strica să pierdem o zi întreagă pentru a transporta aici câteva mașinării din astea.

În timp ce priveam impresionat armamentul mi-am dat seama, pentru prima dată, că dezastrului inițial ar fi putut foarte bine să-i urmeze o altă catastrofă, de proporții mai reduse. Dacă zece sau

cincisprezece la sută din populație ar fi scăpat nevătămată, pretutindeni s-ar fi constituit mici comunități asemănătoare acestora și ar fi început să se măcelărească unele pe altele, fie pentru a-și apăra propriile vieți, fie pentru a respinge atacurile celor înfometați. Însă după cum stăteau lucrurile, pregătirile de război ale lui Stephen fuseseră inutile. Existau totuși câteva instrumente ce s-ar fi putut dovedi foarte utile. Arătând înspre aruncătoarele de flăcări, i-am spus:

— Sunt perfecte pentru trifide.

Îmi răspunse zâmbind larg:

— Într-adevăr, foarte eficiente. De fapt, de asta le-am și adus. Evident, este singurul tip de armă care le poate termina definitiv. Gloanțele nici măcar nu le clintesc din loc, dar o singură vâlvătaie este suficientă pentru a le face să se zvârcolească până devin cenușă.

— Ați avut necazuri cu ele? l-am întrebat.

Răspunsul său îmi dădu de înțeles că nu se confruntaseră cu mari probleme. Din când în când, mai apăreau câte două-trei exemplare, însă le prăjeau fără să stea prea mult la discuții. De cele câteva ori când ieșiseră în împrejurimi, avuseseră norocul să scape atacurilor acestora, dar în general nu ieșiseră din mașini decât în zonele cu clădiri, unde erau puține șanse să fie pândiți de vreo trifidă.

În acea seară, după lăsarea întunericului, ne-am urcat cu toții pe acoperiș. Era destul de devreme și încă nu răsărise luna. Încercam să deslușim ceva în

peisajul întunecat care ni se așternea în față, dar n-am reușit să zărim nici măcar o luminiță cât un vârf de ac. Pe parcursul zilei, membrii grupului nu observaseră nici o urmă de fum. Când ne-am întors în salonul luminat de lămpile cu gaz, am simțit cum mă învăluie deprimarea.

— Am putea face altceva, sugeră Coker. Împărțim teritoriul în sectoare mai mici și îi căutăm în fiecare dintre ele.

Dar nici el nu părea convins de ce spune. Probabil, la fel ca și mine, se gândea că Beadley ar fi semnalizat pe timpul zilei printr-o coloană de fum, iar noaptea cu o sursă de lumină.

În cele din urmă, pentru că nimeni nu venise cu o propunere mai bună, am trecut la împărțirea zonei în sectoare, având grijă ca fiecare zonă să aibă cel puțin o clădire, o colină sau o zonă mai înaltă, care să ne ofere o perspectivă amplă.

A doua zi am urcat într-un camion și am pornit spre centru, de unde ne-am împrăștiat, fiecare la volanul câte unui autovehicul mai mic.

A fost cea mai tristă și mai melancolică zi, după cea trăită în Westminster, când încercasem să dau de urma Josellei.

La început, nu i-am simțit deloc amărăciunea. De vină erau, probabil, șoseaua liberă, netedă în soare, verdele proaspăt și reconfortant al începutului de vară, indicatoarele impasibile „Spre Exeter” și către zona de vest, locuințele și căminele care arătau ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat,

puținele păsări zărite ici-colo, sau iarba și florile sălbătice de pe marginea drumului, neschimbate.

Dar cealaltă față a imaginii nu era la fel de relaxantă. Pe câmpuri zăceau moarte sau orbecăiau o mulțime de vite, în timp ce altele mugeau și se chinuiau căzute la pământ. În vreme ce unele ovine își acceptaseră cu resemnare soarta și sucombaseră împleticite în firele de sârmă ghimpată sau agățate în tufele de mure, altele pășunau orbecăind pe unde apucau, ori se prăbușeau înfometate, cu priviri oarbe, acuzatoare.

Fermele deveniseră locuri de care nu te puteai apropia din pricina dezgustului. Din motive de siguranță, mi-am permis să-mi ventilez habitacul coborând geamul numai un centimetru, și închi-zându-l îndată ce mă apropiam de câte o fermă.

Trifidele însă se simțeau în largul lor. Unele traversau alene câmpiile, în timp ce altele așteptau nemișcate printre arbuști. În curțile mai multor ferme își stabiliseră reședința în apropierea gropilor cu bălegar, așteptând ca procesul de putrefacție a animalelor să ajungă la stadiul potrivit asimilării. Însă, de această dată, le-am privit cu mai multă aversiune ca oricând. Erau bestiile oribile create de unii din noi, fiarele, monștrii pe care alții, în nepăsarea lor, hotărâseră să-i înmulțească și să-i răspândească în întreaga lume. Și nici măcar nu puteam da vina pe natură, pentru că erau propriile noastre creații — la fel ca atâtea încântătoare specii de flori, sau grotești rase de câini... Începusem să le detest nu doar pentru că le plăcea să se hrănească

cu stârvuri și putreziciuni, ci, mai ales pentru că profitau și înfloreau pe seama dezastrului nostru...

Pe măsură ce trecea ziua, singurătatea mă năpădea tot mai mult. Hotărât să-mi duc la bun sfârșit sarcina, am oprit pe fiecare deal sau colină din zonă, scrutând ținuturile atât cât îmi permiteau lentilele binocului. La un moment dat am văzut o coloană de fum și am pornit numaidecât într-acolo, dar n-am găsit decât o haltă feroviară pe a cărei linie ardea o mică garnitură de tren. N-am reușit să aflu cauza incendiului, pentru că n-am găsit pe nimeni în preajmă. Cu altă ocazie, un steag ce flutura pe un catarg mă trimisese degrabă către o casă cufundată într-o liniște mormântală — deși interiorul nu-i era pustiu. Apoi, pe vârful unui deal îndepărtat am zărit o unduire lăptoasă: prin binoclu am văzut cum vreo șase oi alergau bezmetice, gonite de o trifidă care încerca în zadar să le înțepe prin lâna lor mițoasă și deasă. Nu am văzut însă nici țipenie de om.

La prânz n-am zăbovit mult, ci am mâncat repede, ascultând tăcerea care începea să mă calce pe nervi tot mai mult și dorindu-mi să ajung cât mai repede în mașină, unde îmi putea ține companie zgomotul motorului.

În astfel de situații imaginația îi poate juca feste oricui. La un moment dat mi se păruse că văd un braț făcându-mi semne de la o fereastră, dar când am ajuns acolo am văzut că era o simplă creangă ce se legăna încet în bătaia vântului. Mai târziu, am zărit un bărbat care se oprise în mijlocul unui câmp

și se întorsese către mine, privindu-mi mașina fără să se clikească; însă imediat ce am dus binoclul la ochi am înțeles că n-avea nici cum să se întoarcă, nici cum să privească — era o simplă sperietoare de ciori. De câteva ori am auzit voci, glasuri ce acopereau huruitul motorului și parcă mă strigau; am tras imediat pe dreapta și-am oprit motorul. Nu erau glasuri, ci — undeva foarte departe — mugetele jalnice ale unei vaci nemulse.

Mă gândeam că nu e cu putință să nu mai existe oameni, oricât de puțini, care să fi scăpat și care-și imaginau că sunt singurii supraviețuitori. Numai că nu reușeam să-i găsesc. Mi-a părut rău și pentru ei, la fel de mult ca pentru toți ceilalți pieriți în catastrofă.

După-amiaza, dezamăgit și deznădăjduit, m-am încăpățânat să continui căutarea, pentru că nu îndrăzneam să permit certitudinii că totul e pierdut să pună stăpânire pe mine. În cele din urmă, m-am consolat cu gândul că, dacă într-adevăr exista un grup în zona ce-mi fusese repartizată, acesta s-a ascuns de noi în mod deliberat. Desigur, n-am putut cerceta fiecare străduță și alee mărginașă, însă știam că sunetul strident al claxonului, pe care-l folosisem neîncetat, putea fi auzit în fiecare colțișor al cartierului. Terminându-mi căutarea, mai trist și mai abătut ca niciodată, m-am întors la locul unde parcasem camionul. Am ajuns primul la locul nostru de întâlnire, așa că, pentru a-mi trece timpul și pentru că aveam neapărată nevoie să-mi

păstrez liniștea interioară, am intrat într-o cârciumă din apropiere și mi-am turnat un pahar cu brandy.

Următorul sosit a fost Stephen. Am observat că scurta lui campanie îl afectase la fel de mult ca și pe mine, pentru că răspunse privirii mele întrebătoare cu o negație scurtă din cap și se îndreptă către sticla abia începută. După zece minute se întoarse și tânărul cel ambițios, aducând cu el pe un altul, un ins cu părul răvășit și privirea rătăcită, care părea să nu se mai fi spălat și bărbierit de câteva săptămâni. Individul, după cum arăta, era un vagabond, un om al străzii. Într-o seară, așa cum ne povesti chiar el, fără să știe exact data, găsisese un hambar confortabil unde hotărâse să-și petreacă noaptea. Fiindcă în acea zi parcursese mai mulți kilometri decât de obicei, adormise aproape imediat ce-a pus capul jos. A doua zi s-a trezit în coșmarul în care ne zbăteam cu toții și încă nu știa foarte sigur dacă el își pierduse mințile sau dacă nu cumva întreaga lume înnebunise. Prima variantă părea să fie valabilă doar într-o oarecare măsură, dar, în orice caz, tânărul ne demonstrează că nu-și pierduse deloc luciditatea, nici îndemânarea de a goli o halbă de bere.

La o jumătate de oră, apăru și Coker, însoțit de un cățel alsacian și de-o bătrână matusalemică. Femeia se îmbrăcase cu cele mai bune veșminte, iar curățenia și politețea ei contrastau puternic cu comportamentul celui venit înaintea ei. Se opri în pragul cârciumii și, cu o ușoară ezitare, privi spre Coker. Acesta începu imediat să facă prezentările:

— Dânsa este doamna Forcett, unic proprietar al lanțului universal de magazine Forcett, plus a zece vile, două restaurante și a unei biserici numite Chippington Durney. Dar, cel mai important este că doamna Forcett știe să gătească. Și, Doamne, ce bine mai gătește!

Doamna Forcett ne salută respectuoasă, pășind cu încredere spre masa la care stăteam, apoi se așează rezervată, consimțind să fie servită cu un pahar de porto, urmat de încă unul.

Răspunse curiozității noastre, și ne mărturisi că dormise neîntoarsă, încă de la începutul serii fatale și până a doua zi. Nu ne dezvălui motivul exact al letargiei, iar noi am socotit că este mai civilizat să nu intrăm în amănunte. Așadar, continuase să doarmă profund până la prânz, dar, simțindu-se destul de rău, nu se dăduse jos din pat decât pe la trei după-amiaza. I se păruse puțin bizar și totodată providențial că nu-i solicitase nimeni prezența în magazin. Câteva minute mai târziu, ieșind pe ușă, a rămas foarte surprinsă când a văzut în grădină „una din acele oribile trifide”, iar pe aleea din fața porții un bărbat întins pe caldarâm — de fapt, nu-i remarcase decât picioarele. Voise să-l ajute pe sărmanul om; în momentul în care era gata să treacă pragul, trifida își pornise lovitura, dar bătrâna trântise ușa la țanc. Momentul acela atât de dificil pentru ea, precum și amintirea evenimentului o răvășiră atât de mult, încât își mai turnă un pahar cu porto.

După incident, hotărâse că-i mai înțelept să aștepte până când avea să apară cineva și să o

scape de trifidă, ajutându-l totodată și pe bietul om căzut în fața porții. I se păruse destul de straniu că dura atât de mult până să vină cineva să clarifice lucrurile, însă nu-și făcuse prea multe griji, mai ales că avusese la dispoziție proviziile și alimentele din magazin, stocuri care-i puteau asigura supraviețuirea destul de mult timp. Astfel, ne povesti turnându-și un al patrulea pahar cu porto, a continuat să aștepte răbdătoare, până azi, când Coker zărise fumul ce ieșea pe coșul casei, intrase în curte și spulberase dintr-un foc lujerul trifidei.

După ce-l servise cu o masă copioasă, Coker i-a oferit în schimb mai multe sfaturi. Nu-i fusese deloc ușor să accepte starea de fapt a lucrurilor. Drept urmare, Coker îi sugerase că ar fi mai bine să se convingă singură și să arunce o privire prin zonă, dar să fie cu mare băgare de seamă la trifide, spunându-i că se va întoarce în jurul orei cinci, pentru a afla ce a hotărât. Când a revenit, la ora stabilită, a găsit-o aranjată, cu bagajele făcute și pregătită de plecare.

Seara, odată întorși în conacul Charcott, ne-am strâns în jurul hărții. Coker trecuse la încercuirea altor arii de căutare, în timp ce noi toți îl priveam deloc entuziasmați. Stephen rupse tăcerea și îi spuse ce gândeam cu toții, probabil exact ceea ce gândise și Coker:

— Am verificat deja o zonă de aproape două sute de kilometri. Este clar că nu se află în această regiune. Fie informația este greșită, fie s-au hotărât să nu se oprească aici și au mers mai departe. După

cum văd eu, nu are nici un rost să mai continuăm căutarea astfel.

Coker își lăsa compasul pe masă:

— Așadar, ce propui?

— Ei bine, din aer sunt sigur că putem survola rapid cea mai mare parte a cartierului. În acest fel, avem șanse mult mai mari să descoperim pe cineva, fiindcă nimeni nu va ignora zgomotul puternic al motorului și, într-un fel sau altul, va încerca să semnalizeze.

Coker confirmă, dând din cap:

— Într-adevăr, de ce nu ne-am gândit până acum la această soluție? Cel mai bun ar fi un elicopter — dar unde să-l găsim, și cine să-l piloteze?

— Eu aș putea să-l manevrez destul de ușor, spuse, încrezător, tânărul ambițios.

Glasul însă îl trădase.

— Ai mai pilotat astfel de aparate? îl întrebă Coker.

— Nu, recunosc tânărul, dar nu cred să fie prea greu, odată ce-i prinzi șpilul.

— Hm, răspunse Coker, privindu-l cu rezerve.

Stephen își aminti că, nu departe de noi, se aflau două baze ale forțelor aeriene britanice, iar în apropiere de Yeovil exista o firmă care închiria avioane și elicoptere.

În ciuda îndoielilor noastre, tânărul se dovedi chiar foarte priceput. Fiind absolut convins că abilitatea înăscută de manevrare a mașinăriilor nu-l va dezamăgi, reuși, după o jumătate de oră de

practică, să conducă elicopterul cu destulă dexteritate și-l aduse în Charcott.

Timp de patru zile am survolat în cercuri vaste întregul ținut. În primele două zile, Coker a fost observatorul, iar în următoarele două l-am înlocuit cu. În total, am descoperit zece mici grupuri de supraviețuitori, dar nici unul nu știa nimic despre echipa lui Beadley și nici despre Josella. Cele mai multe dintre grupuri erau constituite din două sau trei persoane, unul singur fiind format din șapte. Înainte să aterizăm în dreptul fiecărui grup, ne semnalizau cu toții entuziasmați, ne întâmpinau cu mare bucurie și speranță, dar interesul și însuflețirea le dispăreau brusc de cum aflau că suntem o echipă similară lor și nu vârful de lance al unei forțe naționale de salvare. Nu le-am putut oferi nimic în plus față de ceea ce deja își procuraseră. Datorită dezamăgirii pe care le-o produceam, câte unii își pierdeau cumpătul și începeau chiar să ne amenințe, dar majoritatea se resemnau deznădăjduiți. Ca regulă, cei mai mulți nu se arătaseră dornici să se alăture altor grupuri, fiind mai degrabă convinși că soluția cea mai bună este să adune cât mai multe provizii și să se baricadeze în case până la sosirea americanilor care aveau negreșit să vină și să-i salveze — o idee fixă, ce părea să câștige tot mai mult teren printre ei. Sugestiile noastre referitoare la ipoteza că, la fel ca și noi, americanii — adică puținii lor supraviețuitori — erau mult prea ocupați să-și asigure protecția propriilor vieți, au fost primite cu

reproșuri și răceală. Americanii, după cum ne încredințau ei, n-ar fi permis pentru nimic în lume ca o asemenea catastrofă să se producă în țara lor. Cu toate acestea, și în pofida fixației lor micawberiene¹ pentru americani, pe care îi priveau ca pe niște eroi salvatori, le-am lăsat câte o hartă, indicându-le poziția aproximativă a celorlalte grupuri, în eventualitatea că poate se vor răzgândi și vor dori să-și unească forțele.

Zborurile n-au fost nici ele prea plăcute, dar erau de preferat căutărilor solitare cu mașina. În cele din urmă, la sfârșitul celei de-a patra zile, am hotărât să abandonăm survolurile.

De fapt, această decizie a fost luată de majoritatea membrilor grupului. Eu nu le împărtășeam viziunea, deoarece, spre deosebire de obiectivul lor, căutarea mea era una personală. Indiferent pe cine ar fi găsit, pentru ei ar fi fost niște simpli străini. Faptul că pornisem în căutarea grupului lui Beadley nu era un scop în sine, ci numai mijlocul ce m-ar fi condus la ținta dorită. Dacă n-aș fi găsit-o pe Josella cu ei, mi-aș fi continuat căutarea. De aceea, nu mă așteptam ca restul echipei să-și irosească vremea în investigații care pur și simplu nu-i interesau.

¹ Convingerea neclintită dar lipsită de temei a persoanelor foarte sărace, care trăiesc cu speranța exagerat de optimistă într-un viitor mai bun — după numele lui Wilkins Micawber, personaj din romanul *David Copperfield* de Charles Dickens (n. tr.).

Destul de straniu, în toată această perioadă nu întâlnisem pe nimeni interesat, ori doritor să caute pe cineva apropiat. Cu excepția lui Stephen și a prietenei sale, rămași împreună datorită unui accident, toți fuseseră despărțiți pentru totdeauna de prietenii și familiile lor, iar acum își începeau o nouă viață, alături de niște străini. Eu eram singurul care-și formase destul de rapid o relație — o legătură ce durase atât de puțin timp că nici nu realizasem cât de importantă a fost pentru mine în acele momente...

O dată luată decizia de a suspenda căutările, Coker ni se adresă solemn:

— Acum trebuie să hotărâm ce avem de făcut în continuare.

— Și anume, golirea tuturor magazinelor și depozitelor, fiindcă trebuie să ne pregătim din vreme pentru iarnă. Ce altceva am putea face? întrebă Stephen.

— Da, la acest lucru mă gândisem și eu, îi răspunse Coker. Pentru o perioadă nu vom avea probleme — dar după aceea?

— Nu contează dacă epuizăm stocurile din împrejurimi, căci în orașele mari trebuie să existe provizii din abundență, adăugă proaspătul nostru pilot.

— Da, iar americanii vor ajunge la noi cu mult înainte de Crăciun, se trezi vorbind și prietena lui Stephen.

— Uite ce e, îi răspunse calm Coker. N-ai vrea să-i lași pe americani deoparte și să-ți imaginezi că trăiești într-o lume în care americanii au dispărut?

Fata îl privi mirată.

— Dar trebuie să... continuă ea.

Coker oftă și-și întoarse privirea către tânărul pilot.

— Stocurile din magazine și depozite n-au cum să ne ajungă pentru o viață de-acum înainte. După cum văd eu, am făcut vertiginos primii pași într-o nouă lume. Într-adevăr, avem la dispoziție suficient capital cât să nu ne îngrijorăm pentru o perioadă, însă toate acele lucruri nu vor ține o veșnicie. Generații întregi s-ar putea înfrupta liniștite din rezervele imense de mâncare păstrate în depozite — însă problema este că se vor altera, și asta chiar foarte curând. Și nu vorbesc numai de alimente. Absolut totul se va deteriora, încet dar sigur. Prin urmare, dacă dorim ca anul viitor să avem parte de alimente proaspete, va trebui să învățăm cum să le cultivăm, cum să le producem prin propriile noastre forțe. Desigur, aceste lucruri par foarte îndepărtate în momentul de față, dar va veni o vreme când vom fi nevoiți să le punem în practică. De asemenea, va veni o vreme când petrolul se va epuiza, iar tractoarele și utilajele se vor strica și vor rugini, obligându-ne astfel să ne întoarcem la origini și să binecuvântăm natura pentru că ne-a oferit ajutorul cailor și bivolistilor — dacă-i vom mai avea până atunci. Acesta-i un răgaz, o binecuvântată pauză cerească, pentru că ne oferă timpul și odihna ce ne sunt necesare pentru a trece peste șocul primit și a ne regrupa forțele. Atât și nimic mai mult: o simplă pauză. În curând va trebui să

învățăm să arăm cu plugul, să topim fierul și să-l transformăm în lame pentru plug. În prezent ne aflăm pe-un drum care ne va duce departe, foarte departe în negura istoriei, dar numai atâta vreme cât vom reuși — *dacă* vom reuși — să învățăm cum să reparăm și să recondiționăm tot ce uzăm. Așa că nu avem voie să ne oprim nici măcar o clipă din acest drum, pentru ca să nu ne prăbușim înapoi, în primitivism. Apoi, odată ce vom fi izbutit în eforturile depuse, încet-încet, vom începe, din nou, să evoluăm.

Coker se opri și ne privi pe toți, pentru a vedea dacă-l urmărim.

— *Suntem* capabili să realizăm aceste lucruri — dacă vrem să le facem, desigur. Instrumentul cel mai valoros aflat la îndemâna noastră îl reprezintă cunoașterea deja acumulată. Astfel, încă de la început, suntem scutiți să mai trecem prin dificultățile cu care s-au confruntat strămoșii noștri. Cărțile ne pot oferi tot ce dorim să aflăm, dar numai dacă ne ostenim puțin în acest sens.

Îl priveau cu toții, destul de uimiți. Era pentru prima dată când își etalase în fața lor calitățile de orator.

— După exemplele oferite de istorie, continuă el, educația și dezvoltarea socială nu pot apărea decât în relaxare și tihnă. Când *toți* sunt nevoiți să muncească din greu pentru a-și asigura cele necesare traiului de zi cu zi, fără ca nimeni să aibă răgazul necesar gândirii, cunoașterea stagnează și, evident, odată cu ea, va stagna și progresul

societății. Spiritele creatoare nu-s direct productive — cei care par să trăiască pe munca altora, stabilesc, în realitate, o relație reciproc avantajoasă cu restul, o legătură pe termen lung. Dezvoltarea a luat naștere odată cu apariția marilor orașe, dar în special a instituțiilor de cercetare — așezăminte ce-și găseau sprijin în munca țăranilor pe ogoare. Nu ești de acord?

Stephen se încruntă:

— Mai mult sau mai puțin; dar nu înțeleg totuși unde vrei să ajungi.

— Pe scurt, la știința socio-economică. O comunitate ca a noastră nu poate spera să supraviețuiască mai mult de cincisprezece-douăzeci de ani, fără ca apoi să intre în declin. Dacă vom rămâne atâția câți suntem, respectiv zece persoane, sfârșitul ne va fi inevitabil. Mai devreme sau mai târziu vor apărea și copiii printre noi, iar din acel moment va trebui să avem la dispoziție suficient de mult timp liber, astfel încât să le putem oferi măcar o educație rudimentară, dacă nu ne putem permite una temeinică; pentru că altminteri, peste o generație numai, vom reuși să ajungem la preformața de a trăi alături de sălbatici sau de nerozi. Așadar, pentru a nu pierde ceea ce deja am moștenit, și pentru a ne folosi de cunoașterea și descoperirile așternute în paginile cărților ce zac prin biblioteci, este imperativ să avem alături un profesor, un doctor și un lider, cărora să le asigurăm toate cele necesare traiului, în vreme ce ei ne vor ajuta cu

educația odraslelor, cu sănătatea, cu planificarea și coordonarea colectivă.

— În acest caz, ce-i de făcut? întrebă Stephen, după o scurtă pauză.

— M-am gândit la moșia vizitată de Bill și de mine — este vorba de Tynsham. Femeia care încearcă să conducă acea comunitate redusă are mare nevoie de ajutor. S-a angajat ca lider al unui grup ce numără aproximativ șaiszeci de persoane, dintre care doar douăsprezece pot vedea. În acest stil nu va fi capabilă să o scoată la capăt. Și, evident, știe foarte bine acest lucru, doar că nu vrea să recunoască. Chiar dacă nu a vrut să ne ceară ajutorul, probabil din mândrie, sunt sigur că va fi mai mult decât bucuroasă când ne va vedea pe toți acolo.

— Asta-i bună! am răbufnit. Doar nu crezi că ne-a trimis în mod deliberat într-o direcție greșită?

— Nu pot spune cu certitudine. Și, desigur, n-aș vrea să o judec pe nedrept, dar nu ți se pare bizar că n-am auzit nimic despre Beadley și ai lui prin aceste împrejurimi? În orice caz, indiferent de intențiile ei, eu am hotărât să mă întorc. Iar dacă dorești să-mi auzi motivele, atunci iată-le — primele două, și cele mai importante: în primul rând, câtă vreme locul nu ajunge pe mâini competente, va intra negreșit în colaps — o realitate cruntă și deloc plăcută pentru acei oameni; al doilea îl reprezintă poziția lui mult mai bună decât a acestuia în care ne aflăm noi, datorită fermei ce poate fi ușor repusă în funcțiune. Tynsham este un loc autonom și, la nevoie, am putea cu ușurință să-i

extindem suprafața. Comparativ, sediul de aici va necesita din partea noastră mult mai multă muncă. În plus, un alt factor foarte important, comunitatea de acolo este mai numeroasă și ne poate oferi răgazul necesar învățării — atât a persoanelor oarbe, cât și a copiilor. Am convingerea că putem reuși și voi face tot ce-mi stă în puteri pentru asta — iar dacă trufașa Miss Durrant nu are să suporte, este liberă să plece oriunde dorește. Problema însă este următoarea. Deși sunt destul de convins că mă voi putea descurca și singur, știu foarte bine că, dacă vom merge cu toții acolo, îl vom putea reorganiza și pune în funcțiune în numai câteva săptămâni. Apoi, vom trăi liniștiți într-o comunitate ce se va dezvolta și va deveni an de an tot mai competitivă. Iar ca alternativă avem posibilitatea să rămânem în această mică formație care, odată cu trecerea vremii, va regresa și ne va cufunda în dezolare și amărăciune. Așadar, ce spuneți?

Au urmat câteva întrebări și i s-au cerut detalii suplimentare, dar nimeni nu arătase vreo îndoială. Pe când cercetam regiunea, ne confruntaserăm deja cu un exemplu al singurătății îngrozitoare ce ne amenința. Încă de la început îmi fusese limpede că nimeni nu agreea acest loc, ales mai mult pentru calitățile lui defensive, nu pentru altceva. Observasem că majoritatea membrilor grupului simțeau apăsarea izolării ce începuse să-i împresoare necruțătoare. Și, bineînțeles, imaginea unei comunități numeroase și variate n-avea cum să nu fie atractivă. După o oră întreagă de discuții, după ce

s-au pus la punct amănuntele referitoare la transport și deplasare, decizia de a fi de acord cu propunerea lui Coker a venit aproape de la sine. Doar prietena lui Stephen avea îndoieli.

— Locul ăsta, Tynsham, este însemnat pe hartă? întrebare puțin neliniștită.

— N-avea grijă, o asigurase Coker. E marcat pe cele mai bune hărți ale americanilor.

Încă de la primele ore ale dimineții am știut că nu-i voi însoți pe ceilalți în călătoria spre Tynsham. Ulterior, probabil i-aș fi urmat, dar în acel moment nu...

Primul impuls a fost să-i însoțesc, numai pentru a obține de la Miss Durrant destinația reală a grupului condus de Beadley. Dar a trebuit să admit că nu știam cu certitudine dacă Josella era cu ei, iar toate informațiile acumulate până în acea zi îmi sugerau mai degrabă a doua variantă. Era foarte posibil să nu fi trecut prin Tynsham. Dacă nu pornise în căutarea grupului, atunci încotro să se fi îndreptat? Într-adevăr, de la clădirea Universității ar fi putut să pornească în altă direcție, una la care probabil nu mă gândisem...

Atunci, ca o străfulgerare, mi-am amintit de discuția din apartamentul transformat în mic comandament. Parcă o și vedeam stând în fața mea înveșmântată în rochia azurie de seară și, în vreme ce vorbeam, diamantele scânteiau în lumina lumânărilor... „Ce-ai spune de Sussex Downs? Cunosce în

nordul regiunii o fermă veche, foarte frumoasă...” Instantaneu, am știut exact ce aveam de făcut...

I-am spus lui Coker despre hotărârea mea. Deși mă înțelesese, se arătă totuși puțin îngrijorat, ca să nu-mi dea, probabil, prea multe speranțe.

— Bine. Procedează după cum crezi de cuviință, îmi spuse. Sper... în orice caz, știi unde să ne găsești. Sunteți amândoi bineveniți în Tynsham și sunt sigur că ne veți putea ajuta să o convingem pe îndărătnica aia de femeie să revină la realitate.

Dimineata, de îndată ce am urcat în camion, vremea s-a înrăutățit și ploaia începu să cadă în averse puternice. În pofida vremii urâte, eram foarte vesel și încrezător; fiind totodată convins că și de-ar fi plouat de zece ori mai tare, tot nu mi-ar fi putut strica buna dispoziție și nu m-ar fi determinat să-mi modific planul. Coker mă însoți până la cabină. Am înțeles de ce: îl obligase amintirea consecințelor primelor sale intenții, complet nesăbuite. L-am privit cum stătea în dreptul cabinei, salutându-mă cu mâna ridicată, în timp ce ploaia îi pleoștise părul și-i curgea șiroaie pe gât.

— Bill, să fii atent. Știi că de-acum nu mai există ambulanțe și, mai mult ca sigur, aleasa inimii dorește să te vadă întreg. Mult noroc — și transmite-i mii de scuze când o găsești.

Cuvântul era „când”, dar tonul fusese de „dacă”.

Le-am urat și eu mult succes în Tynsham, apoi am apăsat pedala de accelerație și-am pornit încet pe drumul noroiu.

XIII. CĂLĂTORIA SPERANȚEI

A fost o dimineață presărată cu mici ghinioane. Primul a fost apa din carburator. Următorul s-a petrecut mai târziu, după ce izbutisem să parcurg peste douăzeci de kilometri spre nord, fiind ferm convins că mă îndrept spre răsărit, iar până când să reușesc să recuperez distanța în direcția potrivită, pe-o șosea pustie de munte am avut o problemă la sistemul de aprindere. Astfel, speranța și încrederea cu care pornisem la drum mi-au fost spulberate destul de repede — poate, datorită acestor întârzieri, ori poate a fost o reacție naturală. În orice caz, până când am reușit să readuc lucrurile pe făgașul lor, se făcuse deja ora unu, iar cerul se înseninase.

Soarele scălda totul în strălucirea proaspătă a razelor sale — însă nici atmosfera reconfortantă și nici faptul că străbătusem fără probleme aproape patruzeci de kilometri nu-mi alungaseră depresia ce nu mă slăbea deloc. Acum eram într-adevăr singur și nu mai puteam ignora asta. Se revărsase asupra mea la fel ca în ziua când căutam, solitar,

grupul lui Michael Beadley — doar că de această dată efectul fusese dublu... Până în acele momente mă gândisem întotdeauna la singurătate ca la o stare negativă — absența unei companii și nimic mai mult, o situație temporară, desigur... Dar, în ziua aceea, mi-a fost limpede că singurătatea însemna mult mai mult: era ceva care putea pietrifica și oprima, care putea foarte ușor să distorsioneze realitatea și să-i joace minții o mulțime de feste. Un dușman nevăzut ce pândea din toate părțile, îmi întindea nervii la maximum și mă alarma fără încetare, mă asalta neconținut cu ideea că nu există nimeni să mă poată ajuta, nimeni căruia să-i pese, și mă făcea, în același timp, să mă simt ca un atom ce plutește în derivă pe necuprinsul spațiului; un dușman ce folosea din plin orice ocazie pentru a mă teroriza și îngrozi — acestea erau țelurile singurătății, sentiment pe care știam că nu trebuie să-l îngădui...

Când privezi o ființă sociabilă de orice companie înseamnă să-i mutilezi și să-i paralizezi natura lăuntrică. Întemnițatul și sihastrul sunt perfect conștienți de existența lumii ce le împresoară exilul; ei reprezintă un aspect al sociabilității. Însă când mulțimea dispare, făptura sociabilă încetează să mai existe ca entitate — pentru că nu mai face parte dintr-un întreg, ci devine instantaneu o anomalie, un monstru ce nu-și mai poate găsi un cămin. Iar dacă individul pus într-o asemenea situație nu este capabil să-și păstreze luciditatea și

rațiunea, atunci e pierdut pentru totdeauna, devenind pur și simplu spasmul final al unui cadavru.

De acum înainte trebuia să dau dovadă de mult mai multă forță interioară. Speranța și siguranța că la finalul călătoriei îmi voi întâlni semenii m-au ajutat să nu fac cale întoarsă și să nu-mi caut refugiul și tihna în prezența lui Coker și a celorlalți.

Priveliștile ce-mi treceau prin fața ochilor aveau prea puțin sau, aș putea spune, chiar deloc de-a face cu acest sentiment. Indiferent cât de oribile au fost, de-acum eram obișnuit cu acele imagini. Umbra terorii le părăsise la fel de repede cum se risipise în negura istoriei oroarea ce-a plutit cândva deasupra câmpurilor de luptă. Și, în plus, nu le mai priveam ca părți ale unei vaste și impresionante tragedii. Bătălia pe care o duceam acum era una lăuntrică, un conflict aprig între rațiune și instincte. Simțeam însă că mă aflu într-o defensivă continuă, că nici nu mă puteam gândi la victorie și că nu voi mai putea continua multă vreme de unul singur.

Fiind hotărât să-mi găsesc și alte ocupații, am hotărât să conduc mult mai repede decât ar fi trebuit și, într-un orășel al cărui nume n-am mai apucat să-l rețin, imediat ce-am cotit pe șosea am intrat direct într-o dubă așezată de-a curmezișul drumului. Din fericire, camionul meu s-a ales numai cu două-trei zgârieturi, însă cele două vehicule reușiseră să se poziționeze atât de ingenios încât, pe acea stradă îngustă, singur fiind, mi-a fost destul de greu să le despart. Am reușit să

rezolv problema într-un ceas, răstimp în care mi-am îndreptat atenția doar către lucruri practice.

După acest incident am preferat să conduc mult mai încet, cu excepția câtorva minute, imediat ce am intrat în New Forest. Motivul goanei a fost silueta unui elicopter zărit printre crengile copacilor, ce zbura la mică înălțime. Traectoria aparatului urma să se intersecteze curând cu șoseaua. Din nefericire, în acea zonă, coroanele copacilor acopereau aproape în întregime drumul. Am apăsat până la podea pedala de accelerație, însă până când am reușit eu să ajung într-un spațiu mai deschis, elicopterul și devenise un punct ce se micșora vizibil înspre nord. Dar, chiar și așa, imaginea mașinăriei zburătoare îmi dăduse oarece speranțe.

După câțiva kilometri, am trecut printr-un sătuc aflat în apropierea unei pajiști triunghiulare. La prima vedere, privești fermecătoare a caselor cu acoperișuri din țigle roșii sau din paie, precum și grădinile viu colorate de petalele florilor, părea o ilustrată de basm. Cu toate acestea, am preferat să nu privesc în grădini, mai ales că, în multe dintre ele, observasem cu coada ochiului formele hidoase și complet nepotrivite ale trifidelor ce pândeau din mijlocul florilor. Cu puțin înainte de-a părăsi satul, un copil fugi din ultima grădină în mijlocul drumului, făcându-mi semn cu brațele. Am oprit și, căutând instinctiv din priviri vreo trifidă prin apropiere, mi-am luat pușca și-am coborât.

Fetița era îmbrăcată într-o rochiță albastră din bumbac, iar în picioare avea șosete albe și sandale.

Nu părea să aibă mai mult de nouă-zece ani. Era foarte drăguță — îi remarcasem imediat frumusețea, în pofida cârlionților castanii nepieptănați și-a obrăjorilor plini de urme de lacrimi amestecate cu țărână. Veni în fugă la mine și mă apucă de mânecă:

— Vă rog mult, zise speriată. Vă rog, veniți și spuneți-mi ce-a pățit Tommy.

Privind-o, singurătatea groaznică a întregii zile se risipi într-o clipită, iar mintea mi se eliberă brusc din cușca încropită cu atâta migală. Mi-am dorit s-o ridic în brațe și s-o strâng la piept, însă m-au oprit lacrimile ce-mi apăruseră în colțul ochilor. I-am întins mâna, iar micuța mă apucă încrezătoare. Am intrat împreună pe poarta grădinii de unde venise mai devreme.

— Uite, acolo-i Tommy, îmi spuse, arătându-mi către un băiețel care nu părea să aibă mai mult de patru ani și zăcea, întins pe un petic de iarbă, între două răzoare de flori. Am înțeles numaidecât ce i se întâmplase.

— Chestia aia l-a lovit, continuase fetița. L-a înțepat și-a căzut. Și-a vrut să mă lovească și pe mine, atunci când am încercat să-l ajut. Uite, aia e!

Mi-am ridicat privirea și-am zărit imediat lujerul unei trifide ce se înălțase deasupra gardului împrejmuitor al grădinii.

— Acoperă-ți bine urechile, i-am spus. Pentru c-o să urmeze un bubuit puternic.

După ce fetița își astupă urechile cu palmele, am ochit și i-am spulberat trifidei lujerul ucigaș.

— Oribilă plantă, îmi zise. E moartă?

Era cât pe ce să-i confirm, dar am auzit păcănitul pedunculilor de la baza lujerului și, la fel ca în hanul din Steeple Honey, am fost nevoit să-i reduc la tăcere, folosindu-mă de cartușul de pe cealaltă țeavă.

— Da, i-am zis. Acum e ca și moartă.

Ne-am îndreptat încet către băiețel. Dunga stacojie îi brăzda unul din obrăjorii livizi. Totul se petrecuse în urmă cu numai câteva ore. Fetița îngenunche lângă el.

— Nu mai are rost, i-am spus cu blândețe.

Mă privi cu lacrimi în ochi.

— Tommy a murit?

Am îngenuncheat alături de copilă, dând încet din cap:

— Da, din păcate.

După o scurtă pauză, spuse:

— Sărmanul Tommy! Nu-l îngropăm și pe el? Fiindcă pe cățeluși i-am îngropat.

— Bineînțeles, i-am zis.

A fost singurul mormânt pe care l-am săpat în toată acea perioadă catastrofală. Fetița aduse un braț de flori și le așternu peste pământul afânat. Apoi am plecat.

O chema Susan. Cu ceva vreme în urmă, după cum îmi povesti, părinții ei n-au mai putut deodată să vadă nimic. Își aminti că tatăl ei plecase după ajutor, însă nu se mai întorsese acasă. Mama, după ce le ordonase ferm să nu iasă din casă, a plecat și

ea după ajutor; s-a întors puțin mai târziu, plângând amar. În ziua următoare avea să plece din nou, dar, de această dată, fără să se mai întoarcă. Copiii se hrăniseră o perioadă cu ce mai găsiseră prin casă, dar în scurt timp isprăviseră toate proviziile și începuse să li se facă foame. În cele din urmă, foamea a obligat-o pe Susan să încalce instrucțiunile mamei și-a pornit direct către magazinul doamnei Walton. Băcănăria era deschisă, însă doamna Walton nu se afla înăuntru. Susan a strigat-o, dar văzând că nu vine nimeni, a hotărât să-și ia câteva prăjituri, mai multe pachete de biscuiți și două-trei ciocolate, promițând în sinea ei că-i va spune mai târziu doamnei Walton.

La întoarcere văzuse prin grădini câteva *chestii* din acelea. Una dintre ele chiar încercase s-o lovească, dar nu-i apreciase bine înălțimea și, drept urmare, șfichiuirea lujerului îi trecuse cu puțin pe deasupra capului. Atacul nereușit a speriat-o atât de mult încât, până acasă, nu s-a mai oprit din fugă. După acest incident, știa că trebuie să fie foarte atentă, iar pe parcursul scurtelor expediții ulterioare îl învățase și pe Tommy să aibă grijă și să nu încerce să se apropie de ele. Dar, în acea dimineață când ieșise să se joace, sărmanul Tommy era prea mic și nu putuse să vadă planta ce pândeă din grădina alăturată. Susan încercase de câteva ori să ajungă la el, însă de fiecare dată când încerca să se apropie, indiferent cât de încet ar fi înaintat, vedea cum vârful trifidei începea să tremure și să se miște ușor...

Un ceas mai târziu am hotărât c-a venit vremea să oprim pentru a dormi. Pe fetiță am lăsat-o în camion, iar eu am trecut la cercetarea câtorva căsuțe țărănești, apoi am intrat împreună într-o locuință cochetă și am luat cina. Nu știam prea multe despre copii, însă observasem că acea fetiță era capabilă să consume cantități impresionante de alimente, mărturisindu-mi printre îmbucături că dieta ei constituită numai din biscuiți, dulciuri și prăjituri se dovedise mult mai puțin sățioasă decât se aștepta. După ce-am ajutat-o să se aranjeze și, la strictele ei instrucțiuni, i-am pieptănat părul, am început să-mi recapăt încrederea și buna dispoziție. Și, în ceea ce o privea, după bucuria manifestată și după debitul verbal al povestirilor, fetița părea să fi uitat tot ce se petrecuse în ultima vreme.

O înțelegeam perfect, fiindcă și eu simțeam același lucru.

Dar în scurt timp, după ce i-am făcut patul, am învelit-o și am coborât în sufragerie, i-am auzit suspinele. Am urcat imediat la ea.

— Liniștește-te, Susan. Nu te mai gânde. Acum totul va fi bine. Să știi că pe Tommy nu l-a durut deloc, n-a suferit.

M-am așezat pe pat, alături de ea, și am luat-o de mână; se opri din plâns.

— Nu-i vorba numai de Tommy, îmi răspunse printre ultimele suspine. După ce s-a dus Tommy, m-am speriat tare, pentru că nu mai era nimeni cu mine. Mi-a fost așa de frică...

— Știu, i-am spus. Te înțeleg, pentru că *și eu* am fost speriat.

Mă privi puțin mirată.

— Acum însă nu mai ești speriat, nu-i așa?

— Bineînțeles că nu. Și nici tu nu mai trebuie să fii. Acum suntem împreună și ne vom încuraja reciproc.

— Da, consimți ea, foarte serioasă. Da, acum totul o să fie bine...

Am continuat apoi să discutăm despre o mulțime de lucruri, până când fetița adormi, iar eu am ieșit încet din cameră.

— Unde mergem? întrebă Susan, dimineața, imediat ce-am pornit la drum.

I-am răspuns că suntem în căutarea unei fete.

— Și unde stă? continuă ea.

Asta nu știam nici eu exact.

— Și când o s-o găsim? întrebă din nou.

Nu aveam nici certitudinea că o vom găsi.

— Și e frumoasă?

— Da, i-am răspuns ferm, bucuros că de astă dată fusesem mai clar.

Răspunsul, nu știu din ce considerente, părea s-o fi mulțumit și pe fetiță.

— Foarte bine, observă pe un ton aprobator, și trecu la alt subiect.

Pentru că eram cu ea, am încercat să ocolesc marile orașe, însă mi-a fost imposibil să evit priveliștile neplăcute din zonele rurale. După o vreme, am renunțat să mă prefac că nu existau.

Susan, pe de altă parte, le privea cu aceeași detașare cu care ar fi privit un peisaj ca oricare altul. Scenele nu o speriau, doar o nedumereau și o făceau să pună o sumedenie de întrebări. Am înțeles că, în lumea în care avea să crească, eufemismele și vorbele rafinate învățate de mine în copilărie nu-și mai aveau rostul, și am făcut tot posibilul să privesc ororile sau diversele curiozități din jurul nostru cu aceeași obiectivitate ca și ea. Și mi-a prins foarte bine.

Pe la amiază, norii întunecaseră rapid cerul și începu din nou să plouă. Pe la ora cinci, când am oprit în apropiere de Pulborough, ploaia tot nu se oprișe.

— Unde mergem acum? întrebă Susan.

— Tocmai asta e problema. Ținta noastră e undeva acolo, i-am spus arătând cu mâna spre sud, de-a lungul lanțului de dealuri ce se cufundau în ceață.

Încercam să-mi aduc aminte ce-mi spusese Josella despre acel loc, dar nu-mi aminteam decât că ferma se afla undeva în partea nordică a dealurilor, ceea ce mă făcu să trăiesc cu impresia că se află pe latura ce-o separă de Pulborough prin multe ținuturi mlăștinoase. Acum, ajungând până în acest punct, informația tinerei mi se păruse destul de vagă, având în vedere că lanțul deluros se întindea de la est la vest pe zeci de kilometri.

— Cel mai bine ar fi să încercăm să ne uităm după rotocoalele de fum, am sugerat.

— Pe ploaie nu poți vedea mai nimic, îmi răspunse Susan, practic și la obiect.

O jumătate de ceas mai târziu, când ploaia se opri, am coborât din cabină și ne-am așezat pe un mic zid, unul lângă celălalt, studiind o bună bucată de vreme pantele și crestele mai mici ale dealurilor — dar nici privirea ageră a lui Susan și nici binoclul meu nu ne-au ajutat să zărim coșuri fume-gânde sau alte semne de activitate umană; între timp, ploaia-și reluă imperturbabila activitate.

— Mi-e foame, spuse Susan.

În acele momente, hrana reprezenta pentru mine un lucru mult prea puțin interesant. Cum ajunsesem așa de aproape de finalul călătoriei, eram atât de nerăbdător să aflu dacă presupunerile mele fuseseră corecte, încât nu puteam să mă mai gândesc la altceva. În vreme ce Susan mânca, am înaintat puțin cu camionul pe dealul din spatele nostru, de unde aveam o imagine mai de ansamblu. Printre aversele de ploaie și într-o atmosferă din ce în ce mai întunecată, am scrutat și cealaltă parte a văii, dar fără nici un rezultat. În întreaga zonă nu reușeam să disting nici o mișcare, cu excepția câtorva oi, vite și, ocazional, a câte unei trifide ce se legăna pe câmpul desfășurat mult mai jos, în fața noastră.

Îmi venise o idee, așa că am hotărât să cobor în sat. Inițial, n-am vrut s-o iau și pe Susan, fiindcă știam că locul nu va fi unul plăcut vederii dar, în același timp, nu puteam nici să o las singură. Odată ajunși, spre surprinderea mea, priveliștea o afectă

mult mai puțin decât pe mine. Câtă vreme nu-i învățăm și nu le descriem acele lucruri ce ne îngrozesc pe toți, copiii nu le vor percepe la fel ca o persoană adultă. Prin urmare, eu am fost cel deprimat. Susan părea mai degrabă interesată decât dezgustată de acele scene oribile. Mohorârea și tristețea ei au fost rapid compensate de bucuria descoperirii unui pardesiu din mătase purpurie — l-a îmbrăcat imediat, deși era mult prea mare pentru trupul ei firav. Și mie mi-au fost răsplătite căutările, pentru că m-am întors la camion cu un far ce putea funcționa ca un mic reflector și pe care-l găsisem pe capota unui impresionant Rolls Royce.

Am fixat farul deasupra capotei, în dreptul geamului șoferului, pe un pivot improvizat, pregătindu-l apoi pentru conectarea la baterie. După ce-am terminat, nu mai aveam decât să așteptăm lăsarea întunericului, și să sperăm că până atunci se va opri și ploaia.

Se întunecase bine când abia mai picura. Am aprins farul, străpungând bezna cu fasciculul strălucitor, și l-am mișcat încet dintr-o parte într-alta, îndreptându-i raza către dealurile din față, în speranța că voi primi un răspuns pe măsură. Am măturat de mai mult de douăsprezece ori crestele deluroase, oprind pentru câteva secunde lumina la finalul fiecărei curse, dar întunericul continua să învăluie crestele și culmile dealurilor. Nu peste mult timp, ploaia reîncepu la fel de puternic, drept pentru care am lăsat farul să lumineze drept în față

și m-am așezat mai confortabil pe scaun, ascultând tăcut dansul picăturilor pe acoperișul cabinei, în timp ce Susan adormise sprijinită de umărul meu. O oră mai târziu, cadența picăturilor se rărise, pentru ca, în final, să înceteze. Susan se trezi, iar eu mi-am reluat cercetarea. La sfârșitul celei de-a șasea curse a farului, Susan strigă:

— Uite, Bill! Uite, acolo-i o lumină!

Degetul fetei îmi arătase chiar în față, câteva grade la stânga. Am oprit imediat farul și am privit în acea direcție, dar n-am putut fi sigur că era într-adevăr o lumină. Dacă nu era o halucinație, atunci părea mai degrabă un licurici foarte îndepărtat. În plus, în timp ce încercam să văd mai bine, ploaia începu din nou, parcă și mai tare. Până când mi-am luat binoclul și-am coborât, luminița dispăruse de tot.

Am șovăit câteva momente. Era foarte posibil ca lumina — dacă într-adevăr a fost o lumină — să nu fie vizibilă de la nivelul solului. Așadar, am reaprins farul și m-am reșezat pe scaun, hotărât să aștept cât se poate de răbdător. După încă o oră, ploaia se opri. Am stins imediat farul și-am tresărit:

— Da, chiar e-o lumină! strigă Susan entuziasmată. Uite! Uite!

Da, era o lumină, atât de strălucitoare încât nu mai era nici o îndoială — deși nu reușisem să deslușesc prin lentilele binoclului nici cel mai mic detaliu al sursei de la care provenea.

Am reaprins farul și-am semnalizat rapid litera V, semnul victoriei — singurul semnal din codul

morse știut de mine, în afara celui de S.O.S. —, urmărind apoi cum cealaltă lumină efectua o serie de aprinderi lungi și scurte, care, din nefericire pentru mine, nu-mi spuneau nimic. Am mai transmis de câteva ori semnul V, pentru siguranță, am trasat pe hartă o linie directă, aproximativ până în punctul unde se afla sursa de lumină, apoi am aprins farurile camionului și-am pornit la drum.

— Ea este? întrebă Susan.

— Posibil, i-am răspuns. *Trebuie* să fie ea.

Scurta călătorie nu a fost una rapidă. Pentru a trece de zonele mlăștinoase am fost nevoiți să parcurgem un drum ce ducea către vest și apoi să revenim spre răsărit, pe o șosea ce șerpuia pe lângă poalele unui deal înalt. După nici doi kilometri am pierdut din vedere lumina și ploaia, ca să ne îngreuneze parcă și mai mult drumul, reîncepu, mai tare, iar noi înaintam anevoie pe drumurile lăturalnice, cufundate în beznă. Cum nu se mai ocupase nimeni cu desfundarea canalelor și a șanțurilor de scurgere, o bună parte din câmpuri se inundaseră, iar apa se revărsase în multe locuri pe șosea. Am fost nevoit să conduc cu mare atenție și foarte încet, deși îmi venea să apăs pedala până la podea.

Odată ajunși de partea cealaltă a văii, am ieșit din zona inundată dar tot n-am putut merge mai repede, pentru că șoseaua era atât de întortocheată și nu mi-am putut îndepărta nici o clipă atenția de la drum, în vreme ce Susan cerceta cu privirea colinele din dreptul nostru, așteptând să reapară lumina. În cele din urmă, am ajuns într-un punct

unde șoseaua părea să se intersecteze cu linia trasată pe hartă. Neavând nici un indicator în preajmă, am cotit pe primul drum ce ducea spre deal. După ce ne-am învârtit puțin prin fața unei cariere de calcar, jumătate de oră mai târziu ne-am trezit din nou în locul de unde plecaserăm.

Am continuat pe același drum și, nu peste multă vreme, în dreapta noastră, Susan întrezări un licăr printre ramurile copacilor. De astă-dată, avusesem mai mult noroc. Șoseaua ne conduse pe coasta dealului, până în punctul din care puteam vedea bine în susul pantei, la aproximativ un kilometru, rama unei ferestre puternic luminate.

Nici chiar așa, cu harta la îndemână, nu ne-a fost ușor să găsim direcția potrivită. Am continuat să urcăm încet, într-o treaptă inferioară de viteză, dar de fiecare dată când zăream fereastra, ea părea să se fi apropiat cu foarte puțin. Evident, drumul nu fusese construit pentru camioane masive, pentru că în zonele mai înguste vehiculul își forța înaintarea printre tufișurile și arbuștii de mure ce i se agățau de margini, ca și cum ar fi încercat să-l tragă înapoi.

În cele din urmă, am zărit în fața lumina unui felinar, ondulându-se încet. Mișcările lui legănate au continuat, până când începură să oscileze mai mult într-o parte, indicându-ne astfel pe unde trebuie să cotim, ca să trecem printr-o poartă. În acel moment, lumina atinse nivelul solului. Am continuat să înaintez încă doi-trei metri și am oprit. Când am deschis ușa, mă orbi un fascicul orbitor;

reuşisem însă să observ o siluetă îmbrăcată într-un impermeabil ud.

Vocea care mă întâmpină era calmă dar tulburată de o uşoară ezitare:

— Bună, Bill. A trecut ceva vreme...

În două secunde am coborât din cabină.

— Oh, Bill, nu-mi vine să cred... Dragul meu, mi-am făcut atâtea speranţe... Vai, Bill... îmi spuse Josella.

Uitasem complet de Susan, când am auzit o voce din cabină:

— Nu vezi că te uzi tot? De ce nu intri să vă pupaţi înăuntru?

XIV. SHIRNING

Sentimentele mele anterioare sosirii la ferma Shirning — unde locul părea să-mi spună că toate problemele mele luaseră sfârșit — sunt interesante numai pentru a dovedi cât de îndepărtat de realitate poate fi un sentiment. Reîntâlnirea cu Josella a decurs foarte bine, dar nu și consecințele acesteia, respectiv intenția de a ne alătura cât mai curând comunității din Tynsham. Din mai multe motive.

Încă din primul moment în care-mi amintisem unde se putea afla Josella, mi-am imaginat-o, trebuie să recunosc, ca pe o eroină în luptă cu vitregiile și forțele dezlănțuite ale naturii etc., etc. Într-un anumit sens, aș putea spune, viziunea nu-mi fusese într-un totuș greșită, dar scenografia diferea mult de închipuirile mele. Planul meu inițial fusese foarte simplu: „Hai, urcă. Mergem să ne alăturăm colectivului lui Coker” — însă lucrurile nu aveau să decurgă atât de simplu. Puteam intui această posibilitate — dar, pe de altă parte, cum se spune, tot răul spre bine...

Desigur, nu pot spune că n-am preferat încă de la început ferma Shirning moșiei din Tynsham, dar asocierea cu un grup mai numeros ar fi fost o mișcare înțeleaptă. Cu toate acestea, Shirning era într-adevăr un loc fermecător. Cuvântul „fermă” nu mai reprezenta decât o etichetă, un titlu moștenit din trecut. Până în urmă cu douăzeci și cinci de ani fusese o fermă și chiar arăta ca o fermă, dar în realitate devenise o vilă impresionantă. În Sussex și în comitatele din împrejurimi puteai găsi o mulțime de vilișoare și case cochete confortabile, unde londonezii obișnuiau să se retragă pentru odihnă și relaxare. Modernizarea și reconstruirea interiorului casei fuseseră de o asemenea anvergură că nici foștii locatari n-ar mai fi putut recunoaște vreuna din camere. Pe dinafară, totul era curat și ordonat. În ogrăzile și șoproanele proprietății domnea o rânduială mai degrabă urbană decât rurală, pentru că nu mai adăpostiseră de ani de zile nici o formă de viață animală, cu excepția câtorva ponei și cai de călărie. Curtea principală, acoperită toată cu gazon, nu adăpostea utilaje agricole și nu răspândea nici o mireasmă rustică. Câmpurile spre care dădeau ferestrele de sub acoperișul cu țigle roșii fuseseră arate și cultivate de proprietarii altor ferme din împrejurimi. Hambarele și magaziile erau și ele în stare bună.

Prietenii Josellei, actualii deținători ai fermei, doreau să-i redea acesteia funcționalitatea, la o scară mai redusă, și, în pofida multor oferte avantajoase refuzaseră să o vândă, în speranța că la

un moment dat, nu știau nici ei exact când și cum, vor face rost de banii necesari pentru a răscumpăra terenurile ce le aparținuseră de drept.

Având propria fântână și un generator electric autonom, vila îndeplinea mare parte din condițiile unei reședințe ideale; la o examinare mai atentă însă, am înțeles raționamentul lui Coker privitor la necesitatea eforturilor cooperative. Nu știam mai nimic despre agricultură, dar nu mi-a fost greu să-mi dau seama că, dacă vom rămâne acolo, va trebui să muncim serios pentru a ne hrăni toți șase.

Celelalte trei persoane, pe care Josella le găsisese deja acolo, erau Joyce Taylor, Dennis și Mary Brent. Dennis era proprietarul casei, iar Joyce, sosită inițial pentru a-i ține companie soției lui Dennis, rămăsese pe o durată nedefinită, intenționând să-i ajute la treburile casei, pentru că Mary urma să nască.

În noaptea cu meteoriții — fragmente ale unei comete, ar spune cei care continuă să creadă că a fost o cometă — avuseseră alți doi invitați, Joan și Ted Danton, sosiți pentru a petrece acolo o vacanță de-o săptămână. Seara au urmărit din grădină spectacolul celest, iar dimineața s-au trezit cu toții într-o lume cufundată complet în beznă. Inițial au încercat să telefoneze, dar le-a fost imposibil, așa că au hotărât să aștepte sosirea unor ajutoare ce întârziau să apară. Ted își exprimase intenția de a ieși din casă, sperând că va descoperi ce se întâmplase, iar Dennis se oferise să-l însoțească, dar fusese în cele din urmă oprit de plânsul isteric

al soției sale. Astfel, Ted pleacă singur, și nu se mai întoarce. Câteva ore mai târziu, în aceeași zi, fără să sufle o vorbă, dorind probabil să-și găsească soțul, Joan se strecurase și ea afară din casă și nici ea nu mai revenise.

Dennis reușise să nu-și piardă noțiunea timpului, pipăind regulat limbile unui ceasornic. Seara, târziu, au înțeles că nu pot sta fără să facă nimic. Bărbatul hotărâse să plece în satul din apropiere, dar ambele femei au obiectat vehement și a trebuit să li se supună — mai ales datorită condiției soției sale. În schimb, în locul lui plecase Joyce, dar tânăra nu reușise să ajungă decât până la pragul ușii, unde, imediat ce-și întinse bastonul peste prag, simțise în mâna stângă o pișcătură dogoritoare. Tipând și făcând câțiva pași înapoi, se prăbușise în holul unde ulterior avea s-o găsească Dennis. Din fericire, pentru că nu-și pierduse cunoștința, a reușit să-i indice printre gemete locul dureros. Dennis, pipăindu-i umflătura de pe dosul palmei, bănuise despre ce-ar putea fi vorba și, în pofida faptului că nu vedeau nimic, împreună cu Mary au reușit să-i aplice comprese fierbinți. Mary încălzise apa într-un ibric iar Dennis improvizase un garou și-i supse din rană o mare parte din venin. După ce i-au acordat primul ajutor, au urcat-o în pat, unde a rămas câteva zile, până când s-au diminuat efectele toxinei.

În acest răstimp, Dennis încercase mai multe ieșiri, mai întâi până în fața casei, apoi până în spate. Deschidea încet ușa și scotea o mătură cu

coadă, pe care o ținea la nivelul capului. De fiecare dată, rezultatul era același: un şuierat fulgerător, urmat de o lovitură în lemnul cozii. Ferestrele păreau însă libere, cu excepția uneia, ce dădea în grădină. Ar fi putut încerca să iasă pe una din ele, dar Mary nu i-a permis cu nici un chip să-și asume atare risc, fiind convinsă că, de vreme ce trifidele ajunseseră în preajma casei, mai mult ca sigur că existau și prin împrejurimi.

Din fericire, deși le fusese destul de dificil să le prepare, aveau la dispoziție alimente pentru o perioadă îndelungată; și, în plus, Joyce, chiar dacă mai avea temperatură, părea să suporte bine efectele veninului. Prin urmare, situația era mai puțin stringentă decât ar fi putut fi. Dennis își petrecuse cea mai mare parte a zilei următoare confecționând un fel de cască, un coif pentru protecția capului și a gâtului. Fiindcă n-a avut la îndemână decât o plasă din sârmă cu ochiuri largi, s-a văzut nevoit să suprapună mai multe foi, pe care le-a legat la bază cu sfoară. Confecționarea coifului i-a luat ceva timp, dar în cele din urmă, echipat cu acea caschetă și protejat de o pereche de mănuși din pâslă groasă, a reușit să ajungă în satul din apropiere. Prima lovitură o primise la nici trei pași de casă. Bâjbâind în direcția de unde venise atacul, își găsisse destul de repede agresorul, și îi răsucise pe loc lujerul. Două minute mai târziu, o altă sfichiuire îl pocnise în cască. N-a mai reușit s-o găsească pe autoare, ca să-și încheie amândoi socotelile, deși planta îl mai lovise de încă șase ori

înainte de a renunța definitiv. Apoi, bâjbâise încet până la magazia cu scule și, de acolo, pornise prevăzător pe alee ținând în brațe trei gheme mari de sfoară pentru grădinărit, pe care urma să le desfășoare unul câte unul în timpul mersului, ca să regăsească drumul la întoarcere.

Pe cărarea spre sat a mai fost atacat de câteva ori, dar n-a avut probleme. Străbaterea celor aproximativ doi kilometri îi luase foarte mult, iar sfoara i se terminase cu puțin înainte de destinație. Pe tot parcursul drumului, tăcerea funebră din jur îl înspăimântase de moarte. Din când în când, se mai oprise și strigase, dar fără să primească vreun răspuns. De asemenea, de câteva ori se temu că se rătăcise, dar îndată ce păși pe asfalt, își dăduse seama unde se află, lucru confirmat și de prezența indicatorului rutier al localității.

Bâjbâind mai departe, după o distanță destul de mare, își dăduse seama că zgomotul pașilor avea un ecou slab. Astfel, îndreptându-se către marginea drumului, găsi trotuarul, apoi un zid, iar puțin mai încolo o cutie poștală — ceea ce însemna că intrase deja în sat. A strigat și, foarte vag, de undeva din față se auzi glasul unei femei, ale cărei cuvinte nu reuși să le deslușească. A strigat încă o dată și a pornit încet în direcția din care venea sunetul, dar răspunsul se transformă brusc într-un țipăt — apoi se așternu tăcerea. În acel moment înțelese, oricât de greu i-ar fi fost, că nici sătenii nu erau într-o situație mai bună ca a lor. Se așeză pe bordura ce

împrejmuia spațiul verde de pe trotuar și începu să se gândească la ce avea de făcut.

După răcoarea ce se lăsase în atmosferă, s-a gândit că trebuie să fi venit noaptea. Plecase de mai bine de patru ore și, evident, n-avea altă soluție decât să se întoarcă acasă. Dar, în același timp, nu avea nici un rost să revină cu mâinile goale... Folosindu-se de baston, își găsisse repede drumul de-a lungul zidurilor, până când tabla galvanizată a unei reclame îl avertizase că a ajuns în dreptul băcăniei. Pe ultimii cincizeci-șaizeci de metri fusese atacat de trei ori de trifide, iar a patra lovitură o primise în clipa când deschisese poarta și se poticnise de un corp întins pe alee. Trupul bărbatului era rece.

Odată ajuns înăuntru, pricepuse numaidecât că mai trecuseră și alții pe acolo. Cu toate astea, reușise să găsească o bucată mare de șuncă — a aruncat-o imediat într-un sac — alături de câteva pachete de unt și margarină, biscuiți, zahăr și mai multe feluri de conserve descoperite pe unul din rafturi și care, fără îndoială, după forma lor specifică, nu puteau fi decât sardine. Mai puse apoi în sac o duzină de gheme de sfoară, îl aruncă pe umăr și porni către casă.

Se rătăci o singură dată și, izbutind să-și păstreze calmul, fără să intre în panică, făcu imediat cale întoarsă. Se reorientă, iar siguranța și încrederea îi reveniră complet când regăsi cărarea pe unde sosise, iar după ce localizează și capătul sforii

ce-l condusesese până aproape de șosea, restul călătoriei nu mai fusese o problemă.

În următoarea săptămână, mai coborâse doar de două ori până la băcănia din sat și, de fiecare dată, trifidele din jurul casei și de pe drum păreau tot mai multe. Izolați și lipsiți de orice ajutor, celor trei nu le rămăsese altceva decât speranța. Și, ca printr-o minune, ea se materializase prin apariția Josellei.

Mi-a fost limpede încă de la început că nici nu se putea pune problema plecării spre Tynsham. În primul rând, Joyce Taylor era foarte slăbită — când am văzut-o m-am mirat că putuse supraviețui. Evident, ajutorul prompt dat de Dennis îi salvase viața, însă vindecarea i-a fost mult încetinită pentru că, pe de o parte, nu beneficiase de-o dietă corespunzătoare, iar pe de alta, pentru că nu-i putuseră oferi medicamentele și fortifiantele necesare însănătoșirii. Așadar, pentru cel puțin o săptămână-două, ar fi fost o prostie din partea noastră să încercăm să o deplasăm pe distanțe mari. În plus, sarcina soției lui Dennis se apropia de final, ceea ce însemna că tot ce puteam face era să așteptăm până când depășeam cu bine aceste obstacole.

Încă o dată, îmi reveni sarcina să-mi însușesc lucruri ce nu-mi aparțineau, dar acum am fost nevoit să lucrez la o scară mai mare, la un nivel ce nu cuprindea doar produse alimentare, ci și gazolină, necesară sistemului de iluminare, câteva găini, pentru ouă, două vaci care tocmai fătaseră (și reușiseră să supraviețuiască, deși erau numai piele

și os), medicamente pentru Mary și câteva obiecte necesare traiului.

Spre deosebire de alte regiuni, în zona aceea trifidele se aflau în număr mult mai mare. Aproape în fiecare dimineață ne trezeam cu două-trei plante pândind în preajma casei, așa că prima sarcină a zilei era eliminarea atacatorilor — asta până în ziua în care am reușit să împrejmuim curtea și grădina cu un gard din sârmă. Însă, chiar și atunci, continuau să se poticnească și să se împingă în gard, și trebuia să le potolim, înainte să-l dărâme.

Am deschis una din cutiile cu armament special și am învățat-o pe Susan să folosească o armă anti-trifide. În scurt timp, fetița devenise expertă în dezarmarea acelor *chestii*, cum continua să le numească. Prin urmare, sarcina ei zilnică era să-și verse năduful pe ele.

Între timp, Josella îmi povesti ce pățise după alarma falsă din clădirea Universității.

Și ea, ca și mine, fusese desemnată călăuza unui grup de oameni, dar reușise să rezolve mult mai repede problema dezlegării de cele două femei de care fusese legată. Încă de la început le dăduse un ultimatum: fie renunță de bunăvoie să o mai constrângă, iar ea va face tot posibilul să-i ajute, fie, dacă preferă să o țină în continuare legată, vor trebui să se aștepte ca în scurt timp să înghită la mesele de dimineață, prânz și seară, rând pe rând, acid cianhidric și clorură de potasiu. Fiind cu toții liberi să aleagă, au preferat soluția cea mai înțeleaptă și mai convenabilă pentru ambele părți.

În zilele următoare, lucrurile au decurs aproape la fel ca în grupul căruia îi fusesem eu desemnat ghid. Pe măsură ce oamenii din grupul ei erau decimați pe capete, Josella se gândise serios la ce opțiuni avea și hotărâse să găsească mai întâi o mașină, apoi să pornească în căutarea mea, în cartierul Hampstead. Nu întâlnise nici un supraviețuitor din fostul meu grup și nu dăduse nici peste roșcatul irascibil cu care avuseserăm noi de-a face. A rămas în zonă până la apus, apoi pornise spre clădirea Universității. Nu știa cu ce surprize se putea întâlni, așa că-și lăsase mașina la câteva străzi distanță și parcursese restul drumului pe jos. Nici nu se apropiase bine de porțile instituției când, deodată, auzise o împușcătură. Și-a schimbat imediat direcția, și s-a adăpostit în grădina de unde observaserăm împreună disputa din fața porților Universității; îl văzuse pe Coker înaintând cu mare precauție. Nu avea de unde să știe că eu fusesem autorul acelei bubuituri — în urma căreia Coker se îndreptase prevăzător spre micul parc unde mă aflam — și, cum se temea să nu fie o capcană în care nu mai voia să cadă pentru a doua oară, făcuse imediat cale întoarsă și demarase în trombă. Nu avea nici cea mai vagă idee încotro se îndreptaseră ceilalți, în eventualitatea că reușiseră să scape. Singurul loc ce-i trecuse prin minte fusese acela menționat în convorbirea cu mine și pe care nu-l știa nimeni în afară de noi. Așa că pornise într-aco-lo, în speranța că și eu, dacă mai eram în viață, mi-aș fi amintit de el și aș fi încercat s-o gădesc.

— La scurt timp după ce-am ieșit din Londra, am oprit, m-am ghemuit pe bancheta din spate a mașinii și am adormit, continuă Josella. Dimineața am ajuns destul de devreme, iar zgomotul mașinii îl făcu pe Dennis să iasă la unul din geamurile de la etaj și să mă avertizeze că sunt o mulțime de trifide prin împrejurimi. Privind mai atentă, am văzut șapte-opt exemplare pândind în jurul casei. Dennis și cu mine am continuat să strigăm unul la altul, până când una din trifide se puse în mișcare, apropiindu-se rapid. Am urcat imediat în mașină și, când a ajuns destul de aproape, am accelerat și am intrat direct în ea. Mai erau destule și nu aveam altă armă, în afara cuțitului; dar cu ajutorul lui Dennis am rezolvat problema. „Dacă ai cumva o canistră cu benzină, toarnă-le în cale cinci-șase litri și dă-le foc apoi cu o cârpă,” îmi sugerase el. „Așa vei putea scăpa mai ușor de ele.”

Și chiar am reușit. Din acel moment, de fiecare dată când treceam prin grădină, am folosit un pulverizator, pentru că așa nu riscam să dau foc la casă.

Cu ajutorul unei cărți de bucate, Josella învățase să gătească multe feluri de mâncare și izbutise cât de cât să readucă lucrurile pe fâgașul lor. Fiind nevoită să lucreze, să învețe lucruri noi și să improvizeze zi de zi, s-a văzut mult prea ocupată pentru a-și mai face vreun plan pentru următoarele săptămâni. În toate acele zile nu întâlnise pe nimeni, însă era convinsă că trebuiau să mai existe supraviețuitori. Deși scrutase întreaga vale, atât pe

timpul zilei, cât și noaptea, singura rază de lumină apăruse odată cu sosirea mea și a lui Susan.

Dennis era cel mai afectat dintre cei trei. Joyce se afla în continuare într-o stare de ușoară invaliditate, iar Mary stătea mai mult retrasă și-și ocupa timpul gândindu-se la rolul de mămică pe care avea să și-l asume în curând. Dennis însă se simțea ca un animal în cușcă. Spre deosebire de mulți alții, nu blestema în deșert, ci pur și simplu detesta condiția în care-l adusesese soarta și nu și-o accepta cu nici un chip. Până să-mi fac apariția, îi ceruse Josellei să-i găsească prin enciclopedii scrierea Braille și să-i copieze alfabetul la scară mai mare, ca să-l poată învăța mai ușor. După cum am aflat, își petrecuse ore în șir exersând și scriind fel și fel de notițe pe ciorne, și încerca apoi să le deslușească. Însă cel mai mult timp își petrecuse plimbându-se încolo și-ncoace, frământându-se din pricina neputinței sale — dar rareori își exprimase nemulțumirea în acest sens. L-am văzut cum se încăpățâna inutil să încerce să facă anumite lucruri și am avut nevoie de mare stăpânire de sine ca să nu-mi ofer ajutorul, chiar și nesolicitat — n-aș fi reușit decât să-i sporesc amărăciunea. Chiar dacă reușise să mă impresioneze cu sumedenia de lucruri pe care învățase să le facă, cea mai importantă realizare a sa rămânea casca din plasă de sârmă confecționată chiar a doua zi după ce orbise.

Când i-am propus să mă însoțească în expedițiile prin împrejurimi, și-a mai revenit și se simțea mult mai încrezător în forțele proprii. Dorea

foarte mult să căutăm cărți scrise în Braille, dar am convenit că asta trebuie să mai aștepte până când avea să scadă riscul de contaminare și vom putea cutreiera fără probleme orașele mari.

Timpul trecea repede, mai ales pentru noi trei, cei care puteam vedea. Josella avea o mulțime de treburi de făcut prin casă, Susan învăța cum să-și ofere și ea ajutorul, iar în ceea ce mă privea, am avut și eu o sumedenie de îndeletniciri. Joyce își mai reveni, reuși să se dea jos din pat și, chiar dacă arăta foarte slăbită, în scurtă vreme se înzdrăveni binișor. Curând au început durerile de naștere ale lui Mary.

A fost o noapte grea pentru toți. Probabil, cel mai rău a fost pentru Dennis, pentru că știa că totul depindea de cele două tinere foarte amabile dar complet lipsite de experiență. Calmul și autocontrolul lui îmi stârniseră admirația.

Dis-de-dimineată, Josella coborî — arăta foarte obosită:

— Este fetiță. Și se simt bine amândouă, ne spuse ea, apoi îl conduse pe Dennis în camera de la etaj.

Câteva minute mai târziu, bărbatul coborî, veni lângă mine și luă paharul pe care i-l pregătisem.

— Slavă Domnului, a fost destul de ușor, îmi spuse. Sărmana Mary, a fost tot timpul îngrozită că ar putea naște un copil orb, dar fetița e perfect sănătoasă. Mama, însă, plânge în hohote că nu o poate vedea.

Tăcuți, ne-am băut paharele.

— E straniu, am spus eu. Mă refer la modul cum decurg lucrurile. Ca o sămânță, care pare mai degrabă un grăunte de nisip, inert și putred în interior — și, când crezi că nu mai există nici o speranță, brusc, încolțește și dă naștere unei noi vieți...

Josella își acoperi chipul cu palmele.

— Doamne! Bill, așa va fi mereu? La nesfârșit?...

Și izbucni în plâns.

După trei săptămâni am plecat spre Tynsham, să vorbesc cu Coker despre sosirea noastră în comunitatea lor. Am mers cu un autoturism, ca să mă pot întoarce până seara. Imediat ce-am intrat în hol, Josella văzu dintr-o privire că e ceva în neregulă:

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă ea.

— Se pare că nu vom mai merge acolo, i-am răspuns. Moșia din Tynsham este terminată.

Mă privi din nou:

— Zi-mi, ce e?

— Nu sunt sigur, dar cred că molima a ajuns și la ei.

I-am descris apoi pe scurt întreaga priveliște. Nu avusesem nevoie de prea multe investigații. Încă de la sosire, porțile erau larg deschise, iar trifidele ce pândeau în dreptul copacilor și în jurul casei mă avertizaseră la ce să mă aștept. Mirosul îmi confirmase supozițiile încă de când am coborât din mașină. Am intrat apoi în casă: după cum arăta,

fusese părăsită de mai bine de două săptămâni. Apoi am încercat să caut în camere, dar două mi-au fost de ajuns. Am strigat și ecoul vocii a răsunat neputincios în pustietatea dinăuntru conacului, semn că era mai bine să abandonez orice căutare.

Pe ușa de la intrare fusese prins un bilețel din care nu mai rămăsese decât un colț. Am căutat prin împrejurimi, fără succes, foaia ruptă probabil de vânt. În curtea din spate nu se aflau nici camioane și nici autoturisme, iar proviziile dispăruseră și ele într-o direcție necunoscută. Nemaivând de ce să pierd vremea în acel loc, m-am întors acasă.

— Și, acum? întrebă Josella.

— Acum, draga mea, vom rămâne aici. O să învățăm să ne întreținem singuri și ne vom ajuta reciproc, până când vor veni ajutoare — fiindcă trebuie să existe pe undeva o organizație...

Josella negă din cap.

— Cred că ne-ar fi mult mai bine dacă am uita complet de ajutoarele din afară. Milioane de oameni au sperat și au așteptat sosirea acestor ajutoare, care nu vor veni niciodată.

— Este imposibil să nu existe nicăieri, i-am răspuns. Grupuri ca ale noastre trebuie să fie pe ici, pe colo, prin întreaga Europă, și, de fapt, în toată lumea. Unele se vor uni și vor începe să reclădească societatea.

— În cât timp? întrebă Josella. Sau, mai bine zis, în câte generații? Chiar dacă se va întâmpla asta, noi n-o să mai apucăm. Nu, lumea s-a sfârșit și-am rămas... Avem obligația să devenim stăpânii

propriilor noastre vieți și să planificăm totul singuri, fără să ne bazăm, ori măcar să ne gândim la sosirea vreunui ajutor...

În acel moment, se opri. Privirea îi devenise absentă și stranie, expresie pe care n-o mai văzusem niciodată pe chipul ei. Ochii i se umpluseră de lacrimi.

— Scumpa mea... i-am spus.

— Bill! Nu sunt făcută pentru o astfel de viață. Dacă n-ai fi fost alături de mine...

— Liniștește-te, iubito, i-am șoptit. Gata, va fi bine, am continuat, mângâindu-i cu tandrețe părul.

Își reveni în câteva clipe.

— Iartă-mă, Bill. Autocompătimirea este o stare jalnică... revoltătoare. Ți promit că n-are să se mai întâmple.

Își șterse ochii cu o batistă și-și trase încet nasul.

— Prin urmare, voi fi soție de fermier. În orice caz, să știi că-mi face plăcere să fiu măritată cu tine, Bill — chiar dacă nu va fi o căsătorie veritabilă, una ca la carte.

Deodată, zâmbi și chicoti așa cum n-o mai auzisem de multă vreme.

— Ce e?

— Mi-am amintit cât de înspăimântătoare mi se părea ideea că va trebui cândva să mă cunun.

— O atitudine cuviincioasă și potrivită pentru o fecioară — deși e puțin surprinzător, i-am spus.

— Ei, nici chiar așa. Cel mai mult îmi era teamă de editori, de jurnaliști și de persoanele din lumea

cinematografiei — ce s-ar mai fi distrat pe seama mea. Sunt convinsă că ar fi scos încă o ediție a cărții mele puerile, probabil ar mai fi turnat un film, iar ziarele ar fi fost pline cu fotografii. Nu cred că mi-ar fi plăcut deloc o atare situație.

— Și eu îmi amintesc de un lucru nu foarte agreabil, i-am spus. Mai știi seara aceea cu lună plină, când mi-ai pus o condiție?

Mă privi surâzând și-mi răspunse:

— Fii pe pace, cred că lucrurile nu s-au agravat chiar atât de mult.

XV. LUMEA SE MICȘOREAZĂ

Din acel moment am început să țin un jurnal — de fapt, o combinație între un fel de agendă contabilă, listă de însemnări și caiet de notițe —, unde am consemnat date despre toate locurile prin care am trecut — menționând estimativ stocurile de alimente și provizii — alături de observații sumare privind împrejurimile, precum și informații referitoare la produsele ce aveau să se altereze sau deterioreze în curând. Alimentele, combustibilii și semințele erau țintele ideale, dar nu erau singurele. Am notat în carnețel o sumedenie de amănunte referitoare la haine, scule, pânzeturi și lenjerii, echipamente și haine de protecție, ustensile de bucătărie, o mulțime de stâlpi și nenumărați colaci cu sârmă groasă, dar și detalii despre cărți.

După cum mi-am notat, în mai puțin de-o săptămână de când mă întorsesem din Tynsham, am ridicat un gard în jurul grădinii și curții principale, și în scurt timp am conceput un plan mult mai ambițios, și anume de-a împrejmui o suprafață de mai multe sute de acri. Desigur,

aveam nevoie de un gard mult mai solid, pe care l-am întins până în dreptul câtorva bariere naturale, dublându-l pe interior cu un gard mai mic, menit să ne împiedice, atât pe noi cât și animalele noastre, să intrăm în raza de acțiune a eventualelor trifide poticnite în gardul principal. A fost o muncă foarte dificilă și anostă, dar am izbutit s-o duc la bun sfârșit în câteva luni.

În același timp, am căutat să învăț totul despre agricultură — un domeniu despre care nu poți afla mare lucru din cărți. În primul rând, pentru că nici unui autor nu-i trecuse prin minte că ar putea exista fermieri care să fie obligați să înceapă totul de la zero. Prin urmare, toate lucrările privitoare la acest subiect începeau direct din miezul problemei, după considerentul că eventualii cititori ar deține deja un bagaj de cunoștințe și un vocabular ce mie îmi lipseau. Cunoașterea specializată în domeniul biologiei mi-a fost complet inutilă în fața noilor probleme practice. Majoritatea autorilor vorbeau despre materiale și substanțe pe care fie nu le putusem găsi, fie nu reușisem să le recunosc din multitudinea de produse specifice domeniului. Am înțeles rapid că toate acele lucruri — îngrășăminte chimice, nutrețuri și furaje din import, precum și piese de schimb pentru utilaje — aveau să se epuizeze destul de repede și voi avea serios de lucru până să le găsesc înlocuitori.

De asemenea, informațiile teoretice furnizate de cărți nu erau suficiente pentru a ne oferi un fundament adecvat practicilor de oierit, de creștere

a cailor și vitelor, de producere a brânzeturilor sau de întreținere a unui mic abator. Adeseori eram nevoiți să ne întrerupem activitatea, pentru a consulta cu și mai multă atenție capitolele respective, întrucât simplitatea cuvintelor tipărite intra în contrast izbitor cu realitatea.

Din fericire, nu am fost presați de timp și-am reușit astfel să învățăm foarte mult din greșelile făcute. Știind că aveam la dispoziție câțiva ani până când să fim nevoiți să ne bazăm exclusiv pe resursele proprii, am reușit să nu ne transformăm dezamăgirile și micile eșecuri în deznădejde și disperare. În plus, ne liniștea și gândul că utilizam bunurile și proviziile existente și nu lăsam să se irosească munca predecesorilor noștri.

Din motive de siguranță, am preferat să aștept un an de zile până să mă întorc în Londra. Pentru raidurile mele a fost zona cea mai profitabilă, dar și cea mai deprimantă. Deși multe din mașinile abandonate pe străzi începuseră să fie atinse de rugină, locul îmi lăsa impresia că aștepta o vrajă care să-l readucă la viață. Un an mai târziu, deteriorarea era și mai vizibilă. Bucăți mari din tencuiala caselor se desprinseseră de pe fațade și se prăbușiseră pe caldarâm și pe trotuare, amestecându-se cu țiglele și cărămizile coșurilor sfărâmate. Iarba și buruienile năpădiseră șanțurile și rigolele, sufocând fiecare gură de canal. Frunzele blocaseră burlanele clădirilor, iar jgheaburile acoperișurilor se umpluseră cu smocuri dese de iarbă și, în unele locuri, răsăriseră mici tufe. Aproape fiecare clădire

purta câte o perucă verde peste acoperișurile măcinate și putrezite de umezeală. Prin ferestre am putut observa plafoane năruite și bucăți de tapet jupuindu-se de pe zidurile ce luceau de igrasie. Grădinile din parcuri și scuaruri deveniseră mici jungle și cotropeau încet străzile din împrejurimi. Vegetația părea hotărâtă să atace din toate părțile, trimițându-și la înaintare cioturi groase ce dislocau pavajul, ori cercetași abili ce răsăriseră în micile crevase din beton, găsindu-și avanposturi chiar și pe scaunele vehiculelor abandonate. Asediul neconținut avea ca unic țel recucerirea teritoriilor aride create de om. Dar, cel mai interesant era că, pe măsură ce plantele preluau controlul, locul devenea tot mai puțin insuportabil. Iar când ajunsese într-o stare din care nu-l mai putea salva nici cea mai eficientă baghetă magică, armata de fantome ce-l bântuise dispăruse și ea, retrăgându-se încet în istorie.

Odată — nu în acel an, nici în următorul, ci mai târziu — stăteam în Piccadilly Circus, privind la paragina din jurul meu și încercând să-mi recreez în minte mulțimile de oameni ce viermuiau cândva prin marea intersecție. N-am izbutit. Oamenii nu mai aveau realitate nici măcar în amintiri. Cu toții deveniseră o pagină îngălbenită a istoriei, ca auditoriul din Colosseumul Romei sau ca vasta armată asiriană. Scenele în paragină nu-mi stârneau regrete, dar uneori, în acele peregrinări ale tăcerii, mă cuprindea nostalgia. Când umblam singur pe drumurile de țară, îmi mai puteam aminti farmecul

vechii societăți, dar printre clădirile dărăpănate și respingătoare, nu-mi aminteam decât învălmășeala, frustrarea, goana nebunească de colo până colo, vociferările fără noimă ale unor făpturi ca și inexistente — și atunci nici nu mai știam foarte bine cât de mult pierdusem...

Prima călătorie am întreprins-o de unul singur, întorcându-mă cu mai multe lăzi cu discuri și bumeranguri anti-trifide, hârtie, piese de schimb pentru autovehicule, cărți în Braille și o mașină de scris — Dennis și-o dorise foarte tare —, băuturi fine, dulciuri, discuri de vinil, precum și foarte multe cărți pentru noi. O săptămână mai târziu, Josella m-a însoțit în intenția mult mai practică de a aduna noi articole vestimentare, nu atât pentru adulți, cât mai ales pentru fetița lui Mary și a pruncului pe care de-acum îl aștepta și ea. Călătoria a tulburat-o foarte mult, așa că a rămas singura ei vizită în capitală.

Din când în când, am continuat să vizitez orașul în încercarea de a găsi ultimele lucruri esențiale nedeteriorate, și m-am folosit totodată de atare ocazii pentru a aduce și câteva produse de lux. Niciodată n-am văzut nici măcar un semn de viață, cu excepția câtorva vrăbiuțe și, ocazional, a câte unei trifide. Numărul câinilor și al pisicilor creștea cu fiecare nouă generație, dar nici ele nu puteau fi văzute prin orașe, ci numai la țară. Câteodată, descopeream semne că nu sunt singurul care scotocea prin acele zone, însă nu reușisem să întâlnesc pe nimeni.

La sfârșitul celui de-al patrulea an mi-am întreprins ultima călătorie, în timpul căreia am descoperit că pericolele deveniseră mult prea mari pentru a mai risca să mă aventurez prin acele zone. Primul indiciu mi l-a transmis un bubuit asurzitor, venind din spatele meu, după ce trecusem printr-o suburbie. Am oprit imediat camionul și-am privit în urmă, pentru a vedea norul de praf ce tocmai se ridica din dărâmăturile ce blocaseră strada. Evident, duduital zguduitor al camionului dăduse, indirect, ultima lovitură clădirii gata să se prăbușească. În acea zi am reușit să nu mai dărâm altă clădire, dar am trăit cu teama că aș putea în orice moment să mă trezesc sub o avalanșă de cărămizi și mortar. Prin urmare, din ziua aceea n-am mai intrat decât în localități mici, pe care obișnuiam să le străbat numai pe jos.

Brighton, un oraș ce ar fi putut deveni cea mai importantă sursă de provizii din apropiere, a fost ultima mea opțiune. Astfel, până când m-am hotărât să-l vizitez, mi-au luat-o alții înainte. Cine, sau câți erau, n-am izbutit să aflu: chiar la intrare m-a întâmpinat ceva ce se voia a fi un zid dar era un maldăr de blocuri din piatră, pe care scria mare cu vopsea: „INTERZIS!”

Avertismentul fusese întărit cu un foc de pușcă și cu un norișor de țărână ce se ridicase brusc, chiar la picioarele mele. N-am văzut pe nimeni și, în plus, nu cred că aveam vreun argument relevant de partea mea.

Am întors camionul și am condus încet, gândindu-mă că ar putea veni un moment când ne vom vedea nevoiți să apelăm la metodele defensive pe care Stephen le adoptase cu multă vreme în urmă. Astfel, pentru orice eventualitate, am instalat în casă câteva mitraliere și mortiere, aduse din același loc de unde procurasem și aruncătoarele de flăcări, folosite cu succes împotriva trifulor.

În luna noiembrie a celui de-al doilea an, Josella născu primul ei copil. I-am dat numele David. Bucuria pricinuită de micuț era deseori umbrită de presimțirile sumbre asupra situației cu care avea să se confrunte și el în viitor. Pe Josella însă, această perspectivă nu o îngrijora prea mult. Îl adora, pur și simplu. Pentru ea, copilul compensa tot ce pierduse în trecut și, paradoxal, spre deosebire de anii anteriori, nu-și mai făcea griji în privința dificultăților ce-l așteptau. În orice caz, pofta de viață a copilului era premisa cea mai solidă a capacității sale viitoare de a-și purta singur de grijă, așa că mi-am reprimat presimțirile și mi-am intensificat eforturile de a transforma reședința într-un domiciliu care să poată într-o bună zi să ne susțină pe toți.

Nu peste multă vreme, Josella mă sfătui să acord mai multă importanță trifulor. În ultimii ani, mă obișnuisem atât de mult să mă protejez împotriva lor în timp ce munceam, încât, spre deosebire de ceilalți, ajunsesem să le privesc ca pe niște componente firești ale peisajului. Desigur, de

fiecare dată purtam o mască din sârmă și mănuși protectoare, accesorii care-mi permiteau să acord trifidelor aceeași atenție ca și țânțarilor dintr-o zonă infestată de malarie. Josellei i-au revenit în memorie într-o seară, când stăteam în pat și nu se mai auzea nimic în afara sunetului intermitent și distant al pedunculilor ce loveau baza tulpinii cu cioturile lor tari și boante.

— În ultima perioadă fac un zgomot tot mai mare, zise ea.

Inițial n-am înțeles despre ce vorbea. Fundalul sonor în care trăisem și muncisem ani de zile îmi devenise atât de familiar, încât, dacă nu-mi concentram atenția spre el, pur și simplu nu-mi dădeam seama dacă s-a oprit sau nu. Am ascultat câteva clipe.

— Nu-mi sună deloc diferit, i-am răspuns.

— Nici n-am zis c-ar fi *diferit*. Sunetul s-a amplificat, semn că sunt mult mai multe decât până acum.

— Nu remarcasem, am zis, indiferent.

După ce am terminat de ridicat gardul, interesul mi-a fost acaparat de solul pe care-l împrejmuisem, fără să mai mă preocupe nimic din afara lui. După expedițiile prin țară ajunsesem să cred că nici în alte zone numărul trifidelor nu părea totuși să crească. Mi-am amintit, desigur, de ziua când ajunsesem la fermă, când fusesem puțin surprins de numărul lor destul de mare, dar m-am gândit că pricina o fi fost, probabil, existența vreunei pepiniere de trifide în vecinătate.

— Chiar sunt mai multe. Să le vezi mâine dimineată, îmi spusese Josella.

A doua zi, în timp ce mă îmbrăcam și priveam pe fereastră, a trebuit să-i dau dreptate. Cred că trebuie să fi fost peste o sută de plante strânse în spațele micii porțiuni de gard vizibilă de la fereastră. În timpul micului dejun le-am spus și celorlalți. Susan a fost foarte surprinsă:

— Zi de zi apar tot mai multe, îmi răspunse ea. Tu chiar n-ai observat?

— Am avut lucruri mult mai importante de făcut, i-am zis, întrucâtva iritat de tonul vocii ei. Și, în orice caz, nu prezintă nici un pericol câtă vreme rămân în afara gardului protector. Dacă nu intervin în cultura pe care urmează să o recoltăm, sunt libere să facă tot ce doresc.

— În orice caz, întrebă Josella, puțin neliniștită, pe mine mă interesează să aflu de ce vin atât de multe în această zonă — fiindcă sunt convinsă că nu mă înșel — și aș vrea să aflu motivul.

Chipul lui Susan era contrariat, iritat.

— Cum de ce? Pentru că *el* le aduce, răspunse.

— Nu arăta cu degetul, o opri instinctiv Josella. Și, de fapt, ce vrei să spui? Bill nu are cum să le aducă aici.

— Dar așa e: din cauza zgomotelor.

— Uite ce e, i-am răspuns. Nu înțeleg ce vrei să insinuezi. Ai cumva impresia că fluier în somn și le chem la aport?

Susan mă privi tăfnoasă.

— Bine. Dacă nu mă crezi, atunci îți voi demonstra după micul dejun, emise solemnă, apoi tăcu îmbufnată.

Am terminat de mâncat și, de îndată, Susan se ridică prima de la masă, pentru ca să se întoarcă ținând într-o mână pușca mea și un binoclu în cealaltă. Apoi am pornit spre pajiște. Fata scrută zarea preț de câteva clipe, până când observă o trifidă aflată mult în spatele gardului nostru, și-mi dădu binoclul. În mijlocul unui câmp, la mai mult de doi kilometri distanță, trifida se îndrepta spre răsărit, clătinându-se agale.

— Privește-o în continuare, îmi spuse Susan, și trase un foc în aer.

În câteva secunde, trifida își modifică rapid cursul, îndreptându-se spre sud.

— Vezi? întrebă ea, frecându-și energic umărul.

— Da, pare să... Ești sigură? Mai încearcă o dată, i-am sugerat.

Susan clătină din cap.

— Nu are nici un rost: toate trifidele care au auzit zgomotul se vor îndrepta spre noi. În zece minute, se vor opri și vor asculta. Dacă sunt îndeajuns de aproape pentru a-și auzi suratele clămpănind în spatele gardului, se vor orienta fără probleme. Dacă sunt prea departe și nu le aud, vor aștepta încă un zgomot din partea noastră; iar dacă nu le mai oferim acest indiciu, vor zăbovi puțin și-și vor continua călătoria în direcția inițială.

Recunosc că mă uimise revelația ei.

— Ei bine... i-am spus. Dar, Susan, tu le-ai urmărit îndeaproape!

— Întotdeauna le-am observat. Le urăsc de moarte, îmi răspunse, ca și cum atâta explicație ar fi fost suficientă.

Între timp, Dennis ni se alăturase și el.

— Sunt alături de tine, Susan, spuse. Nici mie nu-mi plac deloc. Și nu mi-au plăcut niciodată. Monștrii ăștia au ceva cu noi.

— Fii serios, am început eu.

— Crede-mă, nu știm mai nimic despre ele. Și, gândește-te — cum de-au *știut*? Pentru că s-au eliberat imediat ce n-a mai fost nimeni să le poată opri. Amintește-ți că în jurul casei au apărut chiar de-a doua zi. Ai remarcat acest amănunt?

— Nu-i o noutate, i-am răspuns. În țările tropicale obișnuiau să pândească pe marginea cărărilor din păduri și jungle. Dacă nu erau oprite la timp, adeseori se întâmpla să înconjoare și să invadeze sătucurile întâlnite în cale. În multe locuri au produs adevărate nenorociri.

— Dar nu și aici — iată ce vreau să spun. Aici nu au putut face absolut nimic, până când nu le-au fost create condițiile necesare. Nici măcar nu au încercat. Iar odată ce situația le-a fost favorabilă, au acționat *neîntârziat* — ca și cum *ar fi știut* că sunt libere să facă orice doresc.

— Dennis, fii rezonabil. Îți dai seama ce spui?

— Știu foarte bine ce spun — și nu intenționez să susțin că am ajuns la o concluzie categorică; vreau doar să menționez că au profitat rapid de

împrejurările nefavorabile în care ajunseserăm. De asemenea, nu pot să nu observ că par a se fi organizat. Fiind ocupat până peste cap cu treburile zilnice, n-ai observat cum se adunau zi de zi în fața gardului și așteptau acolo. Susan însă le-a văzut. Am auzit-o vorbind deseori despre asta. Și *ce* crezi că așteaptă?

Am încercat să nu-i răspund la întrebare și i-am zis:

— Înțeleg. Din motive de silențiozitate, vrei să nu mai folosesc carabina, ci una din armele anti-trifide.

— Nu-i vorba doar de armă, ci de toate sunetele, spuse Susan. Tractorul e cel mai cumplit dintre toate, fiindcă zgomotul lui foarte puternic și constant le atrage imediat. De asemenea, le-am văzut cum își schimbă direcția și se îndreaptă spre noi imediat ce aud că pornim motorul generatorului electric.

— Aș vrea, i-am răspuns iritat, să nu mai vorbești despre ele ca și cum ar aparține regnului animal. Ele nu sunt capabile să „audă”. Sunt doar niște plante.

— Indiferent ce-ar fi, important e că *aud*, îmi replică, încăpățânată, Susan.

— În fine, va trebui să facem ceva în privința lor, le-am promis în încheierea discuției.

Și chiar am făcut. Primul mecanism-capcană a fost un fel de moară de vânt, ce producea un zumzăit puternic. Am pironit mașinăria improvi-

zată la aproximativ opt sute de metri de casă și a funcționat perfect: le-a îndepărtat imediat de lângă gard și din împrejurimi. Acolo unde se strânseseră câteva sute de exemplare, am preferat să folosesc, împreună cu Susan, aruncătoarele de flăcări. Am avut succes și de astă-dată, numai că, la scurt timp după aceea, foarte puține plante se mai apropiiau de zonele respective. Următoarea mișcare a fost construirea unei bucle largi în interiorul gardului, iar porțiunea întreruptă a fost umplută cu două porți solide. Alesesem zona din apropierea generatorului. Imediat ce-am terminat lucrul, am deschis porțile și am așteptat. Două zile mai târziu, le-am blocat ieșirea închizând porțile și nimicind mai bine de două sute de trifide ce se încumetaseră să intre în țarc. Și această acțiune ne-a fost încununată de succes, dar nu s-a repetat, ca de altfel în nici unul din locurile în care am amplasat alte capcane.

O soluție ar fi fost să parcurgem în mod regulat împrejurimile, odată la câteva zile, înarmați cu aruncătoare de flăcări. Ceea ce ne-ar fi ajutat să reducem semnificativ numărul agresorilor, dar ne-ar fi luat foarte mult timp și ar fi avut drept consecință isprăvirea combustibilului. Consumul unui aruncător de flăcări este destul de mare, iar rezervele din depozitele de armament nu erau nelimitate, așa că, odată ce ne-am fi terminat gazolina, prețioasele noastre aruncătoare de flăcări ar fi devenit la fel de utile ca un morman de fiare vechi — ținând cont de faptul că nici unul dintre

noi nu cunoștea formula chimică sau metoda de producere a unui combustibil eficient.

De două sau trei ori ne-am încercat și mortierele pe grupuri mari de trifide, dar rezultatele au fost dezamăgitoare. Trifidele, la fel ca și copacii, aveau abilitatea de a suporta stricăciuni însemnate, fără să sufere leziuni letale.

Odată cu trecerea timpului, în pofida capcanelor noastre și a masacrelor ocazionale, reîncepuseră să se strângă în apropierea gardului. Interesant era că nu încercau nimic: își cufundau rădăcinile în pământ și așteptau. Privite de la distanță, cu excepția răpăitului specific și neîntrerupt, cu care câteva dintre ele erau însărcinate, arătau la fel de inactive și inofensive ca șirurile de arbuști. Dacă vreunul dintre noi s-ar fi îndoit de vigilența lor, se putea convinge foarte ușor conducând pe aleea aflată dincolo de gardul împrejmuitoare: o scurtă călătorie era presărată cu o serie de atacuri atât de violente, încât n-ai mai fi putut înainta fără să folosești imediat ștergătoarele, ca să cureți stratul de venin de pe parbriz.

Din când în când, unuia dintre noi îi mai venea câte o idee nouă, cum a fost bunăoară stropirea solului cu o soluție concentrată de arsenic — însă retragerea plantelor nu era decât de scurtă durată.

Vreme de un an sau doi, am tot încercat diverse metode, până în dimineața în care Susan a intrat în camera noastră și ne-a informat că trifidele au înconjurat întreaga vilă. Fata se trezise ca de obicei, mai devreme, ca să mulgă animalele. Se

uitase pe geam, iar cenușiiul cerului o anunțase că era vremea să se scoale, dar imediat ce ajunsese la parter, întunericul de acolo o avertizase că ceva nu era în regulă. A înțeles ce se întâmplase abia când a aprins lumina și-a văzut verdele catifelat al frunzelor lipite de ferestre.

Am traversat tiptil dormitorul și am închis brusc fereastra — exact când acul veninos al unui lujer plesni direct în geam. Privind în jos, am putut vedea cum vreo zece-douăsprezece trifide se îmbulzeau în zid. Cum aruncătoarele de flăcări erau într-una din dependențele din afara casei, am înțeles că nu e cazul să-mi asum nici cele mai mici riscuri. Îmbrăcat foarte gros, cu mănuși, o caschetă din piele tăbăcită pe cap, ochelari de protecție pe sub casca din sârmă, și înarmat cu cel mai impresionant cuțit de măcelărie pe care l-am putut găsi, am reușit să-mi croiesc drum prin desișul format de trifide în dreptul ușii. Frecvența loviturilor a fost atât de mare încât coiful mi-a fost umezit în câteva clipe, și în interior au fost pulverizate particule fine de venin. Chiar dacă lentilele ochelarilor nu fuseseră acoperite de tot, odată ajuns în magazie, primul gest a fost să-mi spăl fața cu multă apă. De teamă ca nu cumva să dau foc atât cadrului ferestrei cât și tocului ușii, n-am îndrăznit să arunc asupra lor decât un jet scurt, țintit la joasă înălțime — dar vâlvătaia a fost suficientă pentru a le agita atât cât să-mi permită să mă întorc în casă nevătămat.

Josella și Susan se înarmaseră fiecare cu câte un extingtor, în vreme ce eu — un hibrid între un scafandru de mare adâncime și-un cosmonaut tocmai sosit de pe Marte — am luat la rând fiecare fereastră de la etaj, jucând rolul asediatului care prăvălește văpăi ucigătoare deasupra hoardelor năvălitoare. Nu-mi luă prea mult timp să incinerez un mare număr de plante și să le pun pe fugă pe cele rămase. Susan, îmbrăcându-se și ea adecvat, s-a înarmat cu un aruncător de flăcări și, după cum se exprima, a pornit într-o foarte plăcută campanie de decimare, în timp ce eu am trecut la investigarea problemei: cauza aveam s-o descopăr destul de repede. Pe una din coline, puhoiul compact de trunchiuri, frunze și lujeri îmi indică dincotro veneau. Se desfășurau în evantai pe partea stângă a pantei, îndreptându-se toate spre casă. Mi-a fost foarte simplu să le blochez înaintarea. Un jet îndreptat direct în centru le-a oprit brusc, iar încă două, direcționate în flancuri, le-a obligat să se retragă. Din când în când le mai zoream, stropindu-le cu benzină, ca să grăbească pasul și să le întoarcă din drum pe noile venite. La vreo douăzeci de metri mai încolo, o porțiune a gardului și stâlpii de susținere fuseseră culcați la pământ. I-am proptit, temporar, apoi am incendiat mai multe trifide din zona respectivă, asigurându-mă astfel că nu vom mai avea nici un fel de probleme, cel puțin pentru câteva ore.

Cea mai mare parte a zilei mi-am petrecut-o împreună cu Josella și cu Susan, reparând breșa din

gard. După alte două zile, Susan și cu mine ne-am asigurat că nu mai avem nici un intrus în perimetru și apoi am trecut la examinarea amănunțită a gardului împrejmuitoare și la efectuarea consolidărilor de rigoare. Patru luni mai târziu, trifidele aveau să reușească o nouă intruziune...

Ocazie cu care destul de multe dintre ele rămăseseră blocate în șanțul împrejmuitoare. După cum ne-am imaginat, pasivitatea lor s-a datorat, probabil, presiunii din momentul prăbușirii gardului, când cele din avangardă au ajuns un soi de punte pentru restul cotropitorilor.

Din acel moment, a fost limpede că trebuie să apelăm la metode defensive mult mai categorice — mai ales că acea porțiune a gardului fusese cea mai solidă. Electrificarea gardului părea cea mai potrivită soluție. Astfel, pentru a ne pune în aplicare planul, am pornit în căutarea unui generator mobil al armatei, pe care am reușit să-l tractez cu succes până acasă. Conexiunea am realizat-o cu ajutorul lui Susan și nici nu apucasem să ne terminăm lucrul că bestiile izbutiseră să pătrundă printr-un alt loc.

Sistemul ar fi fost cel mai eficient dintre toate, dar numai dacă am fi avut posibilitatea să-l menținem permanent în funcțiune — sau măcar cea mai mare parte a timpului. Însă problema o reprezenta consumul de combustibil. Benzina era unul din cele mai valoroase lucruri. Alimentele puteau fi cultivate, dar când benzina și motorina aveau să se isprăvească, cu ele s-ar fi risipit și mare parte din confortul cu care ne obișnuiserăm. Din

acel moment n-am mai fi putut efectua nici o expediție, ceea ce echivala cu încetarea aprovizionării și reîntoarcerea la primitivism. Așadar, din considerente economice, bariera electrică funcționa doar câteva minute, de două-trei ori pe zi — când le opream să mai împingă în gard și le obligam să reculeze câțiva metri. Ca măsură suplimentară de precauție, am întins pe partea interioară a gardului un fir care să ne avertizeze imediat ce se produce o breșă, înainte ca ruptura să se lărgască.

Vulnerabilitatea noastră se datora și aparentei capacități a trifidelor de a învăța din experiență — într-o măsură limitată desigur. Spre exemplu, la un moment dat se obișnuiseră cu programul nostru, când electrificam gardul noaptea și dimineata, pentru numai câteva minute — interval pe parcursul căruia se îndepărtau de sârmele încărcate electric înainte să pornim generatorul, revenind în poziția inițială la scurt timp după ce-l opream. Atunci nu credeam că plantele reușeau să asocieze zgomotul motorului cu sarcina electrică din sârme, dar ulterior n-am mai avut nici o îndoială în această privință.

Desigur, ne-a fost foarte ușor să modificăm orarul și să acționăm generatorul la ore diferite, dar Susan — trifidele reprezentau pentru ea un dușman ce nu trebuia pierdut o clipă din vedere — observase curând că răstimpul în care șocul le obliga să rămână departe de gard se micșora vizibil. Cu toate acestea, sârmele electrificate și

atacurile ocazionale efectuate de noi în secțiunile unde se adunau în număr mare ne-au ajutat să nu mai avem nici o intruziune vreme de un an, iar ofensivele ulterioare, datorită sistemului de avertizare, au fost îndeajuns de slabe cât să reprezinte doar neplăceri minore.

Astfel, la adăpostul campusului nostru am continuat să învățăm noi lucruri despre agricultură, în timp ce viața se transforma încet într-o rutină.

Într-una din zilele de vară ale celui de-al șaselea an, am mers împreună cu Josella la țărmul mării, călătorind într-un autoblindat cu șenile — vehicul pe care începusem să-l folosesc în mod curent, pentru că drumurile se stricaseră destul de rău. Pentru ea a fost o scurtă și binemeritată vacanță, fiindcă nu mai ieșise de luni de zile din perimetrul reședinței. Treburile casei și îngrijirea copiilor îi răpiseră cea mai mare parte a timpului și nu-i îngăduiseră să participe decât la expediții scurte, absolut necesare; însă de-acum știam că pot lăsa întregul domeniu în grija lui Susan, în timp ce noi aveam să ne relaxăm urcând și coborând dealurile din sudul țării, oprind în cele din urmă pe una din coastele aflate în apropierea țărmului.

Era o zi perfectă de iunie, iar albastrul pur al cerului era tulburat doar de câțiva norișori albi. Soarele scânteia pe nisipul plajelor și pe întinderea de apă ce se unduia spre orizont, la fel de orbitor ca în vremurile trecute, când plajele erau pline de oameni și marea împestrită cu mici ambarcațiuni

răzlețe. Am admirat în liniște priveliștea. După câteva minute, Josella îmi spuse:

— Bill, ție nu ți se pare uneori că dacă închizi ochii pentru o clipă, în momentul următor ai putea regăsi totul neschimbat? Eu *încă* mai am această impresie.

— Nu foarte des, i-am răspuns. Însă am și umblat prin mai multe locuri decât tine. În orice caz, uneori...

— Uite câți pescăruși, la fel ca odinioară.

— Da, mă bucur că anul acesta sunt mai multe păsări.

Deși de la distanță arăta foarte impresionant, orașelul de la poalele costișei era o localitate ca toate celelalte: o îngrămădeală de case mici cu acoperișuri roșii și bungalouri locuite cândva de foștii pensionari ai clasei mijlocii — o impresie care însă n-a putut persista mai mult de două-trei minute. Spre deosebire de țiglele clădirilor, zidurile și pereții nu se mai vedeau. Vechile grădini cochete dispăruseră sub excrescența verde, împestrițată ici-colo de urmașii unor flori cultivate cândva cu gust. De la distanță, străzile arătau ca niște covoare pufoase, dar iluzia mochetei verzi și mătăsoase se risipea de cum te apropiai și găseai în locul ei un desiș încâlcit de buruieni și mărăcini.

— Și când te gândești că în urmă cu câțiva ani doar, spuse Josella gânditoare, oamenii se plâneau că bungalourile distrug mediul înconjurător. Și acum, uită-te la ele.

— Da, rusticul a fost răzbunat, i-am răspuns. Pe atunci natura părea îngenuncheată — și cine-ar fi crezut că bătrânica mai are atât de multă vlagă?

— Pe mine mă înspăimântă. Natura pare să se fi dezlănțuit, bucurându-se că ne-am găsit sfârșitul și că e liberă să-și facă de cap. Dar mă întreb... n-am făcut altceva decât să ne amăgim? Bill, oare chiar suntem terminați?

Spre deosebire de ea, pe parcursul expedițiilor mele avusesem mult mai mult timp să reflectez la această problemă.

— Draga mea, dacă n-ai fi fost cine ești, ți-aș fi putut oferi un răspuns eroic și pompos — de genul acelor iluzii deșarte ce sunt deseori confundate cu credința și dârzenia.

— Și din moment ce *sunt* cine sunt?

— Îți voi oferi răspunsul cel mai sincer, în mare măsură. Dar nu trebuie să uiți că, atâta vreme cât există viață, există și speranță.

Am continuat amândoi să privim în tăcere priveliștea, apoi mi-am continuat expunerea:

— După cum văd eu, avem totuși o șansă — foarte mică — să ne refacem societatea. Dacă nu ar fi existat trifidele, bineînțeles, șansa ne-ar fi fost mult mai mare, chiar dacă perioada ar fi fost aproape la fel de îndelungată. Trifidele însă reprezintă un factor important, un element cu care nu s-a confruntat nici o civilizație anterioară. Iar întrebarea este: lumea va fi a lor sau a noastră? Problema o constituie descoperirea unei modalități de a le contracara, am continuat. Nu ne aflăm într-o

situație fără scăpare, și le putem face față cu succes. Însă cum se vor descurca nepoții noștri? Își vor irosi întreaga viață trăind în rezervații, căutând mereu noi metode de apărare împotriva asalturilor trifidelor? Sunt sigur că trebuie să existe o cale mai simplă. Cel mai greu este că soluțiile cele mai simple apar după îndelungi cercetări și studii complexe. În plus, nu avem resursele necesare.

— Dimpotrivă, avem la dispoziție toate rezervele din lume, interveni Josella.

— Din punct de vedere material, da — însă nu și mental. Avem nevoie de experți, de-o echipă de oameni de știință capabili să le reducă pe trifide la tăcere. Sunt sigur că nu-i imposibil. Sau, la fel de benefic ne-ar fi ajutorul unei echipe de mercenari biologici. De pildă, am putea produce anumiți hormoni care să le afecteze numai pe ele... Și nu-i deloc imposibil — dacă punem la lucru destule minți inteligente...

— Dacă tot susții asta, de ce nu încerci chiar tu? întrebă ea.

— Din mai multe motive. În primul rând, nu am calificarea necesară — pentru că sunt un biochimist mediocru. În plus, mi-ar trebui un laborator și instrumente specifice. Și, mai mult decât atât, este nevoie de timp, iar eu am mult prea multe lucruri de făcut. În orice caz, chiar de-aș putea să-i creez, producția în masă a hormonilor sintetici se face într-un institut pe măsură. Și, înainte de toate, este imperativă echipa de cercetare.

— Oamenii pot învăța.

— Bineînțeles, dar numai când au răgazul necesar, fără să fie nevoiți să muncească pentru a se întreține. Am adunat până acum o mulțime de cărți din domeniul biochimiei în speranța că, în viitor, generațiile se vor putea folosi de învățăturile din ele. Voi căuta să-l învăț pe David tot ce știu, astfel încât să poată, la rândul lui, să transmită mai departe cunoștințele dobândite. Dar, atâta vreme cât nu există răgazul necesar studiului, nu ne rămâne decât alternativa rezervațiilor.

Josella privi încruntată către un grup de patru trifide ce traversau agale câmpul din preajma orașelului.

— Știi, înainte toți spuneau că adversarii cei mai de temut ai omului sunt insectele. După cum văd eu, trifidele au ceva în comun cu insectele. Nu vreau să mă înțelegi greșit, fiindcă știu că sunt plante. Însă mă intrigă faptul că nu acordă nici o importanță indivizilor. Luate separat, par să aibă ceva ce seamănă vag cu inteligența, dar când se strâng în grupuri par destul de istețe. Ca și albinele sau furnicile, muncesc împreună cu un scop precis, deși putem spune că, individual, nici una dintre ele nu pare să priceapă planul sau schema pe care o pune în practică grupul. E foarte straniu — și, probabil, ne va fi imposibil să le înțelegem. Sunt așa de diferite. Contravin tuturor concepțiilor noastre referitoare la caracteristicile ereditare ale unei specii. Există oare într-o albină, sau într-o trifidă, o genă responsabilă cu organizarea socială? Au furnicile o genă capabilă să le înzestreze cu

abilitatea de-a construi? Și, dacă posedă într-adevăr aceste gene, de ce nu și-au dezvoltat pe parcursul vremii o genă pentru limbaj, ori pentru gătit? Oricum ar sta lucrurile, trifidele par să aibă ceva din toate acestea. Chiar dacă, individual, nu au habar de ce se învârt în jurul gardului nostru, împreună știu că scopul final este să ajungă la noi — și, mai devreme sau mai târziu, vor reuși.

— Mai sunt totuși multe lucruri care ne pot ajuta să le oprim, i-am răspuns. Și n-am intenționat, în nici un caz, să te deprim.

— Nu mă simt deloc deprimată sau deznădăjduită, cu excepția momentelor când sunt foarte obosită. În cea mai mare parte a timpului sunt mult prea ocupată, să-mi fac griji pentru viitor. Nu, de obicei nu trec dincolo de stadiul unei tristeți trecătoare — o melancolie ușoară, la mare preț în secolul al optsprezecelea. Uneori devin sentimentală când ascult discurile pe care le pui, deși ar trebui să fiu puțin înspăimântată când o mare orchestră, dispărută de atâta vreme, continuă să cânte unei mâini de oameni împresurați și constrânși să devină din ce în ce mai primitivi. Acordurile muzicii mă transportă în timp și mă întristează când îmi amintesc de toate acele lucruri pe care nu le vom mai putea face vreodată. Tu nu ai acest sentiment?

— Câteodată, am recunoscut. Însă, pe măsură ce a trecut timpul, am descoperit că pot accepta cu mai multă ușurință situația prezentă. Desigur, dacă mi s-ar putea îndeplini măcar o dorință, aș cere să

ne recăpătăm vechea noastră lume — dar cu o condiție. Vezi tu, în pofida a tot ce s-a întâmplat, acum sunt mai fericit ca oricând. Iar tu știi foarte bine asta, nu-i așa, Josie?

Îmi răspunse, luându-mă de mână:

— Da, Bill. Și tu-mi ești la fel de drag. Însă ceea ce mă întristează cu adevărat nu sunt lucrurile pe care le-am pierdut, cât faptul că nu vor avea și copiii noștri bucuria să le cunoască.

— Vom avea o problemă când va veni vremea să le insuflăm în inimi speranța și ambiția, i-am mărturisit. Desigur, nu-i vom putea împiedica să privească spre trecut, dar îi putem ajuta să nu rămână ancorați în el. Unul din cele mai periculoase obiceiuri este acela de a privi numai în urmă, la epocile glorioase când strămoșii noștri erau ca niște vrăjitori. Multe civilizații au sucombat din pricina complexului de inferioritate: el a pulverizat în reverie și lăncezeală vremile maiestuoase de odinioară. Și cum vom putea împiedica ca asta să nu apară din nou?

— Dacă aș fi copil, îmi răspunse gânditoare, cred că cel mai bine mi-ar prinde un argument întru totul rațional. Altminteri, dacă nu mi s-ar oferi o explicație logică și aș fi lăsată să cred că m-am născut într-o lume devastată iremediabil, sigur că aș considera inutil să mai trăiesc. De aceea, problema este, într-adevăr, extrem de dificilă, pentru că exact asta e situația în care *ne aflăm...*

Făcu o pauză, reflectând puțin, și continuă:

— Crezi că ar fi corect să dăm naștere unui mit? O poveste despre o lume minunată și foarte inteligentă, dar atât de putredă pe dinăuntru că a trebuit distrusă ori s-a autodistrus printr-un accident. De pildă, am putea imagina o variantă a Potopului lui Noe. Astfel, noile generații nu vor cădea pradă deznădejdii și decăderii, ci se vor simți stimulate să reconstruiască societatea, să reclădească o civilizație mai bună.

— Da... i-am răspuns meditativ. Dar, adeseori, cel mai bine este să le spui copiilor adevărul. În acest fel le va fi mult mai ușor mai târziu. De ce să pretindem că totul e un mit?

Josella obiectă:

— Ce vrei să spui? Trifidele au fost greșeala cuiva, recunosc. Dar restul...?

— Nu ne putem învinui prea mult pentru apariția lor. În definitiv, substanțele pe care ni le ofereau erau chiar foarte valoroase. Nimeni nu poate prevedea consecințele unei mari descoperiri — indiferent că vorbim de un motor nou sau de o trifidă —, mai ales că, în condiții normale, le-am făcut față cu succes. Nu trebuie să uităm că am beneficiat mult de pe urma lor, în împrejurări ce le erau întru totul defavorabile.

— Ei bine, schimbarea condițiilor nu s-a petrecut din vina noastră. După cum l-ar cataloga orice companie de asigurări, incidentul — la fel ca orice cutremur sau uragan — a fost un caz de forță majoră, o calamitate naturală. Și poate chiar așa a

fost — un fel de Judecată de Apoi, căci nu noi am provocat dezintegrarea acelei comete.

— Josella, poți fi chiar atât de sigură?

Se întoarse și mă privi mirată.

— Ce vrei să spui, Bill? Cum am fi putut face așa ceva?

— Draga mea, poți afirma cu certitudine că a fost o cometă? Vezi tu, în mintea oamenilor a persistat o veche superstiție referitoare la comete. Știu că în vremurile moderne nimeni n-ar mai fi căzut în genunchi, închinându-li-se, dar a fost o fobie ce-a dăinuit secole de-a rândul. Cometele au fost întotdeauna privite ca semne prevestitoare de rele, simboluri ale mâniei providenței, avertismente ce ne arătau că sfârșitul ne este aproape, fiind excesiv folosite în povestirile și profețiile din toate timpurile. Prin urmare, când se produce un uluitor fenomen celest, asemănător celui de care am avut noi parte, tendința naturală este să-l catalogăm imediat ca fiind o cometă. O dezmințire în acest sens nu mai avea când să fie dată, pentru că am avut la dispoziție foarte puțin timp. Astfel, îndată ce evenimentul a fost încununat cu dezastrul trăit de noi toți, am primit și confirmarea mult așteptată, și anume că numai o cometă ar fi putut produce o asemenea catastrofă.

Josella mă privea încruntată.

— Bill, tu chiar nu crezi că a fost o cometă?

— Nu cred, am confirmat.

— Dar... nu înțeleg. Imposibil — ce altceva ar fi putut fi?

Am desfăcut o cutie cu țigări închisă ermetic și am aprins câte una pentru fiecare.

— Îți mai amintești ce-a spus Michael Beadley la acea conferință: că umanitatea face echilibristică deasupra unui abis, pe o frânghie ce devine din ce în ce mai subțire?

— Da, însă...

— Ei bine, cred că în acea zi s-a produs inevitabilul, și numai câțiva dintre noi au reușit să supraviețuiască prăbușirii.

Am tras din țigară, privind în largul mării și spre necuprinsul cerului azuriu.

— Acolo, am continuat, acolo sus existau — și poate că mai există — o sumedenie de sateliți militari ce orbitau în jurul Pământului. Monștri mecanici ce gravitau inactivi deasupra noastră și așteptau să-i trezească cineva din letargie. Ce transportau ei? Știe cineva? Nu, evident. Erau informații strict secrete. Tot ce auzisem pe atunci nu erau decât zvonuri — rachete nucleare, materiale radioactive, bacterii, virusuri... Însă gândește-te că unul dintre aceste elemente fusese construit pentru a emite radiații pe care ochii să nu le poată suporta — un aparat special de distrugere sau măcar de vătămare a nervului optic...

Josella mă strânse de mână:

— Nu, Bill! Nu-i posibil... Ar fi fost diabolic din partea lor. ...Nu pot crede așa ceva... Nu, Bill!

— Draga mea, toate acele lucruri din spațiu au fost diabolice... Gândește-te că s-a produs o eroare umană, sau un accident, o avarie — dacă vrei —

provocată chiar de ciocnirea cu rămășițele unei comete, dar suficient de gravă cât să le destabilizeze... Apoi, am continuat, cineva începe să vorbească entuziasmat despre comete și nimeni nu mai are răgaz să reflecteze și să nege o atare ipoteză — având în vedere că totul s-a petrecut destul de rapid. Evident, sateliții au fost probabil construiți în așa fel încât să poată acționa asupra unor zone terestre bine delimitate. Dar, ca urmare a deflagrației, mulți dintre ei au explodat pe orbită, ori s-au dezintegrat în momentul intrării în atmosferă, reușind astfel să iradieze întregul glob... În orice caz, nimeni nu poate ști cu certitudine ce s-a întâmplat, dar de un lucru sunt aproape convinși: într-un fel sau altul, am reușit să-i doborâm chiar peste capetele noastre. Și, de asemenea, să nu uităm de molimă — pentru că în nici un caz nu era vorba de ciumă... Coincidențele sunt mult prea stranii și nu pot crede că, de-a lungul atâtor mii de ani în care și-ar fi putut oricând face apariția o cometă devastatoare, tocmai acum am avut ghinionul să se lovească de noi, la numai câțiva ani după ce am reușit să trimitem pe orbită sateliți de apărare. Nu e bizar? După cum văd eu, am preferat să înaintăm pe acea funie subțire, știind bine la ce să ne așteptăm — până în ziua când un picior a călcat greșit.

— Într-adevăr, prezentată așa... șopti Josella, cufundându-se în tăcere pentru câteva clipe. Și continuă: Este chiar o idee abominabilă, spre deosebire de ipoteza că însăși natura ne-a decimat

orbește. Totuși, nu pot crede varianta ta. Desigur, îmi alungă o mare parte din deznădejde, deoarece mai clarifică puțin lucrurile, dar *dacă* a fost așa cum susții, atunci măcar știm un lucru de care strănepoții noștri trebuie să se ferească și în privința căruia îi putem avertiza — și sunt atât de multe greșeli ce vor trebui evitate. Vai, dragul meu, au existat atât de multe greșeli! Însă e bine că-i putem măcar atenționa în privința lor.

— Hm, așa e... i-am răspuns. În orice caz, odată ce vor scăpa de trifide și-și vor reorganiza viața, vor avea suficient timp să facă singuri noi greșeli din care să învețe.

— Bieții de ei, spuse Josella, de parcă ar fi avut în față mii de strănepoți. Nu le oferim prea mult, nu-i așa?

— Mai demult exista o vorbă: „Viața e așa cum ți-o faci.”

— Dragul meu Bill, afirmația ta, pe lângă faptul că-i un clișeu răsuflat, mai este și foarte... însă nu vreau să fiu nepoliticoasă. Îmi amintesc totuși că unchiul Ted obișnuia să o repete ori de câte ori avea ocazia — până când o bombă bine plasată i-a retezat ambele picioare. Din acea zi și-a schimbat radical părerea. În plus, viața mea de acum *nu* e cauzată de acțiunile mele din trecut.

Își aruncă chiștocul și continuă:

— Bill, ce-am făcut *noi* ca să fim atât de norocoși? Din când în când — adică atunci când nu-s istovită și nici egoistă — mă tot gândesc la faptul că am fost atât de norocoși, și aș dori să-mi

arăt recunoștința — dar cui? Simt în acele clipe că, dacă acel ceva sau cineva căruia să-i mulțumesc ar exista, ar fi putut alege o persoană mult mai merituoasă. Tot ce se întâmplă e mult prea confuz pentru o fată simplă ca mine.

— Și eu am același sentiment: dacă ar fi existat ceva sau cineva la pupitrul de comandă, nu ar mai fi avut loc multe lucruri neplăcute în istoria umanității. Dar nu-mi fac prea multe griji. Draga mea, important este că soarta ne-a fost prielnică. Dacă mâine se va întoarce roata, atunci, ei bine, asta e. Indiferent ce s-ar întâmpla, timpul petrecut împreună nu ni-l mai poate lua nimeni. Am primit mult mai mult decât am meritat și am avut parte de bucurii pe care mulți nu le cunosc nici măcar o singură dată în viață.

Am rămas unul lângă celălalt, privind în tăcere marea pustie, apoi am coborât spre orășel.

Terminând rapid cu strângerea majorității produselor de pe listă, ne-am dus la un picnic pe malul mării, scăldându-ne relaxați în razele soarelui, dar asigurându-ne că avem în spate o porțiune întinsă de pietriș, suprafață imposibil de parcurs pentru o trifidă fără ca noi s-o auzim.

— Ar trebui să ieșim mai des, îmi spuse Josella. Susan a crescut și nu mai sunt nevoită să fac totul singură.

— Dacă există vreo persoană care să-și fi câștigat dreptul la o binemeritată vacanță, aceasta nu poți fi decât tu, draga mea.

Aveam sentimentul că vom merge împreună și ne vom lua rămas-bun — cât timp mai era cu putință — de la acele locuri și lucruri, cândva atât de familiare. Odată cu trecerea fiecărui an, perspectiva izolării devenea o certitudine — mai ales că ținuturile mlăștinoase din împrejurimi își întinseseră vertiginos hotarele. De exemplu, dacă doream să mergem din Shirning spre nord, eram nevoiți să ocolim zeci de kilometri. Drumurile se erodau rapid datorită ploilor și torentelor, dar și din cauza rădăcinilor ce străpungeau fără milă pavajul. Se cam duseseră vremurile când puteam transporta fără probleme până la fermă o cisternă cu benzină sau motorină. Mai devreme sau mai târziu, rădăcinile vor invada aleea în pantă ce ducea până la reședință, blocându-ne definitiv drumul. Autoblindatul mai putea merge o vreme pe porțiunile mai uscate și puțin denivelate ale șoselei, dar în curând urma să avem destule greutăți în a ne croi drum printre bușteni și desişuri.

— Într-una din zilele următoare, i-am spus, trebuie neapărat să facem o nebunie: te vei găti din nou, așa cum știi tu, și mergem la...

— Sssst! mă întrerupse Josella, ținându-și degetul în dreptul buzelor și ascultând atentă.

Mi-am ținut răsuflarea, ascultând și eu la fel de atent. Sunetul părea mai degrabă un tremur ușor al aerului. Era foarte vag, dar se intensifica semnificativ.

— Da, este un avion! spuse Josella.

Am privit amândoi spre apus, cu mâinile streasî-nă la ochi. Zumzetul nu se deosebea prea mult de cel al unei albine și se amplifică atît de încet încît ne convinsese că nu putea proveni decît de la un elicopter, căci orice alt tip de aeronavă ne-ar fi depășit rapid, înainte să-i auzim măcar huruitul.

Josella îl zărise prima. Era un punct puțin îndepărtat de coastă dar zbura paralel cu aceasta și se îndrepta chiar spre noi. Ne-am ridicat imediat și am început să-i facem semne cu brațele. Pe măsură ce se mărea, ne-am agitat și mai tare, strigând amândoi cît am putut — o acțiune nu tocmai înțeleaptă, pentru că oricum nu ne-ar fi putut auzi. În orice caz, pilotul ne-ar fi putut observa dacă ar fi continuat să înainteze paralel cu plaja. Însă, din păcate, cu numai câțiva kilometri înainte să ne poată distinge, hotărî brusc să întoarcă spre nord, probabil în intenția de-a survola teritoriul terestru. Am continuat să-i facem disperați semne, în speranța că poate ne va zări, dar traseul elicopterului nu se schimba defel, iar zgomotul motorului nu arăta nici o variație, pierzându-se încet și imper-turbabil către dealurile din depărtare.

Ne-am oprit din gesticulat și ne-am privit în tăcere.

— Dacă a ajuns până aici, s-ar putea întoarce, spuse Josella cu încăpățănare, deși nu foarte convinsă.

Apariția mașinăriei zburătoare ne schimbase dispoziția, ruinându-ne în mare măsură resemnarea pe care ne-o construiserăm cu atîta migală. Până

nu de mult ne încurajam reciproc, spunându-ne că trebuie să mai existe și alte grupuri de supraviețuitori și că, dintre toți, puțini s-ar fi putut afla într-o situație mai bună ca a noastră. Dar când un elicopter își face apariția ca o nălucă a vremurilor de odinioară, nu poți să nu te gândești că, deși incredibil, unii reușiseră totuși să se descurce mai bine decât noi. (Să fi fost, amândoi, puțin măcinați de invidie?) În orice caz, evenimentul ne aduse aminte că, oricât de norocoși fuseserăm, tot creaturi sociabile prin definiție eram.

Neastâmpărul provocat de ivirea elicopterului ne-a schimbat total starea de spirit și ne-a întrerupt șirul gândurilor. Într-un acord tacit, am început să ne strângem lucrurile și, fiecare cu gândurile lui, ne-am întors la vehiculul autoblindat și-am pornit către casă.

XVI. CONTACT

Străbătuserăm aproximativ jumătate din drumul până în Shirning când Josella a văzut o coloană de fum. La prima vedere părea un nor ca toți ceilalți, dar, pe măsură ce ne apropiam de vârful unui deal, vedeam tot mai bine coloana cenușie ce se împrăștia difuz în atmosferă. Josella îmi arătă într-acolo, fără să rostească un cuvânt. Cu excepția incendiilor provocate de fulgerele de la sfârșitul verii, nu mai văzusem pârjoluri de ani de zile. Am înțeles numaidecât că sursa focului se afla undeva în apropiere de Shirning.

Am accelerat și am gonit cu o viteză pe care nu o mai încercasem niciodată pe acele drumuri stricate. Deși ne-am ținut bine de barele din habitacul, am fost zguduiți zdravăn de câteva ori. Josella nu scoase o vorbă; cu buzele strâns lipite, fixa din priviri coloana de fum. Știam că urmărea un indiciu că sursa incendiului se afla în apropiere de Shirning. Pe măsură ce înaintam, nu mai aveam nici o îndoială. Am intrat pe aleea în pantă, uitând și ignorând complet șfichiuiturile și loviturile ce

atacau caroseria vehiculului, și, imediat ce-am cotit și ne-am îndreptat către poartă, ne-am mai liniștit puțin, pentru că nu casa ardea, ci stiva de lemne din apropiere.

La auzul claxonului, Susan ieși din casă și trase de frânghia ce-i permitea să deschidă porțile de la o distanță sigură. Ne strigă ceva, dar n-am auzit din cauza trepidațiilor și zgomotului motorului. Cu una din mâini ținea funia, iar cu cealaltă ne făcea semn să privim nu spre foc, ci către fațada casei. Înaintând în curte, am înțeles rapid de ce — în mijlocul pajiștii noastre poposise chiar elicopterul pe care-l văzuserăm mai devreme.

Până când ne-am dat jos din autoblindat, un bărbat în jachetă din piele și pantaloni de călărie ieși din casă și se opri în prag. Era înalt, blond și avea tenul bronzat. La o primă privire figura lui îmi păru cunoscută. În timp ce ne grăbeam să ajungem, ne salută cu mâna și zâmbi larg.

— Domnule Bill Masen, îmi pare bine să vă cunosc. Numele meu este Simpson — Ivan Simpson.

— Îmi amintesc, spuse Josella. Dumneata ai adus în acea noapte un elicopter la Universitate.

— Așa e. Aveți o memorie de invidiat. Dar pentru a vă arăta că nu sunteți singura cu memorie bună, vă pot spune că sunteți Josella Playton, autoarea...

— Domnule, aici greșiți, îl întrerupse ea hotărâtă. Eu sunt Josella Masen, autoarea lui David Masen.

— Ah, desigur. V-am admirat ediția originală și vă pot încredința că este o operă lăudabilă, dacă-mi permiteți să mă exprim așa.

— Ce s-a întâmplat, de ce-a izbucnit focul? i-am întrerupt eu.

— Nu este nici un pericol, pentru că nu poate ajunge la casă. Dar mi-e teamă că v-a consumat stocul de lemne.

— Dar cum a izbucnit?

— Susan l-a provocat, din dorința ca nu cumva să nu vă observ. Cum a auzit vuietul elicopterului, a înșfăcat rapid un aruncător de flăcări și-a semnalizat cât de repede a putut. Iar cel mai la îndemână i-a fost acea grămadă de lemne — așa a provocat o vâlvătaie pe care nimeni n-ar fi putut-o ignora.

Am intrat în casă și ne-am alăturat celorlalți.

— Apropo, mi se adresă Simpson. Michael mi-a spus că, în primul și-n primul rând, trebuie să vă transmit scuzele lui.

— Pentru ce? l-am întrebat mirat.

— Fiindcă ați fost singurul care a văzut un pericol în trifide, iar el n-a crezut deloc în acel avertisment.

— Înseamnă că știți că ne aflăm aici, nu?

— Cu numai câteva zile în urmă vă descoperisem reședința probabilă dintr-o informație primită de la un individ pe care-l vom ține minte cu toții: unul pe nume Coker.

— Deci Coker a izbutit să vă găsească, i-am spus. Scena îngrozitoare văzută în Tynsham mi-a lăsat impresia că și el a fost atins de molimă.

Mai târziu, după ce-am mâncat și am desfăcut cea mai bună sticlă de brandy, ne-a povestit prin ce trecuse grupul lor.

După ce Michael Beadley și oamenii săi părăsiseră moșia din Tynsham, lăsând-o pe Miss Durrant cu principiile ei, nu se îndreptaseră spre Beaminster și nici spre altă zonă din apropierea acelei regiuni, ci porniseră către nord-est, prin comitatul Oxfordshire. Informația primită de la Miss Durrant fusese în mod intenționat greșită, pentru că nu menționase absolut nimic despre Beaminster.

Odată ajunși acolo, au găsit o proprietate ce părea să le poată oferi toate cele de trebuință și pe care puteau să o fortifice, împrejmuid-o cu garduri solide așa cum am făcut și noi în Shirning, dar pe măsură ce trifidele deveneau din ce în ce mai amenințătoare, locul începuse să-și arate dezavantajele. După un an, atât Michael cât și Colonelul erau foarte nemulțumiți de planurile pe termen lung pe care și le făcuseră în privința aceluia loc. Deși munciseră foarte mult pentru a îmbunătăți reședința, înainte de sfârșitul celei de-a doua veri petrecute acolo au hotărât că ar fi mai bine să renunțe. Pentru construirea unei comunități le erau necesari ani îndelungi de muncă, și știau foarte bine că le va fi cu atât mai dificil, cu cât întârziiau mai mult. Aveau nevoie de un loc unde să se poată

extinde și dezvolta; o zonă care să le ofere bariere și protecție naturală și unde, odată ce vor scăpa de trifidele din împrejurimi, să se poată apăra fără prea mari eforturi de potențialii atacatori. În regiunea aleasă pe atunci, o mare parte a timpului era consumată cu repararea gardurile împrejmuitoare și, pe măsură ce numărul trifidelor creștea, lungimea gardului trebuia și ea extinsă. Evident, cea mai bună linie defensivă o constituia apa. Așa că au avut o discuție colectivă, de analiză a calităților și defectelor mai multor insule din sud. Factorul decisiv îl reprezentase, desigur, climatul — așa că au ales insula Wight, deși existaseră unele îndoieli și temeri în legătură cu acel loc. Astfel, în luna martie a anului următor, au împachetat totul și au pornit la drum.

— Dar când am ajuns acolo, a continuat Ivan, trifidele ne-au întâmpinat într-un număr mult mai mare decât erau acolo de unde tocmai plecaserăm. La scurtă vreme după ce ne-am stabilit într-o vilă impresionantă, în apropiere de Godshill, plantele au început să se perinde cu miile prin dreptul gardului și zidurilor moșiei. Le-am lăsat în pace vreo două săptămâni, apoi le-am decimat cu aruncătoarele de flăcări. După ce-am scăpat de primul lot, le-am lăsat să se regrupeze și am pornit o nouă ofensivă fulgerătoare — și tot așa. Ne puteam permite să utilizăm numai aruncătoarele de flăcări, fiindcă odată ce-am fi scăpat de ele, nu mai aveam nevoie de acele arme. Pe mica insulă nu puteau fi în număr foarte mare și, cu cât preferau să

vină mai multe la exterminare, cu atât era mai bine pentru noi. Un rezultat relevant am înregistrat abia la sfârșitul celui de-al douăsprezecelea asalt. Am dublat gardul, pe toată lungimea lui, cu un parapet de cioturi și butuci carbonizați, drept pentru care au început să fie mai reținute. În orice caz, au fost mult mai multe decât ne așteptaserăm.

— Da, fiindcă pe acea insulă existau cel puțin șase plantații de trifide, unde erau cultivate specimene de foarte bună calitate — ca să nu mai vorbim de cele aflate în parcuri și pe domeniile private, i-am spus.

— Nu mă mir. După câte probleme ne-au făcut, cred c-au fost sute de pepiniere. Dacă mi s-ar fi cerut părerea înainte de producerea catastrofei, aș fi fost convins că nu există mai mult de câteva mii de exemplare în întreaga țară — însă acum sunt sigur că trebuie să fi fost sute de mii.

— Într-adevăr, am confirmat. Fiindcă, practic, pot crește oriunde și au fost foarte profitabile. Pe atunci nu păreau multe pentru că erau îngrădite în ferme și plantații. În orice caz, judecând după puhoaiile cu care ne-am confruntat și noi, cred că terenurile agricole din jurul nostru sunt complet goale.

— Așa e, încuviință el. Însă dacă v-ați muta pe oricare din acele câmpuri, s-ar aduna în jurul vostru în numai câteva zile. Am văzut din aer cum înconjoară ca un laț negru orice zonă populată de oameni. De fapt, așa am și aflat că aici locuiește cineva, înainte ca Susan să dea foc la stiva de

lemne... Așadar, reușiserăm să subțiem rândurile trifidelor ce dădeau târcoale zidurilor moșiei. Probabil au considerat că nu le priește zona, ori poate nu le plăcea să se plimbe printre rudele lor proaspăt incinerate — în orice caz, important era că le reduseserăm semnificativ numărul. Apoi, fără să mai așteptăm să vină ele la noi, am început vânătoarea — o sarcină care ne-a luat luni de zile. Pe parcursul acelei perioade am controlat și curățat fiecare metru pătrat de pământ al insulei — sau cel puțin așa am crezut noi. Fiindcă, deși eram convinși că am terminat-o definitiv cu ele, tot au mai apărut câteva în următorii doi ani. Din acest motiv, în fiecare primăvară cercetam amănunțit coastele învecinate, pentru a ne asigura că nu sunt exemplare care să-și răspândească semințele spre noi. În tot acel timp, continuam să ne organizăm. La început eram doar cincizeci-șaizeci de membri. Cu ajutorul elicopterului am survolat mare parte din teritoriu și, ori de câte ori vedeam câte un grup de supraviețuitori, aterizam și-i invitam să ni se alăture. Unii au acceptat bucuroși — dar foarte mulți n-au fost interesați; probabil pentru că tocmai scăpaseră de sub tutela guvernanților, iar acum, deși aveau o mulțime de probleme, nu mai doreau să facă parte dintr-o structură socială. În sudul Țării Galilor există câteva comunități care și-au organizat un fel de orânduire tribală și resping orice altă formă organizatorică, fiind mulțumite cu ceea ce-și pot asigura singure. Colectivități similare am mai întâlnit și în preajma zonelor

miniere, iar liderii acestor grupuri sunt, în general, foști muncitori în schimbul de noapte, care n-au văzut ploaia de meteoriți verzi — deși, numai Dumnezeu știe cum au mai reușit să iasă din adâncuri. Alți câțiva, însă, nici măcar n-au vrut să discute, iar unii au și tras spre elicopter — un asemenea grup se află în Brighton...

— Da, l-am întrerupt, și pe mine m-au avertizat să nu mă apropiu.

— Recent au mai apărut comunități similare. Una se află în Maidstone, alta în Guildford, și mai sunt și în alte regiuni. Din cauza lor n-am putut să vă descoperim mai repede. Zonele respective nu sunt prea sigure; și nu înțeleg ce urmăresc acei oameni — probabil au reușit să facă rost de provizii serioase și se tem să nu cumva să le fie furate. În orice caz, știind că nu are nici un rost să-mi asum riscuri inutile, am considerat că este mai înțelept să-i las în pace. Oricum, mulți au socotit că este mai înțelept să ni se alăture și, astfel, într-un an de zile reușiserăm să recrutăm cam trei sute de persoane — desigur, nu toate văzătoare. Despre Coker și grupul său nu știam nimic, până în urmă cu o aproximativ o lună — iar unul dintre primele lucruri pe care a vrut să-l afle era dacă erați și voi în comunitatea noastră. Nici ei nu fuseseră scutiți de o serie întreagă de dificultăți, cel puțin la început. La numai câteva zile după ce Coker revenise în Tynsham, două femei sosite din Londra aduseseră epidemia în tabără. De la primele simptome, Coker le pusese în carantină dar era

prea târziu. Ca urmare, a hotărât să părăsească imediat domeniul, dar Miss Durrant fusese de neclintit: a rămas singură, ca să-i îngrijească pe bolnavi, urmând să vină după ei ulterior. Din câte se pare, n-a mai reușit. Deoarece luaseră boala cu ei, le-a fost necesară schimbarea a încă trei reședințe până când au reușit să scape definitiv de ea. În cele din urmă, s-au stabilit în vestul comitatului Devonshire, unde n-au avut mari probleme, la început. Apoi, s-au confruntat cu dificultăți serioase, la fel ca noi toți. Coker a reușit să rămână acolo aproape trei ani, după care a început să se gândească la un loc mai sigur. Spre deosebire de noi, el nu a ales o insulă, ci zona vestică a ținutului Cornwall, o zonă cu deschidere la mare și delimitată în interior de un râu. Imediat ce-au ajuns acolo, în primele luni au construit bariere solide în porțiunile neprotejate natural, apoi au trecut la anihilarea trifidelor din interiorul perimetrului, așa cum făcuserăm și noi. Însă ținutul lor le-a dat mult de furcă, motiv pentru care nici n-au reușit să scape de toate trifidele. Gardul ridicat de ei, deși era unul zdravăn, nu le asigura o garanție certă, așa cum ne garanta nouă marea. Astfel, se vedeau nevoiți să-l verifice periodic, ceea ce echivala cu diminuarea semnificativă a forței de lucru. Coker era însă de părere că vor reuși să se descurce mai bine, odată ce copiii comunității vor fi crescut și vor fi devenit apti de muncă — dar până atunci mai era mult de lucru. Când i-am descoperit, nu au șovăit nici o clipă: ne-au urmat. S-au apucat imediat să-și

încarce vasele pescărești și în două săptămâni au fost pe insulă. Când Coker a aflat că nu sunteți cu noi, ne-a sugerat că ați putea fi prin această regiune.

— Îi puteți transmite că, grație gestului său, îi iertăm tot, îi răspunse Josella.

— În orice caz, spuse Ivan, este o persoană care ne va fi de ajutor. Și, din câte ne-a povestit, la fel puteți fi și dumneavoastră, adăugă el, privind spre mine. Am înțeles că sunteți biochimist, nu-i așa?

— Biolog, i-am răspuns. Cu puțină biochimie la bază.

— Ajunge și atât. Ceea ce urmărește Michael este descoperirea unei metode științifice de eliminare definitivă a trifidelor. Dacă vrem să ne continuăm liniștiți dezvoltarea, *trebuie* să acționăm rapid în acest sens. Însă, din păcate, puținii oameni care lucrează la rezolvarea acestei probleme au uitat aproape complet chiar și puțină biologie învățată în școală. Așadar, ce spuneți — v-ar satisface un post de profesor? Este o slujbă de toată lauda.

— Nici nu m-aș fi putut gândi la alta mai valoroasă, i-am răspuns.

— Să înțelegem prin asta că ne invitați să locuim pe insula voastră? Întrebă Dennis.

— Desigur, dar numai dacă suntem cu toții de comun acord, îi răspunse Ivan. Bill și Josella își mai amintesc probabil de principiile expuse pe larg în seara conferinței ținute în cadrul Universității. Regulile nu s-au modificat. Noi nu urmărim doar reconstrucția societății — ci vrem să dăm naștere

unei comunități mai bune, complet primenite. Însă unii nu pot accepta aceste criterii și, drept urmare, nu ne vor putea fi de folos. Nu dorim să ținem în mijlocul nostru mici grupuri opozante, care să nu încerce decât să perpetueze vechile caracteristici negative ale fostei noastre civilizații. Astfel de persoane sunt libere să plece oriunde doresc.

— În circumstanțele de față, acest „oriunde” nu ne oferă prea mult, remarcă Dennis.

— Nu cumva să credeți că-i aruncăm în mijlocul trifidelor. Dar unii au considerat că nu-și au locul lângă noi, preferând în acest sens să plece pe una din insulele Canalului Mânecii, pe care au curățat-o așa cum am făcut și noi cu insula Wight. În jur de o sută de persoane s-au mutat acolo și trăiesc chiar foarte bine... Așadar, de ceva timp am pus în practică acest sistem de acceptare reciprocă. Noii veniți își petrec alături de noi cam șase luni, apoi urmează o întrevedere cu Consiliul comunității. Dacă nu le place comunitatea noastră, sunt liberi să-și exprime acest punct de vedere; așa cum și nouă ne este permis, dacă vom considera că nu se pot încadra în colectivul nostru, să le-o spunem fățiș. Dacă ambele părți sunt de acord, rămân; dacă nu, avem grijă să-i transportăm pe una din insulele Canalului Mânecii — sau chiar pe teritoriul principal, în caz că sunt atât de nechibzuiți încât să aleagă o atare soluție.

— Mie îmi sună puțin a dictatură; și cine formează acel Consiliu? a mai întrebat Dennis.

Ivan clătină din cap.

— Ne-ar lua mult prea mult timp să intrăm acum în analize constituționale. Cel mai bine este să veniți și să vă convingeți la fața locului. Dacă veți fi mulțumiți, veți rămâne cu noi și chiar dacă nu veți fi satisfăcuți, cred că una din insulele Canalului ar putea fi un loc mult mai bun decât va fi acesta în scurt timp.

Seara, după ce Ivan a decolat, dispărând undeva spre sud-vest, am ieșit și m-am așezat pe băncuța mea favorită, într-un colț al grădinii.

Am privit valea ce mi se așternea în față, amintindu-mi de pajiștile și luncile cândva bine drenate, care se întorseseră de-acum la sălbăticie. Complet neîngrijite, câmpurile se umpluseră de smârcuri, hățișuri de netrecut, pâlcuri de trestii și stufăriș, în vreme ce copacii mai înalți depuneau armele, aplecându-se încet către pământul mustind de apă.

Mi-am amintit în acele momente de Coker și de povața sa, referitoare la necesitatea de-a avea alături un profesor, un doctor și un lider, și m-am gândit la munca necesară pentru a ne asigura traiul pe cei câțiva acri ai reședinței. M-am gândit apoi la influența nefastă pe care ar fi putut-o avea asupra noastră încarcerarea, izolarea ce ne aștepta în viitor. La cei trei orbi care încă se simțeau inutili și erau tot mai frustrați, pe măsură ce îmbătrâneau. La Susan, căreia i se cuvenea șansa de a-și găsi un soț și de a avea copii. La David și la fetița lui Mary, precum și la toți ceilalți posibili bebeluși care aveau să devină agricultori încă din adolescență.

La Josella și la mine, muncind amândoi din greu chiar și la bătrânețe, întrucât noile guri de hrănit echivalau cu suplimentarea orelor de muncă manuală...

Pe lângă toate astea, mai erau și sutele de trifide așteptând răbdătoare printre tufișurile și arbuștii verde închis de dincolo de gard. Prin urmare, cercetarea științifică era absolut necesară; trebuia să descoperim dacă au un dușman natural sau să producem o toxină eficientă, un destabilizator, orice le-ar fi putut decima. Numai că un asemenea studiu necesită timp și întreruperea muncii fizice. Iar timpul nu se scurgea în nici un caz în favoarea noastră. Ele nu aveau altceva de făcut decât să aștepte momentul în care ne-am fi consumat definitiv resursele. Mai întâi combustibilul, apoi colacii de sârmă pentru repararea gardului. Dacă nu generația actuală, atunci urmașele lor ar fi putut aștepta chiar și până când sârma avea să se corodeze...

Cu toate acestea, ferma din Shirning era noul nostru cămin. În timp ce oftam, pe iarbă se auziră câțiva pași.

Josella veni și se așeză lângă mine. Am cuprins-o tandru de umăr și am întrebat-o:

— Ce spun *ceilalți*?

— Sărmanii, sunt foarte neliniștiți. Fiindcă nu le pot vedea, aproape nu le vine să creadă că suntem în continuare înconjurați de trifidele ce nu așteaptă decât decăderea noastră. În plus, aici s-au obișnuit și se pot descurca mai ușor. Gândește-te

cât de străini se vor simți într-un loc nou. Ei nu știu decât ce le spunem noi și nu sunt foarte convinsă că pot înțelege cât de gravă va deveni situația în curând. Dacă nu ar fi fost copiii, mai mult ca sigur că ar fi spus un „nu” hotărât mutării. În definitiv, este locul lor, tot ce le-a mai rămas, și-l prețuiesc foarte mult.

Se opri câteva clipe, apoi continuă:

— De fapt, *ei* cred asta — deoarece, în realitate, Shirning nu le mai aparține; acum este al nostru, nu-i așa? Am muncit atât de mult pentru el, îmi spuse, luându-mă de mână. Bill, tu l-ai întreținut și l-ai menținut pe linia de plutire, pentru noi. Ce zici? Să mai rămânem un an-doi?

— Nu, i-am răspuns. Am muncit din greu, fiindcă nu avea cine altcineva. Acum, totul a devenit inutil.

— Nu, dragul meu, nu! Faptele de arme ale unui cavaler rătăcitor nu pot fi zadarnice. Tu ai luptat pentru noi toți și ai reușit să ne scapi din ghearele monștrilor.

— Am făcut-o mai ales pentru copii, i-am răspuns.

— Da, pentru copii, încuviință Josella.

— Să știi însă că multă vreme am fost măcinat de ideile lui Coker, ții minte? Că prima generație va aparține agricultorilor, apoi vor urma sălbăticia și primitivismul... Cred c-a sosit timpul să ne recunoaștem învinși, înainte de a ajunge în pragul dezastrului. Ar trebui să mergem pe insulă.

Mă strânse de mână.

— Bill, nu suntem învinși, ci — încerc să gădesc fraza cea mai potrivită — doar ne retragem strategic. Abandonăm pentru o vreme poziția cucerită, pentru a munci și a planifica totul mai bine, astfel încât, într-o bună zi, să ne putem întoarce. Și chiar așa vom face. Tu ne vei arăta cum să le exterminăm o dată pentru totdeauna și ne vom putea apoi redobândi pământurile.

— Scumpa mea, ești mult prea încrezătoare.

— De ce să nu fiu?

— Ei bine, vom lupta cu ele, dar înainte de toate trebuie să avem o poziție mai avantajoasă. Așadar, când plecăm?

— Ce-ai spune totuși să mai petrecem aici măcar vara? Ar fi un fel de vacanță, fiindcă nu vom mai face nici un fel de pregătiri pentru iarnă. În definitiv, merităm cu toții o perioadă de relaxare.

— Da, am putea să mai zăbovim o perioadă, am încuviințat.

Am continuat să privim cum amurgul cuprinde întreaga vale. Josella îmi spuse:

— Bill, e destul de straniu. Pot pleca în orice moment, dar simt totuși că nu doresc asta. Uneori am impresia că trăim într-o închisoare, dar, în aceeași măsură, simt că ar fi o lașitate din partea noastră să părăsim acest loc. Știi... aici am fost cu adevărat fericită — în pofida tuturor necazurilor, am fost mai fericită ca oricând.

— Și eu, iubito, înainte parcă nici nu simțeam că trăiesc. Și îți promit că vom avea parte de vremuri mai bune.

— Știu că voi părea puțin sentimentală, dar am să plâng. Când vom pleca, simt că voi plânge în hohote. Să nu te superi, încheie ea.

Numai că, după cum aveau să decurgă lucrurile, am fost cu toții mult prea ocupați pentru a mai avea timp să vărsăm lacrimi...

XVII. RETRAGERE STRATEGICĂ

Așa cum propusese Josella, nu aveam de ce să ne grăbim. Pe parcursul verii petrecute în Shirning, aveam timp să caut un nou cămin pe insulă: aş fi mers de câteva ori până acolo, transportând totodată și proviziile pe care le mai aveam precum și mare parte din ustensilele și aparatele adunate prin magazine. Între timp, datorită incendiului ce ne carbonizase stocul de lemne, aveam nevoie de combustibil pentru funcționarea bucătăriei timp de câteva săptămâni, așa că în dimineața imediat următoare am plecat împreună cu Susan în căutarea unui depozit sau a unei mine de cărbuni.

Autoblindatul nu era deloc potrivit pentru o atare misiune, așa că am luat o camionetă cu tracțiune integrală și am pornit la drum. La numai douăzeci de kilometri exista un depozit de cărbune ce aparținea căilor feroviare, dar — nevoiți fiind să ocolim mult din cauza blocajelor rutiere și a stării foarte proaste a șoselelor — această simplă incursiune ne-a luat aproape întreaga zi. Deși n-am avut

dificultăți sau piedici majore, am reușit să ajungem acasă abia cu puțin înainte de lăsarea întunericului.

Am cotit spre poarta fermei, în timp ce de pe marginile aleii trifidele biciuiau de zor cabina și geamurile camionetei, și am rămas amândoi muți de uimire. Dincolo de porți, parcat în interiorul curții, se afla un vehicul monstruos. Imaginea hidoșeniei ne impresionează atât de mult încât ne-am holbat la ea preț de câteva clipe, până când Susan hotărî să-și pună casca și mănușile și să coboare ca să-mi deschidă poarta.

Odată intrați în curte, am dat amândoi ocol mașinii. Șasiul, după cum observasem, era sprijinit pe arcuri lamelare — așa cum au toate vehiculele militare. Impresia generală pe care ne-o făcuse îl încadra undeva între un iaht sau o motonavă fluvi-ală și-o rulotă construită de-un amator. Am privit-o, împreună cu Susan, apoi ne-am uitat unul la altul, ridicându-ne sprâncenele în semn de mirare. Aveam să aflăm mai multe de îndată ce am intrat în casă.

În camera de zi, în afara alor noștri, se mai aflau patru bărbați, îmbrăcați toți în uniforme gri-verzui. Doi dintre ei aveau la șoldul drept tocuri cu pistoale, iar ceilalți doi își sprijiniseră automatele de scaunele pe care sedeau.

Cum am intrat, Josella ne întâmpină cu o mină complet inexpresivă.

— El este soțul meu. Bill, dânsul este domnul Torrence. Mi-a explicat că este un fel de oficial al statului și a venit până aici pentru a ne face câteva propuneri.

Nu o auzisem niciodată vorbind atât de rece.

Pentru o secundă, am ezitat să răspund. Bărbatul pe care mi-l prezentase Josella nu mă recunoscuse, dar eu mi-am amintit imediat de chipul său. În anumite împrejurări, sunt trăsături ce se întipăresc perfect în memorie. În plus, părul roșcat nu-mi mai lăsase nici o urmă de îndoială. Îmi amintisem și de modalitatea foarte eficientă cu care același tânăr pusese pe fugă grupul condus de mine în Hampstead. L-am salutat din cap. Mă privi și-mi spuse:

— Domnule Masen, după cum am înțeles, dumneavoastră ați preluat conducerea aici. Este adevărat?

— Proprietatea îi aparține domnului Brent, i-am răspuns.

— Mă refer la faptul că sunteți organizatorul acestui grup.

— În circumstanțele date, desigur.

— Bine, îmi răspunse, arborând o mină de genul „acum-că-ne-am-înțeles-putem-continua”, și adăugă imediat: Eu sunt comandantul regiunii de sud-est.

Mi se adresase ca și cum mi-ar fi transmis ceva de maximă importanță. Nu mă impresionează deloc — ceea ce i-am și spus.

Cu vocea ușor ridicată, sublinie:

— Altfel spus, statul-major al Marii Britanii m-a numit Guvernator Plenipotențiar al Regiunii de Sud-Est. Prin urmare, una din îndatoririle mele este aceea de-a organiza, supraveghea și coordona distribuirea și alocarea de personal în teritoriu.

— Înțeleg, i-am răspuns. Dar n-am auzit niciodată de acest...ăăă... stat-major al Angliei...

— Foarte posibil. Așa cum nici noi nu știam de existența dumneavoastră până mai ieri, când v-am reperat datorită coloanei de fum.

Fără să-i răspund, am așteptat să continue.

— Imediat ce descoperim grupuri izolate, sarcina mea este să investighez punctul în care se află, să fac evaluările de rigoare și eventualele ajustări necesare. Prin urmare, puteți considera că mă aflu aici în calitate oficială.

— Trimis de un stat-major oficial sau de unul autoproclamat? întrebă Dennis.

— Trebuie să menținem legea și ordinea, îi răspunse înțepat roșcatul și continuă imediat cu o voce mai caldă: Domnule Masen, ați găsit aici un locșor foarte confortabil, și chiar prosper.

— Acesta-i meritul domnului Brent, l-am corectat.

— Pentru moment să nu-l luăm în discuție pe domnul Brent: dumnealui se află aici numai datorită dumneavoastră.

L-am privit pe Dennis, dar chipul îi era de nepătruns.

— Cu toate acestea, a dânsului este proprietatea, i-am răspuns.

— *A fost*, știu. În prezent, nu mai există vechea societate, unde dreptul asupra proprietății să fie consfințit. Valabilitatea titlurilor de proprietate a încetat de mult. Pe lângă toate acestea, domnul

Brent mai este și nevăzător, ceea ce-i anulează încă din start orice competență și autoritate.

— Înțeleg, i-am răspuns, amintindu-mi de dezgustul pe care mi-l provocase încă de la prima noastră întâlnire.

Revederea de acum nu-mi ameliora cu nimic vechile sentimente. Roșcatul continuă:

— Acum vorbim de supraviețuire și subzistență. Sentimentalismele nu-și mai au locul în aceste vremuri în care trebuie să primeze interesele practice. Puțin mai devreme, doamna Masen m-a informat că sunteți opt la număr. Cinci adulți, tânăra de lângă dumneavoastră și doi copii. Cu excepția acestor trei persoane, continuă arătând spre Dennis, Mary și Joyce, restul nu v-ați pierdut simțul vederii.

— Așa este, am confirmat.

— Hm... Grupul vostru e puțin disproporționat, așa că va trebui să facem unele modificări. Știți, în vremurile astea avem datoria să fim cât se poate de obiectivi.

Privirea mi se încrucișă brusc cu a Josellei. Deși observasem un avertisment clar în ochii ei, pentru moment nu intenționez să întreprind nimic. În trecut, fusesem martorul metodelor extreme de acțiune ale roșcatului, așa că voiam să văd ce anume urmărea. Și, din câte se părea, îmi intuise intenția, fiindcă spuse răspicat:

— Cel mai bine este să clarificăm totul chiar de la început, ne spusese el. Pe scurt, iată cum stau lucrurile. Deoarece Londra a devenit un loc care

ne-ar fi dat prea mult de furcă, ne-am stabilit cartierul general în Brighton. Am izolat cu promptitudine focarele de infecție, și am izbutit să administrăm zona cu destul de multă ușurință. Știți foarte bine că Brighton este un oraș măricel. Imediat ce am reușit să scăpăm cu bine de molimă, am trecut la rechiziționarea tuturor proviziilor din zonele puse sub carantină, rezerve pe care le-am suplimentat cu o sumedenie de produse adunate din alte locuri. În prezent, lucrurile nu mai decurg chiar atât de bine. Drumurile devin din ce în ce mai grele pentru camioanele de aprovizionare, nevoite să străbată distanțe tot mai mari. Desigur, era o situație inevitabilă. Am crezut că vom putea să mai rămânem acolo câțiva ani, dar împrejurările s-au schimbat. Foarte posibil să ne fi supraestimat forțele și să fi luat încă de la început în îngrijire prea multe persoane. În orice caz, în prezent suntem nevoiți să ne dispersăm, fiindcă singurele locuri unde vom putea trăi de-acum încolo sunt așezările rurale. În acest sens, trebuie să ne împărțim în grupuri mai mici. Am stabilit o unitate standard de o persoană văzătoare la zece orbi, plus eventualii copii ai acestora. Văd că aveți aici o reședință impresionantă, ce poate adăposti fără probleme două unități. Așadar, vă vom da în îngrijire șaptesprezece orbi, plus copiii acestora, astfel încât împreună cu cele trei persoane oarbe să ajungeți la un număr de douăzeci de adulți.

L-am privit uluit.

— Dacă sugerați cumva că acest mic teren agricol este suficient pentru a hrăni douăzeci de persoane, plus copiii acestora, atunci mă văd nevoit să vă spun că așa ceva este practic imposibil. De curând, chiar și noi începuserăm să ne întrebăm dacă vom mai fi capabili să trăim în aceste condiții.

Negă din cap foarte încrezător.

— Este perfect posibil. Totodată, vă ofer și funcția de șef al celor două unități ce vor fi instalate de noi aici. Și, ca să fiu pe deplin sincer, dacă nu doriți să acceptați această propunere, vă vom înlocui cu un bărbat care va dori. În aceste vremuri de restriște nu ne putem permite să pierdem timpul.

— V-ați putea măcar uita prin împrejurimi, am repetat. Pur și simplu nu este posibil.

— Vă asigur că *este* foarte posibil, domnule Masen. Desigur, veți fi nevoiți să vă mai coborâți puțin standardul de viață — așa cum o vom face cu toții în următorii ani; dar, odată ce copiii vor crește, veți avea posibilitatea să vă împărțiți mai bine sarcinile. Recunosc, pentru o vreme veți avea serios de muncă — însă acestea-s condițiile. Ulterior, treptat, veți ajunge să aveți din ce în ce mai mult timp liber, până când nu veți mai face altceva decât să-i supravegheați. O recompensă chiar mulțumitoare, primită numai cu prețul câtorva ani de greutate. În plus, ce sperați să vă aducă viitorul în situația în care vă aflați? Singuri, nu veți reuși decât să munciți până la bătrânețe, când veți muri, prăbușindu-vă printre răsaduri —

iar copiii și nepoții voștri vor împărtăși aceeași soartă. Din mica voastră comunitate nu au cum să apară liderii și administratorii vremurilor viitoare. După modul cum ați început, peste douăzeci de ani tot pe ogor v-aș găsi — iar progeniturile voastre vor fi toți niște nătângi. Acceptând oferta noastră, veți deveni șeful membrilor clanului; ei vor munci pentru dumneavoastră și, nu peste mult timp, vă vor lăsa un domeniu pe care să-l puteți transmite moștenitorilor.

Am înțeles foarte bine unde voia să ajungă, dar i-am spus, aparent mirat:

— Să înțeleg cumva că-mi oferiți un fel de... titlu nobiliar feudal?

— Da, îmi răspunse, văd că pricepeți! Datorită conjuncturilor, este forma socială cea mai normală și mai economică pe care am putea s-o adoptăm.

Nu aveam nici o îndoială că era convins de temeinicia planului său. Am evitat să-i comentez afirmația, repetând:

— Totuși, acest loc nu poate hrăni atât de mulți oameni.

— Câțiva ani de-acum înainte veți fi nevoit să-i hrăniți în principal cu terci din trifide — iar în această privință nu vă puteți plânge că duceți lipsă de materie primă.

— Mâncare pentru vite! am exclamat.

— Foarte hrănitoare și, din câte am înțeles, chiar bogată în vitamine. În plus, cerșetorii — în special cei orbi — nu se află în postura să emită pretenții.

— Prin urmare, sugerați să-i primesc pe acei sărmani oameni și să-i hrănesc cu furaje?

— Uitați cum stau lucrurile, domnule Masen. Fără noi, n-ar fi trăit nici unul dintre ei — și, desigur, nici copiii lor n-ar fi reușit să supraviețuiască. Depinde numai de ei dacă vor să facă tot ce le cerem, să accepte și să fie recunoscători pentru ce le putem oferi. Dacă simt că-i mai înțelept să ne refuze oferta — atunci, ei bine, nu vor face decât să-și sape singuri groapa.

Hotărâsem că-i mai chibzuit să nu-mi arăt sentimentele în privința filosofiei sale, așa că am schimbat puțin subiectul discuției:

— În acest caz, ce rol aveți dumneavoastră și statul-major de care vorbeați?

— Noi reprezentăm autoritatea supremă și puterea legislativă. Statul-major va da toate legile și va controla forțele armate.

— Forțe armate!? am întrebat, cu vocea albă.

— Bineînțeles. Forțele militare vor fi constituite — numai atunci când va fi necesar — din recruți mobilizați de pe feudele nou înființate. În schimbul acestor tineri, veți avea dreptul să cereți ajutorul statului-major dacă sunteți atacați de alte comunități, ori în eventualitatea unor revolte interne.

Simțeam cum încep să mă sufoc:

— O armată! N-ați putea forma, de pildă, o mică brigadă mobilă de poliție...?

— Văd că tot nu reușiți să înțelegeți aspectele esențiale, domnule Masen. Năpasta actuală nu s-a abătut doar asupra insulelor britanice. A fost o

catastrofă mondială. În toată lumea domnește același haos — altminteri, dacă n-ar fi fost așa, până acum am fi aflat contrariul — și nu cred să existe mai mult de câțiva supraviețuitori în fiecare țară. Așadar, se înțelege de la sine că primul stat ce se va pune pe picioare va reuși să restaureze ordinea și în celelalte regiuni. Prin urmare, ați fi cumva de acord cu ideea să abandonăm orice eforturi și să le permitem altora să devină puterea dominantă din Europa? Și — foarte posibil — de pretutindeni? Eu nu pot crede așa ceva. Fiind cetățeni responsabili ai acestei țări, avem datoria să ne revenim cât mai repede posibil și să contracărăm eventualele forțe opozante ce s-ar putea organiza împotriva noastră. În concluzie, cu cât mai repede vom reuși să formăm o armată, cu atât mai bine ne va fi.

Preț de câteva momente, în cameră se așternu tăcerea. Apoi Dennis izbucni într-un râs nefiresc:

— Dumnezeu! Am supraviețuit tuturor acestor nenorociri — și dumneata propui să stârnim un război?

Torrence răspunse scurt:

— Se pare că n-am reușit să mă fac înțeles. Cuvântul „război” este o exagerare inadmisibilă. Noi nu vom face decât să restabilim ordinea și să administrăm triburile dedate anarhiei și primitivismului.

— Desigur, numai în cazul în care nu le-a venit și altora aceeași mărinimoasă idee, sugeră Dennis.

Observasem că atât Josella, cât și Susan mă priveau cu insistență. Josella îmi făcu un semn discret către Susan — am înțeles imediat ce dorea.

— Aș dori să înțeleg mai bine, i-am spus roșcatului. Vă așteptați ca noi trei — văzătorii — să ne asumăm responsabilitatea pentru douăzeci de adulți orbi, plus copiii acestora, al căror număr nu l-ați specificat. După cum văd...

— Orbii nu sunt deloc neputincioși. Ei pot face foarte multe lucruri, inclusiv pentru propriii lor copii, pe care îi pot învăța de mici cum să-și pregătească hrana. Dacă veți fi chibzuiți, o mare parte din timp nu veți face decât să supravegheați și să dați ordine. Însă veți fi numai doi, domnule Masen — dumneavoastră și soția, nu trei.

Îmbrăcată în salopeta ei albastră, având părul prins cu o panglică roșie, Susan rămăsese nemișcată, perfect dreaptă. Aruncându-mi o privire îngrijorată, ochii i se îndreptaseră imediat către ai Josellei.

— Trei, i-am spus.

— Îmi pare rău, domnule Masen. Proporția trebuie să fie de zece la unu. Fata va veni cu noi la sediul central, unde îi vom găsi o muncă utilă, până când va deveni suficient de matură cât să poată primi în grijă un grup al ei.

— Pentru noi, Susan e ca și fiica noastră, i-am răspuns ferm.

— Repet, îmi pare rău, dar acestea sunt ordinele.

L-am privit ținută. Fără să schițeze nici cel mai mic gest, îmi întoarse aceeași privire. În cele din urmă, am rupt tăcerea:

— Dacă așa stau lucrurile, atunci mă văd nevoit să vă cer câteva asigurări și promisiuni în ceea ce privește noua ei destinație.

Se liniști răsufând scurt, de câteva ori.

— Evident, vă vom oferi toate garanțiile posibile, îmi spuse.

Am consimțit, spunându-i:

— Însă, cu toate acestea, am nevoie de un timp de gândire. În definitiv, este o situație inedită și chiar puțin surprinzătoare. Sunt câteva lucruri ce trebuie rezolvate rapid. Echipamentul nostru s-a uzat și ne va fi foarte greu să găsim unul similar, care să nu se fi deteriorat între timp. Nu peste multă vreme vom avea nevoie de cai puternici, pentru arat.

— Caii sunt foarte greu de găsit. În prezent, numărul lor este foarte redus și, pentru o vreme, veți fi nevoiți să folosiți la muncile agricole mâna de lucru umană.

— Desigur, am continuat, nu trebuie să pierdem din vedere spațiul de locuit. Dependințele sunt destul de mici chiar și pentru nevoile noastre — iar de unul singur nu voi avea cum să ridic barăci din prefabricate.

— În această privință, cred că vă putem ajuta noi.

În următoarele douăzeci de minute am dezbătut detaliile mai puțin importante, apoi, cu falsă

amabilitate, am scăpat de el trimițându-l într-un tur al împrejurimilor, cu Susan drept călăuză bosumflată.

— Bill, ce înseamnă toate astea? începu Josella, imediat ce ușa se închise în spatele vizitatorilor nepoftiți.

I-am povestit tot ce știam despre Torrence și despre metodele lui de-a rezolva problemele numai cu ajutorul armelor.

— Nu mă surprinde deloc, remarcă Dennis. Ce mă uluiește însă este că nu mai resimt prea multă aversiune față de trifide. Fără atacurile lor, cred că ne-am fi confruntat cu mult mai multe probleme de acest gen. Iar dacă trifidele reprezintă singurul element de natură să oprească întoarcerea la feudalism și sclavagism, atunci eu, unul, chiar le urez baftă.

— Propunerea lui este absolut ridicolă, am adăugat. Nu are nici o șansă de izbândă. Cum aș putea eu și cu Josella să avem grijă de un număr atât de mare de oameni și să respingem totodată atacurile trifidelor? Doar că nu ne aflăm într-o situație în care să fi putut spune „nu” ofertei venite din partea a patru bărbați înarmați.

— Înseamnă că n-ai vrut...?

— Draga mea, chiar mă vezi în postura de senior feudal, strunindu-mi șerbii și iobagii cu biciul? N-aș fi făcut așa ceva nici sub amenințare cu aruncarea în mijlocul trifidelor.

— Dar ai spus...

— N-are importanță ce-am spus. În curând se va lăsa întunericul și nu vor mai putea pleca, fiind nevoiți să rămână peste noapte. Ceea ce înseamnă că mâine vor intenționa să o ia pe Susan cu ei — sau, altfel spus, vor avea un ostatic și astfel ne pot condiționa drastic conduita. De asemenea, s-ar putea să lase aici un om sau doi, pentru a fi siguri că nu încercăm nimic neobișnuit. Prin urmare, doriți să-i ascultăm?

— Dar...

— Ei bine, sunt sigur că l-am convins pe Terrance că am cele mai bune intenții și că sunt de acord cu ideea propusă. Deseară vom avea o cină care va consfinți înțelegerea. Va trebui să ne comportăm cu toții perfect. Să pregătiți o masă copioasă, atât pentru adulți, cât și pentru copii. Desfaceți sticlele cu cele mai fine băuturi, dar aveți grijă să nu beți prea mult, ci serviți-i în special pe invitații noștri. Spre sfârșitul mesei eu voi dispărea pentru câteva minute, iar în acest răstimp voi trebuie să-i întrețineți și să le distrageți atenția. De pildă, puteți asculta discuri cu muzică sau orice altceva. În orice caz, important este să însuflețiți atmosfera și, încă un lucru, la fel de esențial: nimeni să nu amintească nimic despre Michael Beadley și grupul său. Torrence trebuie să fi aflat deja de comunitatea stabilită pe insula Wight, însă nu trebuie în nici un caz să afle că și noi știm de existența acesteia. Acum, spuneți-mi în ce magazie pot găsi un sac cu zahăr.

— Zahăr? întrebă, contrariată, Josella.

— N-avem? Ei bine, atunci cred că mă voi descurca și cu un borcan mare cu miere.

Toți s-au comportat admirabil pe parcursul cinei. Atmosfera nu numai că se încălzise, ci devenise chiar înflăcărată. Josella suplimentase băuturile tradiționale aflate pe masă cu o licoare specială, creație proprie — și totul decursese perfect. În scurt timp, vizitatorii căpătaseră dispoziția și relaxarea care să-mi permită să mă strecur neobservat afară.

Am luat câteva pături, haine de schimb și o traistă cu mâncare, pregătite dinainte și-am traversat în goană curtea, până la adăpostul unde ne țineam autobлиндatul. Am umplut ochi rezervorul vehiculului — pusesem din vreme un furtun în cisterna cu combustibilul — apoi mi-am îndreptat atenția către strania mașină a lui Torrence. Ajutându-mă de-o lampă acționată de un dinam manual, am găsit rapid capacul de la rezervor, am turnat înăuntru puțin mai mult de un sfert de borcan de miere, iar restul l-am aruncat cu tot cu borcan în cisternă.

Îi auzeam cum cântă și petrec în casă, ceea ce însemna că totul se desfășoară conform planului. După ce-am mai pus în autobлиндat câteva arme anti-trifidă și alte lucruri la care m-am gândit în ultimul moment, m-am întors în casă și m-am alăturat petrecăreților, într-o atmosferă ce putea fi confundată, chiar și de un observator foarte critic, cu o reuniune de cheflii.

Le-am dat un răgaz de două ore, ca să fim siguri că dorm buştean.

Luna se înălţase pe cer, iar curtea se îmbăia deja în lumina albă şi răcoroasă a astrului nopţii. Cum uitasem să ung balamalele garajului, le-am afurisit în sinea mea pentru fiecare scârţâit comis. Restul grupului m-a urmat fără zgomot. Soţii Brent şi Joyce cunoşteau bine împrejurimile, astfel încât n-au avut nevoie de călăuzirea nici unuia dintre noi. În urma lor se aflau Josella şi Susan, ducându-i pe copii în braţe. La un moment dat, glasul somnoros al lui David tulburase puţin liniştea înconjurătoare, dar Josella îl oprise la timp, astupându-i gura cu palma, şi trecuse imediat pe scaunul din faţă, cu el în braţe. Când i-am văzut pe toţi urcaţi în spate, am închis încet portierele. M-am instalat pe scaunul şoferului, am sărutat-o pe Josella şi-am tras aer în piept.

Dincolo de gardul împrejmuitoare al curţii, trifidele se adunau înghesuindu-se la poartă, aşa cum făceau de fiecare dată când nu erau deranjate de oarece vreme.

Providenţa a vrut ca motorul autoblindatului să pornească la prima cheie. Conducând încet, într-o treaptă inferioară, am ocolit vehiculul lui Torrence şi-am accelerat direct spre poartă. Apărătoarea din oţel izbi porţile în plin, prăbuşindu-le. Am înaintat printr-un hăţiş de sârme şi ţăruşi sfârtecaţi sub şenilele vehiculului, doborând în calea noastră mai bine de douăsprezece trifide, în timp ce restul

biciuiau violent în caroserie. Am trecut cu bine peste această barieră și ne-am continuat înaintarea.

La o cotitură a pantei, într-un loc de unde puteam observa ferma din Shirning, am oprit motorul și-am privit spre fosta noastră reședință. Câteva ferestre erau luminate din interior și, în scurt timp, aveam să vedem cum farurile vehiculului iluminau întreaga fațadă a casei. Demarorul, deși dăduse câteva rateuri, pornise în cele din urmă motorul. În acel moment am avut o tresărire, deși știam foarte bine că vehiculul nostru putea să înainteze cu o viteză mult mai mare decât rabla eventualilor urmăritori. În secunda următoare aveam să mă liniștesc, pentru că motorul se înecă și se opri. Demarorul porni din nou și hurui o vreme — fără nici un rezultat.

Între timp, trifidele descoperiseră că poarta s-a prăbușit. Lumina farurilor și razele lunii mi-au permis să văd cum siluetele lor înalte și zvelte se legănau greoi și înaintau, ca într-o procesiune, spre curte, în vreme ce altele se clătinau încet de-a lungul aleii ce le ducea spre poartă...

M-am uitat la Josella. N-am văzut-o plângând, deloc. Îl privi pe David, care dormea liniștit în brațele ei, și-mi spuse:

— Tot ce-mi trebuie e cu mine. Și, într-o bună zi, Bill, ne vei duce alături de ceilalți.

— Scumpa mea, încrederea soției în soțul ei este o trăsătură de admirat, dar... — nu, fir-ar să fie! fără nici un „dar”! — am să vă duc *negreșit* la ei.

Am coborât ca să dau la o parte resturile de sârmă și cioturile de lemne din fața autoblindatului, apoi am șters veninul de pe parbriz și-am plecat, pe șoseaua șerpuind printre dealuri, înspre sud-vest.

Din acel moment povestea mea personală se contopește cu a celorlalți și poate fi regăsită în excelenta istorie a coloniei noastre, scrisă de Elspeth Cary.

Avem cu toții mari speranțe în acest centru. Chiar dacă mai există câteva fiefuri unde oamenii — după cum am auzit — duc o viață nefericită, la adăpostul palisadelor și fortificațiilor primitive, este puțin probabil ca planul societății neo-feudale inițiate de Torrence să reușească. Și fiefurile sunt din ce în ce mai puține. Din când în când, Ivan ne mai povestește cum asistă la căderea unui domeniu, iar trifidele se împrăstie imediat și pornesc în căutarea altor ținte de asediat.

Nu ne bazăm decât pe propriile forțe în lupta ce ne așteaptă. Cred că am reușit să descoperim metoda, dar mai avem foarte mult de muncit și de cercetat până vom fi martorii acelei zile când noi, sau copiii, sau nepoții noștri vor trece istmurile înguste pornind în marea cruciadă împotriva trifidelor, eliminându-le până la ultima de pe fața Pământului pe care ni l-au uzurpat.